

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Επιτελικό Κράτος: Οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των Κυβερνητικών Οργάνων και της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης

25/7/2019

ΜΕΡΟΣ Α΄ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Κεφάλαιο Α΄ Υπουργικό Συμβούλιο

Άρθρο 1

Αρμοδιότητες και σύνθεση του Υπουργικού Συμβουλίου

1. Το Υπουργικό Συμβούλιο: (α) καθορίζει και κατευθύνει τη γενική πολιτική της Χώρας σύμφωνα με τους ορισμούς του Συντάγματος και των νόμων, (β) αποφασίζει για πολιτικά θέματα γενικότερης σημασίας, (γ) αποφασίζει για κάθε θέμα που παραπέμπει σε αυτό ο Πρωθυπουργός καθ' υποκατάσταση της αρμοδιότητας συλλογικών κυβερνητικών οργάνων ή ενός ή περισσότερων Υπουργών, (δ) εγκρίνει τον ετήσιο προγραμματισμό της κυβερνητικής πολιτικής και παρακολουθεί την εφαρμογή του, (ε) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπουν το Σύνταγμα και οι νόμοι.
2. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποτελείται από τον Πρωθυπουργό, τους Αντιπροέδρους της Κυβέρνησης και τους Υπουργούς, συμπεριλαμβανομένων των Υπουργών Επικρατείας και των Αναπληρωτών Υπουργών. Οι Υφυπουργοί δεν αποτελούν μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου αλλά δύνανται να προσκληθούν να συμμετάσχουν σε αυτό από τον Πρωθυπουργό χωρίς δικαίωμα ψήφου.
3. Στις συνεδριάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου μετέχει, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ο γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου. Γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου ορίζεται με απόφαση του Πρωθυπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, ένας εκ των Γενικών Γραμματέων της Προεδρίας της Κυβέρνησης, ο οποίος κατά το μέρος της αρμοδιότητας του αυτής υπάγεται απευθείας στον Πρωθυπουργό.
4. Η παρουσία των Υπουργών στις συνεδριάσεις είναι υποχρεωτική. Ο Υπουργός που κωλύεται να παρευρεθεί στη συνεδρίαση για σπουδαίο λόγο ενημερώνει εγκαίρως τον γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου.
5. Στις συνεδριάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου ο Πρωθυπουργός μπορεί να προσκαλέσει οποιοδήποτε πρόσωπο κρίνει σκόπιμο για τις ανάγκες της συνεδρίασης και την ενημέρωση των μελών του Υπουργικού Συμβουλίου. Οι προσκαλούμενοι αποχωρούν από τη συνεδρίαση όταν ο Πρωθυπουργός κρίνει ότι ολοκληρώθηκε η συμβολή τους στη συνεδρίαση και πάντως, πριν την τελική φάση της συζήτησης που οδηγεί στη λήψη απόφασης.
6. Στις συνεδριάσεις παρίσταται το προσωπικό που είναι απαραίτητο για την τήρηση των πρακτικών και τη μαγνητοφώνηση των συζητήσεων εκτός εάν ο Πρωθυπουργός κρίνει ότι τα προς συζήτηση θέματα είναι άκρως απόρρητα.

Άρθρο 2

Σύγκληση και ημερήσια διάταξη του Υπουργικού Συμβουλίου

1. Το Υπουργικό Συμβούλιο συγκαλείται σε τακτική συνεδρίαση από τον Πρωθυπουργό ή τον αναπληρωτή του μία φορά το μήνα μετά από γραπτή ή ηλεκτρονική πρόσκληση, η οποία αποστέλλεται προς τα μέλη της Κυβέρνησης μαζί με την ημερήσια διάταξη και τον χώρο της συνεδρίασης, το αργότερο δύο ημέρες πριν τη συνεδρίαση.
2. Το ετήσιο ημερολόγιο των τακτικών συνεδριάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου καθορίζεται από τον γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου, εγκρίνεται από τον Πρωθυπουργό και γνωστοποιείται στα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου κατά την τακτική συνεδρίαση του Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους. Η ημέρα της τακτικής συνεδρίασης δύναται να αλλάξει με απόφαση του Πρωθυπουργού λόγω έκτακτων συνθηκών οι οποίες καθιστούν τη σύγκληση και διεξαγωγή του Υπουργικού Συμβουλίου, κατά την προκαθορισμένη ημερομηνία, αδύνατη.
3. Η ημερήσια διάταξη των τακτικών συνεδριάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου, καταρτίζεται από τον γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου, ύστερα από συνεννόηση με τον Πρωθυπουργό, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων των Κεφαλαίων Α' και Β' του Μέρους Γ' του παρόντος νόμου, καθώς και των προτάσεων των Υπουργών. Το Υπουργικό Συμβούλιο μπορεί, ύστερα από έγκριση του Πρωθυπουργού, να συζητεί και να αποφασίζει και για θέματα που δεν περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη ή να προτάσσει τη συζήτηση άλλου θέματος, εγγεγραμμένου ή μη στην ημερήσια διάταξη.
4. Το Υπουργικό Συμβούλιο συνεδριάζει επίσης εκτάκτως, όταν παρίσταται ανάγκη, ύστερα από σχετική γραπτή ή ηλεκτρονική ή προφορική πρόσκληση του Πρωθυπουργού, η οποία περιλαμβάνει, κατά την κρίση του, την ημέρα, την ώρα και τον τόπο της συνεδρίασης. Μαζί με την πρόσκληση γνωστοποιούνται και τα προς συζήτηση θέματα.
5. Ανακοινώσεις ή προτάσεις των μελών του Υπουργικού Συμβουλίου για συζήτηση και λήψη απόφασης σε οποιοδήποτε ζήτημα απευθύνονται στον γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου σαράντα οκτώ (48) ώρες, το αργότερο, πριν από την τακτική συνεδρίαση και συνοδεύονται από σύντομο επεξηγηματικό σημείωμα. Τα ως άνω κοινοποιούνται στα υπόλοιπα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου πριν από την έναρξη της συνεδρίασης.

Άρθρο 3

Υπουργικά Συμβούλια Προγραμματισμού και Αξιολόγησης Κυβερνητικού Έργου

1. Τα τακτικά Υπουργικά Συμβούλια των μηνών Απριλίου και Σεπτεμβρίου ορίζονται ως Υπουργικά Συμβούλια Προγραμματισμού και Αξιολόγησης του Κυβερνητικού Έργου. Η ημερήσια διάταξη των ανωτέρω Υπουργικών Συμβουλίων καταρτίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2, με τις ειδικότερες προβλέψεις των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου.
2. Η ημερήσια διάταξη του Υπουργικού Συμβουλίου του μηνός Απριλίου περιλαμβάνει μεταξύ άλλων: (α) την αξιολόγηση της εφαρμογής της

κυβερνητικής πολιτικής του τελευταίου επταμήνου από όλα τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου, ώστε να αποφασιστούν οι αναγκαίες διορθωτικές παρεμβάσεις για το υπόλοιπο του έτους, (β) την παρουσίαση των κυβερνητικών προτεραιοτήτων του επόμενου έτους από τον Πρωθυπουργό, και (γ) την εισήγηση επί του σχεδίου του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής του τρέχοντος έτους από τον αρμόδιο Υπουργό.

3. Η ημερήσια διάταξη του Υπουργικού Συμβουλίου του μηνός Σεπτεμβρίου περιλαμβάνει μεταξύ άλλων: (α) την αξιολόγηση της εφαρμογής της κυβερνητικής πολιτικής του τρέχοντος έτους από όλα τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου, ώστε να αποφασιστούν οι αναγκαίες διορθωτικές παρεμβάσεις για το υπόλοιπο του έτους, (β) τη συζήτηση και έγκριση του Ενοποιημένου Προσχεδίου Δράσης της Κυβέρνησης και των Προσχεδίων Δράσης των Υπουργείων του άρθρου 49 του παρόντος, (γ) τη συζήτηση και έγκριση του νομοθετικού και κανονιστικού προγραμματισμού της Κυβέρνησης για το επόμενο έτος ,και (δ) την παρουσίαση του προσχεδίου Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης, όπως αυτό περιγράφεται στις διατάξεις του ν. 4270/2014 (Α' 143), καθώς και του Προσχεδίου Προγραμματισμού Ανθρώπινου Δυναμικού της Γενικής Κυβέρνησης.

Άρθρο 4

Διαδικασία συνεδριάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου

1. Το Υπουργικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία, η οποία διαπιστώνεται από τον Πρωθυπουργό, όταν παρίστανται τα μισά, τουλάχιστον, από τα μέλη του.
2. Οι συζητήσεις του Υπουργικού Συμβουλίου είναι απόρρητες. Η διαφύλαξη του απορρήτου αποτελεί χρέος για τα μέλη του και τους Υφυπουργούς και υπηρεσιακή υποχρέωση για τον γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου και για το λοιπό προσωπικό της δημόσιας διοίκησης που παρίσταται. Υποχρέωση διαφύλαξης του απορρήτου έχουν και οι ιδιώτες που καλούνται στη συνεδρίαση.
3. Αφού ολοκληρωθεί η συζήτηση ενός θέματος, ο Πρωθυπουργός προβαίνει στη διατύπωση της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου. Αν ο Πρωθυπουργός κρίνει ότι υπάρχουν σοβαρές διαφωνίες μεταξύ των μελών του Υπουργικού Συμβουλίου, μπορεί να θέτει τα σχετικά ζητήματα σε ψηφοφορία. Στην περίπτωση αυτή, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφασίζει με φανερή ψηφοφορία και με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του, στη δε περίπτωση της ισοψηφίας υπερσχύει η γνώμη του Πρωθυπουργού. Αν κατά την ψηφοφορία διαμορφωθούν περισσότερες από δύο γνώμες, χωρίς να σχηματισθεί η απαιτούμενη πλειοψηφία, ο Πρωθυπουργός καλεί όσους τάχθηκαν υπέρ των ασθενέστερων γνώμων να προσχωρήσουν σε μία από τις επικρατέστερες γνώμες.
4. Μετά την ολοκλήρωση της συνεδρίασης μπορεί να συντάσσεται με επιμέλεια του γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου, επίσημο ανακοινωθέν ως προς τα θέματα που απασχόλησαν το Υπουργικό Συμβούλιο και τις αποφάσεις που έλαβε, το οποίο παραδίδεται μέσω του κυβερνητικού εκπροσώπου στα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

5. Τα επίσημα πρακτικά του Υπουργικού Συμβουλίου συντάσσονται με επιμέλεια του γραμματέα του. Η μνεία σε αυτά της συζήτησης και των απόψεων που διατυπώθηκαν κατά την έγκριση των πράξεων ή τη λήψη των αποφάσεων, απαγορεύεται.
6. Τα επίσημα πρακτικά του Υπουργικού Συμβουλίου βιβλιοδετούνται σε ειδικό, κατ' έτος, τηρούμενο βιβλίο, με τον τίτλο «Επίσημα Πρακτικά του Υπουργικού Συμβουλίου» και φυλάσσονται στην Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων της Προεδρίας της Κυβέρνησης.
7. Τα επίσημα πρακτικά είναι και παραμένουν απόρρητα για τριάντα (30) χρόνια. Η διαφύλαξη του απορρήτου των πρακτικών αποτελεί υπηρεσιακή υποχρέωση του γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου και του προσωπικού της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων.
8. Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ύστερα από πρόταση του γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου, εγκρίνεται Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του Υπουργικού Συμβουλίου και των Συλλογικών Κυβερνητικών Οργάνων. Με τον κανονισμό αυτόν ρυθμίζονται όλα τα θέματα τα σχετικά με τη λειτουργία του Υπουργικού Συμβουλίου και των συλλογικών κυβερνητικών οργάνων, οι σχέσεις των μελών της Κυβέρνησης, των Υφυπουργών και των συλλογικών κυβερνητικών οργάνων μεταξύ τους και με τις υπηρεσίες της Προεδρίας της Κυβέρνησης, για τον συντονισμό της άσκησης των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Άρθρο 5

Πράξεις και Διατάγματα Υπουργικού Συμβουλίου

1. Τα σχέδια των Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου (Π.Ν.Π.), των Διαταγμάτων που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου και οι γραπτές εισηγήσεις των Υπουργών για έκδοση Πράξεων του Υπουργικού Συμβουλίου (Π.Υ.Σ.), μαζί με τα κείμενα των πράξεων και των διαταγμάτων αυτών, διαβιβάζονται στον γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου για την απαραίτητη επεξεργασία και την εγγραφή τους στην ημερήσια διάταξη, τουλάχιστον μια εβδομάδα πριν την τακτική συνεδρίαση του Υπουργικού Συμβουλίου, προκειμένου να εισαχθούν για συζήτηση σε αυτό.
2. Οι πράξεις και τα διατάγματα της παραγράφου 1 υπογράφονται από την νόμιμη πλειοψηφία, όπως αυτή καθορίζεται από τον Κανονισμό Λειτουργίας του Υπουργικού Συμβουλίου και των Συλλογικών Κυβερνητικών Οργάνων, με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 3 και 4 του παρόντος άρθρου. Οι τυχόν μειοψηφίες ή επιφυλάξεις μελών του Υπουργικού Συμβουλίου καταχωρίζονται στα πρακτικά. Στα πρωτότυπα των πράξεων και των διαταγμάτων της παραγράφου 1 αναφέρονται τα ονοματεπώνυμα των μελών της Κυβέρνησης, τα οποία και υπογράφουν παραπλευρώς του ονόματός τους.
3. Σε θέματα που έχουν κατεπείγοντα χαρακτήρα και για τα οποία είναι αναγκαία, κατά την κρίση του Πρωθυπουργού, η άμεση λήψη απόφασης, η άμεση έκδοση Π.Ν.Π. ή Π.Υ.Σ. ή η άμεση προσυπογραφή διατάγματος, οι διαδικασίες επιτελούνται δια περιφοράς με συμμετοχή των δύο τρίτων (2/3)

τουλάχιστον των μελών της Κυβέρνησης και ανακοινώνονται από τον Πρωθυπουργό στην πρώτη, μετά την υπογραφή τους, τακτική συνεδρίαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

4. Στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου συντάσσονται επίσημα πρακτικά, στα οποία καταχωρίζεται ολόκληρο το κείμενο της απόφασης, της Π.Ν.Π. ή της Π.Υ.Σ. και σε περίληψη ή ολόκληρο το κείμενο του διατάγματος.
5. Οι Π.Ν.Π. και τα διατάγματα, των οποίων τα πρωτότυπα φυλάσσονται στην Προεδρία της Κυβέρνησης, και οι Π.Υ.Σ., των οποίων η δημοσίευση επιβάλλεται από τον νόμο, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως με μέριμνα του γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου, ο οποίος και αποστέλλει στο Εθνικό Τυπογραφείο για δημοσίευση, ακριβές αντίγραφο των κειμένων με τα ονόματα των μελών της Κυβέρνησης που τα υπογράφουν.
6. Η δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως των διαταγμάτων κανονιστικού ή ατομικού χαρακτήρα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, γίνεται από τον αρμόδιο για τη δημοσίευση και εκτέλεση αυτών Υπουργό, στον οποίο και αποστέλλονται τα πρωτότυπα των διαταγμάτων.
7. Για κάθε νομική πράξη που εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο σχηματίζεται ιδιαίτερος φάκελος, ο οποίος περιέχει την εισήγηση του αρμόδιου Υπουργού με τα επισυναπτόμενα σε αυτήν έγγραφα, την πράξη ή την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και κάθε άλλο σχετικό στοιχείο ή έγγραφο.

Κεφάλαιο Β΄ **Συλλογικά Κυβερνητικά Όργανα**

Άρθρο 6

Συλλογικά Κυβερνητικά Όργανα-Γενικές Διατάξεις

Τα συλλογικά κυβερνητικά όργανα διακρίνονται σε Κυβερνητικά Συμβούλια και Κυβερνητικές Επιτροπές.

Άρθρο 7

Κυβερνητικά Συμβούλια

1. Τα Κυβερνητικά Συμβούλια έχουν διαρκή και μόνιμο χαρακτήρα και ασκούν, στο πλαίσιο των γενικότερων κατευθύνσεων της κυβερνητικής πολιτικής όπως αυτή καθορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο, τις προβλεπόμενες στο παρόν άρθρο αρμοδιότητες. Επιπλέον, ασκούν κάθε αρμοδιότητα η οποία, κατά την κρίση του Υπουργικού Συμβουλίου ή του Πρωθυπουργού, ανατίθεται σε αυτά. Τα Κυβερνητικά Συμβούλια είναι το Κυβερνητικό Συμβούλιο Οικονομικής Πολιτικής (ΚΥ.Σ.Οι.Π.) και το Κυβερνητικό Συμβούλιο Εθνικής Ασφάλειας (ΚΥ.Σ.Ε.Α.).
2. Στα Κυβερνητικά Συμβούλια προεδρεύει ο Πρωθυπουργός και, σε περίπτωση κωλύματος, ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης εφόσον υπάρχει ή ο Υπουργός, στον οποίον αναθέτει την αρμοδιότητα αυτή ο Πρωθυπουργός, με την απόφαση της επόμενης παραγράφου.

3. Η σύνθεση των Κυβερνητικών Συμβουλίων, η τροποποίηση αυτής, η ανάθεση καθηκόντων γραμματέα του Κυβερνητικού Συμβουλίου καθώς και κάθε θέμα που αφορά στο δικαίωμα ή μη ψήφου των μελών τους, καθορίζεται με απόφαση του Πρωθυπουργού, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
4. Το Κυβερνητικό Συμβούλιο Οικονομικής Πολιτικής είναι αρμόδιο για τη διαμόρφωση διϋπουργικών πολιτικών και τη λήψη αποφάσεων σε θέματα που αφορούν στην οικονομική και αναπτυξιακή πολιτική της χώρας. Ειδικότερα, το Συμβούλιο διαμορφώνει πολιτικές και αποφασίζει επί διϋπουργικών θεμάτων που αφορούν: (α) τον συντονισμό, την προώθηση και την υλοποίηση του οικονομικού και αναπτυξιακού προγράμματος της Κυβέρνησης για όλα τα δημοσιονομικά και οικονομικά θέματα, τις δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις, τη λειτουργία του τραπεζικού συστήματος, καθώς και τα θέματα ανταγωνισμού και ελέγχου της αγοράς, (β) την επεξεργασία και διαμόρφωση των στρατηγικών της Κυβέρνησης για τη διαπραγμάτευση του δημοσίου χρέους και τα χρηματοπιστωτικά ζητήματα, καθώς και την υποστήριξη του Πρωθυπουργού και των καθ' ύλην αρμοδίων Υπουργών κατά τη συμμετοχή τους στα συλλογικά Ευρωπαϊκά Όργανα για θέματα αρμοδιότητάς τους, και (γ) τη λήψη απόφασης για κάθε θέμα οικονομικής ή αναπτυξιακής πολιτικής που παραπέμπεται σε αυτό από το Υπουργικό Συμβούλιο.
5. Το Κυβερνητικό Συμβούλιο Εθνικής Ασφάλειας είναι αρμόδιο για τη διαμόρφωση διϋπουργικών πολιτικών και τη λήψη αποφάσεων σε θέματα που αφορούν στην ασφάλεια της χώρας. Ειδικότερα, το Συμβούλιο: (α) διαμορφώνει τη στρατηγική εθνικής ασφάλειας, λαμβάνοντας υπόψη την εξωτερική και αμυντική πολιτική, την πολιτική δημόσιας τάξης και πολιτικής προστασίας, την πολιτική κυβερνο-ασφάλειας, ενεργειακής ασφάλειας και ασφάλειας κρίσιμων εθνικών υποδομών και συντονίζει παράλληλα τους εμπλεκόμενους αρμόδιους φορείς και τους αναγκαίους πόρους για την εφαρμογή της, (β) αποφασίζει για θέματα που αφορούν στη δομή των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας και εγκρίνει τα μακροπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα προγράμματα ανάπτυξης των αμυντικών ικανοτήτων της Χώρας, καθώς και τα μείζονα προγράμματα εκσυγχρονισμού, έρευνας, προμήθειας και παραγωγής αμυντικών μέσων και υλικού, (γ) προβαίνει σε έκτακτες εκτιμήσεις κρίσεων και οργανώνει το σύστημα χειρισμού κρίσεων, παρέχοντας τις κατευθυντήριες οδηγίες προς κάθε αρμόδιο και εμπλεκόμενο φορέα, (δ) αποφασίζει την κήρυξη και άρση μέτρων και σταδίων συναγερμού για τη μερική ή γενική κινητοποίηση της Χώρας και την εφαρμογή και άρση των κανόνων εμπλοκής των Ενόπλων Δυνάμεων και αναθέτει αρμοδιότητες, σχετικά με τα παραπάνω, για την άμεση αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων ή επεισοδίων, (ε) εξουσιοδοτεί τον Πρωθυπουργό να εισηγηθεί στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, την κήρυξη και άρση γενικής ή μερικής επιστράτευσης και την κήρυξη πολέμου, (στ) αποφασίζει τη διάθεση εθνικών δυνάμεων στο πλαίσιο διεθνών υποχρεώσεων, (ζ) καθορίζει την πολιτική συμμετοχής των εμπλεκόμενων φορέων στη δοκιμή εφαρμογής των σχεδίων της Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτης Ανάγκης (Π.Σ.Ε.Α.), (η) αποφασίζει, ύστερα από πρόταση

των αρμοδίων Υπουργών, για την επιλογή ή την αποστρατεία του Αρχηγού Γ.Ε.ΕΘ.Α. και των Αρχηγών των Επιτελείων Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας, των αρχηγών των Σωμάτων Ασφαλείας και του Λιμενικού Σώματος, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, (θ) αποφασίζει για την αναπλήρωση αρχηγού κλάδου στο Συμβούλιο Αρχηγών Γενικών Επιτελείων (Σ.Α.Γ.Ε.), (ι) τοποθετεί και μεταθέτει, ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, με κύριο κριτήριο την αύξηση της μαχητικής ικανότητας των Ενόπλων Δυνάμεων, τον Διοικητή της Στρατιάς, τον Αρχηγό του Στόλου, τον Αρχηγό της Τακτικής Αεροπορίας, τον Υπαρχηγό του Γ.Ε.ΕΘ.Α., και γενικά τους αντιστρατήγους, αντιναυάρχους, αντιπεράρχους, υποστρατήγους, υποναυάρχους, υποπεράρχους σε θέση αντιστρατήγων, αντιναυάρχων και αντιπεράρχων, όταν παρίσταται ανάγκη, (ια) αποφασίζει για τη διατήρηση, επί τιμή, του τίτλου της θέσης τους και μετά την αποστρατεία, για τον Α/Γ.Ε.ΕΘ.Α., καθώς και τους Αρχηγούς Γενικών Επιτελείων Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας, τους οποίους και προάγει στο βαθμό του στρατηγού, ναυάρχου και περάρχου αντίστοιχα, (ιβ) επιλέγει τον Πρόεδρο, τον Εισαγγελέα και τους Αντιπροέδρους του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ν. 2304/1995 (Α' 83). Η σειρά αρχαιότητας των δικαστικών λειτουργών των Ενόπλων Δυνάμεων που έχει τεθεί στην περί προαγωγής απόφαση του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας, είναι δεσμευτική, και (ιγ) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία. Σε πολεμική περίοδο το Συμβούλιο Εθνικής Ασφάλειας μετονομάζεται σε Πολεμικό Συμβούλιο.

Άρθρο 8

Κυβερνητικές Επιτροπές

1. Οι Κυβερνητικές Επιτροπές συνιστώνται κατά περίπτωση με Π.Υ.Σ., η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, και ασκούν τις προβλεπόμενες από την πράξη σύστασής τους, αρμοδιότητες, οι οποίες αφορούν στον χειρισμό συγκεκριμένων θεμάτων της κυβερνητικής πολιτικής, τα οποία απαιτούν ιδιαίτερη διαχείριση και συστηματική παρακολούθηση. Συγκροτούνται από μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου ή/και Υφυπουργούς, δημόσιους λειτουργούς και υπαλλήλους.
2. Με την ως άνω πράξη ή με άλλη Π.Υ.Σ. δύνανται κατά περίπτωση να καθορίζονται: (α) ο Πρόεδρος, τα μέλη και οι αρμοδιότητες της Κυβερνητικής Επιτροπής, (β) η σύσταση, συγκρότηση, κατάργηση ή συγχώνευση γραμματειών υποστήριξής της, (γ) η σύσταση ομάδων εργασίας από δημόσιους λειτουργούς και υπαλλήλους και ιδιώτες εμπειρογνώμονες για την υποστήριξη της, καθώς και για την επεξεργασία θεμάτων της κυβερνητικής πολιτικής, και να ορίζεται ο τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας των ομάδων αυτών, (δ) η ανάθεση καθηκόντων γραμματέα της, (ε) το δικαίωμα ή μη ψήφου των μελών της, (στ) η κατάργησή της και (ζ) κάθε άλλο ζήτημα οργάνωσης και λειτουργίας της.

Άρθρο 9

Γενικές διατάξεις για τα Συλλογικά Κυβερνητικά Όργανα

1. Αποφάσεις που λαμβάνονται από συλλογικά κυβερνητικά όργανα στο πλαίσιο των αποφασιστικών αρμοδιοτήτων τους δύναται να τροποποιηθούν, ανακληθούν ή καταργηθούν με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου μετά από πρόταση του Πρωθυπουργού. Με όμοια απόφαση το Υπουργικό Συμβούλιο, μετά από πρόταση του Πρωθυπουργού, μπορεί να υποκαθιστά το συλλογικό κυβερνητικό όργανο στην αποφασιστική του αρμοδιότητα.
2. Τα συλλογικά κυβερνητικά όργανα συγκαλούνται από τον πρόεδρό τους, ο οποίος και καθορίζει την ημερήσια διάταξη. Σε περίπτωση κωλύματος, οι Υπουργοί αναπληρώνονται από τους οριζόμενους στην απόφαση της παραγράφου 3 του άρθρου 7 ή με την πράξη σύστασης των Κυβερνητικών Επιτροπών. Κατά τα λοιπά, τα συλλογικά κυβερνητικά όργανα οργανώνονται και λειτουργούν βάσει του παρόντος νόμου και του Κανονισμού της παραγράφου 8 του άρθρου 4 του παρόντος.
3. Για τη λήψη των αποφάσεων από τα συλλογικά κυβερνητικά όργανα, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις που ισχύουν και για το Υπουργικό Συμβούλιο.
4. Στα μέλη των συλλογικών κυβερνητικών οργάνων δεν καταβάλλεται οποιαδήποτε αμοιβή ή αποζημίωση. Στα πρόσωπα που παρέχουν τη γραμματειακή υποστήριξη καταβάλλεται η αποζημίωση που προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις.
5. Τα συλλογικά κυβερνητικά όργανα, για τη διευκόλυνση του έργου τους ζητούν πληροφορίες και στοιχεία από τους αρμόδιους φορείς και υπηρεσίες, που οφείλουν να τα παρέχουν χωρίς καθυστέρηση.
Στις συνεδριάσεις των συλλογικών κυβερνητικών οργάνων μπορεί να μετέχουν, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ύστερα από πρόσκληση του προεδρεύοντος, και άλλα μέλη της Κυβέρνησης, Υφυπουργοί, μετακλητοί σύμβουλοι, εμπειρογνώμονες και υπηρεσιακοί παράγοντες, εφόσον κρίνεται απαραίτητο για την εξέλιξη της συνεδρίασης.

Κεφάλαιο Γ'

Μέλη της Κυβέρνησης και Υφυπουργοί

Άρθρο 10

Διορισμός και ορκωμοσία των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών

1. Ο Πρωθυπουργός διορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 37 του Συντάγματος. Τα υπόλοιπα μέλη της Κυβέρνησης και οι Υφυπουργοί διορίζονται και παύονται σύμφωνα με τα άρθρα 37 παρ. 1 και 81 παρ. 1 του Συντάγματος, με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Πρωθυπουργού.
2. Ο όρκος που δίνουν ο Πρωθυπουργός, οι Αντιπρόεδροι της Κυβέρνησης, οι Υπουργοί, οι Αναπληρωτές Υπουργοί και οι Υφυπουργοί πριν αναλάβουν τα καθήκοντά τους είναι ο ακόλουθος: «*Ορκίζομαι στο όνομα της Αγίας, Ομοσύνας*

και Αδιαίρετης Τριάδας να τηρώ το Σύνταγμα και τους νόμους και να υπηρετώ το γενικό συμφέρον του ελληνικού λαού».

3. Αλλόθρησκοι ή ετερόδοξοι δίνουν τον ίδιο όρκο σύμφωνα με τον τύπο της δικής τους θρησκείας ή του δικού τους δόγματος.
4. Επιτρέπεται να δοθεί αντί όρκου διαβεβαίωση, χωρίς θρησκευτικό περιεχόμενο.

Άρθρο 11

Πρωθυπουργός

1. Ο Πρωθυπουργός ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες: (α) εξασφαλίζει την ενότητα της Κυβέρνησης και κατευθύνει τις ενέργειές της, καθώς και τις ενέργειες των δημόσιων γενικά υπηρεσιών, για την εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής, (β) προσδιορίζει επακριβώς την κυβερνητική πολιτική στο πλαίσιο των αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου, (γ) συντονίζει την εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής, (δ) επιλύει τις διαφωνίες ανάμεσα στους Υπουργούς και εντός των συλλογικών κυβερνητικών οργάνων, (ε) εκπροσωπεί την Κυβέρνηση και προεδρεύει στο Υπουργικό Συμβούλιο, (στ) εποπτεύει για την εφαρμογή της νομοθεσίας από τις υπηρεσίες του δημόσιου τομέα και για τη λειτουργία τους προς το συμφέρον του Κράτους και των πολιτών, (ζ) δίνει την άδεια για τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως κάθε κειμένου, του οποίου η δημοσίευση σε αυτήν προβλέπεται από τον νόμο, (η) συνιστά για την υποβοήθηση του έργου του επιτροπές ή ομάδες εργασίας, στις οποίες μπορεί να συμμετέχουν Υπουργοί, αναπληρωτές Υπουργοί, Υφυπουργοί, διοικητές τραπεζών ή άλλων νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα, δημόσιοι λειτουργοί ή υπάλληλοι του δημόσιου τομέα γενικά, καθώς και ιδιώτες, για τη μελέτη ειδικών θεμάτων, τη συλλογή στοιχείων και πληροφοριών, τη σύνταξη προγραμμάτων ή νομοσχεδίων, προς τις οποίες όλες οι υπηρεσίες του δημόσιου τομέα έχουν υποχρέωση να παρέχουν κάθε αναγκαίο στοιχείο, εκτός αν πρόκειται για θέμα που χαρακτηρίζεται απόρρητο ή εμπιστευτικό, οπότε εξαρτάται από την προηγούμενη γραπτή συγκατάθεση του Πρωθυπουργού, και (θ) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπουν το Σύνταγμα και οι νόμοι.
2. Με απόφαση του Πρωθυπουργού μπορεί να ανατίθεται η άσκηση μέρους ή όλων των υπό στοιχεία (γ), (δ), (ε) και (στ) αρμοδιοτήτων της προηγούμενης παραγράφου κατά τομείς, σε Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης ή σε Υπουργό Επικρατείας. Με όμοια απόφαση, η άσκηση της υπό στοιχείο (ζ) αρμοδιότητας μπορεί να ανατεθεί στον Γενικό Γραμματέα Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων και, σε περίπτωση απουσίας του, σε υπάλληλο της Προεδρίας της Κυβέρνησης.
3. Ο Πρωθυπουργός μπορεί να προΐσταται Υπουργείου ή Υπουργείων.
4. Ο Πρωθυπουργός δύναται με απόφασή του να ορίζει αναγνωρισμένης αξίας προσωπικότητες της πολιτικής, οικονομικής, κοινωνικής και πνευματικής ζωής της χώρας, ως πρέσβεις εκ προσωπικοτήτων. Τα εν λόγω πρόσωπα ορίζονται για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, είναι άμισθα και

αναλαμβάνουν συγκεκριμένο έργο ειδικού σκοπού, το οποίο προσδιορίζεται με την απόφαση του Πρωθυπουργού.

Άρθρο 12

Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης

1. Με το προεδρικό διάταγμα διορισμού των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών ή με διάταγμα που προτείνει ο Πρωθυπουργός, μπορεί να οριστούν Αντιπρόεδρος ή Αντιπρόεδροι της Κυβέρνησης.
2. Οι Αντιπρόεδροι της Κυβέρνησης ασκούν τις αρμοδιότητες που ορίζουν ειδικές διατάξεις καθώς και τις αρμοδιότητες που αναθέτει ο Πρωθυπουργός, με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Στους Αντιπρόεδρους της Κυβέρνησης μπορεί να ανατεθούν και αρμοδιότητες, που ανήκουν σε Υπουργείο άλλο από εκείνο, του οποίου ενδεχομένως προΐστανται. Στην περίπτωση αυτή δύνανται να προΐστανται των υπηρεσιών στις οποίες ανήκουν οι αντίστοιχες αρμοδιότητες και του προσωπικού τους. Με όμοια απόφαση μπορεί επίσης να τους ανατεθεί η εποπτεία ορισμένων τομέων της κυβερνητικής δραστηριότητας.
3. Όπου, σύμφωνα με τον νόμο, προβλέπεται η συμμετοχή Αντιπροέδρων της Κυβέρνησης, σε συμβούλια ή επιτροπές, συμμετέχουν σε αυτά κατά τη σειρά προβαδίσματός τους. Αν δεν υπάρχουν Αντιπρόεδροι ή κωλύονται, στα παραπάνω συμβούλια μετέχει Υπουργός κατά τη σειρά του άρθρου 15 του παρόντος. Με απόφαση του Πρωθυπουργού μπορεί να ορίζονται διαφορετικά τα θέματα της συμμετοχής στα παραπάνω συμβούλια και επιτροπές.
4. Όπου στην ισχύουσα νομοθεσία προβλέπεται η άσκηση αποφασιστικής αρμοδιότητας από Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης ή πρόταση ή εισήγησή του, αν έχουν διορισθεί περισσότεροι από ένας Αντιπρόεδροι, οι παραπάνω αρμοδιότητες ασκούνται κατά τη σειρά προβαδίσματος. Αν δεν έχει διορισθεί Αντιπρόεδρος, οι αρμοδιότητες του προηγούμενου εδαφίου ασκούνται από μόνο τον Υπουργό, στον οποίον ανήκει η αρμοδιότητα αυτή. Με απόφαση του Πρωθυπουργού μπορεί να ορίζονται διαφορετικά τα θέματα αρμοδιοτήτων της παρούσας παραγράφου.
5. Υπουργός που διορίζεται ως Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης μπορεί με προεδρικό διάταγμα, ύστερα από πρόταση του Πρωθυπουργού, να απαλλαγεί των καθηκόντων του ως Υπουργού.

Άρθρο 13

Υπουργοί, Αναπληρωτές Υπουργοί και Υφυπουργοί

1. Οι Υπουργοί έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες: (α) προΐστανται του συνόλου των υπηρεσιών που υπάγονται στο Υπουργείο τους, συντονίζουν, εποπτεύουν και ελέγχουν τη δράση τους, καθώς και τη δράση των δημοσίων υπαλλήλων και λειτουργών που υπάγονται σε αυτούς, βάσει των αρμοδιοτήτων που είναι ανατεθειμένες σε αυτό από τις κείμενες διατάξεις, (β) εποπτεύουν και συντονίζουν τις ενέργειες των διορισμένων στο Υπουργείο τους Υφυπουργών, (γ) ασκούν, σύμφωνα με το Σύνταγμα και τον Κανονισμό της Βουλής, τη νομοθετική πρωτοβουλία σε θέματα της αρμοδιότητάς τους και στο πλαίσιο

του ρυθμιστικού προγραμματισμού της Κυβέρνησης, (δ) προτείνουν την έκδοση των κατ' εξουσιοδότηση νόμου κανονιστικών και των αναγκαίων για την εκτέλεση των νόμων διαταγμάτων της αρμοδιότητάς τους και εκδίδουν κανονιστικές πράξεις κατ' εξουσιοδότηση νόμου, (ε) ασκούν κάθε άλλη αρμοδιότητα που τους παρέχει το Σύνταγμα και ο νόμος ή τους αναθέτει ο Πρωθυπουργός.

2. Οι αρμοδιότητες των Υπουργών Επικρατείας καθορίζονται με απόφαση του Πρωθυπουργού, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και μπορεί να αφορούν σε: (α) αρμοδιότητες που ανήκουν στον Πρωθυπουργό ή/και (β) αρμοδιότητες που ανήκουν σε Υπουργό προϊστάμενο Υπουργείου. Οι Υπουργοί Επικρατείας μπορούν να προϊστάνται Υπουργείου.
3. Αναπληρωτής Υπουργός μπορεί να διορίζεται σε οποιοδήποτε Υπουργείο. Οι αρμοδιότητες του Αναπληρωτή Υπουργού ορίζονται με απόφαση του Πρωθυπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με όμοια απόφαση μπορεί να ανατεθεί σε Αναπληρωτή Υπουργό η άσκηση συναφούς προς τις αρμοδιότητές του, αρμοδιότητας που ανήκει σε άλλο Υπουργείο. Στην περίπτωση αυτή δύναται να προϊστάνται των υπηρεσιών στις οποίες ανήκουν οι αντίστοιχες αρμοδιότητες και του προσωπικού τους.
4. Οι Υφυπουργοί διορίζονται στα Υπουργεία ή στον Πρωθυπουργό και ασκούν τις αρμοδιότητες που ορίζονται αντιστοίχως με κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του αρμόδιου Υπουργού ή με απόφαση του Πρωθυπουργού, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με τις ανωτέρω αποφάσεις μπορεί να προβλέπεται ότι: (α) ορισμένες από τις ανατιθέμενες σε Υφυπουργό αρμοδιότητες ασκούνται παράλληλα και από τον Υπουργό, (β) στον Υφυπουργό υπάγονται και οι αντίστοιχες υπηρεσίες και προσωπικό, και (γ) η νομοθετική πρωτοβουλία και η αρμοδιότητα για την έκδοση των κανονιστικών πράξεων για τις οικείες αρμοδιότητες ασκούνται από τον Υφυπουργό.
5. Κανένα Υπουργείο δεν μπορεί να έχει περισσότερες από τρεις (3) συνολικά θέσεις Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών. Οι θέσεις των Αναπληρωτών Υπουργών δεν μπορεί να είναι παραπάνω από μία σε κάθε Υπουργείο.

Άρθρο 14

Ευθύνη μελών της Κυβέρνησης και Υφυπουργών

1. Ο Πρωθυπουργός και οι Υπουργοί υπέχουν κοινοβουλευτική ευθύνη για τις πράξεις ή παραλείψεις τους, καθώς επίσης και για πράξεις ή παραλείψεις των Υφυπουργών του Υπουργείου στο οποίο προϊστάνται, ακόμα και αν στους Υφυπουργούς αυτούς έχουν ανατεθεί κοινοβουλευτικές αρμοδιότητες και νομοθετική πρωτοβουλία.
2. Τα μέλη της Κυβέρνησης και οι Υφυπουργοί υπέχουν αστική και ποινική ευθύνη, σύμφωνα με το Σύνταγμα.

Άρθρο 15

Ειδικές υποχρεώσεις μελών της Κυβέρνησης και Υφυπουργών

1. Όταν μέλος της Κυβέρνησης κωλύεται να ασκήσει τα καθήκοντά του, οφείλει να γνωστοποιήσει τούτο αμέσως στον Πρωθυπουργό. Οι Υφυπουργοί οφείλουν να γνωστοποιήσουν το κώλυμά τους και στον Υπουργό που προϊστάται του Υπουργείου στο οποίο υπηρετούν.
2. Μέλος της Κυβέρνησης που προτίθεται να απουσιάσει από την έδρα του οφείλει να ενημερώσει σχετικά τον Πρωθυπουργό. Υφυπουργός που προτίθεται να απουσιάσει από την έδρα του οφείλει να ενημερώσει σχετικά τον Υπουργό.
3. Μέλος της Κυβέρνησης ή Υφυπουργός, που καλείται να καταθέσει ως μάρτυρας στην προδικασία ή στην κύρια διαδικασία οποιασδήποτε δίκης για θέματα που αφορούν την κυβερνητική πολιτική, ιδίως την ασφάλεια του Κράτους ή την εξωτερική πολιτική της Χώρας, οφείλει να ζητήσει προηγουμένως την άδεια του Πρωθυπουργού. Η μη παροχή της άδειας απαλλάσσει το μέλος της Κυβέρνησης ή τον Υφυπουργό από την υποχρέωση να καταθέσει ως μάρτυρας. Ο Πρωθυπουργός μπορεί να αρνηθεί να καταθέσει ως μάρτυρας στις περιπτώσεις της παρούσας παραγράφου.

Άρθρο 16

Σειρά τάξης Υπουργείων και προβαδίσματος μελών της Κυβέρνησης και Υφυπουργών

1. Με απόφαση του Πρωθυπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως καθορίζεται η σειρά τάξης των Υπουργείων.
2. Η σειρά προβαδίσματος των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών κατά κατηγορίες, ορίζεται ως εξής: Πρωθυπουργός, Αντιπρόεδροι της Κυβέρνησης εφόσον υπάρχουν, Υπουργοί, Αναπληρωτές Υπουργοί, Υφυπουργοί στον Πρωθυπουργό, Υφυπουργοί.
3. Μεταξύ των Αντιπροέδρων της Κυβέρνησης εφόσον έχουν οριστεί, των λοιπών μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών, η σειρά προβαδίσματος καθορίζεται με απόφαση του Πρωθυπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αν δεν υπάρχει, από το προεδρικό διάταγμα διορισμού των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών.
4. Μεταξύ περισσότερων Υφυπουργών του ίδιου Υπουργείου, η σειρά προβαδίσματος καθορίζεται από τον χρόνο διορισμού τους και, σε περίπτωση ταυτόχρονου διορισμού, από τη σειρά του ονόματός τους στην πράξη διορισμού.

Άρθρο 17

Αναπλήρωση μελών της Κυβέρνησης και Υφυπουργών

1. Τον Πρωθυπουργό αναπληρώνει, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματός του ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης. Αν έχουν διορισθεί περισσότεροι Αντιπρόεδροι, η αναπλήρωση του Πρωθυπουργού καθορίζεται από τον χρόνο διορισμού των Αντιπροέδρων και, σε περίπτωση ταυτόχρονου διορισμού, από τη σειρά του ονόματός τους στην πράξη διορισμού. Αν δεν έχει οριστεί Αντιπρόεδρος, ο Πρωθυπουργός μπορεί με απόφασή του να

ορίσει έναν εκ των Υπουργών, ως αναπληρωτή του, άλλως αναπληρώνεται κατά τη σειρά τάξης των Υπουργείων.

2. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος ή παύσης Αντιπροέδρου ή Υπουργού Επικρατείας, που δεν προΐστανται Υπουργείου, ή Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό, οι αρμοδιότητες που τους έχουν ανατεθεί ασκούνται από τον Πρωθυπουργό.
3. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος ή παύσης Υπουργού, αυτός αναπληρώνεται από Αναπληρωτή Υπουργό ή Υφυπουργό του Υπουργείου του, σύμφωνα με τη σειρά προβαδίσματος του άρθρου 16. Εφόσον δεν υπάρχει Αναπληρωτής Υπουργός ή Υφυπουργός, τον Υπουργό αναπληρώνει άλλος Υπουργός που ορίζεται με απόφαση του Πρωθυπουργού, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι προβλέψεις της παρούσας παραγράφου ισχύουν και για τους Αντιπροέδρους και Υπουργούς Επικρατείας που προΐστανται Υπουργείου, κατά το μέρος των αρμοδιοτήτων που αφορούν στο Υπουργείο στο οποίο προΐστανται.
4. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος ή παύσης Αναπληρωτή Υπουργού ή Υφυπουργού Υπουργείου, οι αρμοδιότητές του ασκούνται από τον οικείο Υπουργό.

ΜΕΡΟΣ Β΄ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Κεφάλαιο Α΄ Γενικές Διατάξεις

Άρθρο 18

Οριοθέτηση και αποστολή της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης

1. Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου, ως Κεντρική Δημόσια Διοίκηση ορίζεται το σύνολο των ακόλουθων φορέων: (α) Η Προεδρία της Δημοκρατίας, (β) η Προεδρία της Κυβέρνησης, (γ) τα Υπουργεία και οι αποκεντρωμένες ή περιφερειακές υπηρεσίες τους, (δ) οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, και (ε) οι Ανεξάρτητες Αρχές.
2. Αποστολή της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης είναι η εκτέλεση και διαφύλαξη των επιταγών του Συντάγματος και των νόμων, η προστασία του δημοσίου συμφέροντος, η μέριμνα για την παροχή ποιοτικών δημοσίων υπηρεσιών στην κοινωνία και η εν γένει προστασία της ισότητας, της δικαιοσύνης και της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Άρθρο 19

Αρχές καλής διακυβέρνησης και χρηστής διοίκησης

1. Η Κεντρική Δημόσια Διοίκηση για την εκπλήρωση της αποστολής της, λειτουργεί βάσει των αρχών της καλής διακυβέρνησης και της χρηστής διοίκησης, όπως αυτές καθορίζονται από τη διεθνή επιστημονική ανάλυση και πρακτική, ιδίως δε τις αρχές της νομιμότητας, της διαφάνειας και λογοδοσίας, της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας, της αναγκαιότητας και επικουρικότητας και της αξιοκρατίας και του επαγγελματισμού.
2. Η αρχή της νομιμότητας έχει την έννοια ότι η δράση της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης οφείλει να ερείδεται στο Σύνταγμα, τον νόμο, το διεθνές και το ενωσιακό δίκαιο.
3. Η αρχή της διαφάνειας και της λογοδοσίας έχει την έννοια ότι η λειτουργία της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης οφείλει να προβλέπει διαδικασίες διαβούλευσης κατά το σχεδιασμό δημοσίων πολιτικών και να λαμβάνει υπόψη τα πορίσματά της, να καθιστά σαφείς το ρόλο και την ευθύνη των λειτουργών της, να κάνει χρήση ποιοτικών πληροφοριών και δεδομένων για τη λήψη των αποφάσεων και να καθιστά προσβάσιμες τις πληροφορίες αυτές στην κοινωνία, με την επιφύλαξη τυχόν απορρήτου ή προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
4. Η αρχή της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας έχει την έννοια ότι η λειτουργία της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης οφείλει να κατατείνει στην εκπλήρωση της αποστολής της, με τη χρήση των λιγότερων, κατά το δυνατόν, πόρων.
5. Οι αρχές της αναγκαιότητας και της επικουρικότητας έχουν την έννοια ότι η λειτουργία της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης πρέπει να συμπεριλαμβάνει τις απολύτως αναγκαίες προς την εκπλήρωση της αποστολής της δράσεις, οι οποίες δεν μπορούν να αναληφθούν από χαμηλότερα επίπεδα διοίκησης.

6. Οι αρχές της αξιοκρατίας και του επαγγελματισμού έχουν την έννοια ότι η Κεντρική Δημόσια Διοίκηση οφείλει να λειτουργεί σε υψηλό επίπεδο επαγγελματισμού σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της τόσο σε σχέση με την εσωτερική λειτουργία της, όσο και σε σχέση με την αλληλεπίδραση με την κοινωνία και να στοχεύει στη συνεχή αναβάθμιση του επιπέδου των εργαζομένων της μέσω της δια βίου επιμόρφωσης, της αξιολόγησης και της επιβράβευσης της αριστείας.

Άρθρο 20

Οργάνωση και λειτουργία των φορέων της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης

1. Η οργάνωση και λειτουργία των φορέων της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης, καθώς και των εποπτευόμενων από αυτούς νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, πλην των Ανεξάρτητων Αρχών, καθορίζονται με Οργανισμούς, οι οποίοι καταρτίζονται, αντικαθίστανται ή τροποποιούνται με προεδρικά διατάγματα, τα οποία εκδίδονται με πρόταση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού ή του Πρωθυπουργού, κατά περίπτωση, και των αρμόδιων Υπουργών για τον προϋπολογισμό και για θέματα οργάνωσης της δημόσιας διοίκησης. Η οργάνωση και λειτουργία των Ανεξάρτητων Αρχών, καθορίζονται με Οργανισμούς, οι οποίοι καταρτίζονται, αντικαθίστανται ή τροποποιούνται με αποφάσεις, των αρμοδίων οργάνων διοίκησής τους. Τυχόν ειδικότερες διατάξεις διατηρούνται σε ισχύ.
2. Με τους Οργανισμούς της προηγούμενης παραγράφου καθορίζονται: (α) η αποστολή του φορέα, όπως προκύπτει από τις κείμενες διατάξεις που διέπουν τη σύσταση και τις αρμοδιότητές του, καθώς και η διάρθρωση των υπηρεσιών του σε οργανικές μονάδες (γενικές διευθύνσεις, διευθύνσεις, υποδιευθύνσεις, τμήματα, αυτοτελή και μη, αυτοτελή γραφεία, θεσμοθετημένα συλλογικά όργανα), (β) η ονομασία και η έδρα των παραπάνω οργανικών μονάδων, καθώς και οι στρατηγικοί σκοποί των Γενικών Διευθύνσεων, οι επιχειρησιακοί στόχοι των Διευθύνσεων και Υποδιευθύνσεων και οι αρμοδιότητες των Τμημάτων και λοιπών οργανικών μονάδων, (γ) το σύνολο των οργανικών θέσεων του προσωπικού, η κατανομή αυτών κατά εργασιακή σχέση, κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, καθώς και τα τυπικά προσόντα διορισμού ή πρόσληψης κατά κλάδο και ειδικότητα, (δ) η γενική περιγραφή καθηκόντων κάθε θέσης ευθύνης, καθώς και οι κλάδοι, από τους οποίους προέρχονται οι Προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων και (ε) οι αυτοτελείς αρχές και τυχόν εποπτευόμενοι φορείς.
3. Με τους Οργανισμούς της παραγράφου 1 μπορεί επίσης να προβλέπεται: (α) η σύσταση, κατάργηση ή συγχώνευση Γενικών Γραμματειών και θέσεων Γενικών Γραμματέων, η οργάνωση και λειτουργία τους καθώς και η τροποποίηση των αρμοδιοτήτων τους, (β) η σύσταση, κατάργηση ή συγχώνευση υπηρεσιών ή οργανικών μονάδων, καθώς και η μεταφορά των αρμοδιοτήτων τους σε άλλες υπηρεσίες ή οργανικές μονάδες του φορέα ή εποπτευόμενων φορέων του ή η κατάργησή τους, (γ) η σύσταση νέων θέσεων προσωπικού, καθώς και η κατάργηση, κατά κατηγορία και κλάδο, υφιστάμενων θέσεων που πλεονάζουν, (δ) η σύσταση νέων κλάδων κατά κατηγορίες, καθώς και η συγχώνευση ή

κατάργηση υφισταμένων με δυνατότητα κατάργησης αντίστοιχων οργανικών θέσεων, (ε) η μεταφορά θέσεων προσωπικού σε άλλους κλάδους, υφιστάμενους ή νέους, της ίδιας ή άλλης κατηγορίας, καθώς και η ρύθμιση θεμάτων ένταξης υπηρετούντων υπαλλήλων σε νέους κλάδους της ίδιας κατηγορίας, που προκύπτουν με σύσταση ή συγχώνευση υφισταμένων, (στ) η σύσταση οργανικών μονάδων χωρίς εσωτερική διάρθρωση, (ζ) κάθε άλλη λεπτομέρεια που αφορά την οργάνωση και λειτουργία της οικείας υπηρεσίας.

4. Η κατανομή των θέσεων προσωπικού ανά εργασιακή σχέση, κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα σε οργανικές μονάδες και η τοποθέτηση των υπαλλήλων, διενεργείται με απόφαση του οικείου Υπηρεσιακού Γραμματέα του Υπουργείου ή του αρμόδιου οργάνου διοίκησης, μετά από εισήγηση των προϊσταμένων Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης, με βάση την αποστολή κάθε οργανικής μονάδας και τις ανάγκες της υπηρεσίας. Οι κενές θέσεις προσωπικού μπορεί να ανακατανέμονται σε εργασιακές σχέσεις, κατηγορίες και κλάδους με κοινή απόφαση του Υπηρεσιακού Γραμματέα του αρμόδιου για τη δημόσια διοίκηση Υπουργείου και του οικείου Υπηρεσιακού Γραμματέα, στο πλαίσιο της αποτελεσματικής λειτουργίας της υπηρεσίας.
5. Προηγούμενες της έναρξης ισχύος του παρόντος άρθρου, ειδικές διατάξεις που προέβλεπαν την έκδοση προεδρικού διατάγματος ή υπουργικής ή κοινής υπουργικής απόφασης περί της οργάνωσης και λειτουργίας των φορέων της παραγράφου 1, διέπονται πλέον από το θεσμικό πλαίσιο που θέτει το παρόν άρθρο, διατηρουμένων, όμως, σε ισχύ των τυχόν ειδικών διαδικαστικών προϋποθέσεων που οι διατάξεις αυτές ορίζουν και οι οποίες ισχύουν παράλληλα.
6. Για τα Υπουργεία στα οποία υπάγονται οι ένοπλες δυνάμεις, τα σώματα ασφαλείας και το διπλωματικό σώμα διατηρούνται σε ισχύ οι ειδικές για αυτά διατάξεις, που αφορούν τα θέματα του παρόντος άρθρου.

Κεφάλαιο Β΄ Προεδρία της Κυβέρνησης

Άρθρο 21

Σύσταση και βασική διάρθρωση της Προεδρίας της Κυβέρνησης

1. Συνιστάται αυτοτελής, επιτελική, δημόσια υπηρεσία με την ονομασία Προεδρία της Κυβέρνησης, η οποία υπάγεται στον Πρωθυπουργό.
2. Η Προεδρία της Κυβέρνησης αποτελείται από τις ακόλουθες Γενικές Γραμματείες οι οποίες συστήνονται με τον παρόντα νόμο σε αυτήν: (α) την Γενική Γραμματεία του Πρωθυπουργού, (β) την Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, (γ) την Γενική Γραμματεία Συντονισμού Εσωτερικών Πολιτικών, (δ) την Γενική Γραμματεία Συντονισμού Οικονομικών και Αναπτυξιακών Πολιτικών, (ε) την Ειδική Γραμματεία Ο.Π.Σ. Παρακολούθησης Κυβερνητικού Έργου και (στ) την Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης.
3. Οι γενικές διατάξεις των άρθρων 41 έως 48 του παρόντος νόμου για τους Γενικούς και Ειδικούς Γραμματείς και τα ιδιαίτερα γραφεία τους, εφαρμόζονται και για τους αντίστοιχους Γενικούς και Ειδικούς Γραμματείς της

Προεδρίας της Κυβέρνησης, των οποίων οι θέσεις συνιστώνται δια του παρόντος.

4. Στην Προεδρία της Κυβέρνησης υπάγεται η Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (Ε.Υ.Π.).
5. Στην Προεδρία της Κυβέρνησης λειτουργούν, επίσης, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, Γραφείο Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και Γραφείο Παρέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.
6. Με εξαίρεση την Γενική Γραμματεία του Πρωθυπουργού, μία ή περισσότερες οργανικές μονάδες της Προεδρίας της Κυβέρνησης μπορούν να υπάγονται σε Υπουργό Επικρατείας ή Υφυπουργό στον Πρωθυπουργό με απόφασή του, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
7. Η οργάνωση και λειτουργία της Προεδρίας της Κυβέρνησης, καθορίζεται με τον Οργανισμό της, ο οποίος εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 20 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 22

Αποστολή της Προεδρίας της Κυβέρνησης

1. Αποστολή της Προεδρίας της Κυβέρνησης είναι η υποστήριξη του Πρωθυπουργού στην ενάσκηση των κατά το Σύνταγμα καθηκόντων του, ώστε να διασφαλίζεται η συνοχή και η αποτελεσματικότητα του κυβερνητικού έργου.
2. Στο πλαίσιο αυτό η Προεδρία της Κυβέρνησης: (α) συντονίζει τον σχεδιασμό και παρακολουθεί την εφαρμογή του κυβερνητικού έργου, επιλύοντας διαφορές μεταξύ συναρμοδίων υπηρεσιών, όπου αυτές αναφύονται, ώστε να επιτυγχάνονται οι στόχοι της κυβερνητικής πολιτικής, (β) λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή των αρχών και εργαλείων της Καλής Νομοθέτησης, (γ) σχεδιάζει και υλοποιεί την επικοινωνιακή στρατηγική της Κυβέρνησης και μεριμνά για την έγκαιρη ενημέρωση της κοινής γνώμης, (δ) υποστηρίζει το Υπουργικό Συμβούλιο, τα συλλογικά κυβερνητικά όργανα και τις λοιπές διυπουργικές ομάδες κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

Άρθρο 23

Γενική Γραμματεία του Πρωθυπουργού

1. Αποστολή της Γενικής Γραμματείας του Πρωθυπουργού είναι η μέριμνα για κάθε ζήτημα διοικητικής και οικονομικής υποστήριξης των υπηρεσιών που συναποτελούν την Προεδρία της Κυβέρνησης, καθώς και η εν γένει διοικητική και επιστημονική συνδρομή του Πρωθυπουργού.
2. Η Γενική Γραμματεία του Πρωθυπουργού διαρθρώνεται σε θεματικούς τομείς αρμοδιοτήτων, ως εξής: (α) Τομέας Υποστήριξης του Πρωθυπουργού, που αποτελείται από τα εξής Γραφεία: (αα) Ιδιαίτερο Γραφείο, το οποίο είναι αρμόδιο για τη γραμματειακή υποστήριξη του στο καθημερινό του πρόγραμμα καθώς και τη μέριμνα για την αποτελεσματική επικοινωνία του Πρωθυπουργού με τους βουλευτές, τους πολίτες, τους εκπροσώπους των κοινωνικών φορέων και τους δημόσιους γενικά λειτουργούς, καθώς και τη μέριμνα για την εκπλήρωση των εθιμοτυπικών του υποχρεώσεων και την υποστήριξη των δημοσίων σχέσεων του Πρωθυπουργού, (αβ) Γραφείο

Αρχείων και Πρωτοκόλλου, το οποίο είναι αρμόδιο για την επιμέλεια και διαχείριση της αλληλογραφίας του Πρωθυπουργού, την τήρηση του πρωτοκόλλου και των αρχείων του, καθώς και την επικοινωνία με την Ειδική Υπηρεσία Αρχείων Πρωθυπουργού, Υπουργών, Υφυπουργών και της Γραμματείας του Υπουργικού Συμβουλίου, για την εφαρμογή των διατάξεων του Κεφαλαίου Β΄ του Μέρους Δ΄ του παρόντος, (αγ) Γραφείο Τύπου της Προεδρίας της Κυβέρνησης, το οποίο είναι αρμόδιο για την παρακολούθηση της επικαιρότητας από τον εγχώριο και διεθνή Τύπο και τη σχετική ενημέρωση του Πρωθυπουργού, την επικοινωνία και την επιμέλεια των σχέσεων του Πρωθυπουργού με τα ελληνικά και διεθνή μέσα μαζικής ενημέρωσης, την ενημέρωση των δημοσιογράφων για τις πρωτοβουλίες του, καθώς και την επεξεργασία αιτημάτων από τον διεθνή ή εγχώριο Τύπο για συνεντεύξεις με τον Πρωθυπουργό, (αδ) Γραφείο Επικοινωνίας, το οποίο είναι αρμόδιο για τη φυσική επικοινωνία του Πρωθυπουργού και της Κυβέρνησης, τη διοργάνωση εκδηλώσεων, τη σύνταξη των λόγων του Πρωθυπουργού, την προβολή του κυβερνητικού έργου και τη συμμετοχή στην εκπόνηση επικοινωνιακού σχεδιασμού για την προβολή του κυβερνητικού έργου σε όλα τα θέματα που δεν σχετίζονται με ψηφιακά μέσα, (αε) Γραφείο Ψηφιακής Επικοινωνίας, το οποίο είναι αρμόδιο για κάθε είδους επικοινωνία των ως άνω προσώπων με ψηφιακά μέσα, (β) Τομέας Επιστημονικής Υποστήριξης του Πρωθυπουργού, που αποτελείται από τα εξής Γραφεία: (βα) Νομικό Γραφείο, το οποίο είναι αρμόδιο για τη νομική υποστήριξη του Πρωθυπουργού, (ββ) Οικονομικό Γραφείο, το οποίο είναι αρμόδιο για τη μελέτη θεμάτων οικονομικού ενδιαφέροντος, τη συγκέντρωση των αναγκών στοιχείων προς ενημέρωση του Πρωθυπουργού, κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων του, καθώς και την παροχή συμβουλών σε ειδικά οικονομικά θέματα, (βγ) Διπλωματικό Γραφείο, το οποίο είναι αρμόδιο για την οργάνωση των διεθνών επαφών του Πρωθυπουργού και των επισκέψεων του στο εξωτερικό, καθώς και την παροχή εξειδικευμένων συμβουλών σε θέματα διεθνών σχέσεων, (βδ) Γραφείο Συμβούλου Εθνικής Ασφάλειας, το οποίο είναι αρμόδιο για την υποστήριξη του Πρωθυπουργού και του ΚΥ.Σ.Ε.Α. για κάθε θέμα που άπτεται της εξωτερικής και εσωτερικής ασφάλειας της Χώρας και της διαχείρισης κινδύνων και κρίσεων που σχετίζονται με αυτήν, (βε) Γραφείο Θεμάτων Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο είναι αρμόδιο για την παρακολούθηση των ευρωπαϊκών εξελίξεων, των εργασιών και της εν γένει δραστηριότητας των ευρωπαϊκών θεσμών και την υποστήριξη του Πρωθυπουργού στα θέματα αυτά, καθώς και την υποστήριξη των επισκέψεων και υποχρεώσεων του Πρωθυπουργού στις συναντήσεις των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), (βστ) Γραφείο Στρατηγικού Σχεδιασμού, το οποίο είναι αρμόδιο για την πολιτική αξιολόγηση των πρωτοβουλιών της Κυβέρνησης και του Πρωθυπουργού και την υποβολή εισηγήσεων προς τον Πρωθυπουργό σχετικά με κάθε θέμα που άπτεται των αρμοδιοτήτων αυτών, (βζ) Γραφείο Κοινωνικών Υποθέσεων, το οποίο είναι αρμόδιο για τη μελέτη και ανάλυση της πορείας υλοποίησης του κυβερνητικού έργου και την επεξεργασία και υποβολή προτάσεων για την επίτευξη των στόχων της κυβερνητικής πολιτικής, σε συνεργασία με τα

αρμόδια Υπουργεία σε τομείς που άπτονται της κοινωνικής πολιτικής. Επιπλέον, στην αρμοδιότητα του γραφείου ανήκει κάθε θέμα που άπτεται της ανοιχτής διακυβέρνησης και των σχέσεων Κράτους και Κοινωνίας, και (γ) Τομέας Διοικητικής Υποστήριξης της Προεδρίας της Κυβέρνησης, ο οποίος αποτελείται από την Μονάδα Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης της Προεδρίας της Κυβέρνησης, όπως αυτή ορίζεται στις διατάξεις του επόμενου άρθρου.

3. Με απόφαση του Πρωθυπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δύναται να προστίθενται ή να καταργούνται Γραφεία στους Τομείς (α) και (β), να ανακαθορίζονται οι αρμοδιότητές τους ή να υπάγονται απευθείας στον ίδιο ή σε Υπουργούς Επικρατείας ή σε Υφυπουργούς στον Πρωθυπουργό.
4. Με την εξαίρεση της Μονάδας Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης της Προεδρίας της Κυβέρνησης της περίπτωσης (γ) της παραγράφου 2, η Γενική Γραμματεία του Πρωθυπουργού στελεχώνεται με μετακλητούς υπαλλήλους, ο αριθμός των οποίων καθορίζεται με απόφαση του Πρωθυπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
5. Στην Γενική Γραμματεία του Πρωθυπουργού λειτουργεί Μονάδα Ασφάλειας του Πρωθυπουργού. Στη Μονάδα Ασφάλειας, κατ' εξαίρεση των προηγούμενων παραγράφων τοποθετείται, με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού, ανώτερος αξιωματικός της Ελληνικής Αστυνομίας. Ο αξιωματικός αυτός διοικεί δύναμη μελών των Σωμάτων Ασφαλείας, η σύνθεση της οποίας καθορίζεται, ανάλογα με τις ανάγκες, με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού.

Άρθρο 24

Μονάδα Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης της Προεδρίας της Κυβέρνησης

1. Συνιστάται Μονάδα Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης της Προεδρίας της Κυβέρνησης, επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης, η οποία εντάσσεται στην Γενική Γραμματεία του Πρωθυπουργού και είναι αρμόδια για την εν γένει διοικητική και οικονομική υποστήριξη των υπηρεσιών που συναποτελούν την Προεδρία της Κυβέρνησης.
2. Στην αρμοδιότητα της Μονάδας ανήκουν: (α) η ρύθμιση θεμάτων που αφορούν το προσωπικό που απασχολείται με κάθε είδους εργασιακή σχέση στην Προεδρία της Κυβέρνησης, την υπηρεσιακή κατάσταση και τη διοικητική μέριμνα του εν λόγω προσωπικού, (β) η οικονομική διαχείριση της Προεδρίας της Κυβέρνησης, η κατάρτιση και εκτέλεση του προϋπολογισμού της, (γ) η εντολή και εκκαθάριση των αποδοχών, επιδομάτων, οδοιπορικών και εξόδων κίνησης και κάθε είδους αποζημιώσεων και λοιπών απολαβών του προσωπικού της Προεδρίας της Κυβέρνησης, (δ) η τήρηση του πρωτοκόλλου και του αρχείου της Προεδρίας της Κυβέρνησης και η διανομή στις αρμόδιες υπηρεσίες των εγγράφων που απευθύνονται σε αυτήν. Κάθε υπηρεσία δύναται να τηρεί ίδιο αρχείο για τα θέματα της αρμοδιότητάς της, (ε) η μέριμνα για την προμήθεια και συντήρηση πάγιων και αναλώσιμων υλικών, για την κατάρτιση και εκτέλεση συμβάσεων προμηθειών και εκτέλεσης εργασιών, για τη βελτίωση

των συνθηκών στέγασης των υπηρεσιών της Προεδρίας της Κυβέρνησης και για τον εξοπλισμό, τη συντήρηση και την καθαριότητα των κτιριακών και λοιπών εγκαταστάσεων των υπηρεσιών αυτών, (στ) η φροντίδα για την προετοιμασία και η εκτέλεση των προγραμματισμένων επίσημων γευμάτων, δεξιώσεων και κάθε είδους εκδηλώσεων, (ζ) η μέριμνα για την ασφαλή λειτουργία των ηλεκτρομηχανολογικών, τηλεπικοινωνιακών, ηλεκτρονικών εγκαταστάσεων, των λειτουργικών συστημάτων, καθώς και του εν γένει εξοπλισμού της Προεδρίας της Κυβέρνησης.

3. Η Μονάδα Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης αποτελείται από τις παρακάτω Διευθύνσεις: (α) Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού και Οργάνωσης, (β) Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης και Μέριμνας, (γ) Αυτοτελής, (γ) Τμήμα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Υποστήριξης Πληροφοριακών Συστημάτων.

Άρθρο 25

Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

1. Αποστολή της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων είναι η διασφάλιση της συνοχής και του συντονισμού της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας, η αποτελεσματική εφαρμογή των αρχών και εργαλείων της Καλής Νομοθέτησης, καθώς και η υποστήριξη του Υπουργικού Συμβουλίου και των συλλογικών κυβερνητικών οργάνων.
2. Για την εκτέλεση της αποστολής της, η Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων: (α) αναλαμβάνει την τελική σύνταξη όλων των νομοσχεδίων της Κυβέρνησης πριν αυτά κατατεθούν στην Βουλή, (β) μεριμνά για την έγκαιρη δημοσίευση κάθε νόμου ή κανονιστικής πράξης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, (γ) συντονίζει κάθε δράση κωδικοποίησης και αναμόρφωσης του δικαίου, (δ) συντονίζει την εφαρμογή των αρχών και εργαλείων της Καλής Νομοθέτησης, (ε) υποστηρίζει νομικά στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της τον Πρωθυπουργό, την Προεδρία της Κυβέρνησης και την Κυβέρνηση, (στ) συνεργάζεται με τις υπηρεσίες της Βουλής για θέματα που άπτονται των σχέσεων Κυβέρνησης-Βουλής, και (ζ) διενεργεί όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την εφαρμογή των διατάξεων περί δεοντολογίας και αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων για τα κυβερνητικά στελέχη, όπως αυτά ρυθμίζονται στο Κεφάλαιο Α' του Μέρους Δ' του παρόντος, κατά το μέρος των αρμοδιοτήτων της Προεδρίας της Κυβέρνησης.
3. Ο Γενικός Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων έχει τις εξής αρμοδιότητες: (α) προΐσταται, αμέσως μετά τον Πρωθυπουργό ή το μέλος της Κυβέρνησης ή τον Υφυπουργό στον οποίο ανατίθεται η σχετική αρμοδιότητα, όλων των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας και προσυπογράφει όλα τα έγγραφα που υπογράφονται από τον Πρωθυπουργό ή το μέλος της Κυβέρνησης ή τον Υφυπουργό, κατά το μέρος της αρμοδιότητάς τους, εφόσον προέρχονται από τις υπαγόμενες σε αυτούς, υπηρεσίες, (β) είναι ο άμεσος βοηθός του Πρωθυπουργού στα θέματα αρμοδιότητάς του, παρακολουθεί την εφαρμογή των αποφάσεων και οδηγιών που αφορούν στη

νομοπαρασκευαστική διαδικασία, καθώς και την εκτέλεση των αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου και των συλλογικών κυβερνητικών οργάνων και ενημερώνει σχετικά τον Πρωθυπουργό και τους αρμόδιους Υπουργούς και Υφυπουργούς, (γ) ασκεί καθήκοντα γραμματέα σε κάθε συλλογικό κυβερνητικό όργανο στο οποίο του ανατίθεται ο ρόλος αυτός, (δ) συντονίζει τη νομοπαρασκευαστική διαδικασία και ειδικότερα: (δα) παραλαμβάνει και υπογράφει τα νομοσχέδια, με σκοπό την προώθησή τους στην Βουλή προς ψήφιση, άλλως οι υπηρεσίες της Βουλής δεν δικαιούνται να παραλάβουν το νομοσχέδιο, (δβ) παραλαμβάνει και υπογράφει υπουργικές τροπολογίες, νομοτεχνικές βελτιώσεις, προσθήκες, διορθώσεις ή οποιαδήποτε άλλη παρέμβαση στα κατατεθειμένα νομοσχέδια, άλλως οι ως άνω παρεμβάσεις δεν παραλαμβάνονται από τις υπηρεσίες της Βουλής, θεωρούνται ως μη γερόμενες και δεν εισάγονται προς ψήφιση, (δγ) παραλαμβάνει και υπογράφει όλα τα σχέδια προεδρικών διαταγμάτων, πριν αυτά αποσταλούν στο Συμβούλιο της Επικρατείας για επεξεργασία. Μετά την επεξεργασία τους από το Συμβούλιο της Επικρατείας και την υπογραφή τους από τον αρμόδιο ή τους αρμόδιους Υπουργούς, τα αποστέλλει για υπογραφή στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, εφόσον κρίνει ότι η Διοίκηση έχει συμμορφωθεί προς τις υποδείξεις του Συμβουλίου της Επικρατείας ή ευλόγως απείχε της συμμόρφωσης αυτής, (δδ) παρακολουθεί και αξιολογεί όλες τις κανονιστικές πράξεις της Διοίκησης βαρύνουσας σημασίας, πριν αυτές αποσταλούν στο Συμβούλιο της Επικρατείας ή εκδοθούν από τις αρμόδιες υπηρεσίες, (δε) θεωρεί τα δοκίμια των φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, με σκοπό τη δημοσίευσή τους από το Εθνικό Τυπογραφείο. Αν κρίνει, μετά από σχετική εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας, ότι υπάρχει νομικό κώλυμα για τη δημοσίευση συγκεκριμένης απόφασης, τη διαγράφει και την επιστρέφει στην αρμόδια υπηρεσία του επισπεύδοντος Υπουργείου, με υποδείξεις για τη διόρθωση και επανυποβολή της. Αν η υπηρεσία επιμένει ότι η απόφαση είναι νόμιμη και συντρέχει κατεπείγων λόγος για τη δημοσίευσή της, ο Γενικός Γραμματέας δίνει εντολή για τη δημοσίευση αυτής, με ευθύνη της επισπεύδουσας υπηρεσίας, (ε) συντονίζει όλες τις αναγκαίες δράσεις για την εφαρμογή των αρχών και εργαλείων της Καλής Νομοθέτησης σε όλο το δημόσιο τομέα, (στ) προεδρεύει στην Κεντρική Επιτροπή Κωδικοποίησης και μπορεί να συνιστά υπο-επιτροπές κωδικοποίησης με τη συμμετοχή κάθε αναγκαίου προσώπου από το δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα, (ζ) μεριμνά για κάθε νομικό ή κοινοβουλευτικό ζήτημα που του ανατίθεται στην Γενική Γραμματεία από τον Πρωθυπουργό, (η) συνεργάζεται με τον Πρόεδρο της Βουλής, τα μέλη της Κυβέρνησης και τους Υφυπουργούς και τους Γενικούς και Ειδικούς Γραμματείς, για τα θέματα που εμπίπτουν στον κύκλο των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας στην οποία προΐσταται, (θ) μεριμνά για την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας.

4. Η Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων διαρθρώνεται στις ακόλουθες οργανικές μονάδες: (α) Α΄ και Β΄ Διευθύνσεις Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας, οι οποίες είναι αρμόδιες για την τελική σύνταξη των νομοσχεδίων, καθώς και για τον έλεγχο κανονιστικών πράξεων

των Υπουργείων αρμοδιότητάς τους, (β) Γραφείο Καλής Νομοθέτησης, το οποίο είναι αρμόδιο για την επιστημονική υποστήριξη όλων των υπηρεσιών του Κράτους, ιδίως μέσω κατάρτισης εγκυκλίων, οδηγιών, υποδειγμάτων ή της διοργάνωσης επιμορφωτικών προγραμμάτων ή εκδηλώσεων καθώς και για την τελική αξιολόγηση και έλεγχο της Ανάλυσης Συνεπειών Ρύθμισης των νομοσχεδίων καθώς και για τη διασφάλιση όλων των αρχών και εργαλείων Καλής Νομοθέτησης από τις υπόλοιπες υπηρεσίες της Προεδρίας της Κυβέρνησης και του Κράτους, προκειμένου να επιβληθεί η εφαρμογή του κυβερνητικού έργου και (γ) Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, το οποίο είναι υπεύθυνο για την κάθε είδους νομική υποστήριξη των υπηρεσιών της Προεδρίας της Κυβέρνησης, του Πρωθυπουργού και της Κυβέρνησης, τόσο κατά τη νομοπαρασκευαστική διαδικασία, όσο και για κάθε άλλο θέμα του ζητηθεί από τον Γενικό Γραμματέα Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, για την υποστήριξη των συνεδριάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου και των λοιπών συλλογικών κυβερνητικών οργάνων, για κάθε θέμα που άπτεται των σχέσεων της Προεδρίας της Κυβέρνησης και του Πρωθυπουργού με την Βουλή και την κοινοβουλευτική διαδικασία, καθώς και για την τήρηση μητρώου των στελεχών που καλύπτουν κυβερνητικές θέσεις, με τα αναγκαία στοιχεία που διασφαλίζουν την αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων τους και την παρακολούθηση του έργου τους.

5. Στην Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων υπάγονται: (α) η Επιτροπή Αξιολόγησης Ποιότητας της Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας του άρθρου 64 του παρόντος, (β) η Κεντρική Επιτροπή Κωδικοποίησης του άρθρου 66 του παρόντος, και (γ) το Εθνικό Τυπογραφείο, όπως αυτό διέπεται από τις διατάξεις του ν. 3469/2006 (Α'131) και του π.δ. 29/2018 (Α'58).
6. Η Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων υποστηρίζει σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2667/1998 (Α' 281) την Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής.

Άρθρο 26

Γενικές Γραμματείες Συντονισμού Εσωτερικών Πολιτικών και Οικονομικών και Αναπτυξιακών Πολιτικών

1. Οι Γενικές Γραμματείες Συντονισμού Εσωτερικών Πολιτικών και Οικονομικών και Αναπτυξιακών Πολιτικών της Προεδρίας της Κυβέρνησης, έχουν ως αποστολή τη διασφάλιση της συνοχής του κυβερνητικού έργου στους τομείς πολιτικής αρμοδιότητάς τους, οι οποίοι καθορίζονται με απόφαση του Πρωθυπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
2. Για την εκτέλεση της αποστολής τους οι Γενικές Γραμματείες Συντονισμού, σε συνεργασία με τις Υπηρεσίες Συντονισμού των αρμόδιων Υπουργείων: (α) προτείνουν και προγραμματίζουν τις δημόσιες πολιτικές στους τομείς της αρμοδιότητάς τους, όπως αυτοί καθορίζονται με την απόφαση που προβλέπεται στην παράγραφο 1, (β) παρακολουθούν, συντονίζουν και αξιολογούν την εφαρμογή τους, (γ) επιλύουν τυχόν διαφωνίες μεταξύ των υπηρεσιών συναρμοδίων Υπουργείων, (δ) ελέγχουν τη συμβατότητα των

προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων με την κυβερνητική πολιτική, (ε) εκπονούν και προτείνουν στον Πρωθυπουργό και τους αρμόδιους Υπουργούς οριζόντιες πολιτικές που ανήκουν στην αρμοδιότητα περισσότερων Υπουργείων, (στ) συμμετέχουν στον σχεδιασμό και την εφαρμογή της επικοινωνιακής στρατηγικής της Κυβέρνησης στους τομείς πολιτικής της παραγράφου 1, και (ζ) συντάσσουν από κοινού το Ενοποιημένο Σχέδιο Κυβερνητικής Πολιτικής, καθώς και την Έκθεση Ρυθμιστικής Παραγωγής και Αξιολόγησης.

3. Οι Γενικοί Γραμματείς Συντονισμού έχουν τις εξής αρμοδιότητες: (α) προϊστανται, αμέσως μετά τον Πρωθυπουργό ή τον Υπουργό Επικρατείας ή τον Υφυπουργό στον Πρωθυπουργό στον οποίο ανατίθεται η σχετική αρμοδιότητα, όλων των υπηρεσιών των αντίστοιχων Γενικών Γραμματειών Συντονισμού της Προεδρίας της Κυβέρνησης και προσυπογράφουν όλα τα έγγραφα που υπογράφονται από τον Πρωθυπουργό ή τον Υπουργό Επικρατείας ή τον Υφυπουργό στον Πρωθυπουργό, κατά το μέρος της αρμοδιότητάς τους, εφόσον προέρχονται από τις υπαγόμενες σε αυτούς υπηρεσίες, (β) είναι οι άμεσοι βοηθοί του Πρωθυπουργού ή του Υπουργού Επικρατείας ή του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό στον οποίο ανατίθεται η σχετική αρμοδιότητα, στη διεκπεραίωση των εντολών τους, παρακολουθούν την εφαρμογή των αποφάσεων και οδηγιών που αφορούν στον σχεδιασμό και τον συντονισμό του κυβερνητικού έργου στους τομείς αρμοδιότητάς τους, καθώς και την εκτέλεση των αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου και των συλλογικών κυβερνητικών οργάνων και ενημερώνουν σχετικά τον Πρωθυπουργό και τους αρμόδιους Υπουργούς και Υφυπουργούς, (γ) προϊστανται της Πολιτικής Επιτροπής Παρακολούθησης Δημόσιων Πολιτικών κατά το μέρος της αρμοδιότητάς τους, (δ) υποστηρίζουν την προετοιμασία των Υπουργικών Συμβουλίων Προγραμματισμού και Αξιολόγησης της Κυβερνητικής Πολιτικής, (ε) παρουσιάζουν τη βασική στοχοθεσία για κάθε Υπουργείο της αρμοδιότητάς τους και για κάθε τομέα πολιτικής που τους έχει ανατεθεί με την απόφαση της παραγράφου 1 και αποσαφηνίζουν τις παραμέτρους υλοποίησης του προγράμματος στο πλαίσιο της ετήσιας συνάντησης των Γενικών Διευθυντών της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης, (στ) ασκούν καθήκοντα γραμματέα σε κάθε συλλογικό κυβερνητικό όργανο στο οποίο τους ανατίθεται ο ρόλος αυτός από τον Πρωθυπουργό, και (ζ) μεριμνούν για την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών των Γενικών Γραμματειών.
4. Κάθε Γενική Γραμματεία Συντονισμού διαρθρώνεται σε: (α) Τομείς Πολιτικής, οι οποίοι μεριμνούν με την απαιτούμενη συνεργασία των Υπηρεσιών Συντονισμού των Υπουργείων, (αα) για την κατάρτιση των υπουργικών σχεδίων δράσης και την έγκαιρη αποστολή των εγκεκριμένων σχεδίων σε αυτούς, (αβ) για την παρακολούθηση της εμπρόθεσμης και ορθής εφαρμογής των υπουργικών σχεδίων δράσης, (αγ) για το συντονισμό των φάσεων διαβούλευσης των νομοσχεδίων που αφορούν τον τομέα ευθύνης τους (αδ) για την κατάρτιση προσχεδίου του Ενοποιημένου Σχεδίου Κυβερνητικής Πολιτικής, (β) στην Διεύθυνση Ανάλυσης και Προγραμματισμού Πολιτικών, η

οποία εποπτεύεται από κοινού από τους Γενικούς Γραμματείς και είναι αρμόδια για: (βα) την στατιστική ανάλυση και τεκμηρίωση των δημόσιων πολιτικών που εντάσσονται τόσο στο Ενοποιημένο Σχέδιο Κυβερνητικής Πολιτικής, όσο και στα υπουργικά σχέδια δράσης (ββ) την επιστημονική υποστήριξη κάθε είδους δράσης των Γενικών Γραμματειών Συντονισμού, (βγ) την μελέτη και εισήγηση στον αρμόδιο Γενικό Γραμματέα Συντονισμού δημόσιων πολιτικών ή δράσεων διυπουργικής φύσης ή καινοτόμων πολιτικών που αφορούν σε όλο το φάσμα της κυβερνητικής πολιτικής, με κοστολόγηση των προτάσεων και τεκμηριωμένη αξιολόγηση των επιπτώσεων και (γ) στο Αυτοτελές Τμήμα Τεκμηρίωσης και Αρχείων, το οποίο είναι αρμόδιο για τη συγκέντρωση, ταξινόμηση και αρχειοθέτηση όλων των αποφάσεων, πρακτικών και λοιπών κειμένων που αφορούν στο έργο των υπηρεσιών των Γενικών Γραμματειών Συντονισμού, (δ) Γραφείο Αξιολόγησης Δημοσίων Πολιτικών το οποίο εποπτεύεται από κοινού από τους Γενικούς Γραμματείς και είναι αρμόδιο για τη διασφάλιση της ενιαίας και συστηματικής αξιολόγησης των πολιτικών του κράτους με στόχο την τροφοδότηση του κυβερνητικού σχεδιασμού με δεδομένα από τον έλεγχο του βαθμού επιτυχούς σύνδεσης των στόχων πολιτικής της κυβέρνησης με τρόπους - μέσα εξυπηρέτησης τους με βάση βέλτιστες διεθνείς πρακτικές, η παραγωγή και διάθεση στους φορείς της διοίκησης μιας κοινής μεθοδολογίας αξιολόγησης εισροών, διαδικασιών, εκροών και αποτελεσμάτων των υλοποιούμενων και σχεδιαζόμενων δημοσίων πολιτικών, β) η παραγωγή δεικτών επίδοσης (Key Performance Indicators) για κάθε παραγόμενη πολιτική, γ) η προτεραιοποίηση και επιχειρησιακή ωρίμανση σύμφωνα με τον στρατηγικό σχεδιασμό της κυβέρνησης των προς αξιολόγηση πολιτικών, δ) η συλλογή, ταξινόμηση και ανάλυση πληροφορίας ανά πεδίο πολιτικής (data analytics), ε) αναζήτηση και ανάδειξη βελτιστών πρακτικών (benchmarking) πολιτικών/κυβερνητικού έργου ανά Υπουργείο με διεθνείς δείκτες στ) εξασφάλιση κατά την υλοποίηση της αξιολόγησης του διυπουργικού συντονισμού των αντίστοιχων γραφείων καλής νομοθέτησης και άλλων τομεακών δομών αξιολόγησης σε κάθε Υπουργείο, ζ) οργάνωση, παρακολούθηση και συντονισμός δράσεων διαβούλευσης για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, μέσα την προώθηση της συμμετοχής των φορέων εξειδικευμένης γνώσης της κοινωνίας των πολιτών (ερευνητικά ιδρύματα των κοινωνικών εταίρων-think tanks), η) οργάνωση δράσεων συστηματικής δημοσιοποίησης και διάχυσης στη δημόσια συζήτηση των ευρημάτων της αξιολόγησης, στην κατεύθυνση της προώθησης παραγωγής δημόσιας πολιτικής στη βάση τεκμηριωμένων επιλογών (evidence based policymaking), με στόχο την επίλυση κοινών προβλημάτων (problem solving policymaking) .

Άρθρο 27

Ειδική Γραμματεία Ο.Π.Σ. Παρακολούθησης Κυβερνητικού Έργου

1. Συνιστάται στην Προεδρία της Κυβέρνησης Ειδική Γραμματεία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος για την Παρακολούθηση του

Κυβερνητικού Έργου, η οποία μπορεί με απόφαση του Πρωθυπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως να υπάγεται σε Υπουργό Επικρατείας ή σε Υφυπουργό στον Πρωθυπουργό ή σε Γενικό Γραμματέα της Προεδρίας της Κυβέρνησης.

2. Η μονάδα έχει ως αρμοδιότητες: (α) την αποτελεσματική και αδιάλειπτη λειτουργία του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος, το οποίο χρησιμοποιείται για την παρακολούθηση του κυβερνητικού έργου και την επεξεργασία των πληροφοριών και δεδομένων αυτού για την υποστήριξη του Πρωθυπουργού και των αρμοδίων υπηρεσιών της Προεδρίας της Κυβέρνησης, (β) την αναβάθμιση του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος με βάση τις ανακύπτουσες υπηρεσιακές απαιτήσεις, τόσο σε επίπεδο λειτουργιών όσο και σε επίπεδο λογισμικού συστήματος και υποδομών, (γ) την άμεση υποστήριξη των χρηστών του πληροφοριακού συστήματος και την επίλυση κάθε μορφής τεχνικών ή λειτουργικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν από την χρήση του συστήματος, (δ) την ασφάλεια του πληροφοριακού συστήματος έναντι οποιουδήποτε κινδύνου μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης και χρήσης, ή αλλοίωσης των δεδομένων του, (ε) την διαχείριση δικαιωμάτων πρόσβασης στους εξουσιοδοτημένους χρήστες του συστήματος, (στ) Την συνεχή συντήρηση (housekeeping & maintenance) του πληροφοριακού συστήματος, της βάσης δεδομένων και των υποδομών του, ώστε να ανταποκρίνεται στην αξιόπιστη λειτουργία που απαιτείται για την υποστήριξη του Πρωθυπουργού και των αρμοδίων υπηρεσιών της Προεδρίας της Κυβέρνησης, (ζ) την εξασφάλιση της αδιάλειπτης λειτουργίας του (system continuity) και την διασφάλιση της ακεραιότητας των δεδομένων του (data base integrity) μέσω της αρχιτεκτονικής υποδομών, (η) τον ποιοτικό έλεγχο των δεδομένων που εισάγονται στο σύστημα και την εκπαίδευση των χρηστών, ώστε να αξιοποιούνται πλήρως οι δυνατότητες του συστήματος προς όφελος της λειτουργίας της Κυβέρνησης.
3. Στη Μονάδα προϊστάται Ειδικός Γραμματέας ως μετακλητός υπάλληλος με βαθμό 2^ο της κατηγορίας ειδικών θέσεων.

Άρθρο 28

Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης

1. Αποστολή της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης είναι η υποστήριξη των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών, καθώς και της Προεδρίας της Κυβέρνησης, σε ζητήματα που αφορούν στην επικοινωνία και την έγκαιρη και έγκυρη ενημέρωση της κοινής γνώμης εντός και εκτός Ελλάδος, σε σχέση με το κυβερνητικό έργο, καθώς και η υποστήριξη του εκάστοτε Κυβερνητικού Εκπροσώπου στην άσκηση των καθηκόντων του. Στην αποστολή της Γενικής Γραμματείας, εντάσσεται και η υποστήριξη των πολιτικών κομμάτων σε θέματα ενημέρωσης και η άσκηση των ρυθμιστικών και κρατικών εποπτικών αρμοδιοτήτων που αφορά στον ευρύτερο χώρο των ΜΜΕ, η διασφάλιση έγκυρης, αντικειμενικής και πολυφωνικής πληροφόρησης των Ελλήνων πολιτών, η διαμόρφωση της πολιτικής του κράτους στον χώρο των οπτικοακουστικών μέσων, σύμφωνα και με τις εξελίξεις της τεχνολογίας, η

παρακολούθηση και η εφαρμογή της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας εντός και εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η διαφύλαξη και αξιοποίηση των αρχείων της νεότερης και σύγχρονης ιστορίας, με έμφαση σε αυτά των μέσων ενημέρωσης.

2. Ο Γενικός Γραμματέας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες: (α) προΐσταται, αμέσως μετά τον Πρωθυπουργό ή τον Υπουργό Επικρατείας ή τον Υφυπουργό στον Πρωθυπουργό στον οποίο ανατίθεται η σχετική αρμοδιότητα, όλων των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας και προσυπογράφει όλα τα έγγραφα που υπογράφονται από τον Πρωθυπουργό ή τον Υπουργό Επικρατείας ή τον Υφυπουργό στον Πρωθυπουργό, κατά το μέρος της αρμοδιότητάς του, εφόσον προέρχονται από τις υπαγόμενες σε αυτόν υπηρεσίες, (β) επικουρεί τον Πρωθυπουργό ή τον Υπουργό Επικρατείας ή τον Υφυπουργό στον Πρωθυπουργό στον οποίο ανατίθεται η σχετική αρμοδιότητα, στη διεκπεραίωση των εντολών τους, παρακολουθεί την εφαρμογή των αποφάσεων και οδηγιών που αφορούν στην επικοινωνία και ενημέρωση, καθώς και την εκτέλεση των αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου και των συλλογικών κυβερνητικών οργάνων και ενημερώνει σχετικά τον Πρωθυπουργό και τους αρμόδιους Υπουργούς και Υφυπουργούς, (γ) επικουρεί τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο σε κάθε θέμα που άπτεται των αρμοδιοτήτων του, (δ) ασκεί καθήκοντα γραμματέα σε κάθε συλλογικό κυβερνητικό όργανο ή σε διϋπουργική επιτροπή στην οποία του ανατίθεται ο ρόλος αυτός, (ε) συνεργάζεται με τις λοιπές υπηρεσίες της Προεδρίας της Κυβέρνησης και των Υπουργείων για την επίτευξη της αποστολής της, (στ) συνεργάζεται με τον Πρόεδρο της Βουλής, τα μέλη της Κυβέρνησης, τους Υφυπουργούς και τον Γενικό Γραμματέα της Προεδρίας της Δημοκρατίας, για τα θέματα που εμπίπτουν στον κύκλο των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας στην οποία προΐσταται, και (ζ) μεριμνά για την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας.
3. Η Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης διαρθρώνεται στις ακόλουθες οργανικές μονάδες: (α) Διευθύνσεις Ενημέρωσης, Εποπτείας ΜΜΕ, Επικοινωνιακής Διαχείρισης Κρίσεων, (β) Αυτοτελές Τμήμα Στρατηγικού Σχεδιασμού και Διϋπουργικού Επικοινωνιακού Συντονισμού, και (γ) Γραφεία Τύπου Εσωτερικού, όπως οι εν λόγω οργανικές μονάδες ειδικότερα ορίζονται στα άρθρα 25, 27, 29, 31 και 33 του ΠΔ 82/2017 (Α' 117).
4. Στην Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης ανήκει η εποπτεία της Δημόσιας Ραδιοφωνίας και Τηλεόρασης (ΕΡΤ Α.Ε.) και του Αθηναϊκού Πρακτορείου Ειδήσεων - Μακεδονικού Πρακτορείου Ειδήσεων (ΑΠΕ - ΜΠΕ Α.Ε.).

Άρθρο 29

Προσωπικό της Προεδρίας της Κυβέρνησης

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 23 του παρόντος, το σύνολο των θέσεων της Προεδρίας της Κυβέρνησης, ανέρχεται στις τετρακόσιες σαράντα (440), εκ των οποίων, εκατό (100) θέσεις μετακλητών υπαλλήλων, και

- τριακόσιες σαράντα (340) οργανικές θέσεις μόνιμων υπαλλήλων δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και δημοσιογράφων.
2. Οι θέσεις της παραγράφου 1 διαβαθμίζονται κατά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα με το προεδρικό διάταγμα του Οργανισμού της Προεδρίας της Κυβέρνησης.
  3. Η πλήρωση των θέσεων προσωπικού των προηγούμενων παραγράφων γίνεται με διορισμό, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις ή με απόσπαση από θέση φορέα της Γενικής Κυβέρνησης, που διενεργείται με απόφαση του Πρωθυπουργού κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, χωρίς να απαιτείται γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου και χωρίς χρονικό περιορισμό της απόσπασης. Με όμοια απόφαση επιτρέπεται απόσπαση προσωπικού από φορείς της Γενικής Κυβέρνησης για την κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών της Προεδρίας της Κυβέρνησης.
  4. Με αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα του Πρωθυπουργού που δεν δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως αλλά αναρτώνται στην Διαύγεια, δύνатаι: (α) να πραγματοποιείται η κατανομή ή η ανακατανομή των οργανικών θέσεων μόνιμου προσωπικού δημοσίου δικαίου και προσωπικού ΙΔΑΧ ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα σε οργανικές μονάδες ή μεταξύ αυτών, (β) να μετακινούνται μόνιμοι υπάλληλοι δημοσίου δικαίου ή ΙΔΑΧ μεταξύ των οργανικών μονάδων των υπηρεσιών της Προεδρίας της Κυβέρνησης ή μεταξύ των μονάδων αυτών και του Ιδιαίτερου Γραφείου του Πρωθυπουργού.
  5. Για τους μετακλητούς υπαλλήλους της Προεδρίας της Κυβέρνησης εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 45 έως 48 του παρόντος νόμου σχετικά με τα προσόντα, τις αποδοχές, τον τρόπο και τη διαδικασία τοποθέτησης των συνεργατών ιδιαίτερων γραφείων που καταλαμβάνουν θέσεις μετακλητών. Από το προηγούμενο εδάφιο εξαιρούνται ως προς τις αποδοχές τους οι μετακλητοί προϊστάμενοι των γραφείων της Προεδρίας της Κυβέρνησης, οι οποίοι καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του άρθρου 33 του παρόντος.

Άρθρο 30

Ειδική διάταξη για το προσωπικό της Προεδρίας της Κυβέρνησης

Ειδικώς για τις ανάγκες της Προεδρίας της Κυβέρνησης και εκτός από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 29 θέσεις, δύνатаι με απόφαση του Πρωθυπουργού, να ανατίθενται ειδικά καθήκοντα σε υπηρετούντες στις Ένοπλες Δυνάμεις και τα Σώματα Ασφαλείας, παράλληλα με την άσκηση των κύριων καθηκόντων τους. Με την απόφαση ανάθεσης καθορίζεται και επιμίσθιο, που δεν υπερβαίνει το 30% των αποδοχών τους.

Άρθρο 31

Στελέχωση θέσεων ευθύνης της Προεδρίας της Κυβέρνησης

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, ως Προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων, Διευθύνσεων και Τμημάτων των υπηρεσιών που υπάγονται στην Προεδρία της Κυβέρνησης, επιλέγονται μόνιμοι υπάλληλοι δημοσίου δικαίου ή υπάλληλοι

ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως ισχύει. Τα προσόντα και οι κλάδοι για την κατάληψη των θέσεων του προηγούμενου εδαφίου, καθορίζονται με τον Οργανισμό της Προεδρίας της Κυβέρνησης.

2. Στα Γραφεία της Προεδρίας της Κυβέρνησης καθώς και στα Τμήματα που δύνανται να υπάγονται σε αυτά, προϊστάμενοι μετακλητοί υπάλληλοι ως Διευθυντές ή Προϊστάμενοι Τμήματος, οι οποίοι διορίζονται και παύονται με απόφαση του Πρωθυπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ειδικώς ως προς το Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών θεμάτων της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, η θέση Προϊσταμένου καλύπτεται με μετακλητό υπάλληλο ο οποίος διαθέτει πτυχίο νομικής και συναφή μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών ετήσιας, τουλάχιστον, διάρκειας.

Άρθρο 32

Λοιπά υπηρεσιακά θέματα του προσωπικού της Προεδρίας της Κυβέρνησης

1. Για τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης των προϊσταμένων των οργανικών μονάδων της Προεδρίας της Κυβέρνησης που επιλέγονται με τις διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Υπαλλήλων, καθώς και του λοιπού προσωπικού δημοσίου δικαίου ή ΙΔΑΧ αυτής, για το οποίο σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις απαιτείται γνώμη ή απόφαση υπηρεσιακού συμβουλίου, συγκροτείται υπηρεσιακό συμβούλιο της Προεδρίας της Κυβέρνησης. Το υπηρεσιακό συμβούλιο του προηγούμενου εδαφίου αποτελείται από έναν εκ των Γενικών Γραμματέων της Προεδρίας της Κυβέρνησης ως Πρόεδρο, έναν Σύμβουλο και έναν Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ως μέλη, που προτείνονται από τον Πρόεδρο αυτού. Τα μέλη του Συμβουλίου ορίζονται με απόφαση του Πρωθυπουργού για θητεία δύο (2) ετών. Στην ίδια απόφαση ορίζονται και τα αναπληρωματικά μέλη αυτών, τα οποία είναι ένας εκ των λοιπών Γενικών Γραμματέων της Προεδρίας της Κυβέρνησης, ως αναπληρωτής του Προέδρου και πάρεδροι ή δικαστικοί αντιπρόσωποι του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που προτείνονται από τον Πρόεδρο αυτού. Γραμματέας του υπηρεσιακού συμβουλίου ορίζεται υπάλληλος της Μονάδας Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης.
2. Το υπηρεσιακό συμβούλιο λειτουργεί και ως πειθαρχικό συμβούλιο της Προεδρίας της Κυβέρνησης. Όταν λειτουργεί ως πειθαρχικό συμβούλιο, αντί του Γενικού Γραμματέα, καθήκοντα Προέδρου ασκεί Σύμβουλος της Επικρατείας που ορίζεται με τον αναπληρωτή του με την απόφαση της παραγράφου 1 για θητεία δύο (2) ετών, ύστερα από πρόταση του Συμβουλίου της Επικρατείας.
3. Για τη λειτουργία του Συμβουλίου ως Υπηρεσιακού ή Πειθαρχικού εφαρμόζονται οι αντίστοιχες γενικές διατάξεις περί συλλογικών οργάνων.
4. Εισηγητής για τα θέματα του ως άνω προσωπικού ορίζεται χωρίς δικαίωμα ψήφου, ο Προϊστάμενος της Μονάδας Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης και σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος αυτού, ο Προϊστάμενος

της αρμόδιας για τα θέματα ανθρωπίνου δυναμικού Διεύθυνσης της Προεδρίας της Κυβέρνησης.

Άρθρο 33

Αποδοχές του προσωπικού της Προεδρίας της Κυβέρνησης

1. Οι απολαβές των Προϊσταμένων των υπηρεσιών κάθε επιπέδου και ανεξαρτήτως του τρόπου διορισμού τους, των Γενικών Γραμματειών του Πρωθυπουργού, Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, πλην της Γενικής Διεύθυνσης του Εθνικού Τυπογραφείου, Συντονισμού, είναι ίσες με τις απολαβές των υπαλλήλων της κατηγορίας Ειδικών Θέσεων 1ου βαθμού, όπως αυτές καθορίζονται από τις διατάξεις του ν. 4354/2015 (Α' 176).
2. Οι απολαβές των Προϊσταμένων των υπηρεσιών της Μονάδας Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης, της Γενικής Διεύθυνσης του Εθνικού Τυπογραφείου και των Διευθύνσεων της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης είναι ίσες με τις αποδοχές των προϊσταμένων διοίκησης, όπως αυτές καθορίζονται από τις διατάξεις του ν. 4354/2015.

Άρθρο 34

Δαπάνες της Προεδρίας της Κυβέρνησης

1. Οι δαπάνες λειτουργίας της Προεδρίας της Κυβέρνησης βαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό. Οι αναγκαίες πιστώσεις εγγράφονται κάθε έτος σε ειδικό φορέα στον προϋπολογισμό του αρμόδιου για τον προϋπολογισμό Υπουργείου. Η διάθεση των πιστώσεων γίνεται με απόφαση του αρμόδιου για τον προϋπολογισμό Υπουργού και η διενέργεια των αντίστοιχων δαπανών γίνεται από τον Γενικό Γραμματέα του Πρωθυπουργού ως διατάκτη.
2. Για κάθε ζήτημα οικονομικής της Προεδρίας της Κυβέρνησης που δεν ρυθμίζεται διαφορετικά από τις διατάξεις του παρόντος νόμου υπεύθυνη ορίζεται η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του αρμόδιου για τον προϋπολογισμό Γενικής Κυβέρνησης υπουργείου.
3. Με την επιφύλαξη των σχετικών αρμοδιοτήτων της Βουλής, στην Προεδρία της Κυβέρνησης ανήκει η διαχείριση και εποπτεία των κτιρίων στα οποία στεγάζονται οι υπηρεσίες της και του περιβάλλοντος αυτά χώρου, καθώς και η διαχείριση, συντήρηση και εποπτεία των ανηκόντων σε αυτήν επίπλων, σκευών και κάθε άλλου εξοπλισμού τους, των μηχανημάτων, των οχημάτων και του αναλώσιμου ή μη υλικού που διατίθενται για τις ανάγκες των υπηρεσιών της.
4. Τα αρμόδια όργανα και ο τρόπος κατά την παράγραφο 2 διαχείρισης, συντήρησης και εποπτείας, όπως και κάθε άλλη σχετική με το θέμα αυτό λεπτομέρεια, ορίζονται με απόφαση του Πρωθυπουργού.

Κεφάλαιο Γ' Υπουργεία

Άρθρο 35

Αποστολή, λειτουργίες και βασική διάρθρωση Υπουργείων

1. Τα Υπουργεία έχουν ως βασική αποστολή την εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής στη βάση των αρχών καλής διακυβέρνησης και χρηστής διοίκησης

του άρθρου 18 του παρόντος και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που τους αναθέτουν το Σύνταγμα και οι νόμοι.

2. Τα Υπουργεία διαρθρώνονται ως εξής: (α) σε οριζόντιες επιτελικές υπηρεσίες, οι οποίες ασκούν ενδεικτικά αρμοδιότητες συντονισμού σε θέματα όπως ο σχεδιασμός και η παρακολούθηση δημοσίων πολιτικών, η νομοπαρασκευαστική διαδικασία, ο κοινοβουλευτικός έλεγχος, ο εσωτερικός έλεγχος, η επικοινωνία, και οι οποίες υπάγονται ή στον Υπουργό ή στον Υπηρεσιακό Γραμματέα του οικείου Υπουργείου, (β) σε οριζόντιες υποστηρικτικές υπηρεσίες, ανεξαρτήτως επιπέδου, που προβλέπονται στις οικείες οργανικές διατάξεις και οι αρμοδιότητες των οποίων είναι όμοιες ή παρεμφερείς σε όλους τους φορείς που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Υπαλλήλων, ιδίως υπηρεσίες ανθρώπινου δυναμικού, διοικητικής υποστήριξης, οικονομικών και προϋπολογισμού, πληροφορικής, προμηθειών, οργάνωσης και μέριμνας, απλούστευσης διαδικασιών, ποιότητας και αποδοτικότητας και οι οποίες υπάγονται εξ ολοκλήρου στον Υπηρεσιακό Γραμματέα του Υπουργείου, (γ) σε Γενικές Γραμματείες, οι οποίες αποτελούν ενιαίο σύνολο υπηρεσιών του οικείου Υπουργείου, ενός ή περισσότερων συναφών τομέων δραστηριότητας αυτού και υπάγονται απευθείας στο οικείο μέλος της Κυβέρνησης και στις οποίες προϊστανται Γενικοί Γραμματείς, (δ) σε Ειδικές Γραμματείες οι οποίες αποτελούν ενιαίο σύνολο υπηρεσιών του οικείου Υπουργείου, για τη διαχείριση συγκεκριμένου έργου ιδιαίτερης εθνικής ή κυβερνητικής σημασίας, η οποία προσδιορίζεται στην απόφαση σύστασής τους, (ε) σε αποκεντρωμένες ή περιφερειακές υπηρεσίες με συγκεκριμένη κατά τόπον ή καθ' ύλην αρμοδιότητα ως προς την εφαρμογή των αρμοδιοτήτων του οικείου Υπουργείου, οι οποίες διέπονται κάθε φορά από τις οικείες διατάξεις.
3. Οι υπηρεσίες των περιπτώσεων (γ) έως (ε) δεν επιτρέπεται να ασκούν αρμοδιότητες που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπηρεσιακού Γραμματέα του Υπουργείου.
4. Με διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Πρωθυπουργού δύναται: (α) να εξαιρούνται τα Υπουργεία στα οποία υπάγονται οι ένοπλες δυνάμεις, τα σώματα ασφαλείας ή το διπλωματικό σώμα από τις διατάξεις της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, (β) να συστήνονται, καταργούνται, συγχωνεύονται, ανασυστήνονται και μετονομάζονται Υπουργεία, Γενικές ή Ειδικές Γραμματείες Υπουργείων καθώς και οι αντίστοιχες θέσεις Γενικών ή Ειδικών Γραμματέων καθώς και αναπληρωτών γραμματέων, (γ) να μεταφέρονται αρμοδιότητες μαζί με τις υπηρεσιακές μονάδες και τις θέσεις προσωπικού που ασκούν τις αρμοδιότητες αυτές μεταξύ Υπουργείων ή Γενικών και Ειδικών Γραμματειών, (δ) να συγκροτούνται ή ανασυγκροτούνται υφιστάμενες υπηρεσιακές μονάδες ή αυτοτελείς δημόσιες υπηρεσίες σε νέο Υπουργείο, (ε) να μεταφέρεται η εποπτεία των νομικών προσώπων του δημοσίου τομέα, εκτός των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, των νομικών τους προσώπων και των συνδέσμων τους, από Υπουργείο σε Υπουργείο ή από Γενική Γραμματεία σε Γενική Γραμματεία και να καθορίζεται κατά τροποποίηση των ισχυουσών διατάξεων, ο βαθμός της εποπτείας καθώς και ο

τρόπος και η διαδικασία άσκησης της, είτε για καθένα από αυτά είτε κατά ομάδες.

Άρθρο 36

Υπηρεσιακοί Γραμματείς Υπουργείων

1. Με την επιφύλαξη της περίπτωσης (α) της παραγράφου 4 του άρθρου 35 του παρόντος, σε κάθε Υπουργείο συνιστάται θέση μόνιμου Υπηρεσιακού Γραμματέα με βαθμό 1ο της κατηγορίας ειδικών θέσεων, που υπάγεται στον Υπουργό.
2. Οι Υπηρεσιακοί Γραμματείς των Υπουργείων έχουν ως καθήκοντα τη μέριμνα για την ομαλή και αποτελεσματική διοικητική και οικονομική λειτουργία των Υπουργείων καθώς και τη διασφάλιση του συντονισμού των υπηρεσιών του Υπουργείου ως προς την εφαρμογή των διατάξεων του Μέρους Γ' του παρόντος. Για την εκπλήρωση της αποστολής τους, οι Υπηρεσιακοί Γραμματείς των Υπουργείων προΐστανται όλων των οριζόντιων υποστηρικτικών υπηρεσιών της περίπτωσης (β) της παραγράφου 2 του άρθρου 35 καθώς και της Υπηρεσίας Συντονισμού του άρθρου 38 του παρόντος.
3. Η θητεία των Υπηρεσιακών Γραμματέων είναι τριετής με δυνατότητα ανανέωσης για μια ακόμη τριετία. Η θητεία λήγει πρόωρα σε περίπτωση παραίτησής τους, καθώς και αυτοδίκαιης θέσης σε αργία κατά τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 103 του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως εκάστοτε ισχύει. Η θητεία μπορεί επίσης να λήξει, με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού, σε περίπτωση μόνιμης αδυναμίας εκτέλεσης των καθηκόντων του για λόγους υγείας ή αναπηρίας, σωματικής ή πνευματικής, όπως επίσης εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις δυνητικής θέσης σε αργία κατά τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 104 του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως εκάστοτε ισχύει.
4. Δικαίωμα υποβολής υποψηφιότητας για τις θέσεις των Υπηρεσιακών Γραμματέων έχουν τακτικοί δημόσιοι υπάλληλοι με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου σε φορέα της Γενικής Κυβέρνησης, με τα ακόλουθα ελάχιστα προσόντα: (α) Πτυχίο Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας σχολών της αλλοδαπής, (β) πολύ καλή γνώση μιας ξένης γλώσσας της Ε.Ε., (γ) τουλάχιστον δωδεκαετή πραγματική προϋπηρεσία στο δημόσιο τομέα, (δ) τουλάχιστον τριετή προϋπηρεσία σε φορείς της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης, σε θέση ευθύνης επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης ή πενταετή προϋπηρεσία σε θέση ευθύνης επιπέδου Διεύθυνσης ή τετραετή προϋπηρεσία και στα δύο αυτά επίπεδα εκ των οποίων ένα (1) έτος σε θέση ευθύνης επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης.
5. Δεν επιτρέπεται να είναι υποψήφιοι για τις θέσεις των Υπηρεσιακών Γραμματέων Υπουργείων υπάλληλοι οι οποίοι κατά τα προηγούμενα πέντε (5) έτη πριν την υποβολή της υποψηφιότητάς τους: (α) έχουν αποσπαστεί σε πολιτικό κόμμα, ή (β) έχουν θητεύσει σε θέσεις μετακλητών γενικών γραμματέων, αναπληρωτών γενικών γραμματέων, ειδικών γραμματέων, γενικών γραμματέων ΟΤΑ Α' βαθμού ή εκτελεστικών γραμματέων ΟΤΑ Β' βαθμού.

6. Η επιλογή των Υπηρεσιακών Γραμματέων των Υπουργείων γίνεται από πενταμελή Επιτροπή Επιλογής Στελεχών του Δημοσίου η οποία συγκροτείται με απόφαση του Προέδρου του ΑΣΕΠ και αποτελείται από τρεις (3) Αντιπροέδρους ή συμβούλους του ΑΣΕΠ με ισάριθμους συμβούλους ως αναπληρωτές, έναν πρώην δικαστικό λειτουργό του Ελεγκτικού Συνεδρίου με τον αναπληρωτή του και τον Πρόεδρο του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. με τον αναπληρωτή του. Με απόφαση του Προέδρου του ΑΣΕΠ ορίζεται ο κατά την κρίση του αναγκαίος αριθμός γραμματέων της Επιτροπής και ρυθμίζεται κάθε θέμα διοικητικής και γραμματειακής υποστήριξης.
7. Για την επιλογή των Υπηρεσιακών Γραμματέων των Υπουργείων λαμβάνονται υπόψη τρεις (3) ομάδες κριτηρίων: (α) Μοριοδότηση τυπικών εκπαιδευτικών προσόντων. Τα τυπικά προσόντα μοριοδοτούνται ως εξής: (αα) διδακτορικός τίτλος σπουδών: 350 μόρια, (αβ) αποφοίτηση από την Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης: 250 μόρια (αγ) μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών ετήσιας τουλάχιστον διάρκειας: 250 μόρια, (αδ) 2^{ος} μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών ετήσιας τουλάχιστον διάρκειας: 150 μόρια (αε) πτυχίο Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι. : 200 μόρια, (αστ) 2^ο πτυχίο Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι.: 150 μόρια, (αζ) άριστη γνώση ξένης γλώσσας της Ε.Ε.: 60 μόρια, (αστ) πολύ καλή γνώση 2^{ης} ξένης γλώσσας: 30 μόρια, και (αη) άριστη γνώση 2^{ης} ξένης γλώσσας: 60 μόρια. Το σύνολο των μορίων που μπορεί να λάβει ένας υποψήφιος από τα επιπρόσθετα τυπικά εκπαιδευτικά προσόντα δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 1.000 μόρια. (β) Μοριοδότηση προσόντων εμπειρίας: Τα προσόντα εμπειρίας μοριοδοτούνται με 2 μόρια για κάθε μήνα πραγματικής προϋπηρεσίας στο δημόσιο τομέα, εκτός αυτής που έχει διανυθεί σε θέσεις ευθύνης, η οποία μοριοδοτείται ως εξής: (βα) 2,5 μόρια για κάθε μήνα προϋπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου επιπέδου Τμήματος, (ββ) 3,5 μόρια για κάθε μήνα προϋπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου επιπέδου Διεύθυνσης ή Υποδιεύθυνσης (βγ) 6,5 μόρια για κάθε μήνα πραγματικής προϋπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης. Η προαναφερθείσα προϋπηρεσία σε θέσεις ευθύνης πρέπει να έχει διανυθεί σε φορείς της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης. Για τη μοριοδότηση εμπειρίας μικρότερης του μηνός, πολλαπλασιάζεται ο αριθμός των ημερών με το 1/30 (ένα τριακοστό) των μορίων ανά μήνα που αναφέρονται παραπάνω. Το σύνολο των μορίων που μπορεί να λάβει ένας υποψήφιος από τα επιπρόσθετα προσόντα εμπειρίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 1.000 μόρια. (γ) Μοριοδότηση συνέντευξης: Σκοπός της συνέντευξης είναι η Επιτροπή να διαμορφώσει γνώμη για την προσωπικότητα και την καταλληλότητα υποψηφίου για την άσκηση των καθηκόντων της θέσης. Η συνέντευξη μοριοδοτείται σύμφωνα με πίνακα που καταρτίζει το ΑΣΕΠ. Η συνέντευξη μοριοδοτείται κατ' ανώτατο όριο με 1.000 μόρια. Η προσωπικότητα λαμβάνει 300 μόρια, η καταλληλότητα για τα καθήκοντα της θέσης 500 μόρια και η επικοινωνιακή ικανότητα 200 μόρια. Η σταθμισμένη μοριοδότηση κάθε ομάδας κριτηρίων προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του συνολικού αριθμού μορίων της ομάδας (α) με συντελεστή 20%, της ομάδας (β) με συντελεστή 30% και της ομάδας (γ) με συντελεστή 50% και εξάγεται με προσέγγιση δύο (2) δεκαδικών ψηφίων.

8. Για την επιλογή των Υπηρεσιακών Γραμματέων των Υπουργείων, εκδίδεται πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος από το ΑΣΕΠ η οποία δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα opengov.gr, στην ιστοσελίδα του Α.Σ.Ε.Π. και στην ιστοσελίδα του οικείου Υπουργείου τουλάχιστον δύο (2) μήνες πριν τη λήξη της θητείας των προηγούμενων. Η προθεσμία υποβολής υποψηφιοτήτων άρχεται από την ημέρα της τελευταίας εκ των ως άνω δημοσιεύσεων.
9. Κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να υποβάλει υποψηφιότητα για μέχρι τρεις (3) θέσεις κατ' ανώτατο όριο. Η αίτηση υποψηφιότητας υπέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης. Η αίτηση συνοδεύεται: (α) από αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα, (β) από πιστοποιητικό υπηρεσιακών μεταβολών, στο οποίο, με μέριμνα της υπηρεσίας του αιτούντος, περιλαμβάνεται κάθε απαραίτητη πληροφορία για την εφαρμογή και τον έλεγχο των διατάξεων των του παρόντος, και (γ) από κάθε άλλο έγγραφο που αναφέρεται στην πρόσκληση. Ο αρμόδιος Υπουργός για θέματα δημόσιας διοίκησης δύναται να καθορίζει με απόφασή του, τον τύπο, τη δομή και το περιεχόμενο των πιστοποιητικών υπηρεσιακών μεταβολών που χορηγούνται με σκοπό την υποβολή αίτησης σε διαδικασία επιλογής Υπηρεσιακού Γραμματέα Υπουργείου. Τα συνοδευτικά έγγραφα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της αίτησης. Στην αίτηση περιλαμβάνεται Πίνακας Καταγραφής Ελάχιστων και Επιπρόσθετων Προσόντων, ο οποίος συμπληρώνεται με ευθύνη του αιτούντος.
10. Η διαδικασία επιλογής διεξάγεται, ανά θέση, ως εξής: (α) Επιλογή των υποψηφίων που συγκεντρώνουν τα ελάχιστα απαιτούμενα προσόντα. (β) Μοριοδότηση των επιλέξιμων υποψηφίων με βάση τα κριτήρια των περιπτώσεων (α) και (β) της παραγράφου 7 του παρόντος άρθρου. Σε περίπτωση μεγάλου αριθμού αιτήσεων, η Επιτροπή δύναται να ελέγξει τα δικαιολογητικά και την εν γένει ακρίβεια των δηλώσεων μόνο των υποψηφίων που σύμφωνα με τα στοιχεία της αίτησής τους κατατάσσονται στους δέκα (10) πρώτους υποψηφίους και στη συνέχεια να προχωρήσει σε έλεγχο περαιτέρω υποψηφιοτήτων εάν προκύψει τέτοια ανάγκη κατά τον έλεγχο των δέκα (10) πρώτων υποψηφιοτήτων. (γ) Σύνταξη και ανάρτηση στην ιστοσελίδα του ΑΣΕΠ Προσωρινών Πινάκων, (αα) αποκλεισμένων λόγω έλλειψης των ελάχιστων προσόντων και του αντίστοιχου λόγου ή λόγων αποκλεισμού, και (ββ) των επιλέξιμων υποψηφίων και της αντίστοιχης βαθμολογίας τους, με τα ονόματα των αποκλεισμένων και των επιλέξιμων υποψηφίων. (δ) Οι υποψήφιοι έχουν αποκλειστική προθεσμία πέντε (5) ημερών προκειμένου να υποβάλουν τυχόν ενστάσεις. (ε) Οι ενστάσεις εκδικάζονται από την Επιτροπή εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών και στη συνέχεια αναρτώνται οι οριστικοί πίνακες αποκλεισμένων και επιλέξιμων υποψηφίων με τη βαθμολογία τους. (στ) Στη συνέχεια, η Επιτροπή καλεί σε συνέντευξη τους επτά (7) πρώτους σε βαθμολογία υποψηφίους. Η σχετική ειδοποίηση γίνεται με αποστολή μηνύματος στο κινητό τηλέφωνο που δηλώνει ο υποψήφιος με την αίτησή του, ενώ η Επιτροπή μπορεί επιπρόσθετα να αποφασίσει τη χρήση και άλλων μέσων. Η ειδοποίηση αποστέλλεται τρεις (3) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν την ημέρα της συνέντευξης. Αίτημα υποψηφίου για συνέντευξη σε άλλη ημέρα μπορεί κατ' εξαίρεση να γίνει δεκτό με αιτιολογημένη απόφαση

της Επιτροπής και μόνο εφ' όσον αφορά σε αποδεικνυόμενο λόγο ανωτέρας βίας. Σε κάθε περίπτωση, αίτημα για δεύτερη αναβολή δεν μπορεί να υποβληθεί. (ζ) Εάν ένας ή περισσότεροι από αυτούς που θα κληθούν σε συνέντευξη παραιτηθούν της υποψηφιότητάς τους ή έχουν επιλεγεί Υπηρεσιακοί Γραμματείς σε άλλο Υπουργείο, η Επιτροπή καλεί σε συνέντευξη επόμενους υποψηφίους. Ο αριθμός των με τον τρόπο αυτό καλούμενων υποψήφιοι δεν μπορεί να υπερβεί τους πέντε (5).

11. Ο υποψήφιος που κατατάσσεται πρώτος στη βαθμολογία διορίζεται με απόφαση του οικείου Υπουργού η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
12. Εάν θητεία Υπηρεσιακού Γραμματέα λήξει πρόωρα για οποιονδήποτε λόγο, αναλαμβάνει ο πρώτος επιλαχών για το υπόλοιπο της θητείας. Εάν δε δύναται να αναλάβει ο δεύτερος, αναλαμβάνει ο τρίτος. Εάν πάλι είναι αδύνατη η ανάληψη καθηκόντων από τον τρίτο επιλαχόντα, η θέση καλύπτεται με απόφαση του Υπουργού μεταβατικά, λαμβάνοντας υπόψη τα σχετικά προσόντα διορισμού σε αυτήν και εκκινεί η διαδικασία επιλογής εκ νέου.
13. Κάθε αναγκαία λεπτομέρεια επί της διαδικασίας που δεν ρυθμίζεται με το παρόν, θα καθορίζεται στην πρόσκληση του ΑΣΕΠ.
14. Για κάθε Υπηρεσιακό Γραμματέα λειτουργεί Γραφείο το οποίο τον επικουρεί στην άσκηση των καθηκόντων του, έχει την επιμέλεια της αλληλογραφίας του και της τήρησης των σχετικών αρχείων και στοιχείων και οργανώνει την επικοινωνία του με τις υπηρεσίες και τους πολίτες. Σε κάθε Γραφείο Υπηρεσιακού Γραμματέα δύνανται να τοποθετούνται με απόφασή του ως και πέντε (5) υπάλληλοι με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου του Υπουργείου στο οποίο ο Υπηρεσιακός Γραμματέας υπηρετεί ή από εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου αυτού, ως άμεσοι συνεργάτες του.

Άρθρο 37

Εξουσία τελικής υπογραφής Υπηρεσιακών Γραμματέων

1. Στους Υπηρεσιακούς Γραμματείς ανατίθεται, δια του παρόντος, η εξουσία τελικής υπογραφής στις εξής διοικητικές πράξεις αρμοδιότητάς τους: (α) η έγκριση των περιγραμμάτων θέσεων ευθύνης, (β) η έκδοση προκηρύξεων για την κάλυψη θέσεων ευθύνης των Υπουργείων, (γ) η συγκρότηση συλλογικών οργάνων και επιτροπών σχετικά με την επιλογή προϊσταμένων διοίκησης και τη διαδικασία κινητικότητας, (δ) η συγκρότηση της Ειδικής Επιτροπής Αξιολόγησης του άρθρου 21 του ν 4369/2016, (ε) οι ατομικές διοικητικές πράξεις που αφορούν σε κάθε ζήτημα μεταβολής της υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων του Υπουργείου ανεξαρτήτως σχέσης εργασίας, (στ) οι ατομικές διοικητικές πράξεις που σχετίζονται με τη διαδικασία επιλογής και τοποθέτησης προϊσταμένων οργανικών μονάδων του Υπουργείου, (ζ) οι ατομικές διοικητικές πράξεις που αφορούν στη βαθμολογική ή μισθολογική προαγωγή, (η) η συγκρότηση πειθαρχικών και υπηρεσιακών συμβουλίων, (θ) η χορήγηση αδειών στο πάσης φύσης προσωπικό του Υπουργείου, (ι) η έκδοση αποφάσεων καθιέρωσης υπερωριακής εργασίας με αμοιβή του προσωπικού του Υπουργείου για την απασχόλησή του τις απογευματινές, νυκτερινές ώρες,

τις αργίες και τις εξαιρέσιμες ημέρες, (ια) τα έγγραφα που απευθύνονται στα δικαστήρια και αναφέρονται σε ένδικα βοηθήματα και μέσα που έχουν ασκηθεί κατά πράξεων ή παραλείψεων των υπηρεσιών αρμοδιότητάς του, συμπεριλαμβανομένων των απόψεων της Διοίκησης σύμφωνα με το άρθρο 23 του π.δ. 18/1989 (Α' 8), για τις οργανικές μονάδες που υπάγονται απευθείας σε αυτόν.

2. Οι Υπηρεσιακοί Γραμματείς αναλαμβάνουν καθήκοντα αποφαινόμενου οργάνου στο πλαίσιο της διενέργειας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων του οικείου Υπουργείου, εξαιρουμένων των περιπτώσεων για τις οποίες απόφαση του Υπουργού ορίζει αποφαινόμενο όργανο τον ίδιο ή άλλο όργανο. Σε αυτό το πλαίσιο ανατίθεται, δια του παρόντος, η αρμοδιότητα της τελικής υπογραφής για τις παρακάτω κατηγορίες διοικητικών πράξεων: (α) διακήρυξης διαγωνισμών και πρόσκλησης υποβολής προσφορών, (β) συγκρότησης και ορισμού γνωμοδοτικών οργάνων διενέργειας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων, (γ) επικύρωσης των πρακτικών των γνωμοδοτικών οργάνων, (δ) κατακύρωσης, ανάθεσης, σύναψης και τροποποίησης συμβάσεων, (ε) ματαίωσης διαδικασίας, κήρυξης έκπτωτου αναδόχου και μονομερούς λύσης συμβάσεων, και (στ) των λοιπών πράξεων αρμοδιότητας αποφαινόμενου οργάνου.
3. Οι Υπηρεσιακοί Γραμματείς ορίζονται διατάκτες του προϋπολογισμού των Υπουργείων τους, εξαιρουμένων των δαπανών για τις οποίες απόφαση του Υπουργού ορίζει διατάκτη τον ίδιο. Οι σταθερές, διαρκείς ή περιοδικού χαρακτήρα, δαπάνες του Υπουργείου, δεν δύναται να είναι αντικείμενο αυτής της απόφασης. Η ανακατανομή των πιστώσεων του τακτικού προϋπολογισμού μεταξύ ειδικών φορέων του υπουργείου και η εν γένει μεταβολή του μεγέθους του προϋπολογισμού του Υπουργείου παραμένουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Υπουργού.
4. Με διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση των αρμόδιων για τον προϋπολογισμό και τη δημόσια διοίκηση Υπουργών δύναται να ανατεθούν πρόσθετες αρμοδιότητες τελικής υπογραφής στους Υπηρεσιακούς Γραμματείς. Με απόφαση του Υπηρεσιακού Γραμματέα δύναται να εκχωρηθούν αρμοδιότητες και δικαίωμα τελικής υπογραφής σε διοικητικά όργανα που υπάγονται σε αυτόν.

Άρθρο 38

Υπηρεσίες Συντονισμού Υπουργείων

1. Σε κάθε Υπουργείο συνιστάται Υπηρεσία Συντονισμού, επιπέδου Διεύθυνσης η οποία υπάγεται απευθείας στον οικείο Υπηρεσιακό Γραμματέα.
2. Οι Υπηρεσίες Συντονισμού έχουν ως αποστολή το συντονισμό όλων των υπηρεσιών του οικείου Υπουργείου και των εποπτευόμενων από αυτό φορέων για: (α) τη σύνταξη και παρακολούθηση της εφαρμογής του ετήσιου Σχεδίου Δράσης του Υπουργείου και την επίτευξη των κυβερνητικών στόχων όπως αυτοί τίθενται από το Υπουργικό Συμβούλιο και τα λοιπά συλλογικά κυβερνητικά όργανα, (β) την εφαρμογή των αρχών και εργαλείων της Καλής Νομοθέτησης κατά τη νομοπαρασκευαστική και κανονιστική διαδικασία στα

θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου, (γ) την έγκαιρη ανταπόκριση στον κοινοβουλευτικό έλεγχο και την εν γένει καλλιέργεια επικοινωνιακών σχέσεων με τα μέλη και τις υπηρεσίες της Βουλής, (δ) την έγκαιρη ενημέρωση της Προεδρίας της Κυβέρνησης για κάθε ζήτημα που μπορεί να καθυστερήσει την υλοποίηση των κυβερνητικών πολιτικών, (ε) τον σχεδιασμό και την προώθηση καινοτομιών στον σχεδιασμό και την υλοποίηση δημοσίων πολιτικών.

3. Οι Υπηρεσίες Συντονισμού αποτελούνται από τα παρακάτω Γραφεία, επιπέδου Τμήματος: (α) Γραφείο Συντονισμού Δημοσίων Πολιτικών με τις εξής αρμοδιότητες: (αα) τον συντονισμό όλων των υπηρεσιών του Υπουργείου για τη σύνταξη του ετήσιου Σχεδίου Δράσης και την παρακολούθηση της εφαρμογής του, (ββ) την υποστήριξη της πολιτικής ηγεσίας και των Γενικών και Ειδικών Γραμματέων του Υπουργείου κατά τη συμμετοχή τους στα αρμόδια κυβερνητικά όργανα ή υπερεθνικούς και διεθνείς οργανισμούς σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου, (γγ) τον ορισμό υπηρεσιακών παραγόντων για τη συμμετοχή σε ομάδες εργασίας ή άλλα συλλογικά όργανα της Προεδρίας της Κυβέρνησης ή άλλων Υπουργείων ή του αυτού Υπουργείου, καθώς και τον ορισμό εκπροσώπων του Υπουργείου σε υπερεθνικούς ή διεθνείς οργανισμούς, συλλογικά όργανα, συνέδρια, φόρουμ, σε συνεργασία με τις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες, (δδ) τον συντονισμό των υπηρεσιών του Υπουργείου για την έγκαιρη σύνταξη κειμένων με τις προτεραιότητες του φορέα στο πλαίσιο της κατάρτισης της επεξηγηματικής έκθεσης του ΜΠΔΣ και της εισηγητικής έκθεσης του κρατικού προϋπολογισμού, την επικοινωνία αυτών στις αρμόδιες υπηρεσίες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και την κοινοποίηση στην Προεδρία της Κυβέρνησης, (β) Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων με τις εξής αρμοδιότητες: (αα) τον συντονισμό των υπηρεσιών του Υπουργείου σχετικά με την εφαρμογή των αρχών και εργαλείων της Καλής Νομοθέτησης κατά τη νομοπαρασκευαστική και την κανονιστική διαδικασία, καθώς και την αξιολόγηση των νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων, (ββ) τον συντονισμό των υπηρεσιών για την έγκαιρη και ουσιαστική ανταπόκριση του Υπουργείου στον κοινοβουλευτικό έλεγχο και για τις σχέσεις ευρύτερα του Υπουργείου με τη Βουλή, (γγ) τον συντονισμό όλων των υπηρεσιών του Υπουργείου για τη διενέργεια διαβουλεύσεων επί σχεδίων νόμων ή κανονιστικών διαταγμάτων καθώς και την οργάνωση και υποστήριξη Ομάδων Διαβούλευσης με κοινωνικούς φορείς και εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών για κάθε θέμα αρμοδιότητας του Υπουργείου.
4. Οι Ομάδες Εργασίας της υποπερίπτωσης (γγ) της περίπτωσης (α) της παραγράφου 3 του παρόντος, ιδίως όταν απαιτούν διϋπηρεσιακό συντονισμό ή κρίνονται ως βαρύνουσας σημασίας, συγκροτούνται με απόφαση του οικείου Υπουργού μετά από εισήγηση του Προϊσταμένου της Υπηρεσίας και τελούν υπό την εποπτεία του τελευταίου ή του Υπηρεσιακού Γραμματέα του Υπουργείου ή του Υπουργού, για όσο καιρό διαρκεί το έργο τους. Στις Ομάδες Εργασίας μπορούν να συμμετέχουν, με πλήρη ή μερική απασχόληση, δημόσιοι υπάλληλοι ή και ιδιώτες με σημαντική και αποδεδειγμένη εμπειρία στο

ειδικότερο αντικείμενο της Ομάδας Εργασίας. Συντονιστής της Ομάδας Εργασίας μπορεί να ορίζεται Προϊστάμενος Διεύθυνσης ή Τμήματος ή και ιδιώτης, ο οποίος έχει την ευθύνη για τον σχεδιασμό και τις παραδοτέες εργασίες της Ομάδας, τον προγραμματισμό και την οργάνωσή του και την εκτέλεσή του σύμφωνα με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα. Η αμοιβή των μελών, εφόσον προβλέπεται στην απόφαση συγκρότησης της Ομάδας, καθορίζεται με κοινή απόφαση του αρμόδιου για τον προϋπολογισμό Υπουργού και του οικείου Υπουργού. Για όσο καιρό διαρκούν οι εργασίες της Ομάδας, οι δημόσιοι υπάλληλοι που μετέχουν σε αυτήν δύναται να διατίθενται, με κύρια ή παράλληλα καθήκοντα, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου, στην οικεία Υπηρεσία Συντονισμού. Οι Προϊστάμενοι των υπηρεσιών από τις οποίες διατίθενται οι υπάλληλοι αυτοί, οφείλουν να παρέχουν σε αυτούς κάθε διευκόλυνση για την άσκηση των καθηκόντων τους. Η διάρκεια, τα παραδοτέα και κάθε άλλη λεπτομέρεια που αφορά στη συγκρότηση, οργάνωση και λειτουργία της κάθε Ομάδας Έργου ρυθμίζονται με την απόφαση συγκρότησης της Ομάδας.

5. Ως Προϊστάμενοι της Υπηρεσίας Συντονισμού και των Γραφείων αυτής, επιλέγονται υπάλληλοι πανεπιστημιακής ή τεχνολογικής εκπαίδευσης σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα. Οι Υπηρεσίες Συντονισμού στελεχώνονται κυρίως από υπαλλήλους των κλάδων του άρθρου 104 του παρόντος καθώς και κατά προτεραιότητα, από αποφοίτους παραγωγικών σχολών του Δημοσίου.
6. Προς το σκοπό διασφάλισης της αποτελεσματικότερης λειτουργίας της Υπηρεσίας Συντονισμού, είναι δυνατόν με το προεδρικό διάταγμα του άρθρου 20 να μεταφέρονται σε αυτήν, να συγχωνεύονται ή να καταργούνται υφιστάμενες μονάδες του Υπουργείου. Αρμοδιότητες του άρθρου αυτού οι οποίες μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος ασκούνται από άλλες οργανικές μονάδες, παύουν να ασκούνται πλέον από αυτές και εφεξής ασκούνται από τις οικείες Υπηρεσίες Συντονισμού. Με απόφαση του οικείου Υπουργού που εκδίδεται εντός προθεσμίας δύο μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, καθορίζονται οι οργανικές μονάδες του προηγούμενου εδαφίου και ρυθμίζεται κάθε αναγκαίο θέμα για τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων αυτών.

Άρθρο 39

Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου

1. Σε κάθε Υπουργείο συνιστάται Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, επιπέδου Διεύθυνσης, η οποία υπάγεται απευθείας στον οικείο Υπουργό.
2. Οι Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου είναι αρμόδιες για το Υπουργείο και τους εποπτευόμενους από αυτό φορείς, οι οποίοι δεν έχουν δική τους Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, και έχουν τους ακόλουθους επιχειρησιακούς στόχους: (α) τον έλεγχο των συστημάτων διακυβέρνησης και λειτουργίας και την παροχή διαβεβαίωσης περί της επάρκειας αυτών, με σκοπό την υποστήριξη του Υπουργείου για την επίτευξη των στρατηγικών του στόχων και για τη λήψη μέτρων, όπου απαιτείται, (β) την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στην ηγεσία του Υπουργείου με στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας

των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου και των διαδικασιών ενδογενούς ελέγχου (internal control), (γ) τη διασφάλιση της ορθής, αποτελεσματικής και ασφαλούς διαχείρισης και χρήσης των πληροφοριακών συστημάτων, (δ) την αξιολόγηση της λειτουργίας, των δραστηριοτήτων και των προγραμμάτων του Υπουργείου βάσει των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, (ε) τον εντοπισμό και την άμεση και αποτελεσματική διερεύνηση και εξιχνίαση υποθέσεων παράτυπης συμπεριφοράς, παραβίασης της ακεραιότητας και διαφθοράς, η οποία συντελείται με την εμπλοκή υπαλλήλων του Υπουργείου ή των εποπτευόμενων φορέων, σε ποινικά αδικήματα και πειθαρχικά παραπτώματα.

3. Οι Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου διαρθρώνονται σε δύο (2) γραφεία, επιπέδου Τμήματος ως εξής: (α) Γραφείο Σχεδιασμού και Διενέργειας Εσωτερικών Ελέγχων με τις εξής αρμοδιότητες: (αα) την ανάπτυξη και διαρκή βελτίωση της μεθοδολογίας και των εργαλείων του εσωτερικού ελέγχου, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα, (ββ) τη σύνταξη και αναθεώρηση του Κανονισμού Λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου, (γγ) τη σύνταξη και αναθεώρηση Εγχειριδίου Εσωτερικών Ελέγχων, (δδ) την κατάρτιση εξαμηνιαίου, ετήσιου ή μεγαλύτερης διάρκειας προγράμματος εσωτερικών ελέγχων, λαμβανομένων υπόψη των στρατηγικών και επιχειρησιακών προτεραιοτήτων του Υπουργείου, (εε) την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στο Υπουργείο, για την εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης πολιτικής διαχείρισης των κινδύνων που απειλούν την επίτευξη των στόχων του, (στστ) τη μέριμνα για την εκπαίδευση και την επιμόρφωση των Εσωτερικών Ελεγκτών, (ζζ) τη διενέργεια προγραμματισμένων εσωτερικών ελέγχων στις υπηρεσίες του Υπουργείου και των εποπτευόμενων φορέων αυτού, (ηη) τον έλεγχο επάρκειας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου (internal control) του Υπουργείου και την εισήγηση σχετικών βελτιωτικών προτάσεων, (θθ) τον έλεγχο εφαρμογής και συμμόρφωσης με το εξωτερικό και εσωτερικό κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας του Υπουργείου, (ιι) την αξιολόγηση της λειτουργίας του Υπουργείου βάσει της αρχής της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, (ιαια) την αξιολόγηση των διαδικασιών σχεδιασμού, της εκτέλεσης και της αξιολόγησης των λειτουργιών και των προγραμμάτων του Υπουργείου, (ιβιβ) τον έλεγχο της ορθής εφαρμογής των διαδικασιών εκτέλεσης του προϋπολογισμού, διενέργειας των δαπανών και διαχείρισης της περιουσίας του οικείου Υπουργείου, για τον εντοπισμό τυχόν φαινομένων κακοδιοίκησης και κακοδιαχείρισης, κατάχρησης, σπατάλης ή απάτης και την ανάπτυξη δικλίδων για την αποτροπή τους στο μέλλον, (ιγιγ) τον έλεγχο της ορθής, αποτελεσματικής και ασφαλούς διαχείρισης και χρήσης των πληροφοριακών συστημάτων, (ιδιδ) τη διαβεβαίωση περί της ακρίβειας, της αξιοπιστίας και της έγκαιρης προετοιμασίας των χρηματοοικονομικών (και λοιπών) αναφορών, (ιειε) τον έλεγχο της επάρκειας του συστήματος διαχείρισης των κινδύνων που απειλούν τις πολιτικές και τα προγράμματά του, (ισισ) την επίβλεψη και τη διασφάλιση της ορθής διενέργειας των εσωτερικών ελέγχων και την παρακολούθηση υλοποίησης του προγράμματος εσωτερικών ελέγχων σύμφωνα με το εγκεκριμένο ελεγκτικό πρόγραμμα του Υπουργείου, (ιζιζ) τη

σύνταξη προσωρινών εκθέσεων εσωτερικού ελέγχου και την αποστολή τους στις εμπλεκόμενες υπηρεσίες του Υπουργείου για την επίτευξη συμφωνίας επί των διορθωτικών και βελτιωτικών ενεργειών, (ιη) την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στο Υπουργείο σύμφωνα με τα σχετικά διεθνή πρότυπα και μεθοδολογίες, (ιθ) την περιοδική παρακολούθηση, αξιολόγηση και επιβεβαίωση των διορθωτικών ή προληπτικών ενεργειών που πραγματοποιούνται από τις υπηρεσίες του Υπουργείου σε συμμόρφωση με τις προτάσεις του εσωτερικού ελέγχου, μέχρι την οριστική υλοποίησή τους, (κκ) την υποβολή περιοδικής αναφοράς στον Υπουργό, σχετικά με τη συμμόρφωση των υπηρεσιών και την υποβολή σχετικών προτάσεων, (κα) την επεξεργασία των στοιχείων των επί μέρους εκθέσεων εσωτερικού ελέγχου και την κατάρτιση Ετήσιας Έκθεσης, στην οποία καταγράφονται οι δραστηριότητες και τα αποτελέσματα του εσωτερικού ελέγχου, η πρόοδος υλοποίησης των προτάσεων αυτού και οι υπολειμματικοί κίνδυνοι, που εξακολουθούν να απειλούν τις υπηρεσίες του Υπουργείου, λόγω της μη υλοποίησης διορθωτικών ενεργειών, (β) Τμήμα Εσωτερικών Ερευνών και Διερεύνησης Καταγγελιών με τις εξής αρμοδιότητες: (αα) τον εντοπισμό και τη διερεύνηση των υποθέσεων παραβίασης της ακεραιότητας και διαφθοράς στις οποίες εμπλέκονται υπάλληλοι του Υπουργείου ή του εποπτευόμενου φορέα, (ββ) τη διενέργεια διοικητικής έρευνας, ένορκης διοικητικής εξέτασης, προκαταρκτικής εξέτασης ή προανάκρισης, κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας ή αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν εντολής από το αρμόδιο όργανο ή μετά από αυτόφωρη σύλληψη, είτε βάσει καταγγελιών ή πληροφοριών που έχουν συλλεγεί, επεξεργαστεί και αξιολογηθεί, για τη διερεύνηση ποινικών και πειθαρχικών αδικημάτων, καθώς και την παραπομπή των υπαιτίων στην αρμόδια εισαγγελική αρχή ή τον αρμόδιο πειθαρχικό προϊστάμενο, (γγ) τη διενέργεια των απαιτούμενων διαδικασιών για την πειθαρχική ή/και ποινική δίωξη των υπαλλήλων, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις περί πειθαρχικού δικαίου, του Ποινικού Κώδικα ή άλλων ειδικών ποινικών νόμων, (δδ) τη συλλογή, τη διερεύνηση, την επεξεργασία, τη σύνθεση, την ανάλυση, την αξιολόγηση και την αξιοποίηση των πληροφοριών, καταγγελιών και στοιχείων, που αφορούν στην εμπλοκή υπαλλήλων του Υπουργείου ή του εποπτευόμενου φορέα της Αρχής σε πειθαρχικά και ποινικά αδικήματα, (εε) τη διενέργεια στοχευμένου οικονομικού και διαχειριστικού ελέγχου δημοσίων υπολόγων και δημοσίων διαχειρίσεων, καθώς και τον καταλογισμό των ευθυνόμενων, (στστ) την εισήγηση μέτρων για την αντιμετώπιση, την πρόληψη και την καταστολή της διαφθοράς στις υπηρεσίες και τους εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου και (ζζ) την τήρηση αρχείου των υποθέσεων που χειρίζεται το Τμήμα και την εισήγηση στον Προϊστάμενο της Μ.Ε.Ε. για την αρχειοθέτηση των καταγγελιών, που κρίνονται ασαφείς ή ασήμαντες, καθώς και την επανεξέταση παλαιών υποθέσεων για τον εντοπισμό στοιχείων που μπορούν να αξιοποιηθούν προς περαιτέρω έρευνα.

4. Οι Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου διενεργούν προγραμματισμένους και έκτακτους εσωτερικούς ελέγχους με εντολή του Υπουργού και βάσει του εγκεκριμένου προγράμματος ελεγκτικών αποστολών.

5. Τα οριζόμενα στις παραγράφους 5 και 6 του άρθρου 38 ισχύουν αναλόγως και για τις Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου.

Άρθρο 40

Γραφεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας

1. Σε κάθε Υπουργείο συνιστάται Γραφείο Ενημέρωσης και Επικοινωνίας, υπαγόμενο απευθείας στον Υπουργό. Στις αρμοδιότητες των Γραφείων αυτών περιλαμβάνονται τα ακόλουθα θέματα: (α) η πληροφόρηση των μέσων ενημέρωσης για τις δραστηριότητες του Υπουργείου και η προβολή του έργου του, (β) η κάλυψη γεγονότων και εκδηλώσεων γενικού ενδιαφέροντος του Υπουργείου, (γ) η παρακολούθηση, επισήμανση και συλλογή ειδήσεων και δημοσιευμάτων, που αφορούν δραστηριότητες του Υπουργείου και η ενημέρωση του Υπουργού, (δ) η παροχή πληροφοριών και διευκολύνσεων στους Έλληνες και ξένους δημοσιογράφους και στους αντιπροσώπους ξένων κρατών σχετικά με το έργο του Υπουργείου και του Υπουργού, (ε) η επιμέλεια οργάνωσης εορταστικών εκδηλώσεων καθώς και ευαισθητοποίησης και διάχυσης των δημοσίων πολιτικών του Υπουργείου στην κοινωνία, (στ) ο συντονισμός των υπηρεσιών για οποιαδήποτε δημοσίευση του Υπουργείου, (ζ) η εποπτεία του περιεχομένου της ιστοσελίδας και η έγκριση κάθε επικαιροποίησής της καθώς και η σύνδεση με την κεντρική και με άλλες κυβερνητικές ιστοσελίδες, (η) η οργάνωση εκδηλώσεων του Υπουργείου, η παροχή αιγίδας και η διοικητική οργάνωση συνεντευξέων της πολιτικής ηγεσίας, (θ) η υποστήριξη για κάθε διαβούλευση του Υπουργείου με κοινωνικούς φορείς και εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών, για κάθε θέμα αρμοδιότητας του Υπουργείου, και (ι) η διαχείριση κάθε είδους διαφημιστικής προβολής ή καμπάνιας του Υπουργείου σε συνεργασία με τις αρμόδιες καθ' ύλην υπηρεσίες.
2. Τα Γραφεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας στελεχώνονται βάσει των οικείων διατάξεων από υπαλλήλους του Υπουργείου ή των εποπτευόμενων από αυτό δημοσίων φορέων.
3. Για τη στελέχωση των γραφείων επικοινωνίας και ενημέρωσης συστήνονται σε κάθε Υπουργείο δύο (2) θέσεις δημοσιογράφων, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, στις οποίες προσλαμβάνονται δημοσιογράφοι, είτε μέλη αναγνωρισμένης στην Ελλάδα επαγγελματικής δημοσιογραφικής οργάνωσης, είτε οι έχοντες διετή τουλάχιστον προϋπηρεσία σε ημερήσια πολιτική ή οικονομική εφημερίδα ή σε περιοδικό ευρείας κυκλοφορίας ή στη ραδιοφωνία ή στην τηλεόραση, που αποδεικνύεται από την καταβολή των εισφορών τους στον οικείο ασφαλιστικό φορέα με την ιδιότητα του δημοσιογράφου. Στη σύμβαση τίθεται υποχρεωτικά ο όρος ότι αυτή λύεται αυτοδικαίως και χωρίς αποζημίωση, με την αποχώρηση για οποιοδήποτε λόγο του Υπουργού που τον προσέλαβε. Στις θέσεις αυτές μπορεί, με κοινή απόφαση του Υπουργού αρμόδιου για θέματα δημόσιας διοίκησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, να αποσπώνται δημοσιογράφοι της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης. Αναπληρωτές Υπουργοί δύνανται να διορίζουν έναν (1) μετακλητό συνεργάτη στα γραφεία του παρόντος άρθρου.

4. Τα γραφεία επικοινωνίας και ενημέρωσης του Υπουργού συνεργάζονται για κάθε σχετικό θέμα με την Υπηρεσία Συντονισμού του Υπουργείου καθώς και με τις αρμόδιες καθ' ύλην υπηρεσίες.

Κεφάλαιο Δ' **Γενικοί και Ειδικοί Γραμματείς**

Άρθρο 41 **Γενικοί Γραμματείς**

1. Σε κάθε Γενική Γραμματεία που συνιστάται βάσει του παρόντος νόμου ή βάσει των εξουσιοδοτήσεων του παρόντος νόμου, προΐσταται Γενικός Γραμματέας, ο οποίος είναι μετακλητός υπάλληλος με βαθμό 1ο της κατηγορίας ειδικών θέσεων.
2. Τα καθήκοντα των Γενικών Γραμματέων είναι τα εξής: (α) επικουρούν τον Πρωθυπουργό, Υπουργό, Αναπληρωτή Υπουργό ή Υφυπουργό κατά τη διαδικασία σχεδιασμού και εφαρμογής των δημόσιων πολιτικών στο πεδίο αρμοδιοτήτων που τους έχει ανατεθεί, (β) προΐστανται αμέσως μετά τον Πρωθυπουργό, Υπουργό, τον Αναπληρωτή Υπουργό και τον Υφυπουργό όλων των υπηρεσιών που αποτελούν την Γενική Γραμματεία και τις συντονίζει προς την κατεύθυνση της υλοποίησης των σχεδιαζόμενων κυβερνητικών πολιτικών, της εξυπηρέτησης ή περαιτέρω εξειδίκευσης των στρατηγικών της στόχων και της διαχείρισης ενδεχόμενων κρίσεων ή κινδύνων, (γ) μεριμνούν για την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας και προς τον σκοπό αυτό συνεργάζονται με τον Υπηρεσιακό Γραμματέα του Υπουργείου για κάθε θέμα αρμοδιότητας του τελευταίου, (δ) προσυπογράφουν όλα τα έγγραφα που υπογράφονται από τον Πρωθυπουργό, τον Υπουργό, τον Αναπληρωτή Υπουργό ή τον Υφυπουργό, κατά το μέρος της αρμοδιότητάς τους, εφόσον προέρχονται από τις υπαγόμενες σε αυτούς υπηρεσίες, (ε) συμμετέχουν στη διαδικασία σύνταξης του Σχεδίου Δράσης του Υπουργείου καθώς και στην παρακολούθηση της εφαρμογής του κυβερνητικού έργου, κατά το μέρος της αρμοδιότητάς τους, σύμφωνα με τις διατάξεις των Κεφαλαίων Α' και Β' του Μέρους Γ' του παρόντος, (στ) υλοποιούν τη στοχοθεσία και το πρόγραμμα δράσεων που τους έχει τεθεί βάσει του Συμβολαίου Απόδοσης του άρθρου 43 του παρόντος, και (ζ) ασκούν κάθε αρμοδιότητα που μεταβιβάζεται σε αυτούς.
3. Οι Γενικοί Γραμματείς διορίζονται και παύονται με κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ειδικώς οι Γενικοί Γραμματείς της Προεδρίας της Κυβέρνησης διορίζονται και παύονται με απόφαση του Πρωθυπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 42 **Ειδικοί Γραμματείς**

1. Με κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του οικείου Υπουργού, δύναται να συνιστώνται στα Υπουργεία Ειδικές Γραμματείες για τη διαχείριση

συγκεκριμένου έργου ιδιαίτερης εθνικής ή κυβερνητικής σημασίας, το οποίο προσδιορίζεται στην απόφαση σύστασής τους. Οι Ειδικές Γραμματείες του προηγούμενου εδαφίου δύνανται να υπάγονται σε μέλος της Κυβέρνησης, Υφυπουργό ή Γενικό Γραμματέα.

2. Στις Ειδικές Γραμματείες της προηγούμενης παραγράφου προΐστανται Ειδικοί Γραμματείς οι οποίοι είναι μετακλητοί υπάλληλοι με βαθμό 2ο της κατηγορίας ειδικών θέσεων.
3. Με την απόφαση σύστασης καθορίζονται: (α) η θητεία του Ειδικού Γραμματέα, (β) οι υπηρεσίες που συστήνονται ή μεταφέρονται μαζί με το προσωπικό στην Ειδική Γραμματεία, (γ) η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων και εξουσίας τελικής υπογραφής εφόσον αυτό κρίνεται απαραίτητο.
4. Οι Ειδικοί Γραμματείς διορίζονται και παύονται με κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
5. Ο Ειδικός Γραμματέας: (α) προΐσταται των υπηρεσιών της Ειδικής Γραμματείας, (β) συντονίζει τη λειτουργία της και είναι υπεύθυνος για την ποιότητα του έργου της και την αποδοτικότητά της, (γ) προσυπογράφει όλα τα έγγραφα που προέρχονται από τις υπαγόμενες σε αυτόν υπηρεσίες και υπογράφονται από τον προϊστάμενό του Υπουργό, Αναπληρωτή Υπουργό, Υφυπουργό ή Γενικό Γραμματέα και μπορεί να συμμετέχει χωρίς ψήφο σε οποιοδήποτε συμβούλιο ή επιτροπή εκτός από τα υπηρεσιακά και πειθαρχικά.

Άρθρο 43

Αξιολόγηση Γενικών και Ειδικών Γραμματέων

1. Κάθε Γενικός ή Ειδικός Γραμματέας υπογράφει Συμβόλαιο Απόδοσης με τον οικείο Υπουργό το οποίο συμπεριλαμβάνει τους στόχους και τις δράσεις που αναμένονται από αυτόν κατά τη διάρκεια της θητείας του. Το Συμβόλαιο αναρτάται στην ιστοσελίδα της Προεδρίας της Κυβέρνησης και του οικείου Υπουργείου. Ο κάθε Γενικός ή Ειδικός Γραμματέας αξιολογείται σε ετήσια βάση για την επίδοσή του. Σε περίπτωση που ο Γραμματέας δεν επιτύχει ουσιαστικά τη στοχοθεσία με δική του υπαιτιότητα, ο Υπουργός δύναται να εισηγηθεί στον Πρωθυπουργό τη μη συνέχιση της θητείας του και αποφασίζουν από κοινού την άμεση λήξη της θητείας του.
2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Πρωθυπουργού ρυθμίζεται κάθε θέμα που αφορά στα Συμβόλαια Απόδοσης των Γενικών και Ειδικών Γραμματέων όπως ιδίως ο τύπος, η στοχοθεσία, το χρονοδιάγραμμα κ.α..

Άρθρο 44

Γενικές διατάξεις για τους Γενικούς και Ειδικούς Γραμματείς

1. Ως Γενικοί ή Ειδικοί Γραμματείς διορίζονται ιδιώτες οι οποίοι διαθέτουν κατ' ελάχιστον: (α) Πτυχίο Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος της ημεδαπής ή ισότιμο αντίστοιχης ειδικότητας σχολών της αλλοδαπής, (β) πολύ καλή γνώση μιας τουλάχιστον γλώσσας της Ε.Ε., (γ) ισχυρό ιστορικό φορολογικής συμμόρφωσης. Επιτρέπεται η ανάθεση καθηκόντων Γενικών ή Ειδικών Γραμματέων σε δημοσίου υπαλλήλους δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου

αορίστου χρόνου ή δημοσίους λειτουργούς καθώς και σε δικηγόρους με έμμισθη εντολή του δημόσιου τομέα, εφόσον πληρούν τα κριτήρια του προηγούμενου εδαφίου.

2. Στην περίπτωση διορισμού ή ανάθεσης καθηκόντων της παραγράφου 1, ο χρόνος υπηρεσίας που διανύεται σε θέση μετακλητού Γενικού ή Ειδικού Γραμματέα λογίζεται για όλες τις συνέπειες ως πραγματική δημόσια υπηρεσία. Σε περίπτωση αποχώρησης των ως άνω προσώπων από τις θέσεις τους, επανέρχονται αυτοδίκαια στη θέση που κατείχαν.
3. Οι Γενικοί Γραμματείς, με απόφασή τους που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δύνανται να: (α) μεταβιβάζουν αρμοδιότητες και το δικαίωμα υπογραφής στους προϊσταμένους των υπηρεσιακών μονάδων των οποίων προϊστανται, (β) μπορούν να συστήνουν με απόφασή τους επιτροπές ή ομάδες εργασίας από δημόσιους λειτουργούς και υπαλλήλους, καθώς και ιδιώτες εμπειρογνώμονες για τη μελέτη, συλλογή και επεξεργασία στοιχείων ή εκτέλεση έργου συναφούς με τις αρμοδιότητες των υπηρεσιών των οποίων προϊστανται. Με την απόφαση αυτή μπορεί να καθορίζεται ο χρόνος ολοκλήρωσης της εργασίας ή του έργου. Κατ' εξαίρεση των προβλεπομένων στο άρθρο 21 του ν. 4354/2015 δύνανται να καθορίζεται αμοιβή ή αποζημίωση των επιτροπών ή ομάδων αυτών με κοινή απόφαση του οικείου Γενικού Γραμματέα και του Γενικού Γραμματέα που έχει την αρμοδιότητα της δημοσιονομικής πολιτικής, (γ) αναθέτουν σε ερευνητικά κέντρα ή επιστημονικά ινστιτούτα τη διενέργεια ερευνών και τη σύνταξη μελετών ή άλλων επιστημονικών εργασιών, που σχετίζονται με το σκοπό και τις αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας.
4. Η θητεία των Γενικών και Ειδικών Γραμματέων λήγει υποχρεωτικώς στις ακόλουθες περιπτώσεις: (α) σε περίπτωση παραίτησης, (β) εάν τεθεί σε διαθεσιμότητα ή αργία ή σε αναστολή άσκησης καθηκόντων ή εάν του επιβληθεί τελεσίδικα οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή ανώτερη του προστίμου αποδοχών τεσσάρων (4) μηνών για οποιοδήποτε πειθαρχικό παράπτωμα, μέχρι τη διαγραφή της κατά το άρθρο 145 του ν. 3528/2007 (Α'26), (γ) εάν καταδικαστεί τελεσίδικα για τα αναφερόμενα στην περίπτωση (α) της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του ν. 3528/2007 (Α'26), όπως ισχύει, αδικήματα, (δ) εάν στερηθεί λόγω καταδίκης τα πολιτικά δικαιώματα και για όσο χρόνο διαρκεί η στέρηση αυτή, (ε) εάν τεθεί υπό στερητική δικαστική συμπαράσταση (πλήρη ή μερική) ή υπό επικουρική δικαστική συμπαράσταση (πλήρη ή μερική), (στ) σε περίπτωση αδυναμίας εκτέλεσης των καθηκόντων του για λόγους υγείας ή αναπηρίας, σωματικής ή πνευματικής, (η) σε περιπτώσεις παραβίασης των διατάξεων των άρθρων 70 έως 72 του παρόντος νόμου ή (θ) στις περιπτώσεις κατάργησης, συγχώνευσης ή διάσπασης της Γενικής Γραμματείας στην οποία προϊσταται.
5. Οι διατάξεις των άρθρων 41 έως 44 ισχύουν και για τους Γενικούς ή Ειδικούς Γραμματείς της Προεδρίας της Κυβέρνησης.

Κεφάλαιο Ε' Ιδιαίτερα Γραφεία και συνεργάτες μελών της Κυβέρνησης, Υφυπουργών, Γενικών και Ειδικών Γραμματέων

Άρθρο 45

Οργάνωση και λειτουργία Ιδιαίτερων Γραφείων

1. Για κάθε μέλος της Κυβέρνησης, πλην του Πρωθυπουργού, για κάθε Υφυπουργό, για κάθε Γενικό και Ειδικό Γραμματέα, λειτουργεί ιδιαίτερο γραφείο το οποίο τους επικουρεί στο έργο τους. Τα ιδιαίτερα γραφεία αποτελούν δημόσιες υπηρεσίες που υπάγονται απευθείας σε εκείνον, για την επικουρία του οποίου λειτουργούν.
2. Η πράξη διορισμού των προσώπων της παραγράφου 1 του παρόντος συνιστά αυτοδικαίως πράξη σύστασης ιδιαίτερου γραφείου και των θέσεων εργασίας, σύμφωνα με τα άρθρα του παρόντος Κεφαλαίου. Τα ιδιαίτερα γραφεία καταργούνται αυτοδικαίως με την παύση των προσώπων τα οποία επικουρούν. Η υπηρεσία του προσωπικού των ιδιαίτερων γραφείων λήγει αυτοδικαίως με την κατά οποιοδήποτε τρόπο λήξη της θητείας του προϊσταμένου μέλους της Κυβέρνησης, Υφυπουργού, Γενικού ή Ειδικού Γραμματέα.
3. Στις αρμοδιότητες των ιδιαίτερων γραφείων του παρόντος άρθρου ανήκουν μεταξύ άλλων: (α) η μελέτη θεμάτων και η συγκέντρωση των αναγκαίων στοιχείων για την παροχή κατάλληλης ενημέρωσης, (β) η επιμέλεια της αλληλογραφίας, (γ) η τήρηση του προσωπικού πρωτοκόλλου, (δ) η φροντίδα για ό,τι αφορά την επικοινωνία με βουλευτές, πολίτες, εκπροσώπους των κοινωνικών φορέων και δημόσιους γενικά λειτουργούς, καθώς και (ε) η μέριμνα για τη σωστή εκπλήρωση των εθιμοτυπικών υποχρεώσεων.
4. Σε κάθε ιδιαίτερο γραφείο, πλην των ιδιαίτερων γραφείων Ειδικών Γραμματέων, προΐσταται διευθυντής. Ο διευθυντής του ιδιαίτερου γραφείου κατευθύνει και συντονίζει τις ενέργειες όλων όσοι υπηρετούν σε αυτό και φροντίζει για όλα τα θέματα οικονομικής και διοικητικής μέριμνας που αφορούν το προσωπικό του ιδιαίτερου γραφείου σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες.
5. Οι διευθυντές των ιδιαίτερων γραφείων και οι εργαζόμενοι σε αυτά με οποιαδήποτε σχέση εργασίας δεν επιτρέπεται να ασκούν διοίκηση ή διαχείριση των υποθέσεων που εμπíπτουν στις αρμοδιότητες των υπηρεσιών του Υπουργείου ούτε έχουν το χαρακτήρα προϊσταμένης αρχής των υπηρεσιών αυτών.
6. Οι δαπάνες λειτουργίας των ιδιαίτερων γραφείων βαρύνουν τον προϋπολογισμό του υπουργείου, όπου ασκεί τα καθήκοντά του εκείνος τον οποίο επικουρούν ή τον προϋπολογισμό της Προεδρίας της Κυβέρνησης όταν πρόκειται για τα ιδιαίτερα γραφεία των Αντιπροέδρων της Κυβέρνησης, των Υπουργών Επικρατείας, των Υφυπουργών στον Πρωθυπουργό και των Γενικών ή Ειδικών Γραμματέων που υπάγονται σε αυτούς.

Άρθρο 46

Στελέχωση των Ιδιαίτερων Γραφείων

1. Τα ιδιαίτερα γραφεία των μελών της Κυβέρνησης, των Υφυπουργών, των Γενικών και Ειδικών Γραμματέων στελεχώνονται από συνεργάτες.
2. Ανά ιδιαίτερο γραφείο μέλους της Κυβέρνησης, Υφυπουργού, Γενικού και Ειδικού Γραμματέα προβλέπονται οι εξής θέσεις συνεργατών: (α) έως δέκα οκτώ (18) θέσεις στα γραφεία μελών της Κυβέρνησης, εκ των οποίων έως οκτώ (8) δύνανται να είναι μετακλητοί, (β) έως δώδεκα (12) θέσεις στα γραφεία των Υφυπουργών, εκ των οποίων έως έξι (6) δύνανται να είναι μετακλητοί, (γ) έως οκτώ (8) θέσεις στα γραφεία των Γενικών Γραμματέων, εκ των οποίων τρεις (3) δύνανται να είναι μετακλητοί και (δ) έως τέσσερις (4) θέσεις στα γραφεία των Ειδικών Γραμματέων, εκ των οποίων δύο (2) δύνανται να είναι μετακλητοί. Στα γραφεία των Υπουργών οι θέσεις των μετακλητών της προηγούμενης παραγράφου προσαυξάνονται κατά τον αριθμό των Γενικών Γραμματειών που υφίστανται στο Υπουργείο. Στα γραφεία Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών, ένας εκ των συνεργατών που καλύπτει θέση μετακλητού υπαλλήλου δύναται να είναι δημοσιογράφος.
3. Οι θέσεις των συνεργατών δύνανται να καλύπτονται από: (α) ιδιώτες μέσω πρόσληψης, οι οποίοι καταλαμβάνουν αποκλειστικά θέσεις μετακλητών, (β) δημοσίους υπαλλήλους ή λειτουργούς με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου μέσω απόσπασης ή ανάθεσης καθηκόντων με παράλληλη άσκηση, πλήρη ή μερική, των κύριων καθηκόντων τους, (γ) δικηγόρους με έμμισθη εντολή του δημοσίου που υπηρετούν σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης μέσω απόσπασης.
4. Μια εκ των προβλεπόμενων θέσεων συνεργατών των μελών της Κυβέρνησης, Υφυπουργών και Γενικών Γραμματέων είναι θέση του Διευθυντή του ιδιαίτερου γραφείου. Εάν ο Πρωθυπουργός προΐσταται Υπουργείου διατηρεί το ιδιαίτερο γραφείο που προβλέπεται για τον οικείο Υπουργό.
5. Ο αριθμός των θέσεων συνεργατών που προβλέπονται στην παράγραφο 2 μπορεί να αυξάνει κατά κατηγορία και γραφείο ανάλογα με τις ανάγκες του κατά περίπτωση μέλους της Κυβέρνησης ή Υφυπουργού, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου που εκδίδεται ύστερα από ειδικά αιτιολογημένη πρόταση του αρμόδιου κατά περίπτωση μέλους της Κυβέρνησης ή Υφυπουργού και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την αποχώρηση του μέλους της Κυβέρνησης ή Υφυπουργού, θέσεις του ιδιαίτερου γραφείου του οποίου αυξήθηκαν σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, οι θέσεις αυτές καταργούνται αυτοδικαίως.
6. Στα ιδιαίτερα γραφεία επιτρέπεται η ανάθεση καθηκόντων ειδικών συμβούλων για ορισμένο χρονικό διάστημα και συγκεκριμένα αντικείμενα, καθ' υπέρβαση του οριζόμενου ανώτατου αριθμού συνεργατών οι οποίοι υπηρετούν εθελοντικά και δεν λαμβάνουν μισθό, αποζημίωση ή άλλη οικονομική απολαβή εκτός των οδοιπορικών τους. Οι ειδικοί σύμβουλοι του προηγούμενου εδαφίου είναι διακεκριμένοι επιστήμονες ή εμπειρογνώμονες ειδικού αντικείμενου, υποστηρίζουν στο αντικείμενό τους τα διοικητικά όργανα, τις επιτροπές και τις αρμόδιες υπηρεσίες και προσλαμβάνονται με

αντίστοιχες αποφάσεις του Πρωθυπουργού ή του οικείου Υπουργού που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο αριθμός των υπηρετούντων μετακλητών ειδικών συμβούλων της παρούσας παραγράφου δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τους δύο (2) ανά ιδιαίτερο γραφείο.

Άρθρο 47

Διαδικασία στελέχωσης ιδιαίτερων γραφείων

1. Η πλήρωση των θέσεων των συνεργατών γίνεται, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης: (α) με πράξη πρόσληψης την οποία υπογράφει το αρμόδιο για το διορισμό όργανο και η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, (β) στις περιπτώσεις απόσπασης ή ανάθεσης καθηκόντων, με κοινή απόφαση του Υπουργού υποδοχής και του αρμόδιου Υπουργού προέλευσης.
2. Με τις ως άνω πράξεις ή αποφάσεις καθορίζονται οι θέσεις που καλύπτουν οι υπάλληλοι καθώς και το μισθολογικό κλιμάκιο στο οποίο εντάσσονται μαζί με τυχόν επιδόματα θέσης ευθύνης και άλλες παροχές. Προκειμένου για μέλη διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού (Δ.Ε.Π.) Α.Ε.Ι. απαιτείται πάντοτε άδεια της οικείας Συγκλήτου.
3. Οι αποσπάσεις ή οι αναθέσεις καθηκόντων συνεργατών στα ιδιαίτερα γραφεία γίνεται κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων και χωρίς χρονικό περιορισμό. Η απόσπαση γίνεται σε προσωρινές ομοιόβαθμες θέσεις για όσο χρόνο ο συνεργάτης που αποσπάται προσφέρει τις υπηρεσίες του στο αντίστοιχο ιδιαίτερο γραφείο. Ο χρόνος απόσπασης λογίζεται για κάθε συνέπεια, ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στη θέση που ο αποσπώμενος συνεργάτης κατέχει οργανικά.
4. Η λήξη της πρόσληψης, της απόσπασης ή και της ανάθεσης καθηκόντων συνεργάτη μπορεί να γίνει οποτεδήποτε με μόνη πράξη του οικείου Υπουργού. Ο ως άνω τερματισμός δεν γεννά κανένα δικαίωμα αποζημίωσης στον υπάλληλο του οποίου η σχέση εργασίας στο ιδιαίτερο γραφείο τερματίστηκε.

Άρθρο 48

Ελάχιστα προσόντα και αποδοχές μετακλητών υπαλλήλων

1. Όσοι καλύπτουν θέσεις συνεργατών των ιδιαίτερων γραφείων του άρθρου 46 του παρόντος είτε με πρόσληψη, είτε με απόσπαση, είτε με ανάθεση καθηκόντων πρέπει να πληρούν τα εξής ελάχιστα προσόντα: (α) απολυτήριο Γενικού ή Επαγγελματικού Λυκείου, καθώς και κάθε τίτλου που προβλέπεται ως προσόν διορισμού για υπαλλήλους δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στο π.δ. 50/2001 (Α' 39), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει και (β) καλή γνώση γλώσσας χώρας της Ε.Ε..
2. Σε κάθε περίπτωση πλήρωσης θέσης συνεργάτη με πρόσληψη σε ιδιαίτερα γραφεία απαιτούνται τα γενικά προσόντα διορισμού που προβλέπονται κάθε φορά για τους δημοσίους πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους, εκτός από το ανώτερο όριο ηλικίας για διορισμό. Πρόσληψη, απόσπαση ή ανάθεση καθηκόντων δεν μπορεί να γίνει σε οποιαδήποτε από τις πιο πάνω θέσεις,

πλην των περιπτώσεων της παραγράφου 6 του άρθρου 46, εφόσον συντρέχουν τα κωλύματα του άρθρου 76 του παρόντος.

3. Η ύπαρξη των προσόντων και η μη ύπαρξη κωλύματος διορισμού ή απαγόρευσης διορισμού της προηγούμενης παραγράφου στο πρόσωπο του υποψηφίου για το διορισμό βεβαιώνεται με υπεύθυνη δήλωση του ν.1599/1986.
4. Οι αρμόδιες υπηρεσίες για την πρόσληψη των συνεργατών των ως άνω γραφείων έχουν υποχρέωση για τη διενέργεια ελέγχου νομιμότητας όλων των πτυχίων, πιστοποιητικών και λοιπών στοιχείων του προσλαμβανόμενου προσωπικού σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
5. Οι κάθε είδους αποδοχές και αποζημιώσεις των διευθυντών των ιδιαίτερων γραφείων και των συνεργατών σε αυτά, καθώς και ο τρόπος καταβολής αυτών, καθορίζονται από τις κείμενες περί μισθολογίου διατάξεις του ν. 4354/2015, όπως ισχύει.

ΜΕΡΟΣ Γ΄ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Κεφάλαιο Α΄ Προγραμματισμός Κυβερνητικού Έργου

Άρθρο 49

Ενοποιημένο Σχέδιο Κυβερνητικής Πολιτικής-Σχέδια Δράσης Υπουργείων

1. Ο ετήσιος κυβερνητικός προγραμματισμός αποτυπώνεται στο Ενοποιημένο Σχέδιο Κυβερνητικής Πολιτικής (Ε.Σ.Κυ.Π.) το οποίο συντάσσεται από την Γενική Γραμματεία Συντονισμού της Κυβέρνησης, της Προεδρίας της Κυβέρνησης και εγκρίνεται από το τακτικό Υπουργικό Συμβούλιο του Δεκεμβρίου κάθε έτους.
2. Το Ε.Σ.Κυ.Π. περιλαμβάνει ως διακριτά παραρτήματα: (α) τον ετήσιο ρυθμιστικό προγραμματισμό της Κυβέρνησης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 50 του παρόντος, (β) τον ετήσιο προγραμματισμό προσλήψεων στη δημόσια διοίκηση και στην τοπική αυτοδιοίκηση, σύμφωνα με το άρθρο 51 του παρόντος, και (γ) βεβαίωση του αρμοδίου Υπουργού για τον προϋπολογισμό σχετικά με τη συμφωνία του Ε.Σ.Κυ.Π με τους στόχους και τις προτεραιότητες του Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής. Το Ε.Σ.Κυ.Π. αποτελεί σύνθεση των επιμέρους Σχεδίων Δράσης των Υπουργείων, τα οποία προετοιμάζονται υπό τον συντονισμό και την επίβλεψη των Υπηρεσιών Συντονισμού των οικείων Υπουργείων.
3. Τα Σχέδια Δράσης των Υπουργείων αποστέλλονται στις οικείες Γενικές Γραμματείες Συντονισμού της Προεδρίας της Κυβέρνησης και συνοδεύονται υποχρεωτικά από βεβαίωση του αρμοδίου Υπηρεσιακού Γραμματέα Διοίκησης του οικείου Υπουργείου, για τη συμφωνία του Σχεδίου με τον Προϋπολογισμό και το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής του Υπουργείου, καθώς και με το Μνημόνιο Συνεργασίας που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 70 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 34 παρ. 1 του ν.4484/2017 (Α΄110).
4. Μετά την έγκρισή τους από το Υπουργικό Συμβούλιο τον Δεκέμβριο κάθε έτους, το Ε.Σ.Κυ.Π. και τα Σχέδια Δράσης των Υπουργείων, αναρτώνται στην κεντρική ιστοσελίδα της Προεδρίας της Κυβέρνησης, καθώς και στις ιστοσελίδες όλων των Υπουργείων και είναι πλήρως προσβάσιμα από όλους τους πολίτες.
5. Εντός τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου η Προεδρία της Κυβέρνησης συντάσσει και εκδίδει πρότυπο σχέδιο δράσης Υπουργείου και πρότυπο Ε.Σ.Κυ.Π. καθώς και λοιπά απαραίτητα έγγραφα για την ορθή συμπλήρωσή τους.

Άρθρο 50

Ετήσιος ρυθμιστικός προγραμματισμός της Κυβέρνησης

1. Τα Σχέδια Δράσης των Υπουργείων συμπεριλαμβάνουν τον αριθμό και το αντικείμενο των νομοσχεδίων, προεδρικών διαταγμάτων και κανονιστικών πράξεων που προτίθενται να υποβάλουν στην Προεδρία της Κυβέρνησης,

ώστε να εισαχθούν για ψήφιση στη Βουλή ή να υποβληθούν στο Συμβούλιο της Επικρατείας ή να εκδοθούν κατά το επόμενο έτος.

2. Η Προεδρία της Κυβέρνησης μπορεί να θέτει ετήσιους στόχους μείωσης ή εξορθολογισμού του ρυθμιστικού όγκου, βάσει των οποίων συντάσσεται ο τελικός ρυθμιστικός προγραμματισμός της Κυβέρνησης.
3. Επιτρέπεται η υπέρβαση του προγραμματισμένου αριθμού των ως άνω νομοσχεδίων και κανονιστικών πράξεων, εφόσον, σύμφωνα με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, αυτό δικαιολογείται επαρκώς από τις επικρατούσες συνθήκες ή αν πρόκειται για νομοσχέδια με τα οποία γίνεται εναρμόνιση Οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με το εθνικό δίκαιο, για νομοσχέδια που κυρώνουν πράξεις νομοθετικού περιεχομένου και διεθνείς συνθήκες ή συμβάσεις, καθώς και για νομοσχέδια που χαρακτηρίζονται από την Κυβέρνηση ως κατεπείγοντα ή που έχουν επείγοντα χαρακτήρα και συζητούνται και ψηφίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 109 και 110 του Κανονισμού της Βουλής.
4. Η Προεδρία της Κυβέρνησης συντάσσει ετήσια Έκθεση Ρυθμιστικής Παραγωγής και Αξιολόγησης, την οποία δημοσιεύει τον Δεκέμβριο κάθε έτους και η οποία περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον: (α) τους νόμους, τα προεδρικά διατάγματα και τις κανονιστικές αποφάσεις που η Κυβέρνηση προγραμματίζει να θέσει σε ισχύ εντός του επόμενου εξαμήνου, (β) τις τροποποιήσεις που αυτές οι ρυθμίσεις θα επιφέρουν, (γ) την αξιολόγηση της εφαρμογής νόμων, προεδρικών διαταγμάτων και κανονιστικών πράξεων του προηγούμενου έτους και τις ενέργειες στις οποίες θα προβεί μετά από την αξιολόγηση, και (δ) τους κώδικες που θα τεθούν σε ισχύ και τη νομοθεσία που κωδικοποιούν.

Άρθρο 51

Ετήσιος προγραμματισμός ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης

1. Προσλήψεις του πάσης φύσεως τακτικού και εποχικού προσωπικού φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, όπως εκάστοτε οριοθετείται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, διενεργούνται από την έναρξη ισχύος του παρόντος βάσει ετήσιου στρατηγικού προγραμματισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.
2. Φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης, όπως αυτή εκάστοτε οριοθετείται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, οι οποίοι υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 2 της ΠΥΣ 33/2006, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων του παρόντος Κεφαλαίου.
3. Με κοινή απόφαση των αρμόδιων Υπουργών για θέματα δημόσιας διοίκησης και προϋπολογισμού και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, επιτρέπεται η υπαγωγή φορέων της παραγράφου 2, στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου. Σε κάθε περίπτωση, στους φορείς της παραγράφου 2 δεν περιλαμβάνεται η Βουλή των Ελλήνων.
4. Από 1.1.2020, για την έγκριση οποιουδήποτε αιτήματος πρόσληψης τακτικού προσωπικού από φορείς της Γενικής Κυβέρνησης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 16 του ν. 4440/2016, απαιτείται η προηγούμενη

ανάρτηση της οικείας κενής θέσης στο Ψηφιακό Οργανόγραμμα του άρθρου αυτού.

5. Κατ' εξαίρεση, σε περίπτωση που είναι αντικειμενικά αδύνατο να πληρωθούν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 4, είναι δυνατή η έγκριση του αιτήματος από ειδική επιτροπή που συστήνεται για το λόγο αυτό από τον Υπουργό που είναι αρμόδιος για θέματα ανθρώπινου δυναμικού δημόσιας διοίκησης και τον Υπουργό που είναι αρμόδιος για θέματα προϋπολογισμού, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.
6. Μέχρι το τέλος του μηνός Ιουλίου κάθε έτους, τα αρμόδια Υπουργεία καταρτίζουν, καταστάσεις με το τακτικό και εποχικό προσωπικό που αιτούνται να εγκριθεί προς πρόσληψη για το επόμενο έτος, ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, στο πλαίσιο των προσχεδίων δράσης τους. Στις καταστάσεις του προηγούμενου εδαφίου συμπεριλαμβάνεται και το προσωπικό για τους εποπτευόμενους από αυτά φορείς, καθώς και τις οικείες ανεξάρτητες αρχές. Για τους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και τους εποπτευόμενους φορείς αυτών (Υποτομέας S1313 του Μητρώου Φορέων Γενικής Κυβέρνησης της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής) συντάσσεται χωριστό ετήσιο αίτημα, το οποίο υποβάλλεται από το αρμόδιο για τους ΟΤΑ Υπουργείο, στο Υπουργείο που είναι αρμόδιο για τα θέματα διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού του δημοσίου. Τα αιτήματα κάθε Υπουργείου συνοδεύονται από συνοπτική έκθεση που περιλαμβάνει: (α) Τεκμηρίωση αναγκαιότητας, για την πρόσληψη του προσωπικού, βάσει των στρατηγικών προτεραιοτήτων και αναγκών του, (β) τον αριθμό των κενών θέσεων του φορέα, (γ) τον αναγκαίο χρόνο ολοκλήρωσης των προσλήψεων και, επιπλέον, εφόσον πρόκειται για εποχικό προσωπικό, τη χρονική διάρκεια της απασχόλησης, (δ) το ύψος της προκαλούμενης δαπάνης για το έτος πρόσληψης, τον τρόπο κάλυψης αυτής, και, επιπλέον, εφόσον πρόκειται για τακτικό προσωπικό, τη συνολική προκαλούμενη επιβάρυνση για κάθε επόμενο έτος, και (ε) τις ανάγκες που καλύπτονται από τη διαδικασία της κινητικότητας.
7. Το αρμόδιο για θέματα δημόσιας διοίκησης, Υπουργείο λαμβάνοντας υπόψη τα αιτήματα των φορέων, σε συνδυασμό με τις στρατηγικές προτεραιότητες για τη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού, διαμορφώνει τον ετήσιο προγραμματισμό για τις προσλήψεις του επόμενου έτους, ο οποίος κοινοποιείται στον Υπουργό που είναι αρμόδιος για θέματα προϋπολογισμού.
8. Κατόπιν, το σχέδιο αυτό αποστέλλεται μέχρι το τέλος Ιουλίου στην Προεδρία της Κυβέρνησης ως μέρος του Προσχεδίου Δράσης του Υπουργείου που είναι αρμόδιο για τα θέματα ανθρώπινου δυναμικού του δημοσίου τομέα και εγκρίνεται από το τακτικό Υπουργικό Συμβούλιο Σεπτεμβρίου στο πλαίσιο έγκρισης του ενοποιημένου προγράμματος κυβερνητικής πολιτικής.
9. Κατ' εξαίρεση, προσλήψεις τακτικού και εποχικού προσωπικού, που δεν έχουν ενταχθεί στον ετήσιο προγραμματισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, εγκρίνονται από ειδική επιτροπή που συστήνεται για το λόγο αυτό από τον αρμόδιο για δημόσιας διοίκησης Υπουργό και τον αρμόδιο για θέματα προϋπολογισμού, Υπουργό, εφόσον έχουν όλως έκτακτο και κατεπείγοντα χαρακτήρα, υπάρχουν οι διαθέσιμες πιστώσεις και

συνοδεύονται από ειδικά αιτιολογημένο αίτημα του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.

Άρθρο 52

Διαδικασία προγραμματισμού κυβερνητικού έργου

1. Εντός του Μαΐου κάθε έτους αποστέλλονται στις Υπηρεσίες Συντονισμού κάθε Υπουργείου οι βασικές κυβερνητικές προτεραιότητες και στόχοι ανά τομέα πολιτικής και ανά Υπουργείο, όπως αυτοί καθορίζονται στο Υπουργικό Συμβούλιο Ενδιάμεσης Αξιολόγησης του Απριλίου, καθώς και οδηγίες κατάρτισης των Σχεδίων Δράσης του επόμενου έτους.
2. Τα Υπουργεία, βάσει των κατευθυντήριων αρχών ξεκινούν τη σύνταξη των Προσχεδίων Δράσης σε παράλληλη διεργασία και συντονισμό με τη σύνταξη άλλων προγραμματικών κειμένων όπως η σύνταξη του προϋπολογισμού και του μεσοπρόθεσμου σχεδίου δημοσιονομικής πολιτικής.
3. Τα Προσχέδια Δράσης περιλαμβάνουν: (α) τις στρατηγικές επιλογές, τους άξονες πολιτικής και τις βασικές δράσεις που θα εφαρμόσει το Υπουργείο, στο πλαίσιο των κυβερνητικών προτεραιοτήτων. Οι στόχοι πρέπει να βασίζονται σε δείκτες και να είναι όσο το δυνατόν ποσοτικοποιημένοι, (β) τις συναρμοδιότητες με άλλα Υπουργεία ή φορείς του δημοσίου και τους τρόπους με τους οποίους μπορεί να επιτευχθεί ο βέλτιστος συντονισμός και συνεργασία για την επίτευξη των κυβερνητικών στόχων, (γ) τις απαραίτητες νομοθετικές ή κανονιστικές ρυθμίσεις που θα εισαχθούν στο ελληνικό Κοινοβούλιο προς υλοποίηση των δράσεων και πάντως στο πλαίσιο του ρυθμιστικού προγραμματισμού της Κυβέρνησης. Για κάθε πρόταση πρέπει να υπάρχει πλήρης τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα της ρυθμιστικής παρέμβασης σε σχέση με άλλες δράσεις που μπορούν να εφαρμοστούν για την επίτευξη των ίδιων σκοπών.
4. Τα Προσχέδια Δράσης αποστέλλονται στην Προεδρία της Κυβέρνησης, για την απαραίτητη επεξεργασία, μέχρι τα μέσα Ιουλίου. Κατά την επεξεργασία τους οι υπηρεσίες της Προεδρίας της Κυβέρνησης συνεργάζονται με τις αρμόδιες υπηρεσίες και εξετάζουν τα Προσχέδια Δράσης ως προς τη συμβατότητά τους με το μεσοπρόθεσμο πλαίσιο δημοσιονομικής στρατηγικής, καθώς και ως προς τις επικαλύψεις που ενδεχομένως παρουσιάζονται. Επιπλέον, εξετάζονται η συμβατότητα με τις κυβερνητικές κατευθυντήριες γραμμές καθώς και ζητήματα στοχοθεσίας. Παράλληλα, η Προεδρία της Κυβέρνησης προετοιμάζει το Ενοποιημένο Προσχέδιο Κυβερνητικής Πολιτικής το οποίο θα εισαχθεί προς έγκριση στο Υπουργικό Συμβούλιο Ετήσιου Προγραμματισμού του Σεπτεμβρίου.
5. Τυχόν διαφωνίες επί της σύνταξης των Προσχεδίων Δράσης και του Ενοποιημένου Προσχεδίου Κυβερνητικής Πολιτικής, εισάγονται προς επίλυση στο Υπουργικό Συμβούλιο Ετήσιου Προγραμματισμού, το οποίο και αποφασίζει.
6. Τα Προσχέδια Δράσης των Υπουργείων και το Ενοποιημένο Προσχέδιο Κυβερνητικής Πολιτικής εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο Ετήσιου Προγραμματισμού του Σεπτεμβρίου εκάστου έτους.

7. Με την έγκριση των ως άνω κειμένων και μέχρι τις 15 Οκτωβρίου, η Προεδρία της Κυβέρνησης αποστέλλει τα Προσχέδια Δράσεις στις Υπηρεσίες Συντονισμού των Υπουργείων. Τα Υπουργεία ενσωματώνουν τα σχόλια και τις παρατηρήσεις και αποστέλλουν τα Σχέδια για τη δεύτερη ανάγνωση, η οποία ολοκληρώνεται την 15η Νοεμβρίου οπότε και τα Σχέδια Δράσης επιστρέφουν για τις τελικές υπογραφές και την υποβολή τους στην Προεδρία της Κυβέρνησης. Η Προεδρία της Κυβέρνησης συντάσσει το Ενοποιημένο Σχέδιο της Κυβερνητικής Πολιτικής το οποίο και εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο μαζί με τα Σχέδια Δράσης μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου, οπότε και δημοσιοποιούνται.
8. Εντός του έτους υλοποίησης των Σχεδίων Δράσης των Υπουργείων και του Ενοποιημένου Σχεδίου Κυβερνητικής Πολιτικής είναι δυνατή η έγκριση νέων πολιτικών ή δράσεων, η τροποποίηση ή διόρθωση των υφιστάμενων και η διαγραφή εγκεκριμένων πολιτικών ή δράσεων, εφόσον αυτές εγκριθούν από το Υπουργικό Συμβούλιο ή από τα αρμόδια συλλογικά κυβερνητικά όργανα. Στην περίπτωση αυτή, η Προεδρία της Κυβέρνησης συντάσσει Συμπληρωματικό Έγγραφο Τροποποίησης του Ε.Σ.Κυ.Π. το οποίο επεξηγεί τους λόγους των τροποποιήσεων του προηγούμενου εδαφίου και το οποίο αναρτά στην ιστοσελίδα της Προεδρίας της Κυβέρνησης. Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται αναλόγως και για τα Σχέδια Δράσης των Υπουργείων, από τις αρμόδιες Υπηρεσίες Συντονισμού, σε συνεργασία με την Προεδρία της Κυβέρνησης.

Κεφάλαιο Β΄ **Παρακολούθηση Εφαρμογής Κυβερνητικού Έργου**

Άρθρο 53

Επίπεδα Παρακολούθησης Εφαρμογής του Κυβερνητικού Έργου

1. Η παρακολούθηση του κυβερνητικού έργου συνίσταται στην κατά μήνα αξιολόγηση σε κεντρικό επίπεδο της υλοποίησης των Σχεδίων Δράσης των Υπουργείων καθώς και του Ενοποιημένου Σχεδίου Κυβερνητικής Πολιτικής, προκειμένου να επιτευχθούν οι τεθέντες στόχοι.
2. Η παρακολούθηση πραγματοποιείται σε πολιτικό επίπεδο, (α) από το Υπουργικό Συμβούλιο κατά τις τακτικές, μηνιαίες συναντήσεις του, (β) από τα συλλογικά κυβερνητικά όργανα κατά το μέρος των αρμοδιοτήτων που τους έχουν ανατεθεί, καθώς και (γ) από τις Πολιτικές Επιτροπές Παρακολούθησης Δημοσίων Πολιτικών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 55.
3. Σε διοικητικό επίπεδο τα όργανα της παραγράφου 2 επικουρούνται στο έργο τους από Διυπουργικές Ομάδες Εργασίας τις οποίες συστήνει η Προεδρία της Κυβέρνησης και στις οποίες συμμετέχουν υπηρεσιακοί παράγοντες από τα αρμόδια Υπουργεία, καθώς και στελέχη της Προεδρίας της Κυβέρνησης.
4. Η διαδικασία παρακολούθησης του κυβερνητικού έργου ξεκινά με τη σύγκληση της Ετήσιας Συνάντησης Γενικών Διευθυντών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 54.

Άρθρο 54

Ετήσια Συνάντηση Γενικών Διευθυντών Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης

1. Τον Ιανουάριο κάθε έτους και αφού έχει εγκριθεί ο ετήσιος προϋπολογισμός και το Ενοποιημένο Σχέδιο Κυβερνητικής Πολιτικής, πραγματοποιείται, με μέριμνα της Προεδρίας της Κυβέρνησης, η ετήσια συνάντηση των Γενικών Διευθυντών της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης.
1. Στην ετήσια συνάντηση παρευρίσκεται η πολιτική ηγεσία η οποία εκπροσωπείται από τον Πρωθυπουργό, τα μέλη της Κυβέρνησης, τους Υφυπουργούς και τους Γενικούς και Ειδικούς Γραμματείς. Στην ετήσια συνάντηση παρευρίσκονται και οι Υπηρεσιακοί Γραμματείς των Υπουργείων.
2. Σκοπός της συνάντησης είναι ο απολογισμός του κυβερνητικού έργου κατά το προηγούμενο έτος και η παρουσίαση των βασικών κατευθυντήριων γραμμών του κυβερνητικού προγραμματισμού του επόμενου έτους, καθώς και του προϋπολογισμού όπως αυτός ψηφίστηκε από το Ελληνικό Κοινοβούλιο.
3. Τα αρμόδια στελέχη της Προεδρίας της Κυβέρνησης παρουσιάζουν τη βασική στοχοθεσία για κάθε Υπουργείο και για κάθε τομέα πολιτικής και αποσαφηνίζουν τις παραμέτρους υλοποίησης του προγράμματος. Ο Υπηρεσιακός Γραμματέας ή ο Γενικός Διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών του κάθε Υπουργείου παρουσιάζει τις βασικές κατευθύνσεις της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του ερχόμενου έτους.
4. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης κάθε Υπηρεσιακός Γραμματέας ή Γενικός Διευθυντής μπορεί να παρουσιάσει λεπτομέρειες του σχεδίου δράσης του Υπουργείου και της στοχοθεσίας του, εφόσον έχει εγγραφεί στην ημερήσια διάταξη της συνάντησης, με μέριμνα της Προεδρίας της Κυβέρνησης.
5. Με πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, καθορίζεται κάθε λεπτομέρεια εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 55

Πολιτική Επιτροπή Παρακολούθησης Δημοσίων Πολιτικών

1. Η Πολιτική Επιτροπή Παρακολούθησης Δημοσίων Πολιτικών αποτελεί συλλογικό όργανο στο οποίο συμμετέχουν οι αρμόδιοι Γενικοί και Ειδικοί Γραμματείς και έχει ως βασικές αρμοδιότητες την παρακολούθηση της υλοποίησης του Κυβερνητικού Έργου, την άρση διϋπουργικών διαφορών και την προετοιμασία και υποστήριξη των τακτικών συνεδριάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου και των λοιπών συλλογικών κυβερνητικών οργάνων.
2. Η Πολιτική Επιτροπή Παρακολούθησης Δημοσίων Πολιτικών συγκαλείται τακτικώς μια εβδομάδα πριν τη σύγκληση του Υπουργικού Συμβουλίου σε τακτική συνεδρίαση, μετά από πρόσκληση του Γενικού Γραμματέα Συντονισμού της Κυβέρνησης. Στέλεχος της Προεδρίας της Κυβέρνησης προεδρεύει των συνεδριάσεων και ενημερώνει αρμοδίως τον γενικό γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου για κάθε θέμα που πρέπει να γίνει αντικείμενο συζήτησης στο Υπουργικό Συμβούλιο.
3. Η σύνθεση της Πολιτικής Επιτροπής κατά τις τακτικές της συνεδριάσεις καθορίζεται από το αρμόδιο στέλεχος της Προεδρίας της Κυβέρνησης βάσει της σχεδιαζόμενης ημερήσιας διάταξης του Υπουργικού Συμβουλίου, αλλά και

λοιπών θεμάτων για τα οποία πρέπει να επιληφθεί η Πολιτική Επιτροπή κατά την κρίση του. Στις τακτικές συνεδριάσεις μπορούν να συμμετέχουν χωρίς δικαίωμα ψήφου οι επικεφαλής των Υπηρεσιών Συντονισμού και Επικοινωνίας, στελέχη της Προεδρίας της Κυβέρνησης που χειρίζονται τα συγκεκριμένα θέματα, καθώς και οι μετακλητοί υπάλληλοι της Προεδρίας της Κυβέρνησης.

4. Η Πολιτική Επιτροπή μπορεί να συγκληθεί και εκτάκτως μετά από πρόσκληση του αρμοδίου στελέχους της Προεδρίας της Κυβέρνησης, οποιαδήποτε στιγμή αυτό κριθεί απαραίτητο. Η σύνθεση και η ημερήσια διάταξη των έκτακτων συνεδριάσεων καθορίζεται από το αρμόδιο στέλεχος της Προεδρίας της Κυβέρνησης στην πρόσκληση που αποστέλλει.
5. Στις έκτακτες συνεδριάσεις προεδρεύει στέλεχος που ορίζεται από τον Πρωθυπουργό ή από όποιον ασκεί την αρμοδιότητα αυτή με απόφαση του Πρωθυπουργού και μπορούν να συμμετέχουν χωρίς δικαίωμα ψήφου οι επικεφαλής των Υπηρεσιών Συντονισμού και Επικοινωνίας, στελέχη της Προεδρίας της Κυβέρνησης που χειρίζονται τα συγκεκριμένα θέματα, καθώς και σύμβουλοι ή συνεργάτες του Πρωθυπουργού.
6. Διϋπουργικές διαφωνίες σε ζητήματα συναρμοδιότητας επιλύονται στην Πολιτική Επιτροπή. Εάν η διαφωνία είναι εξαιρετικά σοβαρή και δεν μπορεί να επιλυθεί στο επίπεδο αυτό ο γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου την εισάγει στο Υπουργικό Συμβούλιο για οριστική επίλυση, μετά από σχετική εισήγηση του στελέχους που προεδρεύει της επιτροπής.
7. Γραμματειακή υποστήριξη και τήρηση πρακτικών στις συνεδριάσεις της Πολιτικής Επιτροπής, ασκεί η Προεδρία της Κυβέρνησης.
8. Στις συνεδριάσεις της Πολιτικής Επιτροπής μπορούν να προσκαλούνται χωρίς δικαίωμα ψήφου, στελέχη της δημόσιας διοίκησης, εμπειρογνώμονες και όποιος άλλος κρίνεται απαραίτητος για την αποτελεσματική λειτουργία των συγκεκριμένων οργάνων.

Άρθρο 56

Αξιολόγηση αποτελεσμάτων εφαρμογής ρυθμίσεων

1. Μετά την πάροδο τριών (3) ετών και πάντως πριν από την παρέλευση πενταετίας από τη θέση του νόμου σε ισχύ, αξιολογείται η ρύθμιση με βάση τα δεδομένα που ανακύπτουν από την εφαρμογή της. Κατά την αξιολόγηση αποτιμώνται το κόστος που απαίτησε η εφαρμογή της ρύθμισης, οι επιπτώσεις ή παρεπόμενες συνέπειες που προέκυψαν από αυτήν, το όφελος και τα εν γένει θετικά αποτελέσματα που προήλθαν από την εφαρμογή της, καθώς και τα πορίσματα της νομολογίας.
2. Η διαδικασία αξιολόγησης εκκινεί από την Προεδρία της Κυβέρνησης η οποία για το λόγο αυτό στέλνει σχετικό έγγραφο στην Υπηρεσία Συντονισμού του οικείου Υπουργείου.
3. Η Υπηρεσία Συντονισμού, αφού λάβει υπόψη τα αποτελέσματα της εφαρμογής της ρύθμισης από τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες και τις απόψεις αυτών, διατυπώνει τις προτάσεις βελτίωσης, τροποποίησης ή αναθεώρησης των διατάξεων του νόμου που κρίνονται αναγκαίες, αφού προηγουμένως

απευθυνθεί στους καθ' ύλην αρμόδιους κοινωνικούς εταίρους, πανεπιστημιακά ή ερευνητικά ιδρύματα, επιστημονικούς φορείς, καθώς και στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή. Αξιολόγηση μπορεί να διενεργεί και η Βουλή από όργανο και με τη διαδικασία που προβλέπεται στον Κανονισμό της.

4. Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων εφαρμογής της ρύθμισης, η πρόταση νέας ρύθμισης με την ένταξη σε αυτήν των τροποποιούμενων διατάξεων και η ανάλυση συνεπειών των νέων διατάξεων υποβάλλονται προς εκτίμηση και διατύπωση παρατηρήσεων στην Προεδρία της Κυβέρνησης. Στο Ενοποιημένο Σχέδιο Κυβερνητικής Πολιτικής κάθε έτους περιλαμβάνεται κατάλογος των ρυθμίσεων, οι οποίες αξιολογούνται κατά το επόμενο έτος, καθώς και χρονοδιάγραμμα της αξιολόγησής τους.
5. Κάθε σχέδιο νόμου, κανονιστικό διάταγμα ή υπουργική απόφαση βαρύνουσας σημασίας δύναται να ενσωματώνει ρήτρα αυτοδίκαιης κατάργησης μετά από ορισμένο χρόνο από τη θέση σε ισχύ των διατάξεων.

Κεφάλαιο Γ' **Νομοπαρασκευαστική Διαδικασία και Καλή Νομοθέτηση**

Άρθρο 57

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος Κεφαλαίου: (α) Ρύθμιση είναι κάθε νομοσχέδιο, προσθήκη ή τροπολογία και κάθε πράξη ή απόφαση, η οποία περιέχει γενικούς και απρόσωπους κανόνες δικαίου, (β) Καλή Νομοθέτηση είναι η πολιτική διαμόρφωσης αρχών και μέσων για τη βελτίωση της ποιότητας των ρυθμίσεων και των διαδικασιών παραγωγής τους, (γ) Ρυθμιστική διακυβέρνηση είναι ο ρυθμιστικός προγραμματισμός και η τήρηση των αρχών Καλής Νομοθέτησης κατά τη σύνταξη, θέσπιση και εφαρμογή των ρυθμίσεων, καθώς και η λήψη μέτρων πολιτικής για την προώθησή τους, (δ) Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης είναι το έγγραφο στο οποίο αποτυπώνεται η αναγκαιότητα της ρύθμισης καθώς και το σύνολο των οικονομικών, κοινωνικών και άλλων συνεπειών.
2. Αρμόδια υπηρεσία για τον αποτελεσματικό συντονισμό και εφαρμογή της ρυθμιστικής διακυβέρνησης είναι η Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων με την επιφύλαξη ειδικής διάταξης.

Άρθρο 58

Αρχές Καλής Νομοθέτησης

1. Η ποιότητα των ρυθμίσεων διασφαλίζεται με την τήρηση των αρχών καλής νομοθέτησης, όπως είναι ιδίως: (α) η αναλογικότητα (καταλληλότητα, αναγκαιότητα, εύλογη σχέση μέσου και σκοπού), (β) η απλότητα και η σαφήνεια του περιεχομένου των ρυθμίσεων, (γ) η αποφυγή αντιφατικών ρυθμίσεων ή ρυθμίσεων που αποκλίνουν από τη γενική πολιτική, (δ) η αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα της ρύθμισης, (ε) η διαφάνεια μέσω της προσβασιμότητας στις ρυθμίσεις και της δυνατότητας υποβολής προτάσεων σχετικών με αυτές, κατά το στάδιο της κατάρτισης και της

αξιολόγησης της εφαρμογής τους (ανοιχτή διαδικασία), (στ) η επικουρικότητα και λογοδοσία μέσω του σαφούς προσδιορισμού των αρμόδιων οργάνων εφαρμογής των ρυθμίσεων, (ζ) η ασφάλεια δικαίου, (η) η ισότητα των φύλων, (θ) η δημοκρατική νομιμοποίηση.

2. Οι αρχές της καλής νομοθέτησης εφαρμόζονται: (α) κατά την κατάρτιση σχεδίων και προτάσεων νόμων καθώς και κανονιστικών πράξεων, (β) κατά την αξιολόγηση των νόμων και των κανονιστικών πράξεων, (γ) κατά την απλούστευση, την αναμόρφωση και την κωδικοποίηση των ρυθμίσεων.
3. Κατά την ενσωμάτωση του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην ελληνική έννομη τάξη, τα όργανα ενσωμάτωσης μεριμνούν για: (α) την έγκαιρη εναρμόνιση, (β) την τήρηση των αρχών καλής νομοθέτησης και των ειδικών κανόνων σύνταξης του άρθρου 59.

Άρθρο 59

Ειδικοί κανόνες σύνταξης νομοσχεδίων

1. Εξουσιοδοτικές διατάξεις, κατά το μέρος και με τον τρόπο που επιτρέπονται από το ισχύον Σύνταγμα, θεσπίζονται μόνο εάν ο σκοπός της εξουσιοδότησης δεν μπορεί να επιτευχθεί με τη χρήση υφιστάμενων εξουσιοδοτήσεων. Εφόσον το νομοσχέδιο προβλέπει την έκδοση προεδρικών διαταγμάτων ή άλλων κανονιστικών πράξεων μέσα σε αποκλειστική προθεσμία και η Προεδρία της Κυβέρνησης το κρίνει αναγκαίο, δεν εισάγεται στο Υπουργικό Συμβούλιο για συζήτηση, αν δεν συνοδεύεται από τα προσχέδια αυτών των πράξεων και από χρονοδιάγραμμα εφαρμογής.
2. Οι διατάξεις που ρυθμίζουν θέματα που προκύπτουν από τη μεταβολή της νομοθεσίας (μεταβατικές διατάξεις) τίθενται σε αυτοτελές άρθρο. Οι μεταβατικές διατάξεις δεν επιτρέπεται να τίθενται στο ίδιο άρθρο με τις διατάξεις του νομοσχεδίου που έχουν πάγιο χαρακτήρα.
3. Σε περίπτωση νομοθετικής μεταβολής, κατά την οποία αντικαθίστανται, τροποποιούνται, προστίθενται ή παρεμβάλλονται άρθρα, παράγραφοι, λέξεις ή καταργούνται ισχύουσες διατάξεις, αναφέρεται ολόκληρο το άρθρο ή κεφάλαιο, όπως διαμορφώνεται τελικά. Επίσης, δεν επιτρέπονται: (α) η αόριστη παραπομπή σε άλλες διατάξεις, οι οποίες πρέπει να αναφέρονται ρητά και συγκεκριμένα, και (β) οι παρεκκλίσεις από πάγιες ή πρόσφατες διατάξεις χωρίς αποχρώντα λόγο.
4. Σε περίπτωση συνολικής ρύθμισης ενός θέματος, διατυπώνεται το σύνολο των σχετικών διατάξεων και οι καταργούμενες διατάξεις αναφέρονται ρητά σε αυτοτελές άρθρο, στο τέλος του νομοσχεδίου.
5. Εντός πέντε (5) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου η Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων συντάσσει Εγχειρίδιο Νομοπαρασκευαστικής Μεθοδολογίας, το οποίο εγκρίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της. Κανένα σχέδιο νόμου, προεδρικό διάταγμα ή άλλη κανονιστική πράξη δεν υποβάλλεται στην Προεδρία της Κυβέρνησης εάν δεν ικανοποιεί τα κριτήρια του Εγχειριδίου.

Άρθρο 60 **Έναρξη ισχύος Ρυθμίσεων**

1. Η έναρξη ισχύος του νομοσχεδίου πρέπει να καταχωρίζεται πάντοτε σε ιδιαίτερο άρθρο. Αν για ορισμένες διατάξεις ορίζεται διαφορετικά σε σχέση με τις λοιπές διατάξεις χρόνος έναρξης της ισχύος τους, αυτό πρέπει να ορίζεται ρητώς σε αυτοτελή και αριθμημένη παράγραφο, με μνεία της σχετικής διάταξης και του χρόνου έναρξης της ισχύος της.
2. Σε κάθε περίπτωση, κάθε ρύθμιση που επιβαρύνει καθ' οιονδήποτε τρόπο την επιχειρηματική δραστηριότητα τίθεται σε ισχύ είτε την πρώτη Ιανουαρίου είτε την πρώτη Ιουλίου εκάστου έτους. Ο καθορισμός της έναρξης ισχύος κάθε ρύθμισης του προηγούμενου εδαφίου πρέπει πάντως να διασφαλίζει τον απαραίτητο χρόνο προσαρμογής στις νέες ρυθμίσεις, ο οποίος δεν μπορεί να είναι λιγότερος από δύο (2) μήνες.
3. Η Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων δύναται να μην εφαρμόσει την προηγούμενη παράγραφο στις περιπτώσεις: (α) ρυθμίσεων, η άμεση ισχύς των οποίων επιβάλλεται για την αντιμετώπιση εξαιρετικά επειγουσών αναγκών, (β) ρυθμίσεων οι οποίες ενσωματώνουν στην ελληνική έννομη τάξη ευρωπαϊκές ή διεθνείς υποχρεώσεις. Η συνδρομή των προϋποθέσεων των ανωτέρω εξαιρετικών περιπτώσεων πρέπει να αιτιολογείται ειδικώς.

Άρθρο 61 **Διαβούλευση**

1. Η διαβούλευση επιτυγχάνεται με τη δημοσιοποίηση, με πρόσφορα μέσα, της σχεδιαζόμενης ρύθμισης, με σκοπό την έγκαιρη ενημέρωση και συμμετοχή σε αυτήν κάθε ενδιαφερομένου. Υπόχρεη για την κίνηση της διαδικασίας διαβούλευσης είναι η Προεδρία της Κυβέρνησης, σε συνεργασία με την αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου που έχει τη νομοθετική πρωτοβουλία.
2. Η διαβούλευση επί των νομοσχεδίων γίνεται και μέσω του δικτυακού τόπου www.opengov.gr και διαρκεί δύο (2) εβδομάδες. Κατά τη φάση της διαβούλευσης αναρτάται στο δικτυακό τόπο προσχέδιο των διατάξεων του νομοσχεδίου καθώς και μία προκαταρκτική Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης και παρέχεται η δυνατότητα κατ' άρθρον σχολιασμού.
3. Η διαβούλευση μπορεί να συντημηθεί μέχρι μία (1) εβδομάδα ή να επιμηκυνθεί για μία (1) ακόμη εβδομάδα, με εισήγηση του οικείου Υπουργού και έγκριση της Προεδρίας της Κυβέρνησης, για επαρκώς τεκμηριωμένους λόγους, οι οποίοι αναφέρονται στην έκθεση επί της δημόσιας διαβούλευσης που συνοδεύει τη ρύθμιση.
4. Η Υπηρεσία Συντονισμού του οικείου Υπουργείου συντάσσει έκθεση επί της δημόσιας διαβούλευσης, στην οποία παρουσιάζονται ομαδοποιημένα τα σχόλια και οι προτάσεις όσων έλαβαν μέρος στη διαβούλευση και τεκμηριώνεται η ενσωμάτωσή τους ή μη στις τελικές διατάξεις. Η έκθεση εντάσσεται στην τελική Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης του άρθρου 62 του παρόντος και συνοδεύει τη ρύθμιση κατά την κατάθεσή της στη Βουλή, αναρτάται στο δικτυακό τόπο στον οποίον έλαβε χώρα η διαβούλευση και

αποστέλλεται με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις από τις οποίες προήλθαν τα σχόλια.

Άρθρο 62

Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης

1. Κάθε σχέδιο νόμου, προσθήκη ή τροπολογία, καθώς και κανονιστική απόφαση μείζονος οικονομικής ή κοινωνικής σημασίας, συνοδεύεται από Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης (εφεξής Ανάλυση).
2. Η Ανάλυση συμπεριλαμβάνει τις εξής ενότητες: (α) την αιτιολογική έκθεση του άρθρου 74 παράγραφος 1 του Συντάγματος, η οποία πρέπει ιδιαιτέρως να συμπεριλαμβάνει τον εντοπισμό και οριοθέτηση του προβλήματος που η ρύθμιση επιδιώκει να επιλύσει, τη διατύπωση συγκεκριμένων σαφών και χρονικά οριοθετημένων και κατά το δυνατόν μετρήσιμων, στόχων που επιδιώκονται με τη ρύθμιση και τους λόγους για τους οποίους δεν είναι δυνατή η επίτευξή τους χωρίς την ύπαρξη αυτής, (β) την έκθεση του άρθρου 75 παράγραφοι 1 και 2 του Συντάγματος από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, η οποία προσδιορίζει τη δημοσιονομική επίπτωση επί του Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης από τις διατάξεις της ρύθμισης, κατόπιν αξιολόγησης της εισήγησης του οικείου Προϊσταμένου Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου, με βάση το άρθρο 24 παράγραφος 5 του ν. 4270/2014 όπως ισχύει, (γ) την ειδική έκθεση του άρθρου 75 παράγραφος 3 του Συντάγματος στην περίπτωση νομοσχεδίων που συνεπάγονται δαπάνη ή ελάττωση εσόδων, (δ) την έκθεση γενικών συνεπειών στην οποία αναλύονται οι συνέπειες της ρύθμισης, δηλαδή οφέλη, κόστος και κίνδυνοι, στις εξής θεματικές: (αα) θεσμοί, δημόσια διοίκηση και διαφάνεια (ββ) αγορά, οικονομία και ανταγωνισμός, (γγ) κοινωνία και κοινωνικές ομάδες, (δδ) φυσικό, αστικό και πολιτιστικό περιβάλλον, (ε) την έκθεση διαβούλευσης, η οποία παρουσιάζει τη διαδικασία και τα αποτελέσματα της διαβούλευσης κατά τον σχεδιασμό της ρύθμισης, (στ) την έκθεση νομιμότητας, η οποία εστιάζει στη συνταγματικότητα των διατάξεων και τη συμφωνία τους με το ευρωπαϊκό και διεθνές δίκαιο και με τις ευρωπαϊκές και διεθνείς συνθήκες, (ζ) τον πίνακα τροποποιούμενων ή καταργούμενων διατάξεων, και (η) την έκθεση εφαρμογής της ρύθμισης, η οποία συμπεριλαμβάνει τον σαφή προσδιορισμό των οργάνων της διοίκησης που είναι αρμόδια για την εφαρμογή της ρύθμισης, καθώς και το χρονοδιάγραμμα έκδοσης των προβλεπόμενων κανονιστικών πράξεων.
3. Όλα τα απαραίτητα δεδομένα που αφορούν και τεκμηριώνουν την προτεινόμενη ρύθμιση, ιδίως στατιστικά, οικονομικά, περιβαλλοντικά και χωρικά πρέπει να παρέχονται σε ανοιχτή και επεξεργάσιμη μορφή.
4. Η Ανάλυση ενσωματώνει όλες τις γνώμες και τα πορίσματα των αρμοδίων υπηρεσιών και ανεξάρτητων αρχών στην έκθεση γενικών συνεπειών της περίπτωσης (δ) της παραγράφου 2, οι οποίες έχουν ζητηθεί, είτε από το επισπεύδον Υπουργείο είτε από την Προεδρία της Κυβέρνησης.
5. Εντός πέντε (5) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος η Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών θεμάτων συντάσσει και δημοσιεύει υπόδειγμα

Ανάλυσης Συνεπειών Ρύθμισης καθώς και εγχειρίδιο για την ορθή συμπλήρωσή της, τα οποία διανέμει σε όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Άρθρο 63

Νομοπαρασκευαστική διαδικασία Σχεδίων Νόμων και Κανονιστικών Διαταγμάτων

1. Η νομοπαρασκευαστική διαδικασία ξεκινά με πρωτοβουλία του αρμοδίου Υπουργού, στο πλαίσιο του ετήσιου ρυθμιστικού προγραμματισμού του Υπουργείου του, σύμφωνα με το άρθρο 50 του παρόντος. Ο Υπουργός δύναται να υποβάλει στην Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων: (α) προσχέδιο νόμου και προκαταρκτική ανάλυση συνεπειών ρύθμισης η οποία συμπεριλαμβάνει τα στοιχεία του άρθρου 62 που κρίνει αναγκαία ή (β) τις κατευθυντήριες γραμμές του σχεδίου νόμου μαζί με όποιο στοιχείο θεωρεί αναγκαίο να συμπεριληφθεί στην Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης.
2. Κάθε σχέδιο νόμου ή κατευθυντήριες γραμμές σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο υποβάλλονται στην Υπηρεσία Συντονισμού του οικείου Υπουργείου προκειμένου να τα αποστείλει στην Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, για να εκκινήσει η νομοπαρασκευαστική διαδικασία. Στην ως άνω Υπηρεσία υποβάλλεται και κάθε κανονιστική πράξη προκειμένου όσες από αυτές έχουν μείζονα οικονομική ή κοινωνική σημασία, σύμφωνα με την κρίση της Υπηρεσίας Συντονισμού, να υποβληθούν στην ως άνω Γενική Γραμματεία.
3. Η Προεδρία της Κυβέρνησης, συστήνει νομοπαρασκευαστική επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν στελέχη του αρμοδίου Υπουργείου και στελέχη της Προεδρίας της Κυβέρνησης. Στη νομοπαρασκευαστική επιτροπή μπορούν να συμμετέχουν και σύμβουλοι ή συνεργάτες του αρμοδίου Υπουργού ή Υπουργών με συναρμοδιότητα, ιδιώτες - εμπειρογνώμονες, καθώς και μέλη ΔΕΠ με εξειδίκευση πάνω στο αντικείμενο της ρύθμισης.
4. Η νομοπαρασκευαστική επιτροπή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: (α) συντάσσει το τελικό σχέδιο νόμου, σύμφωνα με τις αρχές της Καλής Νομοθέτησης και τις κατευθυντήριες οδηγίες του αρμοδίου Υπουργείου, (β) διενεργεί αξιολόγηση του προσχεδίου νόμου και της προκαταρκτικής Ανάλυσης Συνεπειών Ρύθμισης, ιδιαιτέρως σε ό,τι αφορά τη συμφωνία τους με την ευρύτερη κυβερνητική πολιτική και τους τιθέμενους από την Κυβέρνηση στόχους, την τήρηση της συνταγματικότητας, νομιμότητας και την τήρηση των νομοτεχνικών κανόνων, καθώς και την ορθή και πλήρη συμπλήρωση της προκαταρκτικής ανάλυσης.
5. Σε περίπτωση που η νομοπαρασκευαστική επιτροπή θεωρήσει χρήσιμη ή απαραίτητη τη συμμετοχή ή τη γνωμοδότηση αρμοδίων υπηρεσιών του δημοσίου για θέματα που σχετίζονται με τα αντικείμενα των ρυθμίσεων δύναται να καλέσει στελέχη από τις υπηρεσίες αυτές σε ακρόαση ή να αποστείλει το κείμενο του σχεδίου νόμου σε αυτές, προκειμένου να διατυπώσουν τις απόψεις τους. Οι απόψεις των υπηρεσιών αυτών οφείλουν να αποτυπώνονται στην Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης.

6. Όταν ολοκληρωθούν η σύνταξη του σχεδίου νόμου και η Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης, αναρτώνται στον ιστότοπο orengon.gr για να πραγματοποιηθεί η τελική διαβούλευση σύμφωνα με το άρθρο 61 του παρόντος.
7. Εντός μίας (1) εβδομάδας από το πέρας της διαβούλευσης της παραγράφου 6, η αρμόδια νομοπαρασκευαστική επιτροπή ετοιμάζει το τελικό σχέδιο νόμου και την Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης με ενσωματωμένα τα συμπεράσματα της διαβούλευσης και τα παραδίδει στον Γενικό Γραμματέα Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων.
8. Ο Γενικός Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων υποβάλλει στην Επιτροπή Αξιολόγησης Ποιότητας της Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας τα κείμενα, για αξιολόγηση. Εφόσον, το σχέδιο νόμου και η Ανάλυση πληρούν όλα τα κριτήρια του παρόντος, η Επιτροπή Αξιολόγησης Ποιότητας της Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας γνωμοδοτεί θετικά. Στην περίπτωση αυτή και μετά από την υπογραφή των συναρμόδιων Υπουργών, το σχέδιο νόμου και η Ανάλυση κατατίθενται στη Βουλή, με μέριμνα του Γενικού Γραμματέα Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων. Σε αντίθετη περίπτωση, η Επιτροπή επιστρέφει το σχέδιο νόμου και την Ανάλυση στην Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, η οποία οφείλει να ενσωματώσει τις παρατηρήσεις του πρακτικού της Επιτροπής εντός τριών (3) ημερών και να καταθέσει το σχέδιο νόμου στη Βουλή. Το πρακτικό υπογράφεται από όλα τα μέλη της Επιτροπής τα οποία πλειοψήφησαν ενώ σημειώνονται και οι διαφωνίες της μειοψηφίας.
9. Η διαδικασία των παραγράφων 1 έως 8 δεν ισχύει όταν πρόκειται για επείγοντα ή κατεπείγοντα νομοσχέδια σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 109 και 110 του Κανονισμού της Βουλής, καθώς και για τις περιπτώσεις των νομοσχεδίων που ψηφίζονται χωρίς ή με περιορισμένη συζήτηση κατά το άρθρο 108 του Κανονισμού της Βουλής.

Άρθρο 64

Επιτροπή Αξιολόγησης Ποιότητας της Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας

1. Συστήνεται Επιτροπή Αξιολόγησης Ποιότητας της Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας, ως ανεξάρτητο, διεπιστημονικό, γνωμοδοτικό όργανο.
2. Η Επιτροπή αξιολογεί και γνωμοδοτεί προς τον Γενικό Γραμματέα Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων σχετικά με την εφαρμογή και τήρηση των αρχών της Καλής Νομοθέτησης στα σχέδια νόμων, τροπολογιών, πράξεων νομοθετικού περιεχομένου, κανονιστικών διαταγμάτων πριν από την αποστολή τους στο Συμβούλιο της Επικρατείας, κανονιστικών υπουργικών αποφάσεων καθώς και των Αναλύσεων Συνεπειών Ρύθμισης, που παραπέμπονται σε αυτήν από τον Γενικό Γραμματέα Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων.
3. Ειδικότερα, στο πλαίσιο της παραπάνω αξιολόγησης η Επιτροπή: (α) διερευνά τη συνταγματικότητα των προτεινόμενων ρυθμίσεων και τη συμβατότητά τους με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το διεθνές δίκαιο, ιδιαίτερα δε με τους κανόνες της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Ε.Σ.Δ.Α.), όπου αυτό απαιτείται, (β) ελέγχει την πληρότητα των υπό

επεξεργασία ρυθμιστικών κειμένων, ιδίως αναφορικά με τις καταργούμενες ή τροποποιούμενες διατάξεις, εξετάζοντας παράλληλα τα συνοδευτικά τους έγγραφα, (γ) εξετάζει ζητήματα επικαλύψεων και συγκρούσεων των διατάξεων των υπό επεξεργασία ρυθμιστικών κειμένων με διατάξεις του ισχύοντος δικαίου, (δ) αξιολογεί την ποιότητα των Αναλύσεων Συνεπειών Ρύθμισης σε ό,τι αφορά τις ποσοτικές και ποιοτικές τους διαστάσεις και τη ρεαλιστική αποτύπωση των μεγεθών, ποσοτικών ή ποιοτικών, που συμπεριλαμβάνονται σε αυτές.

4. Η Επιτροπή αποτελείται από Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο καθώς και εννέα (9) τακτικά μέλη, τα οποία είναι επιστήμονες εγνωσμένου κύρους και απολαμβάνουν ιδιαίτερης αναγνώρισης από την επιστημονική και επαγγελματική κοινότητα.
5. Ως Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζεται επίτιμος δικαστικός λειτουργός ή σύμβουλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ή μέλος ΔΕΠ Νομικών Σχολών των ΑΕΙ της χώρας. Ως Αντιπρόεδρος ορίζεται οικονομολόγος εγνωσμένου κύρους ή μέλος ΔΕΠ Οικονομικών Σχολών των ΑΕΙ της χώρας. Ο Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Επιτροπής διορίζονται μετά από απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής με πλειοψηφία τριών πέμπτων (3/5) του όλου αριθμού των βουλευτών.
6. Τα τακτικά μέλη της Επιτροπής ορίζονται ως εξής: (α) δύο (2) νομικοί επιστήμονες και δύο (2) οικονομολόγοι επιλέγονται από τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο αντιστοίχως, (β) από ένα (1) νομικό επιστήμονα και έναν (1) οικονομολόγο ορίζουν ο Γενικός Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων και ο Γενικός Γραμματέας της Βουλής αντίστοιχα, και (γ) ο Γενικός Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων ή στέλεχος της ίδιας Γενικής Γραμματείας.
7. Η Επιτροπή στις συνεδριάσεις της μπορεί να καλεί επιστήμονες διεθνούς και εγνωσμένου κύρους προκειμένου να γνωμοδοτήσουν επί θεμάτων στα οποία επιβάλλεται εξειδικευμένη επιστημονική γνωμοδότηση.
8. Με απόφαση του Πρωθυπουργού ρυθμίζεται κάθε άλλο θέμα σχετικό με την οργάνωση και λειτουργία της Επιτροπής. Ο καθορισμός της αποζημίωσης των μελών της Επιτροπής ορίζεται με απόφαση του αρμοδίου για θέματα προϋπολογισμού υπουργού.

Κεφάλαιο Γ' Κωδικοποίηση και Αναμόρφωση Δικαίου

Άρθρο 65

Κωδικοποίηση νομοθεσίας και αναμόρφωση δικαίου

1. Κατά την κωδικοποίηση λαμβάνει χώρα, κατά περίπτωση, (α) αναδιάρθρωση διατάξεων, (β) απαλοιφή των διατάξεων που έχουν καταργηθεί ρητά ή σιωπηρά, καθώς και των μεταβατικών διατάξεων που δεν έχουν πεδίο εφαρμογής πλέον, (γ) αναδιατύπωση των κειμένων σε εύληπτη γλώσσα, (δ) προσαρμογή των διατάξεων που καθορίζουν αρμοδιότητες διοικητικών και άλλων οργάνων προς το ισχύον οργανωτικό σχήμα των κεντρικών και αποκεντρωμένων κρατικών υπηρεσιών, των οργανισμών τοπικής

αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων του δημόσιου τομέα (νομοθετική κωδικοποίηση).

2. Η κωδικοποίηση μπορεί να πάρει και τη μορφή συγκέντρωσης στο κωδικοποιητικό κείμενο όλων των ισχυουσών διατάξεων, νομοθετικού ή κανονιστικού χαρακτήρα, χωρίς όμως ένταξη των κωδικοποιημένων διατάξεων σε ενιαίο κείμενο και χωρίς κατάργησή τους (διοικητική κωδικοποίηση).
3. Η αναμόρφωση αποσκοπεί στην επικαιροποίηση και αποκάθαρση της υφιστάμενης νομοθεσίας, κατά τρόπο ώστε οι εναπομένοντες κανόνες να είναι ορθοί, λειτουργικοί και εύληπτοι. Στην αναμόρφωση περιλαμβάνεται, κατά περίπτωση, η απλοποίηση, κατάργηση παρωχημένων διατάξεων και ένταξη σε ενιαίο κείμενο των νόμων, κανονιστικών διαταγμάτων και αποφάσεων, καθώς και η μετά την ένταξη κατάργησή τους ως αυτοτελών διατάξεων.

Άρθρο 66

Κεντρική Επιτροπή Κωδικοποίησης

1. Στην Προεδρία της Κυβέρνησης συστήνεται η Κεντρική Επιτροπή Κωδικοποίησης του Δικαίου (Κ.Ε.Κ.). Η Κ.Ε.Κ. αποτελείται από δεκατρία (13) μέλη τα οποία δύνανται να είναι νομικοί σύμβουλοι και πάρεδροι του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, μέλη του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και δικηγόροι, εν ενεργεία ή μη.
2. Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα λοιπά μέλη της Κ.Ε.Κ. ορίζονται με απόφαση του Πρωθυπουργού. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο γραμματέας της Κ.Ε.Κ. με τον αναπληρωτή του από το προσωπικό της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων. Ο ορισμός μελών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ως μελών της Κ.Ε.Κ., γίνεται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 38 του ν. 3086/2002 (Α' 324).
3. Η Κ.Ε.Κ. είναι αρμόδια για την κατάρτιση κωδίκων καθώς και για την κωδικοποίηση της νομοθεσίας, διαθέτοντας γενικό τεκμήριο αρμοδιότητας για την κωδικοποίηση και την αναμόρφωση της νομοθεσίας, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο άρθρο 63 του παρόντος. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του προηγούμενου εδαφίου, η Κ.Ε.Κ. μπορεί, για την υποβοήθηση του έργου της: (α) να συνεργάζεται με το νομικό κόσμο, επιστημονικούς και επαγγελματικούς φορείς και άλλους εμπειρογνώμονες, να καλεί μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, γενικούς διευθυντές και διευθυντές Υπουργείων και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου καθώς και άλλους υπηρεσιακούς παράγοντες, (β) να θέτει σε δημόσια διαβούλευση, μέσω του διαδικτύου, προτάσεις και ερωτήματα σχετικά με την κωδικοποίηση και την αναμόρφωση πεδίων του δικαίου, (γ) να ζητεί κάθε πληροφορία ή στοιχείο από τις υπηρεσίες του δημόσιου τομέα οι οποίες έχουν την υποχρέωση να τα παρέχουν.
4. Η Κ.Ε.Κ. συντάσσει εγχειρίδιο που περιέχει τη μεθοδολογία κωδικοποίησης και τους νομοτεχνικούς κανόνες για τη σύνταξη των κωδίκων και την αναμόρφωση της νομοθεσίας. Οι κανόνες του εγχειριδίου αναφέρονται ιδίως στη διαίρεση και στην ταξινόμηση της ύλης, στον τρόπο αρίθμησης των

άρθρων, των παραγράφων και των εδαφίων, στον τρόπο παραπομπής στις διατάξεις που κωδικοποιούνται και στον τρόπο αναγραφής τίτλων στα άρθρα και στα επί μέρους κεφάλαια των κωδικών, καθώς και στη γλωσσική διατύπωσή τους. Εφόσον η Κ.Ε.Κ. προβάλει και στην αναμόρφωση της νομοθεσίας, οι κανόνες αυτοί αναφέρονται και στα κριτήρια επιλογής της σχετικής μεθόδου.

5. Η εκτέλεση συγκεκριμένων προπαρασκευαστικών εργασιών, οι οποίες αναφέρονται ιδίως στη συγκέντρωση της σχετικής νομοθεσίας και την κατάρτιση διαγράμματος κωδικοποίησης και προσχεδίου κώδικα, καθώς και στη σύνταξη και την τεκμηρίωση του εγχειριδίου που προβλέπεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 66, μπορεί να ανατίθεται σε νομικά πρόσωπα, οργανισμούς και ινστιτούτα του ευρύτερου δημόσιου τομέα, νομικά πρόσωπα και ενώσεις προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, ειδικούς επιστήμονες και ομάδες εργασίας, στις οποίες, πέραν των ειδικών επιστημόνων, είναι δυνατόν να μετέχουν δικαστικοί λειτουργοί, δημόσιοι λειτουργοί και υπάλληλοι. Η ανάθεση γίνεται, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, είτε από το αρμόδιο Υπουργείο σε συνεργασία, με την υπογραφή σχετικής προγραμματικής «συμφωνίας», με τη Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, η οποία παρακολουθεί, μέσω της Κ.Ε.Κ., τη φάση του έργου που έπεται της συγκέντρωσης της σχετικής νομοθεσίας και της θεματικής κατάταξής της, είτε απευθείας από τη Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, με απόφαση της Κ.Ε.Κ., που εγκρίνεται από τον Γενικό Γραμματέα Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων. Στην περίπτωση αυτή, η Κ.Ε.Κ. μπορεί να θέτει τις κατάλληλες κατά την κρίση της, τεχνικές προδιαγραφές.
6. Το ετήσιο πρόγραμμα κωδικοποίησης συντάσσεται από την Κ.Ε.Κ. η οποία το παραδίδει στον Γενικό Γραμματέα Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, προκειμένου να ενταχθεί στο Ενοποιημένο Προσχέδιο Κυβερνητικού Έργου το οποίο εγκρίνεται στην τακτική συνεδρίαση του Υπουργικού Συμβουλίου του Σεπτεμβρίου.
7. Μέσα στο πρώτο τρίμηνο κάθε ημερολογιακού έτους, η Κ.Ε.Κ. συντάσσει και υποβάλλει προς τον Γενικό Γραμματέα Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων έκθεση, η οποία περιλαμβάνει αποτίμηση της προόδου των δράσεων κωδικοποίησης που έχουν αναληφθεί από την Κ.Ε.Κ., καθώς και περαιτέρω προτάσεις κωδικοποίησης και αναμόρφωσης της υφιστάμενης νομοθεσίας και βελτίωσης της λειτουργίας των δομών της καλής νομοθέτησης. Η έκθεση αυτή αναρτάται στο διαδίκτυο σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3861/2010 και διαβιβάζεται, με ευθύνη του Γενικού Γραμματέα Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων στον Πρωθυπουργό και τα μέλη της Κυβέρνησης, καθώς και στον Πρόεδρο της Βουλής.
8. Στον Πρόεδρο και στα μέλη της Κ.Ε.Κ. καταβάλλεται αποζημίωση. Με απόφαση του Πρωθυπουργού καθορίζονται το ύψος της αποζημίωσης, κατά παρέκκλιση από κάθε ειδική διάταξη, καθώς και οι ειδικότερες προϋποθέσεις χορήγησής της και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 67

Διαδικασία κωδικοποίησης

1. Η διαδικασία κωδικοποίησης εκκινεί με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, η οποία εκδίδεται: (α) ύστερα από σχετικές εισηγήσεις των οικείων υπουργείων ή του Υπουργείου που είναι αρμόδιο για την απλούστευση των διαδικασιών και η οποία αναρτάται στο διαδίκτυο σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3861/2010 (Α 112), (β) ύστερα από εισήγηση της Κ.Ε.Κ.
2. Επιτροπές κωδικοποίησης επιτρέπεται να συστήνονται εφεξής στα καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία μόνο με αιτιολογημένη απόφαση του καθ' ύλην αρμόδιου υπουργού, ύστερα από γνώμη της Κ.Ε.Κ.. Το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται στις επιτροπές κωδικοποίησης του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Δεν αποκλείει επίσης τη διοικητική κωδικοποίηση της παραγράφου 2 του άρθρου 65 του παρόντος από τα αρμόδια Υπουργεία, υπό την προϋπόθεση πάντως συμμετοχής σε όλα τα στάδια αυτής του Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων καθώς και του αρμόδιου για την απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών, υπουργείου. Με κοινή απόφαση του Γενικού Γραμματέα Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων και του του αρμόδιου για την απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών Γενικού Γραμματέα, καθορίζονται όλες οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή του παρόντος.
3. Η Κ.Ε.Κ. ενημερώνεται για οποιαδήποτε υφιστάμενη διαδικασία κωδικοποίησης πραγματοποιείται ή για σχέδια νόμων, σχετικές υπουργικές τροπολογίες, καθώς και κανονιστικές πράξεις που δύνανται να επηρεάσουν τη διαδικασία κωδικοποίησης της Κ.Ε.Κ..
4. Ο Γενικός Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων μπορεί να ζητεί από την Κ.Ε.Κ. να ελέγξει και να διατυπώσει γνώμη για σχέδια κωδικών που έχουν καταρτιστεί από άλλες επιτροπές κωδικοποίησης πριν από την κατάθεσή τους προς κύρωση στη Βουλή, ή πριν από την υποβολή προς υπογραφή στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας σχετικών σχεδίων προεδρικών διαταγμάτων.
5. Τα σχέδια των κωδικών που περιλαμβάνουν διατάξεις τυπικών νόμων κυρώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 6 και 7 του άρθρου 76 του Συντάγματος, πλην του μέρους με το οποίο καταργούνται ή τροποποιούνται ισχύουσες διατάξεις νόμου στο πλαίσιο αναμόρφωσης του δικαίου, για το οποίο πρέπει να προηγηθεί η συνήθης κοινοβουλευτική διαδικασία. Στους κώδικες αυτούς μπορεί να περιληφθούν κατ' εξαίρεση, διατάξεις κανονιστικών διαταγμάτων και αποφάσεων, αν αυτό είναι απολύτως απαραίτητο για τις ανάγκες της κωδικοποίησης.
6. Οι κώδικες που περιλαμβάνουν κανονιστικά διατάγματα και κανονιστικές υπουργικές αποφάσεις εκδίδονται με προεδρικό διάταγμα, ύστερα από πρόταση των αρμόδιων, ανάλογα με το αντικείμενο των διατάξεων που κωδικοποιούνται, Υπουργών. Με τη διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου εκδίδονται και οι κώδικες που περιλαμβάνουν ενιαίως διατάξεις τυπικών νόμων και κανονιστικών διαταγμάτων και αποφάσεων.

ΜΕΡΟΣ Δ΄ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ

Κεφάλαιο Α΄

Κωλύματα, ασυμβίβαστα και κανόνες αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων των μελών της Κυβέρνησης, των Υφυπουργών, των Γενικών και Ειδικών Γραμματέων, των οργάνων διοίκησης του δημοσίου τομέα και των μετακλητών υπαλλήλων

Άρθρο 68

Πεδίο Εφαρμογής Κεφαλαίου Α΄

1. Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται (α) στα μέλη της Κυβέρνησης και τους Υφυπουργούς, (β) στους Γενικούς και Ειδικούς Γραμματείς καθώς και τους Συντονιστές των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, (γ) στους Πρόεδρους, Αντιπροέδρους, Διοικητές, Αναπληρωτές Διοικητές, Υποδιοικητές, διευθύνοντες ή εντεταλμένους συμβούλους και στους εν γένει επικεφαλής των ανεξαρτήτων αρχών, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) των οποίων η επιλογή ανήκει στην Κυβέρνηση, με εξαίρεση τους φορείς που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Β΄ του ν. 3429/2005 (Α΄ 314).
2. Όπου στις διατάξεις του Κεφαλαίου αυτού γίνεται αναφορά στον «δημόσιο τομέα», αυτός νοείται, όπως ορίζεται στην περίπτωση (α) της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014.

Άρθρο 69

Κωλύματα διορισμού

Με την επιφύλαξη τυχόν αυστηρότερων διατάξεων, δεν διορίζονται στις θέσεις του άρθρου 68 όσοι: (α) έχουν καταδικασθεί ή παραπεμφθεί με τελεσίδικο βούλευμα για κακούργημα, (β) λόγω καταδίκης, έχουν στερηθεί τα πολιτικά τους δικαιώματα και για όσο χρόνο διαρκεί η στέρηση αυτή, (γ) υπόκεινται σε απαγόρευση διορισμού βάσει της περίπτωσης (β) της παραγράφου 1 του άρθρου 75 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 70

Ασυμβίβαστα

1. Για τα πρόσωπα που διορίζονται στις θέσεις των περιπτώσεων (α) και (β) του άρθρου 68 αναστέλλεται αυτοδικαίως η άσκηση οποιασδήποτε επαγγελματικής ή επιχειρηματικής δραστηριότητας, καθώς και δημοσίου λειτουργήματος ή καθηκόντων σε οποιαδήποτε θέση στο Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα του δημοσίου τομέα.
2. Για τα πρόσωπα που διορίζονται στις θέσεις της περίπτωσης (γ) του άρθρου 68 απαγορεύεται η άσκηση οποιασδήποτε επαγγελματικής ή επιχειρηματικής δραστηριότητας, που σχετίζεται με τη δραστηριότητα του φορέα στον οποίο διορίζονται, καθώς και δημοσίου λειτουργήματος ή καθηκόντων σε οποιαδήποτε θέση στο Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα του δημοσίου τομέα.
3. Κατ' εξαίρεση των παραγράφων 1 και 2, είναι δυνατή η άνευ οποιασδήποτε αμοιβής ή αποζημίωσης, πλην οδοιπορικών, ανάθεση σε πρόσωπα των

περιπτώσεων (β) και (γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 68, παράλληλων καθηκόντων σε νομικά πρόσωπα του δημοσίου τομέα.

4. Τα πρόσωπα του άρθρου 68 δεν επιτρέπεται να συνάψουν οποιασδήποτε μορφής σύμβαση με επαχθή αιτία με το Δημόσιο ή άλλα νομικά πρόσωπα του δημοσίου τομέα. Η ως άνω απαγόρευση ισχύει και για συζύγους ή συμβιούντες κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 4356/2015, καθώς και για τα προστατευόμενα τέκνα αυτών, για συμβάσεις που συνάπτονται με τον φορέα στον οποίο τα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου ασκούν καθήκοντα, καθώς και με τους εποπτευόμενους από αυτόν φορείς του δημοσίου. Η απαγόρευση της παρούσας παραγράφου ισχύει και για οποιασδήποτε μορφής εταιρεία ή επιχείρηση, στην οποία τα πρόσωπα αυτά συμμετέχουν ως κύριος μέτοχος ή ως ομόρρυθμος, ετερόρρυθμος ή περιορισμένης ευθύνης εταίρος ή διατηρούν την ιδιότητα ανώτατου διοικητικού στελέχους.

Άρθρο 71

Υποχρεώσεις κατά την άσκηση καθηκόντων

1. Τα πρόσωπα που διορίζονται στις θέσεις του άρθρου 68 οφείλουν να ασκούν τα καθήκοντά τους με ακεραιότητα, αντικειμενικότητα, αμεροληψία, διαφάνεια και κοινωνική υπευθυνότητα, να ενεργούν αποκλειστικά υπέρ του δημοσίου συμφέροντος, καθώς και να σέβονται και να τηρούν τους κανόνες εχεμύθειας και εμπιστευτικότητας για θέματα για τα οποία έλαβαν γνώση κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.
2. Τα εν λόγω πρόσωπα κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, υποχρεούνται να απέχουν από τη διαχείριση συγκεκριμένων υποθέσεων δηλώνοντας κώλυμα, εφόσον συντρέχει περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων. Σύγκρουση συμφερόντων συνιστά οποιαδήποτε κατάσταση κατά την οποία αντικειμενικά επηρεάζεται η αμερόληπτη εκτέλεση των καθηκόντων τους.
3. Η αμερόληπτη εκτέλεση των καθηκόντων επηρεάζεται ιδίως όταν προκύπτει: (α) όφελος, οικονομικό ή μη, για τους ίδιους, τους συζύγους ή τους συμβιούντες κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 4356/2015, τους συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, κατ' ευθείαν μεν γραμμή απεριορίστως, εκ πλαγίου δε έως και δευτέρου βαθμού, καθώς και για πρόσωπα, φυσικά ή νομικά, με τα οποία έχουν ιδιαίτερο δεσμό ή ιδιάζουσα σχέση, και (β) βλάβη, οικονομική ή μη, για πρόσωπα, φυσικά ή νομικά, με τα οποία υπάρχει ιδιαίτερη εχθρότητα.

Άρθρο 72

Διαδικαστικές υποχρεώσεις για την αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων

1. Τα πρόσωπα της περίπτωσης (α) του άρθρου 68 υποβάλλουν στην Προεδρία της Κυβέρνησης εντός ενός (1) μηνός από την ανάληψη των καθηκόντων τους δήλωση σχετικά με: (αα) όλες τις επαγγελματικές δραστηριότητες που άσκησαν αυτοί και οι σύζυγοι ή οι συμβιούντες τους κατά την τελευταία τριετία, (ββ) την τυχόν συμμετοχή αυτών και των συζύγων ή των συμβιούντων τους στο κεφάλαιο ή στη διοίκηση επιχειρήσεων, υπό οποιαδήποτε μορφή, (γγ) αντίγραφο δήλωσης περιουσιακής κατάστασης τελευταίας τριετίας εφόσον είναι ήδη υπόχρεα, ή, σε κάθε άλλη περίπτωση, της αρχικής δήλωσης, (δδ)

οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα των ιδίων ή των συζύγων ή συμβιούντων τους, αμειβόμενη ή μη, που δύναται, κατά την κρίση τους, να δημιουργήσει κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων κατά την άσκηση των ανατιθέμενων καθηκόντων τους, (εε) αντίγραφο ποινικού μητρώου, και (στοστ) υπεύθυνη δήλωση ότι έλαβαν γνώση των περιορισμών και υποχρεώσεων του παρόντος Κεφαλαίου καθώς και της αρμοδιότητας της Επιτροπής Δεοντολογίας και δήλωση παραίτησης από κάθε δικαίωμα αμφισβήτησης των αποφάσεών της. Τα πρόσωπα των περιπτώσεων (β) και (γ) υποβάλλουν την ως άνω δήλωση στην Προεδρία της Κυβέρνησης και στον αρμόδιο εποπτεύοντα Υπουργό πριν από την ανάληψη των καθηκόντων τους.

2. Τα πρόσωπα που διορίζονται στις θέσεις του άρθρου 68 οφείλουν να δηλώνουν στα κατά περίπτωση αρμόδια όργανα των προηγούμενων παραγράφων: (α) κάθε μεταγενεστέρως ανακώπυσα σύγκρουση συμφερόντων, υπό την έννοια της παραγράφου 2 του άρθρου 71 του παρόντος ευθύς ως λάβουν γνώση αυτής, (β) εάν βρίσκονται σε κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων ή όχι, οποτεδήποτε τους ζητηθεί.
3. Σε περίπτωση ύπαρξης σύγκρουσης συμφερόντων, των προσώπων της παραγράφου 1 του άρθρου 68 του παρόντος, οι αρμοδιότητες ως προς τις οποίες υφίσταται η σύγκρουση ασκούνται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις περί αναπλήρωσης.
4. Με απόφαση του Πρωθυπουργού η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορούν να καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 73

Υποχρεώσεις μετά τη λήξη των καθηκόντων

1. Τα πρόσωπα που διορίζονται στις θέσεις του άρθρου 68 του παρόντος οφείλουν για ένα (1) έτος μετά από την αποχώρηση από τη θέση τους για οποιονδήποτε λόγο, να λαμβάνουν άδεια για οποιαδήποτε επαγγελματική ή επιχειρηματική δραστηριότητα που σχετίζεται με τη δραστηριότητα του φορέα στον οποίο διορίστηκαν, εφόσον αυτή μπορεί να δημιουργήσει κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων, κατά την έννοια του άρθρου 71. Τέτοια κατάσταση συντρέχει ιδίως: (α) μέσω της παροχής εκ μέρους τους υπηρεσιών - με οποιαδήποτε έννομη σχέση - σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου της ημεδαπής ή της αλλοδαπής ή (β) μέσω της συμμετοχής τους στο κεφάλαιο ή στη διοίκηση των ως άνω νομικών προσώπων, εξαιρουμένων των περιπτώσεων απόκτησης μετοχών, εταιρικών μεριδίων ή άλλων δικαιωμάτων μέσω κληρονομικού δικαιώματος.
2. Τα πρόσωπα του άρθρου 68 που προτίθενται να ασκήσουν δραστηριότητα που δύναται να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 οφείλουν να υποβάλουν σχετική αίτηση στην Επιτροπή Δεοντολογίας, του άρθρου 74 του παρόντος.
3. Η ως άνω Επιτροπή, αφού λάβει υπόψη την αίτηση του προσώπου, εκδίδει, εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μηνός, αιτιολογημένη απόφαση.

Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου το πρόσωπο οφείλει να απέχει από την άσκηση της δραστηριότητας την οποία αφορά η αίτηση. Εάν η Επιτροπή δεν αποφανθεί εντός της τιθέμενης προθεσμίας, λογίζεται ότι η άδεια έχει χορηγηθεί. Η Επιτροπή δύναται να ζητήσει από τον αιτούντα τα συμπληρωματικά στοιχεία που θεωρεί αναγκαία για τη λήψη απόφασης.

4. Η Επιτροπή με την απόφασή της, η οποία δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, μπορεί: (α) να επιτρέπει την εν λόγω δραστηριότητα χωρίς περιορισμούς ή όρους, (β) να την επιτρέπει με τους αναγκαίους περιορισμούς και όρους, (γ) να την απαγορεύει απολύτως. Οι περιπτώσεις (β) και (γ) δεν δύνανται να υπερβαίνουν το χρονικό όριο της παραγράφου 1. Με τις αποφάσεις των περιπτώσεων (β) και (γ) η Επιτροπή μπορεί να καθορίσει εύλογη αποζημίωση για το πρόσωπο, η οποία επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό.
5. Ο έλεγχος της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος άρθρου διενεργείται από την Επιτροπή Δεοντολογίας η οποία προς το σκοπό αυτό υποστηρίζεται από αρμόδια υπηρεσία της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας του επόμενου Κεφαλαίου.

Άρθρο 74

Επιτροπή Δεοντολογίας

1. Συστήνεται στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας του Κεφαλαίου Γ' του παρόντος Μέρους, Επιτροπή Δεοντολογίας με τις ακόλουθες αρμοδιότητες: (α) επιλαμβάνεται κάθε θέματος που παραπέμπει σε αυτήν ο Πρωθυπουργός για ζητήματα δεοντολογίας και αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων των προσώπων που διορίζονται στις θέσεις του άρθρου 68 του παρόντος, (β) εξετάζει τα αιτήματα που υποβάλλονται στο πλαίσιο των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 73, (γ) δύναται να ελέγχει και αυτεπαγγέλτως την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου και να προτείνει την επιβολή των κυρώσεων του άρθρου 75, (δ) γνωμοδοτεί επί σχεδίων κωδίκων δεοντολογίας για τα πρόσωπα που διορίζονται στις θέσεις του άρθρου 68 ή για λοιπούς δημοσίους υπαλλήλους ή λειτουργούς της δημόσιας διοίκησης, που παραπέμπει σε αυτήν ο Πρωθυπουργός.
2. Η Επιτροπή είναι πενταμελής και αποτελείται από: (α) τον Πρόεδρο του Συμβουλίου Διοίκησης της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας ως Πρόεδρο, (β) δύο (2) μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους με βαθμό Αντιπροέδρου ή Συμβούλου, (γ) ένα (1) μέλος του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού με βαθμό Αντιπροέδρου ή Συμβούλου, και (δ) τον Συνήγορο του Πολίτη ή ένα Βοηθό Συνήγορο. Τα μέλη των περιπτώσεων (β) και (γ), με τους αναπληρωτές τους, υποδεικνύονται από τον Πρόεδρο του αντίστοιχου φορέα. Το μέλος της περίπτωσης (δ) με τον αναπληρωτή του υποδεικνύεται από τον Συνήγορο του Πολίτη. Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως για τετραετή θητεία.

3. Με διάταγμα που προτείνεται από τον Πρωθυπουργό ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 75

Κυρώσεις

1. Αν ύστερα από σχετικό έλεγχο διαπιστωθεί η παράβαση των οριζομένων στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου, η Επιτροπή Δεοντολογίας συντάσσει σχετικό πόρισμα με τις προτεινόμενες κυρώσεις, και το αποστέλλει στον Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, προκειμένου αυτός να εκδώσει σύμφωνη με αυτό διοικητική πράξη περί: (α) επιβολής προστίμου μέχρι το διπλάσιο των συνολικών αποδοχών και πάσης φύσεως αποζημιώσεων που έλαβε το πρόσωπο του άρθρου 68 κατά τη διάρκεια της θητείας του, το οποίο βεβαιώνεται και εισπράττεται άμεσα ως δημόσιο έσοδο κατά τις διατάξεις του ΚΕΔΕ, (β) απαγόρευσης διορισμού, στις θέσεις του άρθρου 68 του παρόντος για περίοδο έως πέντε (5) ετών από τη διαπίστωση της παράβασης. Οι ανωτέρω κυρώσεις επιβάλλονται σωρευτικά ή διαζευκτικά. Σε περίπτωση μη καταβολής του προστίμου της περίπτωσης (α) η περίοδος της περίπτωσης (β) παρατείνεται για όσο χρόνο δεν καταβάλλεται το πρόστιμο.
2. Όλες οι αποφάσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου αναρτώνται στην ιστοσελίδα της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, πλέον των υποχρεώσεων δημοσιότητας βάσει των διατάξεων του ν. 3861/2010.
3. Ειδικώς η παράβαση των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου 70 συνεπάγεται, επιπλέον προς τις κυρώσεις της παραγράφου 1 του παρόντος, και την ακυρότητα των συμβάσεων που ορίζονται στις παραγράφους αυτές.

Άρθρο 76

Κώλυμα και ασυμβίβαστα μετακλητών υπαλλήλων

1. Διορισμός σε θέση μετακλητού υπαλλήλου δεν μπορεί να γίνει, αν στο πρόσωπο του υποψηφίου για διορισμό συντρέχει κώλυμα από εκείνα που προβλέπει ο νόμος για τον διορισμό δημοσίου πολιτικού διοικητικού υπαλλήλου, καθώς και στην περίπτωση που ο υποψήφιος για διορισμό τυγχάνει σύζυγος ή συμβίος/α κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 4356/2015 ή συγγενής πρώτου ή δεύτερου βαθμού μέλους της Κυβέρνησης ή Υφυπουργού.
2. Δημόσιοι υπάλληλοι ή λειτουργοί οι οποίοι είναι προϊστάμενοι Γενικής Διεύθυνσης, Διεύθυνσης, Υποδιεύθυνσης, Τμήματος ή Γραφείου δεν μπορούν να αποσπαστούν σε θέσεις μετακλητών υπαλλήλων στα ιδιαίτερα γραφεία μελών της Κυβέρνησης, Υφυπουργών, Γενικών, Ειδικών Γραμματέων ή να τους ανατεθούν καθήκοντα παράλληλης άσκησης καθηκόντων μετακλητού υπαλλήλου σε αυτά, εάν προηγουμένως δεν υποβάλουν παραίτηση από τη θέση προϊσταμένου που κατέχουν.
3. Η τοποθέτηση σε θέση Διευθυντή ιδιαίτερου γραφείου μέλους της Κυβέρνησης ή Υφυπουργού ή Γενικού Γραμματέα ή σε θέση μετακλητού Προϊστάμενου στην Προεδρία της Κυβέρνησης, αναστέλλει την άσκηση του λειτουργήματος ή επαγγέλματος του τοποθετούμενου προσώπου.

4. Η κατοχή της θέσης μετακλητού υπαλλήλου σε ιδιαίτερα γραφεία ή στην Προεδρία της Κυβέρνησης δεν συνεπάγεται την αναστολή άσκησης του οικείου ελευθέρου επαγγέλματος ή λειτουργήματος, με την εξαίρεση των διευθυντών ιδιαίτερων γραφείων ή των τοποθετούμενων σε θέση μετακλητού Προϊσταμένου της Προεδρίας της Κυβέρνησης.
5. Σε κάθε περίπτωση μη αναστολής άσκησης ελευθέρου επαγγέλματος ή λειτουργήματος του παρόντος άρθρου ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 71 και 72 παράγραφοι 2 και 3 του παρόντος.
6. Εάν διαπιστωθεί με οποιονδήποτε τρόπο η παραβίαση των ως άνω διατάξεων ο μετακλητός υπάλληλος παύεται άμεσα και του επιβάλλονται οι κυρώσεις του άρθρου 75.

Κεφάλαιο Β΄

Πρόσβαση στα αρχεία του Πρωθυπουργού, Υπουργών και Υφυπουργών

Άρθρο 77

Ορισμός και διακρίσεις Αρχείου Πρωθυπουργού

1. Οποιοδήποτε σχετικό με το Πρωθυπουργικό λειτουργήμα τεκμήριο καταγραφής πληροφοριών (τεκμήριο) περιέρχεται στον Πρωθυπουργό και εισάγεται στο Γραφείο του ή παράγεται σε αυτό ή εξάγεται από αυτό, οποιαδήποτε μορφή και αν έχει, συγκροτεί το Αρχείο Πρωθυπουργού.
2. Το Αρχείο Πρωθυπουργού είναι δημόσιο αρχείο και αποτελείται από δύο μέρη, το Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού και το Ιδιαίτερο Αρχείο Πρωθυπουργού, τα οποία δημιουργούνται από τον Πρωθυπουργό. Το Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού περιλαμβάνει τα τεκμήρια, τα οποία σχετίζονται με την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Πρωθυπουργού και των οποίων η διατήρηση είναι αναγκαία για τη συνέχεια του λειτουργήματος. Το Ιδιαίτερο Αρχείο Πρωθυπουργού περιλαμβάνει τα τεκμήρια, τα οποία ο ίδιος ο Πρωθυπουργός χαρακτηρίζει ως "ιδιαίτερα" και τα οποία, λόγω του περιεχομένου τους, υπόκεινται στις ειδικές ρυθμίσεις του άρθρου 79.
3. Ο Πρωθυπουργός μπορεί, αν το επιθυμεί, να παραδώσει και το ιδιωτικό του αρχείο για να ενσωματωθεί στο Ιδιαίτερο Αρχείο του. Στην περίπτωση αυτή δικαιούται να ορίσει τις προϋποθέσεις διαχείρισης και δημοσιοποίησης των τεκμηρίων του ιδιωτικού αρχείου. Πρώην Πρωθυπουργοί, των οποίων η θητεία έχει λήξει πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 2846/2000, μπορούν, αν το επιθυμούν, να παραδώσουν στην «Ειδική Υπηρεσία Αρχείων Πρωθυπουργού, Υπουργών, Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης» τεκμήρια ή και το σύνολο του ιδιωτικού τους αρχείου, ορίζοντας τις προϋποθέσεις διαχείρισης και δημοσιοποίησής του. Αν οι πρώην πρωθυπουργοί έχουν αποβιώσει, την ευχέρεια αυτή έχουν οι κάτοχοι του ιδιωτικού τους αρχείου.

Άρθρο 78

Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού

1. Τα τεκμήρια του Γενικού Αρχείου Πρωθυπουργού διαβαθμίζονται σε ορισμένο βαθμό ασφαλείας είτε από το Πολιτικό Γραφείο του Πρωθυπουργού είτε από τον αποστολέα τους και υπόκεινται, ως προς τη δημοσιοποίησή τους,

ανάλογα με τον βαθμό ασφαλείας τους και με την επιφύλαξη της παραγράφου 5, στις εξής περιοριστικές προθεσμίες: (α) Εμπιστευτικά: δεκαπέντε έτη, (β) Απόρρητα: είκοσι έτη, (γ) Άκρως απόρρητα: τριάντα έτη, (δ) Ανεξαρτήτως διαβάθμισης, όσα τεκμήρια αφορούν την εθνική ασφάλεια: εξήντα έτη, (ε) Ανεξαρτήτως διαβάθμισης, όσα τεκμήρια αφορούν τον ιδιωτικό βίο: εβδομήντα πέντε έτη.

2. Οι περιοριστικές προθεσμίες της προηγούμενης παραγράφου υπολογίζονται με βάση το ημερολογιακό έτος εισαγωγής του τεκμηρίου στο Αρχείο και συμπληρώνονται την τελευταία ημέρα του έτους στο οποίο λήγει ο περιορισμός τους.
3. Όσα τεκμήρια του Γενικού Αρχείου Πρωθυπουργού δεν έχουν διαβαθμιστεί, δεν υπόκεινται σε περιοριστικές προθεσμίες ως προς τη δημοσιοποίησή τους για τις ανάγκες που ανάγονται στις λειτουργίες της που Πολιτείας. Για άλλους σκοπούς επιτρέπεται πρόσβαση σε αυτήν την προστέθηκε με κατηγορία τεκμηρίων μετά από δέκα έτη.
4. Κατά την παραλαβή των τεκμηρίων, ο Πρωθυπουργός μπορεί να μεταβάλλει τη διαβάθμιση που έχει προσδιορίσει ο αποστολέας τους.
5. Μετά την παραλαβή και τη διαβάθμιση των τεκμηρίων, η μεταβολή της διαβάθμισής τους ή η άρση του απορρήτου τους, επιτρέπεται μόνο μετά από γραπτή και αιτιολογημένη εντολή του Πρωθυπουργού και μόνο για όσα τεκμήρια έχουν εισαχθεί, παραχθεί ή εξαχθεί από το Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού κατά τη διάρκεια της τρέχουσας ή προηγούμενης θητείας του.
6. Για όσα τεκμήρια έχουν παραχθεί, εισαχθεί ή εξαχθεί από το Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού κατά τη διάρκεια της θητείας άλλων Πρωθυπουργών, η μεταβολή της διαβάθμισης ή η άρση του απορρήτου, κατά την προηγούμενη παράγραφο, επιτρέπεται μόνο μετά από γραπτή και αιτιολογημένη εντολή του εν ενεργεία Πρωθυπουργού και μετά από σύμφωνη γνώμη του Πρωθυπουργού, κατά τη διάρκεια της θητείας του οποίου είχε διαβαθμιστεί το εν λόγω τεκμήριο. Εάν η σύμφωνη γνώμη του προηγούμενου Πρωθυπουργού δεν μπορεί να ζητηθεί, λόγω θανάτου ή αδυναμίας ή εάν ο προηγούμενος Πρωθυπουργός αρνείται να δώσει τη συγκατάθεσή του, η μεταβολή της διαβάθμισης ή η άρση του απορρήτου επιτρέπεται κατ' εξαίρεση μόνο για λόγους σημαντικού εθνικού συμφέροντος και μετά από γραπτή και αιτιολογημένη εντολή του εν ενεργεία Πρωθυπουργού.
7. Τα τεκμήρια που αποτελούν το Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού μεταφέρονται και παραδίδονται για τακτοποίηση και φύλαξη στην «Ειδική Υπηρεσία Αρχείων Πρωθυπουργού, Υπουργών, Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης» τμηματικά κατά τη διάρκεια της θητείας του Πρωθυπουργού ή και συνολικά μετά τη λήξη της θητείας του Πρωθυπουργού. Σε περίπτωση περισσότερων διαδοχικών θητειών του ίδιου Πρωθυπουργού, η μεταφορά μπορεί να γίνει μετά τη λήξη της τελευταίας θητείας του.
8. Ο Πρωθυπουργός έχει κατά τη διάρκεια της θητείας του ελεύθερη πρόσβαση στα τεκμήρια που έχουν εισαχθεί στο Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού κατά τη θητεία προηγούμενων Πρωθυπουργών, δεν δικαιούται όμως να τα δημοσιοποιήσει ούτε να τα χρησιμοποιήσει για οποιονδήποτε άλλο σκοπό,

πέραν όσων αφορούν αποκλειστικώς την άσκηση των καθηκόντων του. Μπορεί όμως να τα γνωστοποιεί σε μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου, εφόσον κρίνει ότι αφορούν την άσκηση των καθηκόντων τους και με τους ίδιους ως άνω περιορισμούς ως προς τη χρήση τους και τη δημοσιοποίηση του περιεχομένου τους.

Άρθρο 79

Ιδιαίτερο Αρχείο Πρωθυπουργού

1. Τα τεκμήρια του Ιδιαίτερου Αρχείου Πρωθυπουργού διαβαθμίζονται σε ορισμένο βαθμό ασφαλείας είτε από τον Πρωθυπουργό είτε από τον αποστολέα τους και υπόκεινται ως προς τη δημοσιοποίησή τους ανάλογα με τον βαθμό ασφαλείας τους και με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 στις εξής περιοριστικές προθεσμίες: (α) Εμπιστευτικά: τριάντα έτη, (β) Απόρρητα: σαράντα έτη, (γ) Άκρως απόρρητα: εξήντα έτη, (δ) Ανεξαρτήτως διαβάθμισης, όσα τεκμήρια αφορούν την εθνική ασφάλεια: εξήντα έτη, (ε) Ανεξαρτήτως διαβάθμισης, όσα τεκμήρια αφορούν τον ιδιωτικό βίο: εβδομήντα πέντε έτη.
2. Οι περιοριστικές προθεσμίες της προηγούμενης παραγράφου υπολογίζονται με βάση το ημερολογιακό έτος εισαγωγής του τεκμηρίου στο Αρχείο και συμπληρώνονται την τελευταία ημέρα του έτους στο οποίο λήγει ο περιορισμός τους.
3. Όσα τεκμήρια του Ιδιαίτερου Αρχείου δεν έχουν διαβαθμιστεί, δεν υπόκεινται στις παραπάνω περιοριστικές προθεσμίες ως προς τη δημοσιοποίησή τους για τις ανάγκες που ανάγονται στις λειτουργίες της Πολιτείας. Για άλλους σκοπούς επιτρέπεται η πρόσβαση στην κατηγορία αυτήν των τεκμηρίων μετά από είκοσι έτη.
4. Κατά την παραλαβή των τεκμηρίων ο Πρωθυπουργός μπορεί να μεταβάλλει τη διαβάθμιση που έχει προσδιορίσει ο αποστολέας τους.
5. Μετά την παραλαβή και τη διαβάθμιση των τεκμηρίων, η μεταβολή της διαβάθμισής τους ή η άρση του απορρήτου, επιτρέπεται μόνο μετά από γραπτή και αιτιολογημένη εντολή του Πρωθυπουργού και μόνο κατά τη διάρκεια της θητείας του.
6. Τα τεκμήρια που αποτελούν το Ιδιαίτερο Αρχείο Πρωθυπουργού μεταφέρονται και παραδίδονται για τακτοποίηση και φύλαξη σε ιδιαίτερο χώρο της «Ειδικής Υπηρεσίας Αρχείων Πρωθυπουργού, Υπουργών, Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης» τμηματικά κατά τη διάρκεια της θητείας του Πρωθυπουργού ή και συνολικά μετά τη λήξη της θητείας του. Σε περίπτωση περισσότερων διαδοχικών θητειών του ίδιου Πρωθυπουργού, τα τεκμήρια που παράγονται, εισάγονται ή εξάγονται κατά τη διάρκειά τους μπορούν να εντάσσονται στο ίδιο Ιδιαίτερο Αρχείο Πρωθυπουργού, το οποίο μπορεί να μεταφερθεί στην «Ειδική Υπηρεσία Αρχείων Πρωθυπουργού, Υπουργών, Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης» και μετά τη λήξη της τελευταίας διαδοχικής θητείας του Πρωθυπουργού.
7. Μετά τη λήξη της θητείας του και έως τη λήξη των παραπάνω προθεσμιών, ο Πρωθυπουργός, για το αρχείο του οποίου πρόκειται, έχει το αποκλειστικό

δικαίωμα πρόσβασης στο Ιδιαίτερο Αρχείο του, δεν δικαιούται όμως να δημοσιοποιήσει τεκμήρια που περιλαμβάνονται σε αυτό, εκτός αν έχει τη σύμφωνη γνώμη του εν ενεργεία Πρωθυπουργού. Μπορεί επίσης να επιτρέψει την πρόσβαση στο Ιδιαίτερο Αρχείο του στον εν ενεργεία Πρωθυπουργό. Τέλος δικαιούται να επιτρέψει την πρόσβαση σε τρίτο πρόσωπο, με ειδική προς τούτο εξουσιοδότηση και με τη σύμφωνη γνώμη του εν ενεργεία Πρωθυπουργού, σε συγκεκριμένα τμήματα του Ιδιαίτερου Αρχείου του και για ορισμένο χρόνο.

8. Αν ο Πρωθυπουργός, για το αρχείο του οποίου πρόκειται, αποβιώσει πριν από τη λήξη των ανωτέρω προθεσμιών, δικαίωμα πρόσβασης στο Ιδιαίτερο Αρχείο του έχει ο εν ενεργεία Πρωθυπουργός για λόγους σημαντικού εθνικού συμφέροντος.

Άρθρο 80

Ηλεκτρονική αποτύπωση του Αρχείου Πρωθυπουργού

1. Το σύνολο των τεκμηρίων του Αρχείου Πρωθυπουργού, είτε πρόκειται για το Γενικό Αρχείο είτε για το Ιδιαίτερο Αρχείο, μπορούν να αποτυπώνονται και ηλεκτρονικώς, με ή χωρίς κρυπτογράφηση.
2. Για λόγους ασφαλείας του υλικού, αντίγραφα όλων των τεκμηρίων, ηλεκτρονικών και μη, μπορούν να φυλάσσονται σε ιδιαίτερο χώρο. Πρόσβαση στις κρυπτογραφικές κλειδες και σε συγκεκριμένα αντίγραφα, έχουν αποκλειστικώς όσοι δικαιούνται, κατά τα προηγούμενα άρθρα, πρόσβασης στα πρωτότυπα τεκμήρια. Το δικαίωμα πρόσβασης στα αντίγραφα που βρίσκονται στο ηλεκτρονικό αρχείο ασκείται υπό την προϋπόθεση ότι συντρέχει ειδική ανάγκη διασφάλισης τεκμηρίων, λήψης αντιγράφων λόγω απώλειας πρωτοτύπου, ή άλλη εξαιρετική ανάγκη.
3. Οι περιορισμοί των άρθρων 35 έως 37 του παρόντος ισχύουν και για τα ηλεκτρονικά αντίγραφα ασφαλείας της προηγούμενης παραγράφου.
4. Με απόφαση του Πρωθυπουργού καθορίζονται οι προϋποθέσεις και οι όροι συγκρότησης και λειτουργίας του ηλεκτρονικού αρχείου (πρωτοτύπων και αντιγράφων) και του συστήματος οργάνωσης αυτού.

Άρθρο 81

Λοιπά Κυβερνητικά Αρχεία

1. Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου ισχύουν αναλόγως και για τα αρχεία των μελών της Κυβέρνησης, των Υφυπουργών και του Υπουργικού Συμβουλίου.
2. Με Προεδρικό Διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Πρωθυπουργού και ύστερα από εισήγηση του μέλους της Κυβέρνησης ή του Υφυπουργού για το αρχείο του οποίου πρόκειται ή του Γενικού Γραμματέα Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, επιτρέπεται να αναστέλλεται η ισχύς της προηγούμενης παραγράφου για τα αρχεία ορισμένων ή και όλων των μελών της Κυβέρνησης ή Υφυπουργών ή και του Υπουργικού Συμβουλίου.

Κεφάλαιο Γ' Σύσταση Εθνικής Αρχής Διαφάνειας

Άρθρο 82

Σύσταση της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας - Σκοπός και Αρμοδιότητες

1. Συνιστάται Ανεξάρτητη Αρχή χωρίς νομική προσωπικότητα με την επωνυμία «Εθνική Αρχή Διαφάνειας, (Ε.Α.Δ)», στο εξής η «Αρχή», με σκοπό: α) την ενίσχυση της διαφάνειας, της ακεραιότητας και της λογοδοσίας στη δράση των κυβερνητικών οργάνων, διοικητικών αρχών, κρατικών φορέων, και δημόσιων οργανισμών και β) την πρόληψη, αποτροπή, εντοπισμό και αντιμετώπιση των φαινομένων απάτης και διαφθοράς στη δράση των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων και οργανισμών.
2. Η Αρχή εντάσσεται οργανικά στο Υπουργείο Εσωτερικών, απολαύει λειτουργικής ανεξαρτησίας, διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας και δεν υπόκειται σε έλεγχο ή εποπτεία από κυβερνητικά όργανα, κρατικούς φορείς ή άλλες διοικητικές αρχές. Η Αρχή υπόκειται σε κοινοβουλευτικό έλεγχο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής και τη διαδικασία του άρθρου 85 του παρόντος νόμου.
3. Η έδρα της Αρχής είναι στην Αθήνα. Τέσσερις (4) Περιφερειακές Υπηρεσίες της Αρχής λειτουργούν στη Θεσσαλονίκη, στα Ιωάννινα, στη Λάρισα και στην Τρίπολη. Με απόφαση του Διοικητή που λαμβάνεται κατόπιν σχετικής εισήγησης του Επικεφαλής της Μονάδας Επιθεωρήσεων και Ελέγχων της Αρχής και σύμφωνης γνώμης του Συμβουλίου Διοίκησης, μπορεί να συστήνονται ή να καταργούνται Περιφερειακές Υπηρεσίες ή να αλλάζει η έδρα και η οργανωτική διάρθρωση αυτών.
4. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, καταργούνται οι παρακάτω φορείς, το σύνολο των αρμοδιοτήτων, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των οποίων μεταφέρονται, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος, στην ιδρυόμενη Αρχή: (α) Η Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (ΓΕ.Γ.ΚΑΔ.) του Υπουργείου Δικαιοσύνης και η θέση του Γενικού Γραμματέα που προΐσταται αυτής, (β) Το Σώμα Ελεγκτών-Επιθεωρητών Δημόσιας Διοίκησης (Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.), που υπάγεται στη Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς του Υπουργείου Δικαιοσύνης και η θέση του Ειδικού Γραμματέα που προΐσταται αυτού, (γ) Το Γραφείο του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Ε.Δ.Δ.) και η θέση του Γενικού Επιθεωρητή που προΐσταται αυτού, (δ) Το Σώμα Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας (Σ.Ε.Υ.Υ.Π.), που υπάγεται στο Υπουργείο Υγείας, και η θέση του Γενικού Επιθεωρητή που προΐσταται αυτού, (ε) το Σώμα Επιθεωρητών Δημοσίων Έργων (Σ.Ε.Δ.Ε) που υπάγεται στη Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς του Υπουργείου Δικαιοσύνης και το Εποπτικό Συμβούλιο διοίκησης αυτού, (στ) το Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Μεταφορών (Σ.Ε.Ε.ΜΕ.), που υπάγεται στο

Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών και η θέση του Γενικού Επιθεωρητή που προΐσταται αυτού.

5. Η Αρχή ορίζεται ως η αρμόδια Ελληνική Υπηρεσία Συντονισμού Καταπολέμησης της Απάτης (AFCOS) σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ, ΕΥΡΑΤΟΜ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Σεπτεμβρίου 2013 (ΕΕ L248)
6. Το σύνολο των πάσης φύσεως αρμοδιοτήτων των ως άνω φορέων και των οργάνων αυτών, όπως προβλέπονται στις οικείες διατάξεις περί συστάσεως αυτών ή σε κάθε άλλη κείμενη διάταξη νόμου ή κανονιστική πράξη, ασκούνται στο εξής από την Αρχή και τα όργανα αυτής σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, εκτός εάν άλλως ορίζεται ειδικώς.

Άρθρο 83

Αρμοδιότητες της Αρχής - Πεδίο εφαρμογής

1. Η Αρχή ασκεί τις αρμοδιότητές της, στο σύνολο των φορέων και υπηρεσιών της Γενικής Κυβέρνησης, περιλαμβανομένων των Ν.Π.Δ.Δ., των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, των επιχειρήσεών τους και των εποπτευόμενων από αυτούς Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ., των κρατικών νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου και των δημόσιων επιχειρήσεων ή επιχειρήσεων, τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, ακόμα και στην περίπτωση που οι επιχειρήσεις αυτές εξαιρούνται ρητά από τους κανόνες περί δημοσίου τομέα, σύμφωνα με τους ιδρυτικούς τους νόμους. Η αρμοδιότητα της Αρχής επεκτείνεται στους ιδιωτικούς φορείς που συνάπτουν οιοδήποτε είδους σύμβαση με φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται στο άρθρο 51 του ν. 1892/1990 (Α' 101), όπως εκάστοτε ισχύει. Στην αρμοδιότητα της Αρχής εμπίπτουν επίσης ιδιωτικοί φορείς οι οποίοι συναλλάσσονται με φορείς του δημοσίου τομέα του προηγούμενου εδαφίου καθ' οιοδήποτε τρόπο ακόμα και εξωσυμβατικά, ή χρηματοδοτούνται από δημόσιους πόρους καθ' οιοδήποτε ποσοστό. Επίσης, στην αρμοδιότητα της Αρχής εμπίπτουν ιδιωτικοί φορείς οι οποίοι ασκούν οποιαδήποτε οικονομική δραστηριότητα που ρυθμίζεται με οποιοδήποτε τρόπο από το κράτος και αφορά στην παροχή υπηρεσιών ή αγαθών προς τους πολίτες ή τις επιχειρήσεις, ή δραστηριοποιούνται σε τομείς που αφορούν στο δημόσιο συμφέρον. Η κατά τόπον αρμοδιότητα της Αρχής εκτείνεται σε όλη την επικράτεια. Το προσωπικό της Αρχής μπορεί να μεταβαίνει και στο εξωτερικό για τη διενέργεια ερευνών και τη συλλογή στοιχείων στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων του και να συνεργάζεται με οποιοδήποτε δημόσιο και ιδιωτικό φορέα.
2. Η Αρχή έχει, ιδίως, τις ακόλουθες αρμοδιότητες: (α) τον κεντρικό σχεδιασμό και συντονισμό όλων των απαραίτητων δράσεων για την ενίσχυση της διαφάνειας και της λογοδοσίας στη δράση των κυβερνητικών και δημόσιων οργάνων και φορέων, (β) τον κεντρικό σχεδιασμό και συντονισμό όλων των απαραίτητων δράσεων για την πρόληψη, την αποτροπή, τον εντοπισμό και

την καταστολή πράξεων και φαινομένων απάτης και διαφθοράς, την ευαισθητοποίηση, την εκπαίδευση και την αλλαγή προτύπων στο σύνολο της κοινωνίας όσον αφορά σε θέματα διαφάνειας, ακεραιότητας και καταπολέμησης της διαφθοράς, (γ) την εκπόνηση, παρακολούθηση, αξιολόγηση και ανασχεδιασμό του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου κατά της Διαφθοράς, (δ) την διενέργεια ελέγχων, επανελέγχων, επιθεωρήσεων και ερευνών στους φορείς της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, (ε) την παραγγελία, αυτεπαγγέλτως, της διενέργειας επιθεωρήσεων, ελέγχων και ερευνών από τα ιδιαίτερα αρμόδια σώματα, υπηρεσίες και μονάδες ελέγχων και ερευνών των φορέων της παρ. 1 του παρόντος άρθρου που δεν εντάσσονται στην Αρχή, (στ) τον σχεδιασμό και την ανάληψη συγκεκριμένων δράσεων για τον καλύτερο συντονισμό, την άρση επικαλύψεων αρμοδιοτήτων και την αξιοποίηση των συνεργειών μεταξύ όλων των δημόσιων φορέων και υπηρεσιών που εμπλέκονται στην καταπολέμηση της απάτης και της διαφθοράς, (ζ) την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του έργου και της δράσης των ιδιαίτερων σωμάτων, υπηρεσιών και φορέων επιθεώρησης και ελέγχου, που δεν εντάσσονται στην Αρχή, συμπεριλαμβανομένων των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου και των Μονάδων Εσωτερικών Υποθέσεων και την υποβολή προτάσεων για την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων που κατεγράφησαν κατά τη διαδικασία αξιολόγησης, (η) την παρακολούθηση της πορείας των ελέγχων που διενεργούν οι φορείς και οι υπηρεσίες της προηγούμενης περίπτωσης, την ενημέρωση της Αρχής για τις εκθέσεις και τα πορίσματα αυτών, καθώς και την πορεία υλοποίησης των προτάσεων τους, οποτεδήποτε το ζητήσει, έχοντας τη δυνατότητα να επέμβει για να διασφαλίσει την υλοποίηση αυτών εφαρμόζοντας αναλογικά τις διατάξεις του άρθρου 100 του παρόντος νόμου (θ) τον κεντρικό σχεδιασμό, ανάπτυξη και παρακολούθηση της εφαρμογής Πλαισίου Λογοδοσίας Δημόσιας Διακυβέρνησης για δημόσιους φορείς και οργανισμούς, (ι) την ανάπτυξη του θεσμικού, οργανωτικού και επιχειρησιακού πλαισίου για το Εθνικό Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου, τη λειτουργία Εσωτερικού Ελέγχου και τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων σε συνεργασία με τα αρμόδια υπουργεία για τη δημόσια διοίκηση και τη δημοσιονομική διαχείριση, (ια) το σχεδιασμό και την ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Ακεραιότητας, (ιβ) την ανάπτυξη μεθοδολογίας, προτύπων και οδηγιών για την εκπόνηση του οικείου μέρους της Έκθεσης Ανάλυσης Συνεπειών Ρύθμισης, του παρόντος νόμου, που αναφέρεται στη διαφθορά (Corruption Impact Assessment), (ιγ) την αξιοποίηση μεθόδων της Συμπεριφορικής Επιστήμης και του «Nudging» για την ενίσχυση της ακεραιότητας και την καταπολέμηση της διαφθοράς, (ιδ) την ενίσχυση της διαφάνειας στους τομείς της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας για την υποστήριξη της ανάπτυξης και την προσέλκυση ξένων άμεσων επενδύσεων, (ιε) τη διενέργεια προκαταρκτικών εξετάσεων κατόπιν σχετικής εισαγγελικής παραγγελίας και την παροχή επιστημονικής υποστήριξης και ειδικών τεχνικών συμβουλών σε άλλες δημόσιες αρχές, (ιστ) την υποδοχή, επεξεργασία, αξιολόγηση και την κατά περίπτωση διερεύνηση ή αρχειοθέτηση καταγγελιών ή αναφορών επί υποθέσεων απάτης και

διαφθοράς στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα όπως επίσης αντίστοιχων καταγγελιών ή αναφορών που αφορούν σε συγχρηματοδοτούμενα, διακρατικά και λοιπά έργα και προγράμματα, (ιζ) τη συμμετοχή και εκπροσώπηση της χώρας στους διεθνείς οργανισμούς και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και τη συνεργασία σε διμερές επίπεδο με αντίστοιχους φορείς άλλων κρατών για την εκπόνηση, ανάληψη και υλοποίηση προγραμμάτων και έργων, την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και τη λήψη τεχνικής βοήθειας για την ενίσχυση της λογοδοσίας και την καταπολέμηση της απάτης και της διαφθοράς, (ιη) την εποπτεία και τον συντονισμό των κρατικών φορέων και οργανισμών που υλοποιούν προγράμματα και δράσεις καταπολέμησης της διαφθοράς, καθώς και την αξιολόγηση και τον έλεγχο των αποτελεσμάτων της δράσης τους σε σχέση με την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί με βάση τον στρατηγικό σχεδιασμό και τα ετήσια προγράμματα επιχειρησιακής δράσης που καταρτίζει η Αρχή, (ιθ) την παρακολούθηση των πειθαρχικών διαδικασιών στους φορείς της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, με εξαίρεση το στρατιωτικό προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων (ΕΔ). Για το σκοπό αυτόν κάθε πράξη με την οποία ασκείται πειθαρχική δίωξη και κάθε πειθαρχική απόφαση κοινοποιούνται υποχρεωτικά στην Αρχή, (κ) την άσκηση προσφυγών και ενστάσεων υπέρ της διοίκησης ή του υπαλλήλου, εναντίον όλων των πειθαρχικών αποφάσεων μονομελών και συλλογικών πειθαρχικών οργάνων των φορέων της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, εξαιρουμένων των αποφάσεων μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών για οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή, (κα) τον έλεγχο: αα) των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης (πόθεν έσχες) των υπόχρεων προς τούτο κατηγοριών προσώπων που περιλαμβάνονται στην αρμοδιότητα της Αρχής, όπως οι κατηγορίες αυτές προσδιορίζονται κάθε φορά από τις κείμενες διατάξεις, ββ) της περιουσιακής κατάστασης (πόθεν έσχες) υπαλλήλων, λειτουργών και οργάνων των φορέων της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, οι οποίοι είναι υπόχρεοι προς υποβολή σε άλλο φορέα ή δεν είναι υπόχρεοι προς υποβολή σε οιονδήποτε φορέα σύμφωνα με την κείμενες διατάξεις, (κβ) το σχεδιασμό, και την υλοποίηση δράσεων συγχρηματοδοτούμενων, διακρατικών και λοιπών έργων και προγραμμάτων στους τομείς αρμοδιότητάς της, (κγ) το σχεδιασμό και την υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και σεμιναρίων, και την παροχή σχετικών πιστοποιήσεων κατάρτισης για τα θέματα αρμοδιότητας της Αρχής, (κδ) τον έλεγχο της εφαρμογής της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας σε θέματα δημόσιας υγείας και ψυχικής υγείας, καθώς επίσης και την εξέταση καταγγελιών για την προστασία από τον καπνό και το αλκοόλ, σε συνεργασία με τις συναρμόδιες αρχές.

3. Η Αρχή δεν εξετάζει καταγγελίες ή αναφορές που αφορούν σε θέματα υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων των φορέων της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, σε πράξεις και αποφάσεις των δικαστικών αρχών και του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, σε θέματα των ανεξάρτητων αρχών και των θρησκευτικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

4. Με αποφάσεις των καθ' ύλην αρμοδίων Υπουργών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δύνανται να μεταβιβάζονται ή να ανατίθενται στην Αρχή περαιτέρω αρμοδιότητες σχετικά με θέματα που εμπίπτουν στην αποστολή και τις αρμοδιότητές της.
5. Με απόφαση του Διοικητή της Αρχής, δύνανται να ανατίθενται αρμοδιότητες δικές του ή της Αρχής σε επιμέρους οργανικές μονάδες ή σε όργανα αυτής.

Άρθρο 84

Προσωπική και Λειτουργική ανεξαρτησία

Ο Πρόεδρος, τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης και ο Διοικητής της Αρχής, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, δεσμεύονται μόνο από τον νόμο και τη συνείδησή τους και δεν υπόκεινται σε ιεραρχικό έλεγχο ούτε σε διοικητική εποπτεία από κυβερνητικά όργανα ή άλλες διοικητικές αρχές ή άλλον δημόσιο ή ιδιωτικό οργανισμό. Ο Πρόεδρος, τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, και ο Διοικητής της Αρχής, απολαμβάνουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας.

Άρθρο 85

Σχέσεις με τη Βουλή και διοικητικές αρχές - Διαφάνεια Δράσεων

1. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, καθώς και ο Διοικητής της Αρχής, μετά από αίτημα της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής ή κατόπιν δικής τους πρωτοβουλίας, καταθέτουν ενώπιον αυτής, σύμφωνα με το άρθρο 138Α σε συνδυασμό με το άρθρο 41Α του Κανονισμού αυτής, σχετικά με θέματα που αφορούν στις αρμοδιότητες της Αρχής. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εφόσον της ζητηθεί, η Αρχή υποχρεούται να υποβάλλει στον Πρωθυπουργό και στον Πρόεδρο της Βουλής, ειδικές εκθέσεις κατά τη διάρκεια του έτους για θέματα της αρμοδιότητάς της.
2. Η Αρχή συνεργάζεται με τις αρμόδιες δικαστικές και εισαγγελικές αρχές καθώς και με το σύνολο των διοικητικών αρχών και φορέων που ασκούν αρμοδιότητες σε θέματα οικονομικού ελέγχου, λογοδοσίας, διαφάνειας και καταπολέμησης της απάτης και της διαφθοράς και παρέχει τη συνδρομή της, εφόσον της ζητηθεί, στις εν λόγω αρχές, στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων της. Η Αρχή αναλαμβάνει επίσης οριζόντιες δράσεις σε συνεργασία με την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων για τον εντοπισμό φορολογητέας ύλης που συνδέεται με περιπτώσεις διαφθοράς.
3. Η Αρχή, μέσω του Διοικητή της, εισηγείται απευθείας στον Πρωθυπουργό ή στον Υπουργό στον οποίο αναθέτει τη σχετική αρμοδιότητα ο Πρωθυπουργός, νομοθετικές διατάξεις και την έκδοση κανονιστικών πράξεων για ζητήματα που εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της.
4. Η Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων γνωστοποιεί στην Αρχή, πριν από την υποβολή προς ψήφιση στη Βουλή τις νομοθετικές διατάξεις για ζητήματα ακεραιότητας, διαφάνειας, λογοδοσίας, ελέγχων και καταπολέμησης της διαφθοράς. Η Αρχή εντός τριάντα (30) ημερών από το χρόνο που έλαβε γνώση διατυπώνει γνώμη επί αυτών, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν είναι δεσμευτική για τα αρμόδια κυβερνητικά όργανα. Σε

περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας αυτής θεωρείται ότι η Αρχή έχει διατυπώσει γνώμη σύμφωνη προς το περιεχόμενο των νομοθετικών διατάξεων. Σε περιπτώσεις επείγοντος, η ως άνω προθεσμία συντέμνεται σε δέκα (10) ημέρες, ενώ σε περιπτώσεις κατεπείγοντος σε τρεις (3) ημέρες.

5. Η Αρχή συντάσσει αναλυτική ετήσια έκθεση απολογισμού και προγραμματισμού των δραστηριοτήτων της για το επόμενο έτος, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Λειτουργίας της. Στον προγραμματισμό της Αρχής περιλαμβάνονται τόσο ο σχεδιασμός της μακροπρόθεσμης στρατηγικής κατεύθυνσης της Αρχής όσο και το ετήσιο επιχειρησιακό σχέδιό της. Στην έκθεση απολογισμού παρουσιάζεται το έργο που επιτελέστηκε κατά το προηγούμενο έτος και τα αποτελέσματα στους κρίσιμους τομείς δράσης της. Η ετήσια έκθεση απολογισμού της Αρχής υποβάλλεται μέχρι την 31η Μαρτίου κάθε έτους από τον Διοικητή της Αρχής, στον Πρόεδρο της Βουλής και στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, όπου και συζητείται κατά τα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής. Αναρτάται δε στην ιστοσελίδα της Αρχής και δημοσιεύεται σε σχετική έκδοση του Εθνικού Τυπογραφείου.

Άρθρο 86

Οργανισμός και Εσωτερικοί Κανονισμοί της Αρχής

1. Η οργάνωση και διάρθρωση των υπηρεσιών της Αρχής, η σύσταση, συγχώνευση και κατάργηση οργανικών μονάδων, η σύσταση, μετατροπή και κατάργηση των οργανικών θέσεων, ο καθορισμός των αρμοδιοτήτων των οργανικών μονάδων και του προσωπικού, ο προσδιορισμός των επιχειρησιακών διαδικασιών και συστημάτων διακυβέρνησης και διοίκησης, τα ειδικότερα προσόντα διορισμού στους κλάδους και στις ειδικότητες, οι κλάδοι από τους οποίους προέρχονται οι προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων αυτής, καθώς και η κατανομή των οργανικών θέσεων του προσωπικού της Αρχής ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη λειτουργία της Αρχής ρυθμίζονται από τον Οργανισμό και τον Κανονισμό Λειτουργίας της αντίστοιχα.
2. Η λειτουργία της Αρχής ρυθμίζεται από Εσωτερικούς Κανονισμούς, στους οποίους περιλαμβάνονται: α) ο Κανονισμός Λειτουργίας αυτής, με τον οποίο καθορίζονται ειδικότερα θέματα λειτουργίας και άσκησης των αρμοδιοτήτων της Αρχής, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, και β) επιμέρους Κανονισμοί με τους οποίους καθορίζονται ειδικότερες επιχειρησιακές διαδικασίες, τα καθήκοντα του προσωπικού των υπηρεσιών της και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα
3. Ο Οργανισμός, ο Κανονισμός Λειτουργίας και οι λοιποί Κανονισμοί εκδίδονται με αποφάσεις του Διοικητή κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Συμβουλίου Διοίκησης, και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ειδικά μέχρι τον διορισμό του Προέδρου και των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης, η έκδοση και η δημοσίευση του Οργανισμού, του Κανονισμού Λειτουργίας και των επιμέρους Κανονισμών της Αρχής γίνονται με σχετικές αποφάσεις του Διοικητή.

Άρθρο 87

Όργανα Διοίκησης της Αρχής

Τα όργανα Διοίκησης της Αρχής είναι το Συμβούλιο Διοίκησης και ο Διοικητής

Άρθρο 88

Επιλογή-Διορισμός-Πλαίσιο Καθηκόντων Συμβουλίου Διοίκησης

1. Το Συμβούλιο Διοίκησης είναι πενταμελές, αποτελούμενο από τον Πρόεδρο και τέσσερα (4) ακόμη τακτικά μέλη. Μόνο ο Πρόεδρος της Αρχής είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου Διοίκησης συμμετέχει ο Διοικητής της Αρχής ως εκ της ιδιότητάς του, χωρίς δικαίωμα ψήφου.
2. α) Η επιλογή των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης, γίνεται με ανοικτό διαγωνισμό. Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται η διαδικασία προκήρυξης του ανοικτού διαγωνισμού, η γραμματειακή υποστήριξη της Επιτροπής της επόμενης παραγράφου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου. β) Η επιλογή των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης γίνεται από ανεξάρτητη Επιτροπή Επιλογής, η οποία θα απαρτίζεται από αα) τον Πρόεδρο του Α.Σ.Ε.Π. ή αναπληρωτή του υποδεικνυόμενο από αυτόν, ως Πρόεδρο, ββ) ένα μέλος της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας, υποδεικνυόμενο από τον Πρόεδρο αυτής, γγ) έναν Αντιπρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, υποδεικνυόμενο από τον Πρόεδρο του Ν.Σ.Κ., δδ) ένα μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), βαθμίδας Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή Νομικής Σχολής της χώρας, που υποδεικνύεται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, εε) τον Γενικό Γραμματέα αρμόδιο για θέματα προσωπικού Δημόσιας Διοίκησης. γ) Η Επιτροπή Επιλογής καταρτίζει κατάλογο των επικρατέστερων υποψηφίων, με βάση προκαθορισμένα και αντικειμενικά κριτήρια, ο οποίος αποτελείται από διπλάσιο αριθμό υποψηφίων από τον αριθμό των σχετικών θέσεων και υποβάλλεται στο Υπουργικό Συμβούλιο. Σε περίπτωση που οι υποψήφιοι είναι λιγότεροι από το διπλάσιο αριθμό των θέσεων, περιλαμβάνονται όλοι οι υποψήφιοι στον εν λόγω κατάλογο. δ) Το Υπουργικό Συμβούλιο επιλέγει από τον ανωτέρω κατάλογο, ισάριθμους με τις προς πλήρωση θέσεις επικρατέστερους υποψηφίους, και υποβάλλει προς έγκριση της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής κάθε έναν από αυτούς ξεχωριστά, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής. Σε περίπτωση που η Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας δεν εγκρίνει έναν ή περισσότερους από τους προταθέντες υποψηφίους, το Υπουργικό Συμβούλιο προτείνει νέους υποψηφίους από τον κατάλογο των επικρατέστερων υποψηφίων της προηγούμενης παραγράφου.
3. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης της Αρχής διορίζονται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

4. Η θητεία των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης ορίζεται πενταετής και μπορεί να ανανεωθεί μόνο μία φορά. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, δύο (2) από τα τέσσερα (4) μέλη κληρώνονται αμέσως μετά από τη λήψη της απόφασης επιλογής τους και διορίζονται για θητεία τριών (3) ετών, άλλα δύο (2) για θητεία πέντε (5) ετών. Στην κλήρωση αυτή δεν περιλαμβάνεται ο Πρόεδρος της Αρχής, που διορίζεται για θητεία πέντε ετών. Αν ανανεωθεί η θητεία μέλους που σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο διορίστηκε για περιορισμένη θητεία, η ανανέωση χωρεί για πλήρη θητεία πέντε (5) ετών.
5. Η θητεία των μελών παρατείνεται αυτοδικαία μέχρι το διορισμό νέων. Ο χρόνος παράτασης της θητείας δεν μπορεί να υπερβεί σε κάθε περίπτωση τους έξι (6) μήνες. Η Αρχή μπορεί να συνεχίσει να λειτουργεί, εάν κάποια από τα μέλη της εκλείψουν ή αποχωρήσουν για οποιονδήποτε λόγο, εφόσον τα λοιπά τακτικά μέλη επαρκούν για το σχηματισμό απαρτίας.
6. Τον Πρόεδρο της Αρχής, όταν κωλύεται, απουσιάζει ή ελλείπει, αναπληρώνει ένα από τα υπόλοιπα τακτικά μέλη, που έχει ορισθεί προς τούτο με απόφαση του Προέδρου της Αρχής που λαμβάνεται εντός τριών μηνών από τον διορισμό του Συμβουλίου Διοίκησης της Αρχής.
7. α) Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, έχουν υποχρέωση να τηρούν τις αρχές της αντικειμενικότητας, της αμεροληψίας και της ακεραιότητας, να υπηρετούν με συνέπεια τους σκοπούς της Αρχής και να ασκούν τις αρμοδιότητες που τους ανατίθενται από τον παρόντα νόμο και από την εκάστοτε κείμενη νομοθεσία, με γνώμονα την επίτευξη των στόχων και την αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία και δράση της Αρχής. β) Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, υποχρεούνται σε δήλωση και έλεγχο της περιουσιακής τους κατάστασης σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, τόσο κατά τη διάρκεια της θητείας τους όσο και για δύο (2) έτη μετά από τη λήξη της θητείας τους και υπόκεινται σε κατά προτεραιότητα έλεγχο από τη Γ` Μονάδα Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες. γ) Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης πρέπει να παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Ιδιαίτερα οφείλουν να απέχουν από κάθε ενέργεια ή διαδικασία που συνιστά συμμετοχή σε λήψη απόφασης ή διατύπωση γνώμης ή πρότασης εφόσον: αα) η ικανοποίηση προσωπικού συμφέροντός τους συνδέεται με την έκβαση της υπόθεσης, ή ββ) είναι σύζυγοι ή συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, κατ' ευθεία μεν γραμμή απεριορίστως, εκ πλαγίου δε έως και δευτέρου βαθμού, με κάποιον από τους ενδιαφερομένους, ή γγ) έχουν ιδιαίτερο δεσμό, ιδιάζουσα σχέση ή εχθρότητα με τους ενδιαφερομένους. Τα ανωτέρω πρόσωπα οφείλουν να υπογράψουν σύμφωνο εμπιστευτικότητας και δήλωση για τη μη ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων προτού αναλάβουν τα καθήκοντά τους. Όταν οποιοδήποτε θέμα που άπτεται των συμφερόντων του Προέδρου ή άλλου μέλους του Συμβουλίου Διοίκησης τεθεί ενώπιον του Συμβουλίου Διοίκησης, το μέλος αυτό υποχρεούται να προβεί σε δήλωση σχετικά με το λόγο που

επιβάλλει την αποχή του κατά την έναρξη της συζήτησης, να μη συμμετάσχει στη συζήτηση και στη σχετική απόφαση και δεν προσμετράται για τον υπολογισμό απαρτίας. Σε περίπτωση κωλύματος συμμετοχής περισσότερων του ενός μελών λόγω σύγκρουσης συμφερόντων, το Συμβούλιο Διοίκησης βρίσκεται σε απαρτία και αποφασίζει νόμιμα με τα λοιπά, μη κωλύόμενα, μέλη. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 7 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α` 45). Με τον Κανονισμό Λειτουργίας της Αρχής καθορίζονται ειδικότερες λεπτομέρειες σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου για τη σύγκρουση συμφερόντων του Προέδρου και των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης. Η παράβαση των διατάξεων του παρόντος άρθρου και των σχετικών διατάξεων του Κανονισμού Λειτουργίας της Αρχής συνιστά σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα.

8. Κατά παρέκκλιση κάθε ισχύουσας διάταξης, οι κάθε είδους αποδοχές του Προέδρου, τακτικές ή πρόσθετες, για όλο το διάστημα της θητείας του, ορίζονται στο 60% των συνολικών αποδοχών και επιδομάτων, παροχών και αποζημιώσεων του Προέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, όπως αυτές ορίζονται στα άρθρα 32 και 33 του ν. 3205/2003 (Α' 297), όπως ισχύουν κάθε φορά. Οι αποδοχές και οι εν γένει πρόσθετες αμοιβές του Προέδρου της Αρχής είτε είναι ιδιώτης είτε δημόσιος υπάλληλος ή λειτουργός ή μισθωτός με σχέση εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου σε φορέα του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται στο άρθρο 51 του ν. 1892/1990, εξαιρούνται από το ανώτατο όριο αποδοχών της παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015 (Α' 176). Για τον υπολογισμό του ανώτατου ορίου αποδοχών εφαρμόζεται αναλόγως η περίπτωση α' της παρ. 3 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015.
9. Οι αποδοχές των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης καθορίζονται στο ποσό των τριακοσίων ευρώ (350,00 €) ανά συνεδρίαση και σε κάθε περίπτωση δεν μπορούν να υπερβαίνουν ετησίως το σαράντα τοις εκατό (40%) των αποδοχών Γενικού Γραμματέα Υπουργείου. Για τον Πρόεδρο και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης που καλούνται από το εξωτερικό, αναγνωρίζονται έξοδα κίνησης με κάθε μεταφορικό μέσο, ημερήσια αποζημίωση εξωτερικού και έξοδα διανυκτέρευσης εξωτερικού της περίπτωσης β' της κατηγορίας Ι της παρ. 1 του άρθρου 5 του Κεφαλαίου Α' της υποπαραγράφου Δ9 της παρ. Δ' του Μέρους Β' του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (Α' 94). Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης εξαιρούνται του ανωτάτου ορίου ημερών εκτός έδρας του άρθρου 3 του Κεφαλαίου Α' της υποπαραγράφου Δ9 της παρ. Δ' του Μέρους Β' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015. Οι ανωτέρω αποδοχές δύνανται να αναπροσαρμόζονται με σχετική Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που εκδίδεται κατόπιν σχετικής εισήγησης του Προέδρου του Συμβουλίου Διοίκησης.
10. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης είναι πρόσωπα εγνωσμένου κύρους, υψηλής επιστημονικής συγκρότησης και επαγγελματικής εμπειρίας σε τομείς που έχουν σχέση με τις αρμοδιότητες της Αρχής ή/και του Συμβουλίου Διοίκησης. Οι υποψήφιοι πρέπει να διαθέτουν:
α) πτυχίο ή δίπλωμα Α.Ε.Ι. νομικής ή οικονομικής κατεύθυνσης ή διοίκησης

- επιχειρήσεων ή θετικών επιστημών ή δημόσιας διοίκησης ή διεθνών σπουδών ή ισότιμο τίτλο σπουδών σχολών της ημεδαπής ή αλλοδαπής αντίστοιχων ειδικοτήτων. Συνεκτιμώμενο προσόν κατά την επιλογή θεωρούνται οι μεταπτυχιακοί ή διδακτορικοί τίτλοι ελληνικού Α.Ε.Ι. ή αναγνωρισμένου ισότιμου της αλλοδαπής ή η αποφοίτηση από την Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. που αποδεικνύουν την επιστημονική εξειδίκευση σε συναφή προς τους σκοπούς της Αρχής ή/και τις αρμοδιότητες του Συμβουλίου Διοίκησης γνωστικά αντικείμενα, β) επαγγελματική εμπειρία σε συναφή προς τους σκοπούς της Αρχής ή/και τις αρμοδιότητες του Συμβουλίου Διοίκησης αντικείμενα τουλάχιστον δέκα (10) ετών, γ) άριστη γνώση τουλάχιστον μιας ξένης γλώσσας και ιδίως της αγγλικής. Η γνώση επιπλέον ξένων γλωσσών θεωρείται επιπρόσθετο προσόν
11. Οι υποψήφιοι πρέπει να έχουν τα προσόντα διορισμού τόσο κατά το χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων όσο και κατά το χρόνο του διορισμού.
  12. Οι υποψήφιοι πρέπει επίσης να μην έχουν κώλυμα διορισμού κατά τις διατάξεις των άρθρων 5 και 8 του Υπαλληλικού Κώδικα, είτε κατά το χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων είτε κατά το χρόνο του διορισμού, και επιπλέον: α) Να μην έχουν απολυθεί από θέση δημόσιας υπηρεσίας ή Ο.Τ.Α. Α' και Β' βαθμού ή άλλου νομικού προσώπου του δημόσιου τομέα, λόγω επιβολής της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης ή λόγω καταγγελίας της σύμβασης εργασίας για σπουδαίο λόγο, οφειλόμενο σε υπαιτιότητά τους. β) Να μην έχουν αποκλεισθεί από αρμόδια αρχή από την άσκηση ενός επαγγέλματος ή να μην τους έχει απαγορευθεί η ανάληψη θέσης Προϊσταμένου ή στελέχους οποιασδήποτε δημόσιας αρχής, λόγω σοβαρού πειθαρχικού παραπτώματος. γ) Να μη συνδέονται με οποιαδήποτε σχέση εργασίας με την Αρχή. δ) Δεν μπορεί να διοριστεί Πρόεδρος ή μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης πρόσωπο, το οποίο είναι εν ενεργεία δικαστικός λειτουργός, είναι ή έχει διατελέσει μέλος της Βουλής ή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της Κυβέρνησης ή των οργάνων διοίκησης πολιτικού κόμματος, κατά την τρέχουσα ή την προηγούμενη βουλευτική περίοδο, ή έχει ανακηρυχθεί υποψήφιος βουλευτής, κατά τις ίδιες ως άνω περιόδους. ε) Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης δεν μπορούν να είναι σύζυγοι ή συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, κατ' ευθεία μεν γραμμή απεριορίστως, εκ πλαγίου δε έως και δευτέρου βαθμού με τον Διοικητή ή οποιοδήποτε άλλο μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης, του Προέδρου συμπεριλαμβανομένου.
  13. Ως προς τα κώλυμα, ασυμβίβαστα και τους κανόνες αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων για τον Πρόεδρο του Συμβουλίου Διοίκησης εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 68 έως 74 του παρόντος.
  14. Σε περίπτωση που ο Πρόεδρος είναι μόνιμος δημόσιος υπάλληλος ή όργανο ή λειτουργός δημόσιου φορέα της Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με το μητρώο φορέων Γενικής Κυβέρνησης που τηρεί η Ελληνική Στατιστική Αρχή, με τη λήξη της θητείας του επανέρχεται στην οργανική θέση που κατείχε πριν από το διορισμό του. Σε αυτή την περίπτωση ο χρόνος της θητείας του

λογίζεται, για κάθε βαθμολογική ή/και μισθολογική έννομη συνέπεια, ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας σε θέση Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης.

15. Τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης είναι μερικής απασχόλησης και δεν αναστέλλεται η άσκηση οποιουδήποτε δημοσίου λειτουργήματος, καθώς και η άσκηση καθηκόντων σε οποιαδήποτε θέση του Δημοσίου, ανεξάρτητων αρχών, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και των επιχειρήσεών τους, των Ν.Π.Δ.Δ. και των κρατικών Ν.Π.Ι.Δ. ή δημοσίων επιχειρήσεων ή επιχειρήσεων, τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους δεν επιτρέπεται να ασκούν οποιοδήποτε έμμισθο ή άμισθο λειτουργήμα ή οποιαδήποτε άλλη επαγγελματική δραστηριότητα που δεν συμβιβάζεται με την ιδιότητα ή τα καθήκοντα μέλους του Συμβουλίου Διοίκησης της Αρχής. Ιδίως δεν επιτρέπεται να παρέχουν υπηρεσίες ή να έχουν οποιαδήποτε έννομη σχέση με εταιρεία ή επιχείρηση, εκ της οποίας μπορεί να προκληθεί σύγκρουση συμφερόντων. Δεν συνιστά για αυτούς ασυμβίβαστο η άσκηση καθηκόντων μέλους Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, με καθεστώς πλήρους ή μερικής απασχόλησης και η άσκηση καθηκόντων μέλους του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.
16. Μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης, περιλαμβανομένου του Προέδρου, παύεται από το αξίωμά του με αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως για τους εξής λόγους: α) Για αδυναμία εκτέλεσης των καθηκόντων του λόγω κωλύματος, νόσου ή αναπηρίας σωματικής ή πνευματικής που διαρκεί για περισσότερους από τρεις συνεχόμενους μήνες ή αν δεν έχει εκπληρώσει τα καθήκοντά του για τρεις συνεχόμενους μήνες για οποιονδήποτε άλλο λόγο, χωρίς την άδεια του Συμβουλίου Διοίκησης. β) Για σπουδαίο λόγο που αφορά στην εκτέλεση των καθηκόντων του. Σπουδαίο λόγο συνιστά ιδίως η αποκάλυψη εμπιστευτικών θεμάτων, για τα οποία έλαβε γνώση κατά την άσκηση των καθηκόντων του και η κατάχρηση της θέσης του για ίδιο, προσωπικό ή εμπορικό όφελος. γ) Αν παραπεμφθεί αμετάκλητα στο ακροατήριο για αδίκημα που συνεπάγεται κώλυμα διορισμού σε θέση δημοσίου υπαλλήλου ή έκπτωση δημοσίου υπαλλήλου, σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 149 του Υπαλληλικού Κώδικα. δ) Εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις θέσης του σε αυτοδίκαιη αργία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 103 παρ. 1 του Υπαλληλικού Κώδικα. ε) Αν δεν προβεί στις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις περί σύγκρουσης συμφερόντων, κατά τα οριζόμενα στις σχετικές διατάξεις του παρόντος. στ) Αν έχει αποκλεισθεί ή παυθεί από αρμόδια αρχή από την άσκηση ενός επαγγέλματος ή του έχει απαγορευθεί η ανάληψη θέσης Προϊσταμένου ή στελέχους οποιουδήποτε δημοσίου νομικού προσώπου, λόγω σοβαρού πειθαρχικού παραπτώματος. ζ) Αν εκλεγεί μέλος της Βουλής των Ελλήνων, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της Κυβέρνησης ή των οργάνων διοίκησης πολιτικού κόμματος ή αν ανακηρυχθεί υποψήφιος Βουλευτής.

17. Ο Πρόεδρος ή μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης που έχει παυθεί από το αξίωμά του, δύναται να προσβάλει με προσφυγή ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας την απόφαση περί παύσεώς του. Η προθεσμία και η άσκηση της προσφυγής δεν αναστέλλουν την προσβαλλόμενη απόφαση.
18. Μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου, που προτίθεται να παραιτηθεί από το αξίωμά του, ενημερώνει σχετικά το Υπουργικό Συμβούλιο και το Συμβούλιο Διοίκησης, τουλάχιστον τρεις μήνες πριν από την παραίτησή του. Η παραίτηση γίνεται αποδεκτή με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
19. Σε περίπτωση κένωσης της θέσης του Προέδρου ή μέλους του Συμβουλίου Διοίκησης, λόγω θανάτου, παραίτησης ή παύσης, διορίζεται νέος Πρόεδρος ή μέλος, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στον παρόντα νόμο εντός δύο μηνών από την κένωση της θέσης, για πλήρη θητεία. Μέχρι το διορισμό νέου Προέδρου ή μέλους, η λειτουργία του Συμβουλίου Διοίκησης δεν διακόπτεται. Για το διάστημα μέχρι το διορισμό νέου Προέδρου τα καθήκοντα αυτού ασκεί ο αναπληρωτής αυτού ή εάν δεν υπάρχει αναπληρωτής, καθήκοντα Προέδρου ασκεί κάποιο από τα υπολειπόμενα μέλη με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης.
20. Η διαδικασία για το διορισμό νέου Προέδρου ή μέλους του Συμβουλίου Διοίκησης ξεκινάει τουλάχιστον τρεις μήνες πριν από την εκπνοή της θητείας αυτών, σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία. Σε περίπτωση μη ολοκλήρωσης της διαδικασίας για το διορισμό νέου Προέδρου ή μέλους κατά τα ανωτέρω, η θητεία του απερχόμενου Προέδρου ή μέλους παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι το διορισμό νέων και σε κάθε περίπτωση για διάστημα που δεν δύναται να υπερβαίνει τους έξι μήνες.

Άρθρο 89

Αρμοδιότητες Συμβουλίου Διοίκησης

Το Συμβούλιο Διοίκησης έχει τις εξής αρμοδιότητες:

1. Εγκρίνει το στρατηγικό και επιχειρησιακό σχεδιασμό της Αρχής, το ετήσιο και το πολυετές πλάνο ελεγκτικής δράσης της Αρχής, το σχέδιο προϋπολογισμού της Αρχής, πριν την υποβολή του στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, και την ετήσια έκθεση απολογισμού των δραστηριοτήτων της Αρχής.
2. Κατατάσσει τους δύο (2) επικρατέστερους υποψηφίους για τη θέση του Διοικητή και υποβάλλει σχετική πρόταση στον Πρωθυπουργό.
3. Επιλέγει και διορίζει τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου (Audit Committee) της Αρχής.
4. Παρέχει τη γνώμη του: α) για το σχεδιασμό της πολιτικής προσωπικού της Αρχής και παρακολουθεί την εφαρμογή αυτής, β) για την ανάπτυξη και την εφαρμογή μεθοδολογιών και ειδικότερων συστημάτων ποιοτικής και ποσοτικής αξιολόγησης, προαγωγών, βαθμολογικής και υπηρεσιακής εξέλιξης του προσωπικού της Αρχής, γ) για την ανάπτυξη και την εφαρμογή μεθοδολογιών και ειδικότερου συστήματος μισθολογικού καθεστώτος και

επιπλέον ανταμοιβής (bonus) του προσωπικού της Αρχής, δ) για τον καθορισμό των ειδικότερων προσόντων διορισμού σε κλάδους και σε ειδικότητες και των κριτηρίων πρόσληψης προσωπικού στην Αρχή, ε) για τη σύσταση, τη μετατροπή και την κατάργηση οργανικών θέσεων προσωπικού όλων των κλάδων, ειδικοτήτων και κατηγοριών, στ) για την κατανομή των οργανικών θέσεων μεταξύ των οργανικών μονάδων όλων των επιπέδων της Αρχής, ζ) για την ένταξη έργων στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών, η) για την σκοπιμότητα και τη βιωσιμότητα της χρηματοδότησης δράσεων της Αρχής από τα διαρθρωτικά ταμεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, την Υπηρεσία Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ε.Ε., τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (Ε.Ο.Χ.), και οποιαδήποτε άλλη πηγή χρηματοδότησης εκτός του κρατικού προϋπολογισμού, θ) για την υπογραφή συμφωνιών συνεργασίας με διεθνείς οργανισμούς.

5. Παρέχει τη σύμφωνη γνώμη του: α) για την κατάρτιση του Οργανισμού της Αρχής, καθώς και για την τροποποίηση αυτού, σε περιπτώσεις σημαντικών οργανωτικών αλλαγών, όπως είναι η σύσταση, η συγχώνευση, η μετατροπή ιεραρχικού επιπέδου οργανικής μονάδας, η κατάργηση και η αναστολή λειτουργίας υπηρεσιών επιπέδου Γενικών Διευθύνσεων ή Διευθύνσεων ή Τμημάτων της Κεντρικής Υπηρεσίας καθώς και των Περιφερειακών Υπηρεσιών της Αρχής, β) για τον καθορισμό των κλάδων από τους οποίους προέρχονται οι Προϊστάμενοι των προαναφερθεισών οργανικών μονάδων, γ) για τον Κανονισμό Λειτουργίας και τους επιμέρους Κανονισμούς της Αρχής.
6. Στις περιπτώσεις που ζητείται η γνώμη του Συμβουλίου Διοίκησης τεκμαίρεται ότι αυτή είναι θετική μετά την παρέλευση αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την υποβολή του σχετικού ερωτήματος προς αυτό.
7. Το Συμβούλιο Διοίκησης δεν δύναται να ζητά και να έχει πρόσβαση σε φακέλους και πληροφορίες που αφορούν σε συγκεκριμένες υποθέσεις απάτης και διαφθοράς και να παρεμβαίνει καθ' οιονδήποτε τρόπο στη διερεύνηση αυτών των περιπτώσεων.
8. Τα ειδικότερα θέματα που σχετίζονται με τις συνεδριάσεις του Συμβουλίου Διοίκησης, το πλαίσιο λειτουργίας και λήψης αποφάσεων ορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας της Αρχής.

Άρθρο 90

Επιλογή-Διορισμός-Πλαίσιο Καθηκόντων Διοικητή

1. Στην Αρχή συνιστάται θέση Διοικητή, ο οποίος τελεί σε καθεστώς πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και είναι ο επικεφαλής της Αρχής. Η θητεία του Διοικητή ορίζεται πενταετής και μπορεί να ανανεωθεί μόνο μία φορά με απόφαση του Πρωθυπουργού, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Συμβουλίου Διοίκησης, με πλειοψηφία των 4/5 του συνόλου των μελών του.
2. α) Η επιλογή του Διοικητή της Αρχής, γίνεται με ανοικτό διαγωνισμό. Με απόφαση του Πρωθυπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της

Κυβερνήσεως, καθορίζεται η διαδικασία προκήρυξης του διαγωνισμού, η γραμματειακή υποστήριξη της Επιτροπής της επόμενης παραγράφου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου. β) Η επιλογή των υποψηφίων γίνεται από την ανεξάρτητη Επιτροπή Επιλογής, του άρθρου 88 του παρόντος νόμου. γ) Η Επιτροπή Επιλογής καταρτίζει κατάλογο των τεσσάρων (4) επικρατέστερων υποψηφίων, με βάση προκαθορισμένα και αντικειμενικά κριτήρια, ο οποίος υποβάλλεται στο Συμβούλιο Διοίκησης. Σε περίπτωση που οι υποψήφιοι είναι λιγότεροι από τέσσερις (4), περιλαμβάνονται όλοι οι υποψήφιοι στον εν λόγω κατάλογο. δ) Το Συμβούλιο Διοίκησης κατατάσσει τους δύο (2) επικρατέστερους υποψηφίους με σειρά προτεραιότητας και υποβάλλει σχετική πρόταση στον Πρωθυπουργό. Ο Πρωθυπουργός επιλέγει τον Διοικητή, τον οποίο και υποβάλλει προς έγκριση στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στον Κανονισμό της Βουλής. Σε περίπτωση που η Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας δεν εγκρίνει τον προταθέντα υποψήφιο, η διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου επαναλαμβάνεται για τον έτερο των δύο επικρατέστερων υποψηφίων. Ο Διοικητής διορίζεται με απόφαση του Πρωθυπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, στην οποία αναφέρονται οι παράγοντες που ελήφθησαν υπόψη για την επιλογή αυτή.

3. Ο Διοικητής είναι πρόσωπο εγνωσμένου κύρους, υψηλής επιστημονικής συγκρότησης και επαγγελματικής εμπειρίας σε τομείς που έχουν σχέση με τις αρμοδιότητες της Αρχής και ειδικά στους τομείς της πρόληψης και της καταπολέμησης της απάτης και της διαφθοράς, του ελέγχου των συστημάτων διοίκησης και διακυβέρνησης, της διαφάνειας, της ακεραιότητας και της λογοδοσίας. Τα προτεινόμενα πρόσωπα πρέπει να διαθέτουν: α) Πτυχίο Α.Ε.Ι. νομικής ή οικονομικής κατεύθυνσης ή διοίκησης επιχειρήσεων ή θετικών επιστημών ή δημόσιας διοίκησης ή διεθνών σπουδών ή ισότιμο τίτλο σπουδών σχολών της ημεδαπής ή αλλοδαπής αντίστοιχων ειδικοτήτων. β) Μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο ελληνικού Α.Ε.Ι. ή αναγνωρισμένου ισότιμου της αλλοδαπής, που να αποδεικνύει την επιστημονική εξειδίκευση σε συναφή προς τους σκοπούς της Αρχής γνωστικά αντικείμενα. γ) Σημαντική διοικητική εμπειρία, σε θέσεις ευθύνης, σε διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού, κατάρτιση στρατηγικών σχεδίων, διαχείριση έργων και δραστηριοτήτων, συντονισμό ομάδων και διαδικασίες στοχοθεσίας και παρακολούθησης επίτευξης στόχων. δ) Άριστη γνώση τουλάχιστον μιας ξένης γλώσσας, ιδίως της αγγλικής. Η γνώση επιπλέον ξένων γλωσσών θεωρείται επιπρόσθετο προσόν. ε) Αποδεδειγμένη εμπειρία τουλάχιστον δέκα (10) ετών σε πολιτικές, έργα και δράσεις καταπολέμησης της απάτης και της διαφθοράς, ανάπτυξης και ενίσχυσης μηχανισμών ακεραιότητας, διαφάνειας και λογοδοσίας, ανάπτυξης συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων, οργανωτικών μεταρρυθμίσεων και διαχείρισης αλλαγών. Η εμπειρία από ανάλογα έργα σε διεθνείς οργανισμούς και χώρες του εξωτερικού αξιολογείται ως επιπρόσθετο προσόν. στ) Η κατοχή επαγγελματικών πιστοποιήσεων από

αναγνωρισμένους φορείς επαγγελματικής πιστοποίησης σχετικά με τα θέματα αρμοδιότητας της Αρχής αξιολογείται ως επιπρόσθετο προσόν.

4. Οι υποψήφιοι πρέπει να έχουν τα προσόντα διορισμού τόσο κατά το χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων όσο και κατά το χρόνο του διορισμού.
5. Για τους υποψηφίους για τη θέση του Διοικητή της Αρχής ισχύουν τα κωλύματα, ασυμβίβαστα και κανόνες αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων των άρθρων 68-74 του παρόντος νόμου. Επιπρόσθετα δεν μπορεί να είναι υποψήφιος πρόσωπο που έχει υπερβεί τα 60 έτη της ηλικίας του ή είναι συνταξιούχος.
6. Σε περίπτωση που ο Διοικητής είναι μόνιμος δημόσιος υπάλληλος ή όργανο ή λειτουργός δημόσιου φορέα της Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με το μητρώο φορέων Γενικής Κυβέρνησης που τηρεί η Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία, με τη λήξη της θητείας του επανέρχεται στην οργανική θέση που κατείχε πριν από το διορισμό του. Σε αυτή την περίπτωση ο χρόνος της θητείας του λογίζεται, για κάθε βαθμολογική ή/και μισθολογική έννομη συνέπεια, ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας σε θέση Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης.
7. α) Ο Διοικητής κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, έχει υποχρέωση να τηρεί τις αρχές της αντικειμενικότητας, της αμεροληψίας και της ακεραιότητας, να υπηρετεί με συνέπεια τους σκοπούς της Αρχής και να ασκεί τις αρμοδιότητες που του ανατίθενται από τον παρόντα νόμο και από την εκάστοτε κείμενη νομοθεσία, με γνώμονα την επίτευξη των στόχων και την αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία και δράση της Αρχής. β) Ο Διοικητής, υποχρεούται σε δήλωση και έλεγχο της περιουσιακής του κατάστασης σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, τόσο κατά τη διάρκεια της θητείας τους όσο και για δύο (2) έτη μετά από τη λήξη της θητείας τους και υπόκειται σε κατά προτεραιότητα έλεγχο από τη Γ` Μονάδα Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες. γ) Η παράβαση των διατάξεων του παρόντος άρθρου και των σχετικών διατάξεων του Κανονισμού Λειτουργίας της Αρχής συνιστά σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα.
8. Κατά παρέκκλιση κάθε ισχύουσας διάταξης, οι κάθε είδους αποδοχές του Διοικητή, τακτικές ή πρόσθετες, για όλο το διάστημα της θητείας του, ορίζονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ΥΑ 2/50935/0022, 02.05.2007 (Β' 1672) για τον καθορισμό των αποδοχών του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, η οποία παραμένει σε ισχύ. Οι αποδοχές και οι εν γένει πρόσθετες αμοιβές του Διοικητή της Αρχής είτε είναι ιδιώτης είτε δημόσιος υπάλληλος ή λειτουργός ή μισθωτός με σχέση εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου σε φορέα του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται στο άρθρο 51 του ν. 1892/1990, εξαιρούνται από το ανώτατο όριο αποδοχών της παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015. Για τον υπολογισμό του ανώτατου ορίου αποδοχών εφαρμόζεται αναλόγως η περίπτωση α' της παρ. 3 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015.

9. Όταν συντρέχουν αναμφισβήτητα πραγματικά περιστατικά που συνιστούν λόγο παύσης του Διοικητή πριν από τη λήξη της θητείας του, το Συμβούλιο Διοίκησης εκκινεί τη διαδικασία, προτείνοντας, με πλειοψηφία 4/5 των μελών του, αιτιολογημένα την πρόωγη παύση του στον Πρωθυπουργό, ο οποίος εκδίδει σχετική πράξη, η οποία περιλαμβάνει την αιτιολογημένη εισήγηση του Συμβουλίου Διοίκησης και η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο Πρωθυπουργός δύναται οποτεδήποτε να ζητήσει τη γνώμη του Συμβουλίου Διοίκησης για το εάν συντρέχουν πραγματικά περιστατικά που συνιστούν λόγο πρόωρης παύσης του Διοικητή. Ο Διοικητής παύεται πρόωρα για τους λόγους της παρ. 16 του άρθρου 88 του παρόντος.
10. Ο Διοικητής, που έχει παυθεί από το αξίωμά του, δύναται να προσβάλει με προσφυγή ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας την απόφαση περί παύσεώς του. Η άσκηση προσφυγής δεν αναστέλλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης απόφασης.
11. Ο Διοικητής όταν προτίθεται να παραιτηθεί από το αξίωμά του, ενημερώνει σχετικά τον Πρωθυπουργό και το Συμβούλιο Διοίκησης, τουλάχιστον τρεις μήνες πριν από την παραίτησή του. Η παραίτηση γίνεται αποδεκτή με απόφαση του Πρωθυπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
12. Σε κάθε περίπτωση κένωσης της θέσης του Διοικητή, διορίζεται νέος Διοικητής, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στον παρόντα νόμο, εντός δύο μηνών από την κένωση της θέσης.
13. Η διαδικασία για το διορισμό νέου Διοικητή ξεκινάει τουλάχιστον τρεις μήνες πριν από την εκπνοή της θητείας αυτού, σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία της παρ. 2 του παρόντος άρθρου.
14. Σε περίπτωση καθυστέρησης επιλογής του Διοικητή μετά από τη λήξη της θητείας του ή σε περίπτωση πρόωρης λήξης της θητείας αυτού ή σε περίπτωση προσωρινής αδυναμίας εκτέλεσης των καθηκόντων του, για το χρονικό διάστημα από τη λήξη της θητείας του μέχρι το διορισμό του διαδόχου του ή για όσο διάστημα ο Διοικητής τελεί σε προσωρινή αδυναμία εκτέλεσης των καθηκόντων του, αναπληρώνεται από τον Επικεφαλής της Μονάδας Επιθεωρήσεων και Ελέγχων της Αρχής για όλες τις έννομες συνέπειες. Σε περίπτωση απουσίας ή αδυναμίας του τελευταίου να εκτελέσει τα καθήκοντά του ή εάν αυτός για οποιονδήποτε λόγο παύσει να εκτελεί αυτά, με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης ορίζεται ως αναπληρωτής ένας από τους προϊσταμένους Γενικής Διεύθυνσης της Αρχής, μέχρι το διορισμό του νέου Διοικητή της Αρχής ή την ανάληψη των καθηκόντων του υφισταμένου.

Άρθρο 91

Αρμοδιότητες Διοικητή της Αρχής

1. Όλες οι αρμοδιότητες της Αρχής που προβλέπονται στον παρόντα νόμο ή σε άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας ασκούνται από τον Διοικητή της, πλην αυτών που ρητώς ορίζεται ότι ασκούνται από το Συμβούλιο Διοίκησης.

2. Ο Διοικητής, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά: α) Διαμορφώνει και επικαιροποιεί τον μακροπρόθεσμο στρατηγικό σχεδιασμό της Αρχής. β) Καταρτίζει και αναθεωρεί το ετήσιο επιχειρησιακό σχέδιο της Αρχής και καθορίζει τους ποιοτικούς και ποσοτικούς στόχους, τους δείκτες μέτρησης των αποτελεσμάτων, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, τα κριτήρια αξιολόγησης των οργανικών μονάδων αυτής, των προϊσταμένων αυτών και του προσωπικού τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. γ) Εισηγείται τις αναγκαίες νομοθετικές ρυθμίσεις για ζητήματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Αρχής. δ) Υποβάλλει απαντήσεις της Αρχής, προς τα αρμόδια κυβερνητικά όργανα, για την υποβοήθηση της άσκησης των κοινοβουλευτικών αρμοδιοτήτων. ε) Λαμβάνει μέτρα για τη διασφάλιση της διαφάνειας και την καταπολέμηση της διαφθοράς στις υπηρεσίες που υπάγονται στην Αρχή, συμπεριλαμβανομένης και της κίνησης της διαδικασίας πειθαρχικής δίωξης ενώπιον των αρμόδιων Πειθαρχικών Συμβουλίων. στ) Αποφασίζει για τη συμμετοχή της Αρχής σε Ομάδες Εργασίας ή Επιτροπές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διεθνών οργανισμών με αντικείμενο που άπτεται των αρμοδιοτήτων της. ζ) Εκπροσωπεί την Αρχή στο εθνικό και διεθνές επίπεδο για κάθε ζήτημα που αφορά στους σκοπούς και στις αρμοδιότητες της Αρχής.
3. α) Προϊσταται του συνόλου του προσωπικού, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και τα ειδικότερα οριζόμενα στον Οργανισμό και στον Κανονισμό Λειτουργίας της Αρχής. β) Αποφασίζει για τα ειδικότερα προσόντα και τα κριτήρια πρόσληψης προσωπικού στην Αρχή και για την υποβολή στους αρμόδιους φορείς και στο Α.Σ.Ε.Π. των αντίστοιχων αιτημάτων για τις σχετικές προκηρύξεις, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. γ) Καθορίζει ειδικό σύστημα προαγωγών και βαθμολογικής και υπηρεσιακής εξέλιξης των υπαλλήλων της Αρχής. δ) Καθορίζει ειδικό μισθολογικό καθεστώς και ειδικότερο σύστημα επιπλέον ανταμοιβής (bonus) για το προσωπικό της Αρχής. ε) Καθορίζει τον τρόπο, τη διαδικασία και τα όργανα ελέγχου της επίτευξης των στόχων, τα κριτήρια αξιολόγησης των υπαλλήλων της Αρχής, τον τρόπο, τη διαδικασία, τα όργανα αξιολόγησης αυτών και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια εφαρμογής του συνόλου της διαδικασίας. στ) Είναι πειθαρχικός προϊστάμενος του συνόλου του προσωπικού της Αρχής, εκτός εάν άλλως ορίζεται για συγκεκριμένα στελέχη της Αρχής σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, και δύναται να επιβάλει ποινή επίπληξης ή προστίμου έως τις αποδοχές ενός μηνός.
4. α) Με αποφάσεις του, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συστήνει, συγκροτεί ή συγχωνεύει Υπηρεσιακά και Πειθαρχικά Συμβούλια στην Αρχή, καθώς και Ομάδες Εργασίας ή Έργου, Συμβούλια και Ειδικές Επιτροπές Αξιολόγησης. β) Ορίζει τον Πρόεδρο, τα μέλη, τον εισηγητή και τον γραμματέα όλων των διαρκών και ευκαιριακών συλλογικών οργάνων της Αρχής και καθορίζει τα ειδικότερα θέματα λειτουργίας τους, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. γ) Υποδεικνύει εκπροσώπους της Αρχής σε συλλογικά όργανα άλλων Υπουργείων και Φορέων. δ) Εκδίδει αποφάσεις συγκρότησης Ομάδων Εργασίας με τη συμμετοχή εκπροσώπων των φορέων της παρ. 1 του

- άρθρου 83, καθώς και Ανεξάρτητων Αρχών για την συνδρομή στην αποδοτικότερη διεξαγωγή του έργου της Αρχής σε θέματα που απαιτείται ειδική επιστημονική κατάρτιση και τεχνογνωσία.
5. Ο Διοικητής της Αρχής δύναται, με αποφάσεις του, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, να μεταβιβάζει στους Προϊσταμένους όλων των οργανικών μονάδων της Αρχής, αρμοδιότητες ή να εξουσιοδοτεί αυτούς να υπογράψουν «Με εντολή Διοικητή» αποφάσεις, πράξεις ή άλλα έγγραφα. Επιτρέπεται η περαιτέρω εξουσιοδότηση υπογραφής από τα όργανα στα οποία μεταβιβάστηκαν οι αρμοδιότητες ή τα οποία εξουσιοδοτήθηκαν να υπογράψουν από τον Διοικητή της Αρχής, σε ιεραρχικά υφιστάμενα όργανα αυτών, στις περιπτώσεις που αυτό προβλέπεται από τις αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου. Στην περίπτωση που η ως άνω περαιτέρω εξουσιοδότηση παρέχεται από όργανο στο οποίο: αα) είχε μεταβιασθεί η αρμοδιότητα, το εξουσιοδοτούμενο όργανο υπογράφει με εντολή του οργάνου που του παρείχε την εξουσιοδότηση ή ββ) είχε παρασχεθεί η εξουσιοδότηση υπογραφής, το εξουσιοδοτούμενο όργανο υπογράφει «Με Εντολή Διοικητή». Οι αποφάσεις που προβλέπονται στην παρούσα παράγραφο δύνανται να τροποποιούνται εν όλω ή εν μέρει από το ίδιο όργανο, ανεξαρτήτως αλλαγής του προσώπου που τις εξέδωσε.
  6. Ο Διοικητής ασκεί και κάθε άλλη υφιστάμενη κατά την έναρξη ισχύος της Αρχής αρμοδιότητα του Γενικού Γραμματέα για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς, του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, του Γενικού Επιθεωρητή του Σ.Ε.Υ.Υ.Π., του Γενικού Επιθεωρητή του Σ.Ε.Ε.ΜΕ., του Ειδικού Γραμματέα του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., του Επικεφαλής και της Επιτροπής Διοίκησης του Σ.Ε.Δ.Ε, πλην αυτών που ρητώς ορίζεται ότι ασκούνται από το Συμβούλιο Διοίκησης.

Άρθρο 92

Προϋπολογισμός και Οικονομική διαχείριση

1. Για την κατάρτιση και εκτέλεση του προϋπολογισμού δαπανών της Αρχής και των προβλέψεων στο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής (Μ.Π.Δ.Σ.), καθώς και για όλα τα θέματα δημοσιονομικής διαχείρισης και δημοσίου λογιστικού, ισχύουν οι διατάξεις του ν. 4270/2014 (Α' 143), με την εξαίρεση των οριζομένων στις επόμενες παραγράφους του παρόντος άρθρου.
2. Η Αρχή, με ευθύνη του Προϊσταμένου Οικονομικών Υπηρεσιών της, υποβάλλει το σχέδιο προϋπολογισμού της απευθείας στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους μέχρι την 31η Ιουλίου κάθε έτους. Το σχέδιο του προϋπολογισμού που υποβάλλεται στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, πρέπει να είναι συμβατό με τα μεγέθη που έχουν περιληφθεί στο εκάστοτε ισχύον Μ.Π.Δ.Σ., όπως διαμορφώθηκαν κατά τη διαδικασία του άρθρου 45 του ν. 4270/2014 ή με εγκυκλίους του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους που εκδόθηκαν σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 54 του ν. 4270/2014.

3. Για τις δαπάνες λειτουργίας των περιφερειακών υπηρεσιών της Αρχής δύναται να εγγράφονται πιστώσεις σε χωριστούς ειδικούς φορείς σε επίπεδο νομού ή περιφέρειας.
4. Στην ετήσια έκθεση απολογισμού της Αρχής περιλαμβάνεται και απολογισμός ως προς την εκτέλεση του προϋπολογισμού της.
5. Ο Διοικητής της Αρχής είναι διατάκτης των πιστώσεων του προϋπολογισμού δαπανών της, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4270/2014 (Α' 143), όπως εκάστοτε ισχύει.
6. Οι δαπάνες λειτουργίας της Αρχής βαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό. Οι αναγκαίες πιστώσεις εγγράφονται κάθε έτος σε ειδικό φορέα στον προϋπολογισμό του αρμόδιου Υπουργείου για ζητήματα ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης. Το συνολικό ύψος των πιστώσεων του προϋπολογισμού της Αρχής που περιλαμβάνεται στο σχέδιο Κρατικού Προϋπολογισμού που εισάγεται στη Βουλή από τον Υπουργό Οικονομικών σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Γ' του ν. 4270/2014, δεν δύναται να είναι κατώτερο από το 100% του μέσου όρου του αθροίσματος των πιστώσεων για τη Γ.Ε.Γ.ΚΑΔ., το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. και τον Γ.Ε.Δ.Δ., βάσει των ψηφισθέντων ετήσιων κρατικών προϋπολογισμών των αμέσως προηγούμενων τριών τελευταίων ετών. Στο ποσό αυτό προστίθεται και ο μέσος όρος του αθροίσματος των ποσών που έχουν διατεθεί/κατανεμηθεί από τους προϋπολογισμούς των Υπουργείων Υγείας, και Υποδομών και Μεταφορών για τη λειτουργία του Σ.Ε.Υ.Υ.Π., του Σ.Ε.Ε.ΜΕ. και του Σ.Ε.Δ.Ε. αντίστοιχα, βάσει της εκτέλεσης των ετήσιων κρατικών προϋπολογισμών των αμέσως προηγούμενων τριών τελευταίων ετών.
7. Η Αρχή δύναται να πραγματοποιεί δαπάνες που εντάσσονται στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του υποκεφαλαίου 3 του κεφαλαίου Β' του μέρους Δ' του ν. 4270/2014. Επίσης δύναται να συμμετέχει σε συγχρηματοδοτούμενα ή χρηματοδοτούμενα προγράμματα από την Ε.Ε. ή άλλους διεθνείς οργανισμούς.
8. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 77 και της περίπτωσης ιβ' του άρθρου 20 του ν. 4270/2014, για τις κανονιστικές πράξεις της Αρχής δεν απαιτείται η σύμπραξη του Υπουργού Οικονομικών εφόσον η δαπάνη που προκαλείται από αυτές είναι εντός των ανώτατων ορίων δαπανών του προϋπολογισμού της ή του εκάστοτε Μ.Π.Δ.Σ.. Σε αντίθετη περίπτωση η παράλειψη σύμπραξης του Υπουργού Οικονομικών συνιστά παραβίαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας έκδοσης της πράξης και λόγο ακυρότητας αυτής.
9. Στην Αρχή συστήνεται Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών, ο προϊστάμενος της οποίας έχει όλες τις αρμοδιότητες και υποχρεώσεις των προϊσταμένων οικονομικών υπηρεσιών Υπουργείων κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 24, 26 και 69Γ του ν. 4270/2014. Για όλα τα θέματα οικονομικής φύσεως της Αρχής που δεν ρυθμίζονται με διαφορετικό τρόπο στα οικεία άρθρα και στις μεταβατικές διατάξεις του παρόντος, ορίζεται ως υπεύθυνη η

Γενική Διεύθυνση για οικονομικά και διοικητικά θέματα του αρμόδιου για ζητήματα ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης Υπουργείου.

10. Για το προσωπικό που υπηρετεί στην Αρχή, συμπεριλαμβανομένων των Επιθεωρητών-Ελεγκτών και όσων κατέχουν θέσεις ευθύνης, και για τα ζητήματα της αποζημίωσης του για εργασία καθ' υπέρβαση του υποχρεωτικού ωραρίου, καθώς και της αποζημίωσης για εργασία προς συμπλήρωση του υποχρεωτικού ωραρίου, εφαρμόζεται το άρθρο 20 του ν. 4354/2015, όπως κάθε φορά ισχύει, με την επιφύλαξη των επόμενων εδαφίων και παραγράφων. Ο αριθμός των ωρών νυκτερινής, Κυριακών, πέραν του πενθημέρου και λοιπών εξαιρέσιμων ημερών εργασίας για το προσωπικό που υπηρετεί στην Αρχή, καθορίζεται με απόφαση του Διοικητή της Αρχής, κατ' εξαίρεση των διατάξεων της περίπτωσης β' της παραγράφου Α2 του άρθρου 20 του ν. 4354/2015, στο πλαίσιο των εγκεκριμένων σχετικών πιστώσεων. Κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 4354/2015, αύξηση των συνολικών αρχικών πιστώσεων του προϋπολογισμού της Αρχής για υπερωριακή εργασία και εργασία κατά τις νυχτερινές ώρες ή κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες είναι δυνατή μόνο με απόφαση του Διοικητή της Αρχής, η οποία αιτιολογείται ειδικά. Το ωρομίσθιο της υπερωριακής εργασίας για όλους τους ανωτέρω υπαλλήλους καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου Α3 του άρθρου 20 του ν. 4354/2015. Η ωριαία αμοιβή για εργασία πέραν του πενθημέρου είναι ίδια με αυτή που παρέχεται για υπερωριακή εργασία απογευματινών ωρών και μέχρι την 22.00 ώρα, προσαυξημένη κατά 25%. Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται και για το προσωπικό της Γενικής Διεύθυνσης για οικονομικά και διοικητικά θέματα του αρμόδιου για ζητήματα ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης Υπουργείου.
11. Η Αρχή δύναται να αναλαμβάνει, ως ανάδοχος ή ως εταίρος αναδόχων, την υλοποίηση έργων παροχής τεχνικής βοήθειας προς τρίτες χώρες (έργα διδυμοποίησης), σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1085/2006 του Συμβουλίου και στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1638/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Η υλοποίηση των έργων αυτών γίνεται από εν ενεργεία και αποχωρήσαντες υπαλλήλους της Αρχής, οι οποίοι αμείβονται για την εργασία αυτή σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο «Εγχειρίδιο Διδυμοποίησης» (Twinning Manual) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως αυτό κάθε φορά ισχύει. Τα ποσά που διατίθενται από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την υλοποίηση των έργων παροχής τεχνικής βοήθειας προς άλλες χώρες κατατίθενται σε ειδικό προς τούτο λογαριασμό που συστήνεται στην Τράπεζα της Ελλάδος, από τον οποίο θα αναλαμβάνονται οι δαπάνες για την υλοποίηση των προγραμμάτων της προηγούμενης περίπτωσης. Η διαχείριση του ειδικού λογαριασμού ανήκει αποκλειστικά

στην Αρχή και η λειτουργία του καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, σύμφωνα με το άρθρο 69Α του ν. 4270/2014 (Α` 143).

Άρθρο 93

Αποδοχές προσωπικού

1. Το προσωπικό με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που υπηρετεί στην Αρχή σε θέσεις Επιθεωρητών Ελεγκτών, καθώς και στις οργανικές μονάδες, επιπέδου Διεύθυνσης, που υπάγονται απευθείας στον Διοικητή κατατάσσεται στο καταληκτικό Μ.Κ. της κατηγορίας του, πολλαπλασιαζόμενου του αντίστοιχου βασικού μισθού του άρθρου 14 του ν. 4354/2015 με το συντελεστή 1,20, κατά αναλογική εφαρμογή των προβλεπόμενων στην παρ. 4 του άρθρου 9 του 4354/2015. Το προσωπικό που υπηρετεί στη Γενική Διεύθυνση Ακεραιότητας και Λογοδοσίας και στη Γενική Διεύθυνση Ευαισθητοποίησης και Δράσεων με την Κοινωνία κατατάσσονται στο καταληκτικό Μ.Κ. της κατηγορίας τους. Στους ανωτέρω εξακολουθεί να καταβάλλεται: α) τυχόν προσωπική διαφορά του άρθρου 27 του ν. 4354/2015, στο ύψος που αυτή έχει προσδιοριστεί κατά την ημερομηνία ανάληψης υπηρεσίας στην Αρχή, χωρίς αυτή να συμψηφίζεται με τον καταβαλλόμενο βασικό μισθό, όπως αυτός προσδιορίζεται, κατά περίπτωση, στα προηγούμενα εδάφια και β) η οικογενειακή παροχή του άρθρου 15 του ν. 4354/2015. Το ανωτέρω ποσό στρογγυλοποιείται στην πλησιέστερη μονάδα ευρώ.
2. Με την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρηση του ως άνω προσωπικού που υπηρετεί με απόσπαση στην Αρχή, αυτό επανέρχεται αυτοδίκαια σε κενή θέση ή εάν δεν υπάρχει, σε συνιστώμενη με την πράξη επαναφοράς προσωποπαγή θέση, της υπηρεσίας προέλευσής του. Στην περίπτωση αυτή, το προσωπικό αυτό με την επαναφορά του εξελίσσεται κανονικά στους βαθμούς και τα Μ.Κ. της κατηγορίας του, συνυπολογιζόμενου του χρόνου υπηρεσίας που έχει διανυθεί στην Αρχή.
3. Για το προσωπικό που υπηρετεί στην Αρχή, συμπεριλαμβανομένων των Επιθεωρητών-Ελεγκτών και όσων κατέχουν θέσεις ευθύνης, και για τα ζητήματα της αποζημίωσης του για εργασία καθ' υπέρβαση του υποχρεωτικού ωραρίου, καθώς και της αποζημίωσης για εργασία προς συμπλήρωση του υποχρεωτικού ωραρίου, εφαρμόζεται το άρθρο 20 του ν. 4354/2015, όπως κάθε φορά ισχύει, με την επιφύλαξη των επόμενων εδαφίων και παραγράφων. Ο αριθμός των ωρών νυκτερινής, Κυριακών, πέραν του πενθημέρου και λοιπών εξαιρέσιμων ημερών εργασίας για το προσωπικό που υπηρετεί στην Αρχή, καθορίζεται με απόφαση του Διοικητή της Αρχής, κατ' εξαίρεση των διατάξεων της περίπτωσης β` της παραγράφου Α2 του άρθρου 20 του ν. 4354/2015, στο πλαίσιο των εγκεκριμένων σχετικών πιστώσεων. Κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 4354/2015, αύξηση των συνολικών αρχικών πιστώσεων του προϋπολογισμού της Αρχής για υπερωριακή εργασία και εργασία κατά τις νυκτερινές ώρες ή κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες είναι δυνατή μόνο με απόφαση του Διοικητή της Αρχής, η οποία αιτιολογείται ειδικά. Το ωρομίσθιο της

υπερωριακής εργασίας για όλους τους ανωτέρω υπαλλήλους καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου Α3 του άρθρου 20 του ν. 4354/2015. Η ωριαία αμοιβή για εργασία πέραν του πενθημέρου είναι ίδια με αυτή που παρέχεται για υπερωριακή εργασία απογευματινών ωρών και μέχρι την 22.00 ώρα, προσαυξημένη κατά 25%.

4. Οι διατάξεις του άρθρου 22 του ν. 4613/2019 (Α' 178) δεν έχουν εφαρμογή στους Επιθεωρητές-Ελεγκτές των φορέων και υπηρεσιών που εντάσσονται στην Αρχή.

Άρθρο 94

Πειθαρχικά Συμβούλια - Υπηρεσιακά Συμβούλια

1. α) Ο Διοικητής, ο Πρόεδρος, τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, που παραβαίνουν εκ δόλου τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις, που απορρέουν από τον παρόντα νόμο, τις πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτού και λοιπές, γενικές και ειδικές κείμενες διατάξεις, υπέχουν, ανεξάρτητα από την ποινική, και πειθαρχική ευθύνη. β) Για τους υπαλλήλους που υπηρετούν στην Αρχή, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 103 έως 151 του Υπαλληλικού Κώδικα, με την επιφύλαξη της υποπαραγράφου γ' της παρούσας παραγράφου. γ) Για τον Επικεφαλής της Μονάδας Επιθεώρησης και Ελέγχων και τους Προϊσταμένους Γενικών Διευθύνσεων, την πειθαρχική δίωξη ασκεί ο Διοικητής της Αρχής. δ) Για τον Πρόεδρο, τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, καθώς και τον Διοικητή, την πειθαρχική δίωξη ασκεί το Υπουργικό Συμβούλιο.
2. α) Με απόφαση του Διοικητή, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συνιστάται και συγκροτείται το Πειθαρχικό Συμβούλιο της Αρχής, στη σύνθεση του οποίου μετέχουν με διετή θητεία: αα) ο Επικεφαλής της Μονάδας Επιθεωρήσεων και Ελέγχων της Αρχής με τον αναπληρωτή του που ορίζεται με απόφαση του Διοικητή της Αρχής, ββ) δύο Πάρεδροι του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, με τους αναπληρωτές τους, οι οποίοι υποδεικνύονται από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο της Αρχής έχει αποκλειστική αρμοδιότητα για την άσκηση της πειθαρχικής εξουσίας στους υπαλλήλους της Αρχής, εκτός του Επικεφαλής της Μονάδας Επιθεωρήσεων και Ελέγχων και των Προϊσταμένων των Γενικών Διευθύνσεων της Αρχής για τους οποίους το αρμόδιο πειθαρχικό όργανο σε πρώτο και τελευταίο βαθμό είναι το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο του άρθρου 146Α του Υπαλληλικού Κώδικα. Για την αρμοδιότητα του Πειθαρχικού Συμβουλίου της Αρχής εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 120 του Υπαλληλικού Κώδικα. Ο Πρόεδρος, τα μέλη, τακτικά και αναπληρωματικά και ο γραμματέας του Πειθαρχικού Συμβουλίου ορίζονται και αντικαθίστανται, υπό τις προϋποθέσεις των κείμενων διατάξεων, με απόφαση του Διοικητή της Αρχής. β) Αρμόδιο πειθαρχικό όργανο για να κρίνει σε δεύτερο βαθμό το λοιπό προσωπικό της Αρχής που υπάγεται στην αρμοδιότητα του Πειθαρχικού Συμβουλίου αυτής είναι το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο του άρθρου 146Α του Υπαλληλικού Κώδικα. Σε περίπτωση που

κρίνονται υπάλληλοι της Αρχής, στο ως άνω Πειθαρχικό Συμβούλιο συμμετέχει αντί του μέλους που προβλέπεται στην περίπτωση δ' της παρ. 1 του άρθρου 146 Α, ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης της Αρχής που είναι αρμόδια για τα θέματα του προσωπικού αυτής, ο οποίος ορίζεται, με αναπληρωτή του άλλον Προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης της Αρχής ή Διεύθυνσης αυτής, με απόφαση του Διοικητή της Αρχής, πριν από την έναρξη λειτουργίας του Συμβουλίου.

3. α) Συνιστάται στην Αρχή Ειδικό Πειθαρχικό Συμβούλιο, το οποίο είναι αρμόδιο για την άσκηση πειθαρχικής εξουσίας σύμφωνα με το εδάφιο α της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, στον Πρόεδρο και στα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, καθώς και στο Διοικητή αυτής. Το εν λόγω Συμβούλιο αποφασίζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό. Συγκροτείται από έναν Σύμβουλο Επικρατείας, έναν Αρεοπαγίτη και έναν Νομικό Σύμβουλο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Καθήκοντα Προέδρου ασκεί ο αρχαιότερος των δικαστικών λειτουργών. Γραμματέας του Συμβουλίου ορίζεται με απόφαση του Διοικητή, υπάλληλος της Αρχής. Ο Πρόεδρος, τα μέλη και ο γραμματέας του Συμβουλίου ορίζονται με ισάριθμους αναπληρωτές. Ειδικά, τα μέλη του Συμβουλίου που είναι δικαστικοί λειτουργοί, υποδεικνύονται με απόφαση του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου και ο Νομικός Σύμβουλος από τον Πρόεδρο του Ν.Σ.Κ. β) Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Ειδικού Πειθαρχικού Συμβουλίου ορίζονται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, η οποία εκδίδεται μέσα σε ενενήντα (90) ημέρες από την έναρξη ισχύος του παρόντος. γ) Η αμοιβή του Προέδρου, των μελών και του γραμματέα καθορίζεται με κοινή απόφαση του αρμόδιου Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Αρχής. δ) Με απόφαση του Υπουργού που είναι αρμόδιος για τα θέματα δημόσιας διοίκησης καθορίζεται ο ειδικότερος τρόπος λειτουργίας του Ειδικού Πειθαρχικού Συμβουλίου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.
4. Συνιστάται πενταμελές υπηρεσιακό συμβούλιο για το πάσης φύσεως προσωπικό που υπηρετεί στην Αρχή. Στη σύνθεση του υπηρεσιακού συμβουλίου μετέχουν με διετή θητεία: α) Ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης που είναι αρμόδια για θέματα διοικητικών, οικονομικών θεμάτων και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, με τον αναπληρωτή του που ορίζεται με απόφαση του Διοικητή, και εκτελεί καθήκοντα Προέδρου του Υπηρεσιακού Συμβουλίου, β) Ο Επικεφαλής της Μονάδας Επιθεωρήσεων και Ελέγχων της Αρχής με το νόμιμο αναπληρωτή του, που ορίζεται με απόφαση του Διοικητή, γ) Ο Προϊστάμενος άλλης Γενικής Διεύθυνσης που ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του, με κλήρωση και δ) δύο αιρετοί εκπρόσωποι του πάσης φύσεως προσωπικού της Αρχής με τους αναπληρωτές τους κατά τη σειρά εκλογής τους. Μέχρι τη διενέργεια εκλογών ανάδειξης αιρετών εκπροσώπων, το Υπηρεσιακό Συμβούλιο της παρούσας παραγράφου λειτουργεί νόμιμα με τα τρία τακτικά μέλη.

Άρθρο 95

Οργανωτική Διάρθρωση της Αρχής

1. Η Αρχή αποτελείται από το Γραφείο του Διοικητή, την Κεντρική Υπηρεσία και τις Περιφερειακές Υπηρεσίες.
2. Το Γραφείο Διοικητή επικουρεί αυτόν στην άσκηση των καθηκόντων του, έχει την επιμέλεια της αλληλογραφίας του και της τήρησης των σχετικών αρχείων και στοιχείων, οργανώνει την επικοινωνία του με τις υπηρεσίες και τους πολίτες και διέπεται, σε ό, τι αφορά στην οργάνωση και λειτουργία του, από τις κάθε φορά ισχύουσες διατάξεις για τα Γραφεία των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών, με την επιφύλαξη των προβλεπόμενων στον παρόντα νόμο.
3. Η Κεντρική Υπηρεσία αποτελείται από την Μονάδα Επιθεωρήσεων και Ελέγχων, τρεις (3) Γενικές Διευθύνσεις: α) τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, β) τη Γενική Διεύθυνση Ακεραιότητας και Λογοδοσίας, γ) τη Γενική Διεύθυνση Ευαισθητοποίησης και Δράσεων με την Κοινωνία, δ) τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου και Ερευνών, ε) τη Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού και Συμπεριφορικών Αναλύσεων, στ) το Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων και ζ) το Γραφείο Υπευθύνου Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.
4. Η Μονάδα Επιθεωρήσεων και Ελέγχων συγκροτείται σε Τομείς ανά θεματικό αντικείμενο, ως αυτοτελείς οργανικές μονάδες επιπέδου Διεύθυνσης.
5. Οι Περιφερειακές Υπηρεσίες αποτελούν αυτοτελείς οργανικές μονάδες επιπέδου Διεύθυνσης υπαγόμενες στη Μονάδα Επιθεωρήσεων και Ελέγχων.
6. Στην Αρχή συστήνεται Επιτροπή Ελέγχου (Audit Committee), η οποία λειτουργεί ως ένα ανεξάρτητο και αντικειμενικό σώμα, το οποίο είναι υπεύθυνο για την επισκόπηση και αξιολόγηση των ελεγκτικών πρακτικών και της απόδοσης των εσωτερικών και εξωτερικών ελεγκτών της Αρχής. Βασική αποστολή της Επιτροπής Ελέγχου είναι να βοηθά το Συμβούλιο Διοίκησης στην εκτέλεση των καθηκόντων του, επιβλέποντας τις διαδικασίες οικονομικής διαχείρισης και πληροφόρησης, τις πολιτικές και το σύστημα εσωτερικού ελέγχου της Αρχής. Η Επιτροπή Ελέγχου της Αρχής αποτελείται από τρία τουλάχιστον μέλη που διαθέτουν επαρκή γνώση στον τομέα δραστηριότητας της Αρχής και διορίζονται από το Συμβούλιο Διοίκησης. Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου είναι ανεξάρτητα από την Αρχή, κατά αναλογική εφαρμογή των διατάξεων του ν. 3016/2002 (Α' 110). Ο Πρόεδρος της επιτροπής ελέγχου ορίζεται από τα μέλη της. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Αρχής καθορίζονται οι προϋποθέσεις και το ύψος της αποζημίωσης των μελών της Επιτροπής Ελέγχου ανά συνεδρίαση αυτής.
7. Η εσωτερική διάρθρωση των οργανικών μονάδων και υπηρεσιών της Αρχής καθορίζεται με την έκδοση του Οργανισμού της Αρχής.

Άρθρο 96 Προσωπικό της Αρχής

1. Στην Αρχή συνιστώνται πεντακόσιες (503) θέσεις, πέραν των καλυπτόμενων με μετακλητούς, οι οποίες κατανέμονται ως εξής: α) τετρακόσιες πενήντα μία (451) θέσεις εκπαιδευτικής κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ). β) Πέντε (5) θέσεις Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού. γ) Δώδεκα (12) θέσεις εκπαιδευτικής κατηγορίας Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ). δ) τριάντα (30) θέσεις εκπαιδευτικής κατηγορίας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ). ε) τρεις (3) θέσεις εκπαιδευτικής κατηγορίας Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ). στ) Δύο (2) θέσεις δικηγόρων με σχέση έμμισθης εντολής.
2. Με απόφαση του Διοικητή της Αρχής δύναται να ανακατανέμονται οι θέσεις ανά εκπαιδευτική κατηγορία προς κάλυψη των επιχειρησιακών αναγκών της Αρχής. Εκ των θέσεων εκπαιδευτικής κατηγορίας ΠΕ και ΤΕ, της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, τριακόσιες εξήντα πέντε (365) θέσεις καταλαμβάνονται κατ' ελάχιστον και υποχρεωτικά από Επιθεωρητές-Ελεγκτές.
3. Τα απαιτούμενα προσόντα για την κάλυψη των ανωτέρω θέσεων είναι τα οριζόμενα στο π.δ. 50/2001 (Α' 39), όπως ισχύει κάθε φορά, εκτός αν άλλως ορίζεται στον Οργανισμό της Αρχής.
4. Οι θέσεις των Επιθεωρητών-Ελεγκτών κατανέμονται αποκλειστικά στη Μονάδα Επιθεωρήσεων και Ελέγχων και στις Περιφερειακές Υπηρεσίες της Αρχής.
5. Για την υποβοήθηση του Διοικητή της Αρχής συνιστώνται έξι (6) θέσεις συνεργατών. Αντίστοιχα, για την υποβοήθηση του Προέδρου της Αρχής και του Συμβουλίου Διοίκησης συνιστώνται δύο (2) θέσεις συνεργατών. Οι θέσεις αυτές καλύπτονται, κατ' ανάλογη εφαρμογή, των προβλεπόμενων στις οικείες διατάξεις του παρόντος για τις θέσεις συνεργατών των ιδιαίτερων γραφείων των μελών της κυβέρνησης και των Υφυπουργών. Στο Γραφείο του Διοικητή της Αρχής συνιστάται θέση Διευθυντή, η οποία καλύπτεται από έναν εκ των συνεργατών. Ο Διευθυντής ασκεί, κατ' αντιστοιχία, τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στις οικείες διατάξεις του παρόντος. Για τις αποδοχές των ανωτέρω εφαρμογή έχουν οι διατάξεις του ν.4354/2015 που αφορούν τους συνεργάτες που υπηρετούν στα ιδιαίτερα γραφεία των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών, όπως εκάστοτε ισχύουν.
6. Στο Γραφείο Τύπου της Αρχής συνιστώνται δύο (2) θέσεις δημοσιογράφων, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, για τις οποίες προσλαμβάνονται από τον Διοικητή της Αρχής δημοσιογράφοι είτε μέλη αναγνωρισμένης στην Ελλάδα επαγγελματικής δημοσιογραφικής οργάνωσης είτε με διετή τουλάχιστον προϋπηρεσία σε ημερήσια πολιτική ή οικονομική εφημερίδα ή σε περιοδικό ευρείας κυκλοφορίας ή στη ραδιοφωνία ή στην τηλεόραση, που αποδεικνύεται από την καταβολή των εισφορών στον οικείο ασφαλιστικό φορέα με την ιδιότητα του δημοσιογράφου. Στη σύμβαση τίθεται υποχρεωτικά ο όρος ότι αυτή λύεται αυτοδικαίως και χωρίς αποζημίωση και ο προσληφθείς απολύεται με την αποχώρηση για οποιονδήποτε λόγο του Διοικητή της Αρχής που τον προσέλαβε. Οι θέσεις αυτές μπορεί επίσης να καλύπτονται και με απόσπαση υπαλλήλων ανάλογων προσόντων από τη Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας, σύμφωνα με τις διατάξεις περί αποσπάσεων του παρόντος νόμου.

7. Η Αρχή στελεχώνεται από μόνιμους δημοσίους υπαλλήλους και υπαλλήλους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, οι οποίοι διέπονται από τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα καθώς και των εκάστοτε ισχυουσών διατάξεων περί προσωπικού ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και καταλαμβάνουν αντίστοιχες οργανικές θέσεις. Η πλήρωση των κενών οργανικών θέσεων γίνεται με διορισμό μέσω ΑΣΕΠ, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για τις Ανεξάρτητες Αρχές. Κάλυψη των κενών οργανικών θέσεων της Αρχής δύναται, επίσης, να γίνεται με απόφαση του Διοικητή, ύστερα από προκήρυξη της Αρχής, κατ' εξαίρεση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, όπως εκάστοτε ισχύουν, με μετάταξη ή απόσπαση προσωπικού που υπηρετεί στο δημόσιο τομέα, όπως αυτός οριοθετείται στο άρθρο 51 του ν. 1892/1990, όπως εκάστοτε ισχύει, χωρίς να απαιτείται απόφαση ή σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων Υπηρεσιακών Συμβουλίων του φορέα προέλευσης καθώς και του οργάνου διοίκησης αυτού, με την ίδια σχέση εργασίας. Για τις αποδοχές του προσωπικού που διορίζεται, προσλαμβάνεται, μετατάσσεται, αποσπάται ή μεταφέρεται στην Αρχή ισχύουν και εφαρμόζονται όσα προβλέπονται στο άρθρο 93 του παρόντος. Ο χρόνος υπηρεσίας των αποσπασμένων λογίζεται για κάθε συνέπεια ως χρόνος υπηρεσίας στην οργανική τους θέση. Η χρονική διάρκεια της απόσπασης ορίζεται στα τρία (3) έτη με δυνατότητα ισόχρονης ανανέωσης μέχρι τέσσερις (4) φορές.
8. Οι οργανικές θέσεις των Επιθεωρητών-Ελεγκτών της παρ. 1 του παρόντος, καλύπτονται αποκλειστικά με αποσπάσεις προσωπικού που υπηρετεί στο δημόσιο τομέα, όπως αυτός οριοθετείται στο άρθρο 51 του ν. 1892/1990, όπως ισχύει, με απόφαση του Διοικητή και ύστερα από προκήρυξη της Αρχής, κατ' εξαίρεση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης όπως εκάστοτε ισχύουν, χωρίς να απαιτείται απόφαση ή σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων Υπηρεσιακών Συμβουλίων του φορέα προέλευσης καθώς και του οργάνου διοίκησης αυτού, με την ίδια σχέση εργασίας. Με την πρόσκληση μπορεί να καθορίζονται, για ορισμένο αριθμό θέσεων Επιθεωρητών - Ελεγκτών, συγκεκριμένοι κλάδοι και ειδικότητες. Σε θέσεις Επιθεωρητών - Ελεγκτών αποσπώνται υπάλληλοι, εφόσον δεν έχουν υπερβεί το πενήτηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους. Η χρονική διάρκεια της απόσπασης ορίζεται στα τρία (3) έτη με δυνατότητα ισόχρονης ανανέωσης μέχρι τέσσερις (4) φορές.
9. Στην Αρχή μπορούν να αποσπώνται κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, όπως εκάστοτε ισχύουν, πέραν του μόνιμου προσωπικού και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που υπηρετεί σε φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 51 του ν. 1892/1990 όπως εκάστοτε ισχύει, και α) ένστολοι των ενόπλων δυνάμεων, των σωμάτων ασφαλείας, της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και της Ελληνικής Ακτοφυλακής, β) δικαστικοί υπάλληλοι των δικαστηρίων και των εισαγγελιών, η απόσπαση των οποίων διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων, ν. 2812/2000 (Α` 67) και γ) γιατροί, οδοντίατροι και φαρμακοποιοί του Ε.Σ.Υ., που προέρχονται από τις θέσεις του κλάδου Ιατρών Ε.Σ.Υ., ο οποίος έχει συσταθεί στο Υπουργείο Υγείας με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου

25 του ν. 1397/1983 (Α' 143), όπως αυτές καθορίζονται κάθε φορά κατά τη διαδικασία της παραγράφου 2 του άρθρου 25 του ν. 1397/1983 (Α' 143) και του άρθρου 64 του ν. 2071/1992 (Α' 123), καθώς επαγγελματιών που ανήκουν στους κλάδους των Νοσοκομειακών Φαρμακοποιών Ε.Σ.Υ., Νοσοκομειακών Φυσικών Νοσοκομείων-Ακτινοφυσικών Ε.Σ.Υ., Κλινικών Χημικών, Χημικών, Βιοχημικών, Βιολόγων των Ιατρικών Εργαστηρίων Νοσοκομείων Ε.Σ.Υ. και Ψυχολόγων Ε.Σ.Υ. οι οποίες έχουν συσταθεί στο Υπουργείο Υγείας με τις διατάξεις των άρθρων 40, 41, 42 και 43 του ν. 2519/1997 (Α' 165), όπως καθορίζονται κάθε φορά σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν. 2519/1997. Ειδικά το ως άνω προσωπικό επιλέγει με δήλωσή του το αργότερο εντός τριμήνου από την απόσπασή του στην Αρχή, εάν επιθυμεί να διατηρήσει τις αποδοχές της οργανικής του θέσης. Η χρονική διάρκεια της απόσπασης ορίζεται στα τρία (3) έτη με δυνατότητα ισόχρονης ανανέωσης μέχρι τέσσερις (4) φορές.

10. Για τις αποδοχές του ως άνω προσωπικού ισχύουν και εφαρμόζονται όσα προβλέπονται στο άρθρο 93 του παρόντος. Ο χρόνος υπηρεσίας των αποσπασμένων λογίζεται για κάθε έννομη συνέπεια ως χρόνος υπηρεσίας στην οργανική τους θέση.
11. α) Στην Αρχή συστήνονται: (αα) μία (1) θέση Επικεφαλής της Μονάδας Επιθεωρήσεων και Ελέγχων, (ββ) δύο (2) θέσεις Προϊσταμένων για τη Γενική Διεύθυνση Ακεραιότητας και Λογοδοσίας και για τη Γενική Διεύθυνση Ευαισθητοποίησης και Δράσεων με την Κοινωνία αντίστοιχα, (γγ) δύο (2) θέσεις Προϊσταμένων για τη Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού και Συμπεριφορικών Αναλύσεων και για τη Διεύθυνση Δράσεων Ευαισθητοποίησης και Εκπαιδευτικών Πολιτικών. β) Οι θέσεις της υποπαραγράφου α' της παρούσης, είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και οι επιλεγέντες για αυτές διορίζονται για τριετή θητεία κατά παρέκκλιση των διατάξεων της Π.Υ.Σ. 33/2006, όπως εκάστοτε ισχύει. γ) Οι θητείες αυτές μπορούν να ανανεωθούν μέχρι τρεις (3) φορές με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης, κατόπιν σχετικής εισήγησης του Διοικητή της Αρχής. δ) Οι θητείες των επιλεγέντων για τις ως άνω θέσεις μπορούν να διακόπτονται πριν από τη λήξη τους για λόγους που ανάγονται σε αδυναμία ή σε πλημμελή εκπλήρωση των καθηκόντων τους, με αιτιολογημένη απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης, που εκδίδεται κατόπιν σχετικής εισήγησης του Διοικητή της Αρχής.
12. Για την κάλυψη των θέσεων της προηγούμενης παραγράφου εκδίδεται με απόφαση του Διοικητή σχετική προκήρυξη με την οποία εξειδικεύονται τα καθήκοντα της θέσης, τα απαιτούμενα προσόντα και η διαδικασία επιλογής. Υποψήφιοι δύνανται να είναι είτε ιδιώτες είτε μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι ή λειτουργοί ή υπάλληλοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που υπηρετούν στο δημόσιο τομέα, όπως αυτός οριοθετείται στο άρθρο 51 του ν. 1892/1990, όπως εκάστοτε ισχύει. Οι υποψήφιοι πρέπει κατ'ελάχιστον να κατέχουν πτυχίο πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, τουλάχιστον δέκα (10) χρόνια εμπειρίας στις σχετικές με τις θέσεις της προηγούμενης υποπαραγράφου αρμοδιότητες, εκτός από τις θέσεις του Διευθυντή

Στρατηγικού Σχεδιασμού και Συμπεριφορικών Αναλύσεων και του Διευθυντή Δράσεων Ευαισθητοποίησης και Εκπαιδευτικών Πολιτικών για τις οποίες απαιτούνται τουλάχιστον πέντε (5) χρόνια σχετικής εμπειρίας, καθώς και άριστη γνώση της αγγλικής γλώσσας. Οι ανωτέρω επιλέγονται από τριμελή Επιτροπή Επιλογής που συγκροτείται με απόφαση του Διοικητή της Αρχής από: α) ένα μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης με τον αναπληρωτή του, που υποδεικνύονται από το Συμβούλιο Διοίκησης και ασκεί καθήκοντα Προέδρου της Επιτροπής, β) ένα μέλος του ΑΣΕΠ με τον αναπληρωτή του, που υποδεικνύονται από τον Πρόεδρο του, και γ) το Διοικητή της Αρχής με το νόμιμο αναπληρωτή του.

13. Στην περίπτωση επιλογής και κάλυψης της θέσης από ιδιώτη συνάπτεται σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου μεταξύ του Διοικητή της Αρχής και του φυσικού προσώπου διάρκειας τριών (3) ετών με δυνατότητα ισόχρονης ανανέωσης μέχρι τρεις (3) φορές. Στην περίπτωση επιλογής υπαλλήλου που υπηρετεί στο δημόσιο τομέα, όπως αυτός οριοθετείται στο άρθρο 51 του ν. 1892/1990, διενεργείται απόσπαση από το φορέα προέλευσης, με απόφαση του Διοικητή, κατ' εξαίρεση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης περί αποσπάσεων όπως εκάστοτε ισχύουν, και χωρίς να απαιτείται απόφαση ή σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων Υπηρεσιακών Συμβουλίων του φορέα προέλευσης καθώς και του οργάνου διοίκησης αυτού για διάστημα τριών (3) ετών με δυνατότητα ισόχρονης ανανέωσης μέχρι τρεις (3) φορές. Στην τελευταία περίπτωση, ο χρόνος υπηρεσίας στη θέση του Επικεφαλής της Μονάδας Επιθεωρήσεων και Ελέγχων της Αρχής και των Προϊσταμένων της Γενικής Διεύθυνσης Ακεραιότητας και Λογοδοσίας και της Γενικής Διεύθυνσης Ευαισθητοποίησης και Δράσεων με την Κοινωνία, λογίζεται για κάθε έννομη συνέπεια ως χρόνος υπηρεσίας σε θέση επικεφαλής οργανικής μονάδας επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης ενώ ο χρόνος υπηρεσίας στη θέση Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Στρατηγικού Σχεδιασμού και Συμπεριφορικών Αναλύσεων καθώς και της Διεύθυνσης Δράσεων Ευαισθητοποίησης και Εκπαιδευτικών Πολιτικών, λογίζεται για κάθε έννομη συνέπεια ως χρόνος υπηρεσίας σε θέση επιπέδου Διεύθυνσης. Στην περίπτωση αυτή για τις αποδοχές των προσώπων αυτών ισχύουν τα προβλεπόμενα στην επόμενη παράγραφο.
14. Οι αποδοχές του Επικεφαλής της Μονάδας Επιθεωρήσεων και Ελέγχων είναι αυτές που προβλέπονται στο άρθρο 9 παρ. 5 περ. β του ν. 4354/2015. Στον ανωτέρω καταβάλλονται επίσης, το επίδομα της θέσης ευθύνης του άρθρου 16 παρ. 1 περ. α υποπερ. αβ, καθώς και η οικογενειακή παροχή του άρθρου 15 του ίδιου ως άνω νόμου. Οι αποδοχές των Προϊσταμένων της Γενικής Διεύθυνσης Ακεραιότητας και Λογοδοσίας και της Γενικής Διεύθυνσης Ευαισθητοποίησης και Δράσεων με την Κοινωνία είναι αυτές που προβλέπονται στο άρθρο 9 παρ. 4 του ν. 4354/2015. Στους ανωτέρω καταβάλλονται επίσης το επίδομα της θέσης ευθύνης του άρθρου 16 παρ. 1 περ. α υποπερ. αδ, καθώς και η οικογενειακή παροχή του άρθρου 15 του ίδιου ως άνω νόμου. Οι αποδοχές του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Στρατηγικού Σχεδιασμού και Συμπεριφορικών Αναλύσεων είναι αυτές που προβλέπονται στο άρθρο 93 του παρόντος νόμου για το προσωπικό που υπηρετεί στις

οργανικές μονάδες, επιπέδου Διεύθυνσης, που υπάγονται στο Διοικητή. Στον ανωτέρω καταβάλλονται, το επίδομα θέσης ευθύνης του του άρθρου 16 παρ. 1 περ. α υποπερ. αε, καθώς και η οικογενειακή παροχή του άρθρου 15 του ιδίου ως άνω νόμου. Οι αποδοχές του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Δράσεων Ευαισθητοποίησης και Εκπαιδευτικών πολιτικών είναι αυτές που προβλέπονται στο άρθρο 93 του παρόντος νόμου για το προσωπικό που υπηρετεί στη Γενική Διεύθυνση Ευαισθητοποίησης και Δράσεων με την Κοινωνία. Στον ανωτέρω καταβάλλονται επίσης, το επίδομα θέσης ευθύνης του του άρθρου 16 παρ. 1 περ. α υποπερ. αε, καθώς και η οικογενειακή παροχή του άρθρου 15 του ιδίου ως άνω νόμου. Στους ανωτέρω, εφόσον είναι δημόσιοι υπάλληλοι, καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας τους, εξακολουθεί να καταβάλλεται τυχόν προσωπική διαφορά του άρθρου 27 του ν. 4354/2015, στο ύψος που αυτή έχει προσδιοριστεί κατά την ημερομηνία ανάληψης υπηρεσίας στην Αρχή, χωρίς αυτή να συμψηφίζεται με τον καταβαλλόμενο βασικό μισθό, όπως αυτός προσδιορίζεται, κατά περίπτωση, στα προηγούμενα εδάφια.

15. Με την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποχώρηση του ως άνω προσωπικού, εφόσον κατέχουν θέση δημοσίου υπαλλήλου, επανέρχονται αυτοδίκαια σε κενή θέση ή εάν δεν υπάρχει, σε συνιστώμενη με την πράξη επαναφοράς προσωποπαγή θέση, του φορέα προέλευσής τους. Στην περίπτωση αυτή, το προσωπικό αυτό με την επαναφορά του εξελίσσεται κανονικά στους βαθμούς και τα Μ.Κ. της κατηγορίας του, συνυπολογιζόμενου του χρόνου υπηρεσίας που έχει διανυθεί στην Αρχή.
16. Με απόφαση του Διοικητή της Αρχής, κατόπιν γνώμης του Συμβουλίου Διοίκησης, δύναται να καθορίζεται εντός των ορίων του προϋπολογισμού της Αρχής και του εκάστοτε Μ.Π.Δ.Σ., ειδικό μισθολογικό καθεστώς του προσωπικού της Αρχής, στη βάση των περιγραμμάτων θέσεων εργασίας.
17. Ο Επικεφαλής της Μονάδας Επιθεωρήσεων και Ελέγχων, οι Επιθεωρητές Ελεγκτές, και το υπόλοιπο προσωπικό που υπηρετεί στην Αρχή, ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς απασχόλησής τους, υποχρεούνται να τηρούν το απόρρητο των πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν σε γνώση τους, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, και επί μία πενταετία μετά την αποχώρησή τους. Η υποχρέωση τήρησης του απορρήτου και του καθήκοντος εχεμύθειας αφορά και το προσωπικό της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικών και Οικονομικών υπηρεσιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
18. Παραβιάσεις του απορρήτου ή του καθήκοντος εχεμύθειας, καθώς και η εκ δόλου μη στάθμιση στοιχείων επιβαρυντικών για την υπηρεσία που επιθεωρείται ή ελέγχεται και τους υπαλλήλους της, συνιστούν σοβαρό λόγο για την ανάκληση της απόσπασης του Επιθεωρητή - Ελεγκτή.
19. Με αιτιολογημένη απόφαση του Διοικητή ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου Διοίκησης, είναι δυνατόν να διακοπεί η απόσπαση Επιθεωρητών-Ελεγκτών, καθώς και του λοιπού προσωπικού που υπηρετεί στην Αρχή, πριν από τη λήξη της, για σοβαρό λόγο αναγόμενο στην πλημμελή άσκηση των υπηρεσιακών του καθηκόντων ή μεταβολή των υπηρεσιακών αναγκών ή μετά από αίτηση του υπαλλήλου, αφού συνεκτιμηθούν οι υπηρεσιακές ανάγκες.

Άρθρο 97

Προανακριτικές αρμοδιότητες και δικονομικές ρυθμίσεις

1. Οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές που υπηρετούν στην Αρχή δύνανται, κατά τις ειδικότερες προβλέψεις του επόμενου άρθρου, να διενεργούν προκαταρκτική εξέταση ή προανάκριση κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας, για υποθέσεις για τις οποίες διενεργείται ή έχει διενεργηθεί επιθεώρηση-έλεγχος από την Αρχή. Στο πλαίσιο αυτό οι εντεταλμένοι προς τούτο υπάλληλοι της Αρχής μεριμνούν ιδίως για τη συγκέντρωση του απαιτούμενου αποδεικτικού υλικού προκειμένου να διαβιβαστεί, στην αρμόδια Εισαγγελική Αρχή, η σχετική αναφορά για εγκλήματα που διαπράττουν ή συμμετέχουν σε αυτά υπάλληλοι των φορέων της παραγράφου 1 του άρθρου 83 και προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 134, 216, 222, 235, 236, 237, 252, 263^A και 372 του Ποινικού Κώδικα. Στις προκαταρκτικές εξετάσεις ή προανακρίσεις που διενεργούνται από την Αρχή μπορούν να εκτελούν χρέη β` ανακριτικού υπαλλήλου και διοικητικοί υπάλληλοι ΠΕ, ΤΕ ή ΔΕ, οι οποίοι υπηρετούν με οποιαδήποτε σχέση στην Αρχή.
2. Εάν, σύμφωνα με το περιεχόμενο των εκθέσεων που συντάσσουν οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές της Αρχής ανακόπτονται ποινικές ευθύνες, αντίγραφο αυτών με τα σχετικά στοιχεία κοινοποιείται, από τον Διοικητή της Αρχής, στον ασκούντα την εποπτεία στην Αρχή, Εισαγγελέα Εφετών, κατά την πρόβλεψη του άρθρου 98 του παρόντος νόμου.
3. Ο εποπτεύων Εισαγγελέας Εφετών διαβιβάζει το φάκελο στον κατά τόπο αρμόδιο Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να παραγγέλλει στους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της Αρχής, οι οποίοι στην περίπτωση αυτή ενεργούν και ως ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι, τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης. Η σχετική παραγγελία, με περίληψη του θέματος κοινοποιείται και στον αρμόδιο, κατά τόπο, Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών. Στο πλαίσιο αυτό ο εποπτεύων Εισαγγελέας Εφετών μπορεί να ζητήσει τη συνδρομή ή τη συμπλήρωση της προκαταρκτικής ή προανακριτικής έρευνας, από την Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων της Αστυνομίας ή τις κατά τόπους ανακριτικές ή προανακριτικές ή Αστυνομικές Αρχές. Επίσης, μπορεί να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 2713/ 1999 (Α' 89). Μετά την ολοκλήρωση της προκαταρκτικής εξέτασης ή προανάκρισης, η σχηματιζόμενη δικογραφία διαβιβάζεται στον κατά τόπο αρμόδιο Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών.
4. α) Υποθέσεις οι οποίες αφορούν αδικήματα που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 134, 216, 222, 235, 236, 237, 252, 263^A και 372 του Ποινικού Κώδικα, τα οποία αποδίδονται σε υπαλλήλους του άρθρου 13 του Π.Κ. εκδικάζονται κατά προτίμηση. β) Η προανάκριση στις υποθέσεις αυτές ολοκληρώνεται εντός τριών (3) μηνών, ενώ η κυρία ανάκριση το αργότερο εντός έξι (6) μηνών. γ) Στις κακουρηγηματικού χαρακτήρα υποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου του παρόντος άρθρου, μόλις περατωθεί η ανάκριση, η δικογραφία υποβάλλεται από τον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών στον Εισαγγελέα Εφετών, ο οποίος εάν κρίνει ότι δεν συντρέχουν σοβαρές ενδείξεις για την παραπομπή του κατηγορουμένου στο ακροατήριο με απευθείας κλήση,

εισάγει την υπόθεση, με πρότασή του, στο Συμβούλιο Εφετών, το οποίο αποφασίζει σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στις διατάξεις των άρθρων 309 έως και 315 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. δ) Εάν ο Εισαγγελέας Εφετών κρίνει ότι προκύπτουν ενδείξεις και ότι η δικογραφία δεν πρέπει να επιστραφεί προς συμπλήρωση, εφόσον συμφωνεί και ο Πρόεδρος Εφετών, εισάγει την υπόθεση στο ακροατήριο με απευθείας κλήση ως προς όλους τους κατηγορουμένους και για τα συναφή πλημμελήματα. ε) Προκειμένου για υποθέσεις, σε βαθμό πλημμελήματος, είτε μετά την περάτωση της προανάκρισης, είτε και χωρίς τη διενέργεια αυτής, ο αρμόδιος Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών εισάγει την υπόθεση στο ακροατήριο, με απευθείας κλήση στη συντομότερη δυνατή δικάσιμο.

5. Στην Αθήνα, τον Πειραιά και τη Θεσσαλονίκη η ανάκριση για τα εγκλήματα της παρ. 4α του παρόντος άρθρου διεξάγεται από ανακριτές στους οποίους ανατίθεται αποκλειστικά η ανάκριση αυτών των εγκλημάτων. Δεν αποτελεί λόγο υποχρεωτικής αναβολής, εκκρεμής πειθαρχική διαδικασία, η οποία είναι συναφής με τη δικάζομενη υπόθεση.
6. α) Ο Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών, όταν ασκεί ποινική δίωξη σε υποθέσεις της παρ. 4α του παρόντος άρθρου οφείλει να γνωστοποιεί την ποινική δίωξη, με περίληψη του θέματος στην Αρχή και στην αρμόδια υπηρεσία στην οποία υπηρετεί ή ανήκει οργανικά ο υπάλληλος. β) Οι Γραμματείς των δικαστηρίων ή δικαστικών συμβουλίων, οφείλουν να διαβιβάζουν στην Αρχή και στην υπηρεσία στην οποία ανήκει οργανικά ο υπάλληλος τα παραπεμπτικά ή απαλλακτικά βουλεύματα του πρώτου και του δεύτερου βαθμού δικαιοδοσίας, καθώς και τις πρωτοδικές, τελεσιδικές και αμετάκλητες καταδικαστικές ή απαλλακτικές αποφάσεις που αφορούν τις υποθέσεις αυτές.
7. Ο Διοικητής της Αρχής έχει δικαίωμα να ζητήσει από το Δημόσιο, νόμιμα εκπροσωπούμενο από τον Υπουργό Οικονομικών ή από τους φορείς της παρ. 1 του άρθρου 83 με υποχρέωση συμμόρφωσης των τελευταίων: α) να παρίστανται κατά την προδικασία και την κύρια ακροαματική διαδικασία ως πολιτικώς ενάγοντες και για χρηματική ικανοποίηση λόγω της ηθικής βλάβης που υπέστησαν από τις ως άνω αξιόποινες πράξεις του υπαλλήλου, λειτουργού ή του οργάνου τους, β) να ασκούν υπό την ιδιότητα του πολιτικώς ενάγοντος όλα τα παρεχόμενα σε αυτούς ένδικα μέσα κατά αποφάσεων ή βουλευμάτων, γ) να ζητούν από τον αρμόδιο Εισαγγελέα υπό την ιδιότητα του πολιτικώς ενάγοντος να ασκήσει τα παρεχόμενα σε αυτόν ένδικα μέσα κατά βουλευμάτων και αποφάσεων, καθώς και την επίσπευση της ποινικής διαδικασίας και την κατά προτίμηση εκδίκαση των υποθέσεων.

Άρθρο 98

Δικαστική Εποπτεία

1. α) Ο Εισαγγελέας Εφετών Αθηνών ασκεί την εποπτεία εφαρμογής του παρόντος νόμου για όσες ρυθμίσεις σχετίζονται με θέματα ποινικής ευθύνης υπαλλήλων. β) Πέραν των αρμοδιοτήτων, κατά τις προβλέψεις του άρθρου 97 παρ. 3 και 4 του παρόντος και των επόμενων παραγράφων, παρέχει τις αναγκαίες οδηγίες, σε κάθε περίπτωση που ζητείται η συνδρομή του από τον

Διοικητή της Αρχής ή τους Επιθεωρητές-Ελεγκτές, εφόσον κατά τη διενέργεια Επιθεώρησης, Ελέγχου ή έρευνας ανακλύπτουν ποινικές ευθύνες.

2. Ο αρμόδιος, κατά τόπο, Εισαγγελέας Εφετών, ή κατά παραγγελίαν αυτού ο Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών ασκεί εποπτεία στις προκαταρκτικές έρευνες ή προανακρίσεις που διενεργούνται από τους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της Αρχής. Ειδικότερα στην εποπτεία αυτή περιλαμβάνεται και η αρμοδιότητα να παραγγέλλει τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης ή προανάκρισης, να λαμβάνει γνώση των υποθέσεων, που έχουν ποινικό χαρακτήρα, να παρακολουθεί την πορεία τους, να παρέχει οδηγίες, να δίδει παραγγελίες σε άλλες προανακριτικές ή αστυνομικές αρχές του κράτους, να ζητεί από αυτές τη συνδρομή τους ή τη συμπλήρωση των ερευνών που κάνει η Αρχή, να παρίσταται κατά τη διενέργεια των ανακριτικών πράξεων και να ασκεί τα δικαιώματα του άρθρου 6 του ν. 2713/1999 (Α' 89).
3. Οι Εισαγγελείς Πρωτοδικών υποβάλλουν, ανά εξάμηνο, στον αρμόδιο Εισαγγελέα Εφετών, αναλυτική κατάσταση των εκκρεμών υποθέσεων του άρθρου 97 παρ. 4α. Από τις καταστάσεις αυτές πρέπει να προκύπτει η τήρηση των προθεσμιών του άρθρου 97 παρ. 4β. Επίσης, μνημονεύονται σε αυτές τα ονοματεπώνυμα των κατηγορουμένων, οι υπηρεσίες στις οποίες υπηρετούν ή υπηρετούσαν, τα εγκλήματα για τα οποία κατηγορούνται, το δικονομικό στάδιο στο οποίο βρίσκονται οι σχετικές δικογραφίες, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία πληροφορία.

Άρθρο 99

Πειθαρχικές Αρμοδιότητες

1. Ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών και ο γραμματέας του δικαστηρίου ή του δικαστικού συμβουλίου υποχρεούνται να ανακοινώνουν στον Διοικητή της Αρχής ο μιν πρώτος την ποινική δίωξη, που ασκείται με κάθε μορφή συμμετοχής κατά υπαλλήλου, λειτουργού ή οργάνου των φορέων της παρ. 1 του άρθρου 83 του παρόντος για εγκλήματα περί την υπηρεσία (άρθρα 235, 236 και 237 Π.Κ.), περί τα υπομνήματα (άρθρα 216, 217, 220, 222 Π.Κ.), κατά της ιδιοκτησίας (άρθρα 372 και 375, Π.Κ.) και κατά περιουσιακών δικαιωμάτων (άρθρα 386, 386Α, 389, 390 και 394), που στρέφονται κατά του Δημοσίου και των ως άνω φορέων, ο δε δεύτερος τα παραπεμπτικά ή απαλλακτικά βουλεύματα, σε κάθε βαθμό δικαιοδοσίας, καθώς και τις εκδιδόμενες, σε κάθε βαθμό δικαιοδοσίας καταδικαστικές ή αθωωτικές αποφάσεις κατά των ως άνω προσώπων και για τις αξιόποινες αυτές πράξεις.
2. Η διαπίστωση, ύστερα από διενέργεια επιθεώρησης ή ελέγχου, από τους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της Αρχής πειθαρχικών παραπτώματων υπαλλήλων, λειτουργών ή οργάνων των φορέων της προαναφερόμενης διάταξης δεσμεύει τα αρμόδια όργανα των φορέων αυτών για την άσκηση πειθαρχικής δίωξης. Ο Διοικητής της Αρχής παρακολουθεί την πορεία της πειθαρχικής δίωξης από το αρμόδιο κατά περίπτωση πειθαρχικό όργανο και δύναται να παραγγέλλει τη λήψη άλλων μέτρων.
3. Ο Διοικητής της Αρχής μπορεί να ασκεί ένσταση κατά οποιασδήποτε απόφασης των πειθαρχικών οργάνων των φορέων και των υπηρεσιών της παρ.

1 του άρθρου 83, παραπέμποντας: α) Στο αμέσως ανώτερο πειθαρχικό όργανο υποθέσεις, για τις οποίες έχει εκδοθεί απόφαση κατώτερου πειθαρχικού οργάνου, β) στο οικείο δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο υποθέσεις, για τις οποίες έχει εκδοθεί απόφαση μονομελούς πειθαρχικού οργάνου, με εξαίρεση τις πειθαρχικές αποφάσεις των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών, οι οποίες δεν προσβάλλονται με ένσταση στο υπηρεσιακό συμβούλιο του οικείου φορέα. Στις ως άνω δύο περιπτώσεις εφαρμόζονται κατά τα λοιπά οι διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα ή οι κατά περίπτωση οικείες διατάξεις, όπως ισχύουν κάθε φορά.

4. Ο Διοικητής της Αρχής μπορεί να ασκεί ένσταση υπέρ της διοίκησης ή του υπαλλήλου, εναντίον όλων των πειθαρχικών αποφάσεων μονομελών και συλλογικών πειθαρχικών οργάνων των φορέων της παρ. 1 του άρθρου 83, εξαιρουμένων των αποφάσεων μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών και για οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι πειθαρχικές διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα ή οι κατά περίπτωση οικείες διατάξεις πειθαρχικού δικαίου των ελεγχόμενων φορέων.
5. Ο Διοικητής της Αρχής έχει δικαίωμα προσφυγής ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά των τελεσίδικων αποφάσεων των πειθαρχικών συμβουλίων των υπηρεσιών και των φορέων της παρ. 1 του άρθρου 83 για πειθαρχικά αδικήματα που επισύρουν την ποινή της οριστικής πάσης ή του υποβιβασμού, καθώς και ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου κατά όλων των άλλων τελεσίδικων αποφάσεων μονομελών ή συλλογικών πειθαρχικών οργάνων.
6. Η προθεσμία για την άσκηση ενστάσεων και προσφυγών αρχίζει από την υποχρεωτική κοινοποίηση των πειθαρχικών αποφάσεων στην Αρχή. Η προσφυγή υπογράφεται είτε από το Διοικητή είτε από τον Επικεφαλής της Μονάδας Επιθεωρήσεων και Ελέγχων και κατά τη συζήτησή της μπορεί να παρίσταται είτε ο Διοικητής είτε ο Επικεφαλής της Μονάδας Επιθεωρήσεων και Ελέγχων είτε εκπρόσωπος του Ν.Σ.Κ. είτε πληρεξούσιος δικηγόρος, ο οποίος υπηρετεί στην Αρχή. Αν η προσφυγή ασκείται ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και ο υπάλληλος έχει ασκήσει ήδη προσφυγή κατά της προσβαλλόμενης από την Αρχή τελεσίδικης απόφασης ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Εφετείου ή την ασκεί ενόσω εκκρεμεί η ανωτέρω προσφυγή της Αρχής, το εν λόγω δικαστήριο οφείλει να παραπέμψει την υπόθεση στο Συμβούλιο της Επικρατείας προς συνεκδίκαση των ανωτέρω προσφυγών.

Άρθρο 100

Ελεγκτική διαδικασία

1. Οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές που υπηρετούν στην Αρχή α) μπορούν στο πλαίσιο της άσκησης των καθηκόντων τους και για την εκπλήρωση του έργου τους να επισκέπτονται χωρίς ή με προειδοποίηση τους ελεγχόμενους φορείς, αρχές και υπηρεσίες ή οποιονδήποτε εμπλεκόμενο, φορέα, αρχή και υπηρεσία της παρ. 1 του άρθρου 83, να μελετούν επί τόπου την εξεταζόμενη υπόθεση, να ενεργούν αυτοψίες και να εξετάζουν πρόσωπα, β) μπορούν επίσης να εξετάζουν

οποιοδήποτε πρόσωπο μπορεί να εισφέρει στοιχεία στον διενεργούμενο έλεγχο, να ζητούν πληροφορίες και στοιχεία από τους αρμόδιους υπαλλήλους των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων που εμπλέκονται με την εξεταζόμενη υπόθεση, γ) έχουν δικαίωμα πρόσβασης στους φακέλους συμπεριλαμβανομένων και των απορρήτων, εκτός εάν πρόκειται για ζητήματα που ανάγονται στην άσκηση εξωτερικής πολιτικής, την εθνική άμυνα και την κρατική ασφάλεια, δ) μπορούν να ζητούν με έγγραφό τους πληροφορίες σχετικά με την υπό διερεύνηση υπόθεση. Στο έγγραφο αναφέρονται οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, οι οποίες θεμελιώνουν το αίτημα, ο σκοπός του αιτήματος, η προθεσμία που τάσσεται για την παροχή των πληροφοριών, η οποία δεν μπορεί να είναι βραχύτερη των πέντε ημερών, καθώς και οι κυρώσεις, οι οποίες προβλέπονται σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς την υποχρέωση παροχής πληροφοριών. Εκείνοι, στους οποίους απευθύνεται το έγγραφο υποχρεούνται σε άμεση, πλήρη και ακριβή παροχή των πληροφοριών που ζητούνται.

2. Ο Διοικητής της Αρχής δίνει εντολή για επιθεώρηση, έλεγχο ή έρευνα στους Επιθεωρητές Ελεγκτές σε εκτέλεση του ετήσιου σχεδίου ελεγκτικής δράσης ή αυτεπάγγελα ή συνεκτιμώντας σχετικό αίτημα του οικείου Υπουργού για τις υπηρεσίες του ή τα εποπτευόμενα από αυτόν Ν.Π.Δ.Δ και κρατικά Ν.Π.Ι.Δ.
3. α) Ο Διοικητής της αρχής κατανέμει τις εντολές σε Επιθεωρητές-Ελεγκτές ή σε κλιμάκιο Επιθεωρητών-Ελεγκτών και παρακολουθεί την έγκαιρη εκτέλεσή τους. Με την ίδια εντολή καθορίζει το χρόνο μέσα στον οποίο πρέπει να περατωθεί ο έλεγχος και να υποβληθεί η σχετική έκθεση. β) Στο κλιμάκιο Επιθεωρητών Ελεγκτών μπορούν να συμμετέχουν και ιδιώτες τεχνικοί εμπειρογνώμονες, καθώς και επιθεωρητές ή υπάλληλοι των υπηρεσιακών μονάδων εσωτερικού ελέγχου ή άλλων υπηρεσιών των φορέων της παρ. 1 του άρθρου 83 οι οποίοι ορίζονται, μετά από σχετικό αίτημα του Διοικητή της Αρχής, από τον Προϊστάμενο της υπηρεσίας τους και διατίθενται στην Αρχή για το χρονικό διάστημα της διενέργειας του ελέγχου.
4. α) Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Αρχής και τη διαπίστωση παραβάσεων των κείμενων διατάξεων που αφορούν σε θέματα ακεραιότητας, διαφάνειας, λογοδοσίας και καταπολέμησης της απάτης και της διαφθοράς, οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές της Μονάδας Επιθεωρήσεων και Ελέγχων και τα λοιπά στελέχη της Αρχής που μετέχουν, ανά περίπτωση, στα κλιμάκια ελέγχου έχουν την αρμοδιότητα: αα) να ελέγχουν κάθε είδους και κατηγορίας βιβλία, στοιχεία και λοιπά έγγραφα καθώς και την ηλεκτρονική εμπορική αλληλογραφία των επιχειρηματιών, διοικητών, διευθυνόντων συμβούλων, διαχειριστών και γενικά εντεταλμένων στη διοίκηση ή διαχείριση προσώπων, καθώς και του προσωπικού ανεξαρτήτως της μορφής αποθήκευσής τους, και οπουδήποτε και εάν αυτά φυλάσσονται και να λαμβάνουν αντίγραφα ή αποσπάσματα τους, ββ) να προβαίνουν σε κατασχέσεις βιβλίων, εγγράφων και άλλων στοιχείων, καθώς και ηλεκτρονικών μέσων αποθήκευσης και μεταφοράς δεδομένων, τα οποία αποτελούν επαγγελματικές πληροφορίες, γγ) να ελέγχουν και να συλλέγουν πληροφορίες και δεδομένα κινητών τερματικών, φορητών συσκευών, καθώς και των εξυπηρετητών τους σε συνεργασία με τις

αρμόδιες κατά περίπτωση αρχές, που βρίσκονται μέσα ή έξω από τις κτιριακές εγκαταστάσεις των ελεγχόμενων φορέων, δδ) να ενεργούν έρευνες στα γραφεία και τους λοιπούς χώρους και τα μεταφορικά μέσα των ελεγχόμενων φορέων, εε) να σφραγίζουν οποιονδήποτε επαγγελματικό χώρο, βιβλία ή έγγραφα, κατά την περίοδο που διενεργείται ο έλεγχος και στο μέτρο των αναγκών αυτού, στστ) να ενεργούν έρευνες στις κατοικίες των επιχειρηματιών, διοικητών, διευθυνόντων συμβούλων, διαχειριστών και γενικά εντεταλμένων τη διοίκηση ή διαχείριση προσώπων, καθώς και του προσωπικού των ελεγχόμενων φορέων, εφόσον υπάρχουν εύλογες υπόνοιες, ότι φυλάσσονται εκεί βιβλία ή άλλα έγγραφα που συνδέονται με τον ελεγχόμενο φορέα και το αντικείμενο του ελέγχου, ζζ) να λαμβάνουν, κατά την κρίση τους, ένορκες ή ανωμοτί καταθέσεις, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 212 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, και να ζητούν από κάθε αντιπρόσωπο ή μέλος του προσωπικού των ελεγχόμενων φορέων, επεξηγήσεις για τα γεγονότα ή τα έγγραφα που σχετίζονται με το αντικείμενο και το σκοπό του ελέγχου και να καταγράφουν τις σχετικές απαντήσεις. Η διαδικασία κατάσχεσης, συλλογής, φύλαξης και επεξεργασίας ηλεκτρονικών αρχείων και αλληλογραφίας, που συλλέγονται για τους σκοπούς του παρόντος νόμου, καθορίζεται με απόφαση του Διοικητή της Αρχής. Κατά την άσκηση των εξουσιών τους, σύμφωνα με τις περιπτώσεις αα΄ μέχρι ζζ΄, οι υπάλληλοι της Αρχής τηρούν τις διατάξεις του άρθρου 9 του Συντάγματος για το άσυλο της κατοικίας. β) Η σχετική εντολή παρέχεται εγγράφως από τον Διοικητή της Αρχής και περιέχει το αντικείμενο της έρευνας και τις συνέπειες της παρεμπόδισης ή δυσχέρανσης αυτής ή άρνησης εμφάνισης των αιτούμενων βιβλίων, στοιχείων και λοιπών εγγράφων ή χορήγησης αντιγράφων ή αποσπασμάτων τους. γ) Ο Διοικητής της Αρχής μπορεί να ζητεί, εγγράφως, τη συνδρομή των δημόσιων αρχών και υπηρεσιών, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, για τη διεξαγωγή των ερευνών που αναφέρονται στις περιπτώσεις αα΄ μέχρι ζζ΄ της παραγράφου 4. δ) Για τους ελέγχους και τις έρευνες που έγιναν, συντάσσεται από αυτόν που τις διεξήγαγε έκθεση, αντίγραφο της οποίας κοινοποιείται στους οικείους ελεγχόμενους φορείς. ε) Με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης της Αρχής, κατόπιν εισήγησης του Διοικητή αυτής, επιβάλλεται στους ελεγχόμενους φορείς ή σε αυτούς που κατά οποιονδήποτε τρόπο παρεμποδίζουν ή δυσχεραίνουν τις έρευνες του παρόντος άρθρου, καθώς και στους φορείς ή σε αυτούς που αρνούνται να υποβληθούν στις εν λόγω έρευνες, να επιδείξουν τα αιτούμενα βιβλία, στοιχεία και λοιπά έγγραφα και να χορηγήσουν αντίγραφα ή αποσπάσματα τους, πρόστιμο κατ' ελάχιστον δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ και μέχρι εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ στο καθένα από τα πρόσωπα και για κάθε παράβαση. Κατά την επιμέτρηση του προστίμου λαμβάνονται ιδίως υπόψη η σοβαρότητα της εξεταζόμενης υπόθεσης, η απαξία των πράξεων και η επίπτωσή τους στην έκβαση της έρευνας. στ) Σε περίπτωση άρνησης ή παρεμπόδισης με οποιονδήποτε τρόπο των εντεταλμένων υπαλλήλων της Αρχής στην άσκηση των καθηκόντων τους, αυτοί μπορούν να ζητούν τη

συνδρομή των εισαγγελικών αρχών και κάθε άλλης αρμόδιας αρχής. Η συνδρομή αυτή μπορεί να ζητηθεί και προληπτικά.

5. Η εφαρμογή και η υλοποίηση των συστάσεων-προτάσεων που περιλαμβάνονται στις εκθέσεις επιθεώρησης και ελέγχου είναι υποχρεωτική για τους ελεγχόμενους φορείς. Οι φορείς, αρχές και υπηρεσίες της παρ. 1 του άρθρου 83 οφείλουν εντός διμήνου από τη γνωστοποίηση της σχετικής έκθεσης επιθεώρησης-ελέγχου, να ενημερώνουν την Αρχή για τις ενέργειες στις οποίες προέβησαν για την υλοποίηση των προτάσεων της έκθεσης. Σημειώνεται ότι η διαπίστωση ύστερα από διενέργεια επιθεώρησης ή ελέγχου πειθαρχικών παραπτώματων, δεσμεύει τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα για την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης.
6. Ιδιαίτερα Σώματα και Υπηρεσίες Επιθεώρησης και Ελέγχου των φορέων της παρ. 1 του άρθρου 83 που εξακολουθούν να λειτουργούν χωρίς να εντάσσονται στην Αρχή υποχρεούνται να κοινοποιούν σε αυτή α) τα πορίσματα και τις εκθέσεις τους αμέσως μετά την ολοκλήρωση των σχετικών επιθεωρήσεων και ελέγχων. β) τους ετήσιους προγραμματισμούς της δράσης τους το αργότερο μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου του κάθε έτους.
7. Η μη χορήγηση των παραπάνω πληροφοριών ή στοιχείων, η απόκρυψη στοιχείων ή πληροφοριών, καθώς επίσης η χορήγηση εν γνώσει ανακριβών στοιχείων και γενικά η παρακώλυση και παραπλάνηση του έργου των Επιθεωρητών-Ελεγκτών της Αρχής συνιστά αυτοτελές πειθαρχικό παράπτωμα για το οποίο μπορεί να επιβληθεί μια από τις ποινές που προβλέπονται στις περιπτώσεις γ` έως και στ` της παρ.1 του άρθρου 109 του Υπαλληλικού Κώδικα.
8. Σε περίπτωση άρνησης, δυστροπίας ή καθυστέρησης παροχής των αιτούμενων κατά περίπτωση πληροφοριών ή σε περίπτωση παροχής πληροφοριών ανακριβών ή ελλιπών, η Αρχή, όταν πρόκειται για ιδιωτικές επιχειρήσεις και λοιπούς ιδιωτικούς φορείς και ιδιώτες φυσικά πρόσωπα, επιβάλλει πρόστιμο δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ στο καθένα από τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα και για κάθε παράβαση.
9. Με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών τιμωρούνται: α) Όποιος παρεμποδίζει ή δυσχεραίνει με οποιονδήποτε τρόπο την διεξαγωγή ερευνών για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου από τα εντεταλμένα για τον έλεγχο όργανα της Αρχής, ιδίως με την παρεμβολή προσκομμάτων ή απόκρυψη στοιχείων. β) Όποιος αρνείται ή δυσχεραίνει την παροχή πληροφοριών κατά τη διενέργεια των ελέγχων. γ) Όποιος παρέχει, εν γνώσει, ψευδείς πληροφορίες ή αποκρύπτει στοιχεία στο πλαίσιο της ελεγκτικής διαδικασίας. δ) Όποιος αρνείται, αν και έχει κληθεί για το σκοπό αυτό από εντεταλμένο για τον έλεγχο όργανο, να προβεί σε ένορκη ή ανωμοτί κατάθεση ενώπιον του, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, καθώς και όποιος, κατά τη διάρκεια της κατάθεσής του, εν γνώσει καταθέτει ψευδή στοιχεία ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθή.
10. Με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης της Αρχής, κατόπιν εισήγησης του Διοικητή, που λαμβάνεται με αυξημένη πλειοψηφία 4/5 και ειδικά αιτιολογημένη απόφαση, καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις

απαλλαγής ή μείωσης των προστίμων που επιβάλλονται σε βάρος των ελεγχόμενων φορέων της παρ. 1 του άρθρου 83 ή φυσικών προσώπων που συμβάλλουν στον εντοπισμό και στη διερεύνηση παραβάσεων των κείμενων διατάξεων που αφορούν σε θέματα ακεραιότητας, διαφάνειας, λογοδοσίας και καταπολέμησης της απάτης και της διαφθοράς (πρόγραμμα επείκειας). Εάν ελεγχόμενος φορέας ή φυσικό πρόσωπο υπαχθεί στο πρόγραμμα επείκειας, και εν συνεχεία απαλλαγεί πλήρως από την επιβολή προστίμου τότε οι υπαίτιοι ή συμμετοχοί στην παράνομη πράξη απαλλάσσονται από κάθε ποινή. Η υπαγωγή στο πρόγραμμα επείκειας εξαιτίας της οποίας επιβλήθηκε μειωμένο πρόστιμο, θεωρείται ελαφρυντική περίπτωση κατά το άρθρο 84 Π.Κ. και στους δράστες των πράξεων αυτών επιβάλλεται ποινή μειωμένη κατά το άρθρο 83 Π.Κ.

11. Ο υπαίτιος ή οι συμμετοχοί στην παράνομη πράξη μένουν ατιμώρητοι, εάν με δική τους θέληση και σε κάθε περίπτωση πριν εξεταστούν, την αναγγείλουν στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών, στην Αρχή ή σε οποιαδήποτε άλλη αρμόδια Αρχή, προσκομίζοντας συγχρόνως αποδεικτικά στοιχεία. Σε κάθε περίπτωση η ουσιώδης συμβολή των παραπάνω προσώπων στην αποκάλυψη της συμμετοχής στις πράξεις αυτές, με την προσκόμιση στοιχείων στις Αρχές θεωρείται ελαφρυντική περίπτωση κατά το άρθρο 84 Π.Κ. και στους δράστες των πράξεων αυτών επιβάλλεται ποινή μειωμένη κατά το άρθρο 83 Π.Κ.
12. α) Εάν κατά τον έλεγχο διαπιστωθεί ύπαρξη ελλειμμάτων, αυτά καταλογίζονται με αιτιολογημένη απόφαση των Επιθεωρητών-Ελεγκτών, σε βάρος των υπευθύνων υπολόγων, εφαρμοζομένων των διατάξεων των άρθρων 96 παρ. 2 και 152 παρ. 3 του ν. 4270/2014, όπως εκάστοτε ισχύουν. Οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές μπορούν να θέτουν με αιτιολογημένη απόφασή τους εκτός διαχειρίσεως οποιονδήποτε δημόσιο υπόλογο, εάν ενδεικτικά: α) αρνείται να συνεργαστεί και να παράσχει σε αυτούς όλα τα απαραίτητα έγγραφα και πληροφορίες που του ζητούνται κατά τη διάρκεια του ελέγχου και να υπογράψει παρουσία τους τα πρωτόκολλα κατάσχεσης και τα λοιπά έγγραφα του ελέγχου. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, αυτά υπογράφονται από τον προσωρινό αναπληρωτή του δημόσιου υπολόγου που έχει τεθεί εκτός διαχειρίσεως και από δύο μάρτυρες. β) από τις πράξεις του υπολόγου κινδυνεύει το συμφέρον του Δημοσίου. γ) ανακαλυφθούν ατασθαλίες που δημιουργούν εύλογη υπόνοια κατάχρησης ή δ) εάν εμποδίζεται η απρόσκοπτη διενέργεια του ελέγχου. β) Με απόφαση του Διοικητή της Αρχής που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης και που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του κανονισμού λειτουργίας αυτής ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με τη διαδικασία του καταλογισμού, τη θέση εκτός διαχείρισης των υπευθύνων υπολόγων εφόσον τα ζητήματα αυτά δεν καλύπτονται από τις διατάξεις του ν. 4270/2014.
13. α) Σε κάθε περίπτωση, ο Διοικητής της Αρχής μπορεί να προκαλέσει τη διενέργεια ένορκης διοικητικής εξέτασης (Ε.Δ.Ε.), το πόρισμα της οποίας, πλήρως τεκμηριωμένο, του γνωστοποιείται χωρίς καθυστέρηση. Στην περίπτωση αυτή, εάν προκύψουν πειθαρχικές ευθύνες, η άσκηση πειθαρχικής δίωξης αποτελεί δέσμια διοικητική ενέργεια για τα αρμόδια όργανα, η οποία

εκδηλώνεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα ημερών από την περιέλευση του πορίσματος. β) Η ανωτέρω Ε.Δ.Ε ενεργείται, κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στις οικείες διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, από Επιθεωρητές-Ελεγκτές της Αρχής, που ορίζονται από τον Διοικητή της Αρχής και έναν μόνιμο υπάλληλο με βαθμό τουλάχιστον Α' του ελεγχόμενου φορέα, αρχής ή υπηρεσίας, που προτείνεται αντίστοιχα από τον φορέα προέλευσής του, μέσα σε προθεσμία, η οποία ορίζεται στην οικεία πρόσκληση του Διοικητή της Αρχής. Η εντολή για τη διενέργεια Ε.Δ.Ε. εκδίδεται από τον Διοικητή της Αρχής. Αν παρέλθει άπρακτη η ταχθείσα ως άνω προθεσμία, ο Διοικητής της Αρχής αναθέτει τη διενέργεια της Ε.Δ.Ε. μόνο σε Επιθεωρητές-Ελεγκτές της Αρχής. γ) Η ένορκη διοικητική εξέταση διενεργείται κατά τα λοιπά, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τον οικείο φορέα. Εάν δεν υπάρχει ειδική πρόβλεψη εφαρμόζονται αναλόγως οι αντίστοιχες διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα. δ) Η άρνηση κατάθεσης σε διενεργούμενη, κατά τα ανωτέρω, ένορκη διοικητική εξέταση αποτελεί αυτοτελές πειθαρχικό αδίκημα, το οποίο επισύρει την ποινή του προστίμου έως τις αποδοχές έξι μηνών. ε) Αν από την Ε.Δ.Ε. που διενεργήθηκε, κατά τα ανωτέρω, διαπιστώνεται η διάπραξη πειθαρχικού αδικήματος από εκείνα που τιμωρούνται, κατά την παρ. 2 του άρθρου 109 του Υπαλληλικού Κώδικα, με την ποινή της οριστικής παύσης, ο Διοικητής της Αρχής ασκεί ο ίδιος την πειθαρχική δίωξη και παραπέμπει την υπόθεση στο αρμόδιο υπηρεσιακό συμβούλιο. Αν διαπιστώνεται διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος αιρετού οργάνου της τοπικής αυτοδιοίκησης, πρώτου και δεύτερου βαθμού, ο φάκελος διαβιβάζεται στο αρμόδιο πειθαρχικό όργανο, το οποίο υποχρεούται να ασκήσει την πειθαρχική δίωξη εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα ημερών από την περιέλευση της έκθεσης. στ) Οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές που υπηρετούν στην Αρχή μπορούν να διεξάγουν Ε.Δ.Ε. κατόπιν σχετικής εντολής του Διοικητή της Αρχής, ο οποίος σε κάθε περίπτωση, μπορεί να ασκήσει ή να διατάξει την άσκηση πειθαρχικής δίωξης ή τη λήψη άλλων διοικητικών μέτρων. ζ) Ένορκη διοικητική εξέταση μπορεί επίσης να διενεργηθεί και κατά τη διάρκεια του ελέγχου, μετά από εισήγηση των Επιθεωρητών-Ελεγκτών και εντολή του Διοικητή της Αρχής. Στην περίπτωση αυτή η Ε.Δ.Ε. διενεργείται μόνο από Επιθεωρητές-Ελεγκτές της Αρχής.

14. Ο Διοικητής της Αρχής, όταν αναθέτει τη διενέργεια Ε.Δ.Ε. οφείλει να γνωστοποιεί τούτο με περίληψη του θέματος στον αρμόδιο επιθεωρητή-ελεγκτή και στην υπηρεσία στην οποία υπηρετεί ή ανήκει οργανικά ο υπάλληλος.
15. Στο πλαίσιο των ελέγχων, επιθεωρήσεων και ερευνών που διενεργούνται από τις υπηρεσίες της Αρχής ή κατόπιν εντολής του Διοικητή αυτής από τα ιδιαίτερα Σώματα και Υπηρεσίες Επιθεώρησης και Ελέγχου των φορέων της παρ. 1 του άρθρου 83 του παρόντος, είναι δυνατή, ύστερα από έγγραφη εντολή του Διοικητή της, η άρση του τραπεζικού, χρηματοπιστηριακού και φορολογικού απορρήτου. Η άρση του τραπεζικού, χρηματοπιστηριακού και φορολογικού απορρήτου είναι δυνατή και στο πλαίσιο του ελέγχου από τις υπηρεσίες της Αρχής των ετήσιων δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης ("πόθεν έσχες") των μελών των ιδιαίτερων Σωμάτων και Υπηρεσιών

- Επιθεώρησης και Ελέγχου, εφαρμοζόμενων αναλόγως των διατάξεων του άρθρου 17 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Α' 170), καθώς και μετά από παραγγελία του εισαγγελέα στο πλαίσιο διενεργούμενης προανάκρισης ή προκαταρκτικής εξέτασης από τους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της Αρχής.
16. Οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές της Αρχής, στο πλαίσιο της ελεγκτικής διαδικασίας, έχουν πρόσβαση στα πληροφοριακά συστήματα που διαχειρίζεται η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), γνωστοποιώντας στην τελευταία την πρόσβαση αυτή, σύμφωνα με τους κανόνες ιχνηλασιμότητας και πρόσβασης στα συστήματα της Α.Α.Δ.Ε., και λαμβάνουν οποιαδήποτε πληροφορία ή στοιχείο που αφορά ή είναι χρήσιμο για τη συγκεκριμένη υπόθεση που ερευνούν. Η πρόσβαση αφορά σε πληροφορίες ή στοιχεία προσδιορισμένων φυσικών και νομικών προσώπων και κάθε είδους νομικών οντοτήτων με εντοπισμένο αριθμό φορολογικού μητρώου. Η προαναφερθείσα πρόσβαση των Επιθεωρητών-Ελεγκτών της Αρχής δεν υπόκειται σε περιορισμούς διατάξεων περί φορολογικού απορρήτου, υποχρεούνται, όμως, αυτοί στην τήρηση των διατάξεων περί εχεμύθειας του άρθρου 26 του Υπαλληλικού Κώδικα,
  17. Οι επιθεωρητές-ελεγκτές της Αρχής έχουν πρόσβαση στο «Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών» σύμφωνα με τα άρθρα 62 και 63 του ν. 4170/2013 (Α' 163) και στα λοιπά πληροφοριακά συστήματα και τις βάσεις δεδομένων που διαχειρίζονται άλλες δημόσιες υπηρεσίες σύμφωνα με τις προδιαγραφές ασφαλείας του κάθε συστήματος, μη υποκείμενοι σε περιορισμούς διατάξεων περί τραπεζικού και επαγγελματικού απορρήτου και απορρήτου των στοιχείων, υποχρεούνται, όμως, στην τήρηση των διατάξεων περί εχεμύθειας του άρθρου 26 του Υπαλληλικού Κώδικα.
  18. Κατά τους ελέγχους, επανελέγχους, επιθεωρήσεις, έρευνες και ένορκες διοικητικές εξετάσεις που διενεργούνται από την Αρχή ή, ύστερα από εντολή του Διοικητή αυτής, από τα ιδιαίτερα Σώματα και Υπηρεσίες Επιθεώρησης και Ελέγχου των φορέων της παρ. 1 του άρθρου 83, μπορεί να ορίζονται, με απόφασή του Διοικητή της Αρχής, εφόσον παρίσταται ανάγκη, ως εμπειρογνώμονες λειτουργοί ή υπάλληλοι των φορέων της παρ. 1 του άρθρου 83 του παρόντος. Οι κάθε είδους δαπάνες βαρύνουν, κατά περίπτωση, τους προϋπολογισμούς των παραπάνω φορέων. Επίσης ο Διοικητής της Αρχής μπορεί να αναθέτει πραγματογνωμοσύνες και σε ιδιώτες. Στην περίπτωση αυτή οι δαπάνες βαρύνουν τον προϋπολογισμό της Αρχής.
  19. Τα πρότυπα, οι διαδικασίες και οι μεθοδολογίες σχεδιασμού, διεξαγωγής και σύνταξης των πορισμάτων των αποστολών επιθεώρησης και ελέγχου, η διαδικασία διαχείρισης καταγγελιών και αναφορών, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των επιθεωρητών-ελεγκτών που σχετίζονται με το ελεγκτικό έργο καθώς και οι ειδικότερες υποχρεώσεις των ελεγχόμενων αρχών, φορέων και υπηρεσιών εξειδικεύονται με τον Κανονισμό Λειτουργίας της Αρχής.

Άρθρο 101
Νομική Υπεράσπιση - Δικαστικά Έξοδα

1. Ο Πρόεδρος, τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, ο Διοικητής, ο Επικεφαλής της Μονάδας Επιθεωρήσεων και Ελέγχων, οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές, και οι υπόλοιποι υπάλληλοι της Αρχής, εν ενεργεία και διατελέσαντες, που ασκούν ελεγκτικά ή προανακριτικά καθήκοντα, δεν εξετάζονται, δεν διώκονται και δεν ενάγονται για αιτιολογημένη γνώμη ή εισήγηση ή πρόταση που διατύπωσαν ή για πράξεις ή παραλείψεις που ενήργησαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Εξαιρούνται των ανωτέρω η περίπτωση δόλου, η παραβίαση του απορρήτου των πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και η παράβαση του καθήκοντος εχεμύθειας, που ορίζεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου ισχύουν για τους ανωτέρω υπαλλήλους και όταν ασκούν καθήκοντα ως μέλη Συμβουλίων, Επιτροπών και Ομάδων Εργασίας που συστήνονται και λειτουργούν στην Αρχή, καθώς και για το αποσπασμένο προσωπικό στις υπηρεσίες αυτές για πράξεις ή παραλείψεις του κατά τη διάρκεια αυτής. Οι διατάξεις των προηγούμενων εδαφίων δεν εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που οι ανωτέρω υπάλληλοι έπραξαν με δόλο ή με σκοπό να προσπορίσουν στον εαυτό τους ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος ή να βλάψουν το Δημόσιο ή άλλον κατά τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες ποινικές διατάξεις ή σε περίπτωση παραβίασης του απορρήτου των πληροφοριών και στοιχείων που περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Ως προς την αστική ευθύνη των ως άνω υπαλλήλων έχει εφαρμογή το άρθρο 38 του Υπαλληλικού Κώδικα
2. Τα ως άνω πρόσωπα, εφόσον εξετάζονται ή διώκονται ή ενάγονται για πράξεις ή παραλείψεις κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ενώπιον των ποινικών ή πολιτικών δικαστηρίων, παρίστανται και εκπροσωπούνται από μέλος του Ν.Σ.Κ. ύστερα από απόφαση του Προέδρου του, κατόπιν εγγράφου αιτήματος του Διοικητή της Αρχής προς το Ν.Σ.Κ., το οποίο γίνεται υποχρεωτικά δεκτό. Το εν λόγω αίτημα υποβάλλεται υποχρεωτικά από τον Διοικητή, εφόσον περιέλθει σε αυτόν έγγραφη αίτηση εξεταζόμενου, διωκόμενου ή εναγόμενου υπαλλήλου, η οποία συνοδεύεται από θετική εισήγηση του Επικεφαλής της Μονάδας Επιθεωρήσεων και Ελέγχων. Στην περίπτωση δε του τελευταίου, συνοδεύεται από θετική εισήγηση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου και Ερευνών της Αρχής.
3. Η εκπροσώπηση των παραπάνω προσώπων από μέλος του Ν.Σ.Κ. δεν αποκλείει την εκπροσώπησή τους διά ή μετά πληρεξουσίου δικηγόρου της επιλογής τους σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή. Η εκπροσώπησή τους διά ή μετά πληρεξουσίου δικηγόρου αποκλείει την εκπροσώπησή τους παράλληλα και από μέλος του Ν.Σ.Κ..
4. Σε περίπτωση εκπροσώπησης των παραπάνω προσώπων, εν ενεργεία ή διατελεσάντων, διά ή μετά πληρεξουσίου δικηγόρου, η Αρχή υποχρεούται, με απόφαση του Διοικητή, να καλύψει τα έξοδα στα οποία υποβάλλονται κατά την προκαταρκτική διαδικασία ή με την ιδιότητα του κατηγορουμένου, του εναγόμενου ή του πολιτικώς ενάγοντος, σε δίκες που αφορούν πράξεις ή παραλείψεις που έλαβαν χώρα κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και μέχρι την αμετάκλητη εκδίκαση των σχετικών υποθέσεων, εφόσον υποβληθεί

σχετικό προς τούτο αίτημα, συνοδευόμενο από θετική εισήγηση. Στην περίπτωση των Ελεγκτών-Επιθεωρητών και των λοιπών υπαλλήλων της Αρχής, απαιτείται θετική εισήγηση του Επικεφαλής της Μονάδας Επιθεωρήσεων και Ελέγχων. Στην περίπτωση δε του τελευταίου, από θετική εισήγηση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου και Ερευνών της Αρχής. Στην περίπτωση του Διοικητή, του Προέδρου, των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης, για την εκπροσώπησή τους αρκεί μόνο η υποβολή αιτήματος τους προς τη Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών της Αρχής.

5. Στις ανωτέρω δίκες, καθώς και σε εκείνες στις οποίες τα παραπάνω πρόσωπα έχουν την ιδιότητα του ενάγοντος και αφορούν την εκτέλεση των καθηκόντων τους, έχουν εφαρμογή οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί ατελειών του Ν.Σ.Κ..
6. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει θετική εισήγηση, τα ως άνω έξοδα καταβάλλονται εκ των υστέρων, εφόσον για τις ποινικές υποθέσεις εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση, με την οποία τα ως άνω πρόσωπα κηρύσσονται αθώα ή απαλλάσσονται των κατηγοριών ή τελεσίδικο βούλευμα δικαστικού συμβουλίου με το οποίο παύει οριστικά η ποινική δίωξη εναντίον τους ή τίθεται η υπόθεση στο αρχείο. Για όσους φέρουν την ιδιότητα του πολιτικώς ενάγοντος απαιτείται να έχει εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική απόφαση από την οποία να προκύπτει η διάπραξη του σε βάρος τους εγκλήματος κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους ή εξαιτίας αυτών. Για τις αστικές υποθέσεις απαιτείται η έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης, με την οποία απορρίπτεται η σε βάρος τους ασκηθείσα αγωγή.
7. Το σχετικό κόστος επιβαρύνει τον προϋπολογισμό της Αρχής, στον οποίο εγγράφονται οι σχετικές πιστώσεις. Η καταβολή των ανωτέρω δαπανών γίνεται εφόσον προσκομισθούν τα νόμιμα παραστατικά. Το αιτούμενο ποσό δεν δύναται να υπερβαίνει το τριπλάσιο του ποσού αναφοράς κάθε διαδικαστικής πράξης ή υπηρεσίας, όπως προσδιορίζεται στους πίνακες του Κώδικα Δικηγόρων και των παραρτημάτων αυτού, όπως εκάστοτε ισχύουν.
8. Εάν τα παραπάνω πρόσωπα καταδικασθούν αμετάκλητα ή γίνει αμετάκλητα δεκτή αγωγή εναντίον τους για πράξεις ή παραλείψεις κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ή απορριφθεί αμετάκλητα αγωγή ή πολιτική αγωγή που άσκησαν για αδικήματα και πράξεις ή παραλείψεις που έλαβαν χώρα σε βάρος τους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και εξ αφορμής αυτών, υποχρεούνται να επιστρέψουν στην Αρχή τις ως άνω δαπάνες. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση αμετάκλητης αθώωσης του καθ' ου η πολιτική αγωγή.
9. Με απόφαση του Διοικητή της Αρχής καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία παροχής νομικής υπεράσπισης και κάλυψης των παραπάνω εξόδων, το ύψος του ποσού που καταβάλλεται ως δικηγορική αμοιβή, η προθεσμία υποβολής του αιτήματος για την πληρωμή των δαπανών, η διαδικασία επιστροφής των δαπανών, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.
10. Οι ρυθμίσεις του παρόντος κατισχύουν κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης.

11. Τα οριζόμενα στις παραγράφους 2 έως και 10 του παρόντος άρθρου έχουν εφαρμογή για τις εντολές επιθεώρησης και ελέγχου και κάθε άλλη πράξη και ενέργεια που εμπίπτει στο πεδίο αρμοδιοτήτων της Αρχής από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Άρθρο 102

Δικαστική εκπροσώπηση της Αρχής

1. Η Αρχή εκπροσωπείται δικαστικώς και εξωδίκως από τον Διοικητή της και παρίσταται αυτοτελώς, εκπροσωπώντας το Δημόσιο, σε κάθε είδους δίκες που έχουν ως αντικείμενο πράξεις ή παραλείψεις της ή τις έννομες σχέσεις που την αφορούν. Οι επιδόσεις των δικογράφων στις δίκες αυτές γίνονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις προς τον Διοικητή.
2. α) Η εν γένει νομική και δικαστική υποστήριξη των υποθέσεων της Αρχής και το γνωμοδοτικό έργο διεξάγονται από το Ν.Σ.Κ. σύμφωνα με τις διατάξεις του Οργανισμού του (ν. 3086/2002, Α` 324). Για το λόγο αυτό στην Αρχή ιδρύεται Γραφείο Νομικού Συμβούλου, στο οποίο υπηρετούν κατ' ελάχιστον ένας Νομικός Σύμβουλος και ένας Πάρεδρος, και το οποίο αποτελεί υπηρεσιακή μονάδα του ΝΣΚ, και λειτουργεί στην Αρχή. β) Η γραμματεία του Γραφείου Νομικού Συμβούλου στελεχώνεται από υπαλλήλους της Αρχής, με απόφαση απόσπασης του Διοικητή της, η οποία καθορίζει τη χρονική της διάρκεια, καθώς και την παράταση, διακοπή ή ανάκλησή της.
3. Στην αρμοδιότητα του Γραφείου Νομικού Συμβούλου περιλαμβάνονται, ιδίως: α) η εν γένει νομική υποστήριξη της Αρχής, με την έκδοση γνωμοδοτήσεων σε ερωτήματα που υποβάλλονται από τον Διοικητή της. Με την επιφύλαξη των οριζόμενων στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης β` της παρ. 1 του άρθρου 6 του Οργανισμού του Ν.Σ.Κ. (ν. 3086/2002, Α` 324) και στην παράγραφο 4, η αποδοχή ή μη των γνωμοδοτήσεων και η έγκριση ή μη των πρακτικών γίνεται με επισημειωματική πράξη του Διοικητή της Αρχής, β) η νομική υποστήριξη κατά την κατάρτιση των συμβάσεων στις οποίες συμβάλλεται η Αρχή, γ) η νομοτεχνική υποστήριξη της Αρχής κατά την κατάρτιση προτάσεων σχεδίων νόμων και κανονιστικών πράξεων, εφόσον παραπέμπονται αρμοδίως από τον Διοικητή της, δ) η εισήγηση προς τον Διοικητή της Αρχής, για την προώθηση νομοθετικών μέτρων, τα οποία είναι αναγκαία για την άρση των προβλημάτων που παρατηρούνται κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας και εν γένει για την προάσπιση των δικαιωμάτων και συμφερόντων του Δημοσίου και, γενικότερα, του δημόσιου συμφέροντος, ε) Η άμεση ενημέρωση των οργανικών μονάδων της Αρχής ή απευθείας του Διοικητή της, για τη νομολογία των ανωτάτων δικαστηρίων επί των δικαστικών υποθέσεων αρμοδιότητας του Γραφείου, στ) Η συμμετοχή σε συλλογικά όργανα που συστήνονται για θέματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Αρχής, κατόπιν υποβολής αιτήματος του Διοικητή, ζ) κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις περί λειτουργίας του Ν.Σ.Κ..

Άρθρο 103

Εθνικό Συντονιστικό Όργανο Ελέγχου και Λογοδοσίας (Ε.Σ.Ο.Ε.Λ)

1. Στην Αρχή συστήνεται το Εθνικό Συντονιστικό Όργανο Ελέγχου και Λογοδοσίας (Ε.Σ.Ο.Ε.Λ).
2. Οι βασικοί στόχοι της Ε.Σ.Ο.Ε.Λ είναι οι εξής: (α) ο εντοπισμός των συνεργειών και των τυχόν αλληλοεπικαλύψεων μεταξύ των ελεγκτικών δράσεων και των πρωτοβουλιών για την καταπολέμηση της διαφθοράς, β) ο σχεδιασμός και η ανάληψη κοινών δράσεων στο πεδίο αυτό, γ) ο συστηματικός διάλογος και ανταλλαγή απόψεων μεταξύ όλων των Αρχών, φορέων και υπηρεσιών που δραστηριοποιούνται στον έλεγχο της δράσης των δημόσιων οργανισμών και στην καταπολέμηση της διαφθοράς και δ) η διάχυση καλών πρακτικών και καινοτόμων μεθοδολογικών προσεγγίσεων και εργαλείων με την ανάπτυξη κοινών προτύπων και εργαλείων.
3. Το Ε.Σ.Ο.Ε.Λ. εδρεύει και υποστηρίζεται γραμματειακά από την Αρχή Προεδρεύεται από τον Διοικητή της Αρχής. Καθήκοντα Αντιπροέδρου και αναπληρωτή του, ασκεί ο Επικεφαλής ενός εκ των φορέων-υπηρεσιών που συμμετέχουν σε αυτό, οι οποίοι εναλλάσσονται σε ετήσια βάση. Στην ολομέλεια του Ε.Σ.Ο.Ε.Λ συμμετέχουν οι Επικεφαλής ή Προϊστάμενοι, με τους αναπληρωτές τους, όλων των φορέων και υπηρεσιών επιθεώρησης, ελέγχου και καταπολέμησης της διαφθοράς με τους αναπληρωτές τους που δεν εντάσσονται στην Αρχή, περιλαμβανομένων του Επικεφαλής της Οικονομική Αστυνομίας, του Διευθυντή της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων της ΕΛ.ΑΣ., του Προϊσταμένου της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων της Ελληνικής Ακτοφυλακής, οι Προϊστάμενοι των Υπηρεσιών Επιθεώρησης και Ελέγχου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και των αναπληρωτών τους καθώς και ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Επιθεώρησης του Υπουργείου Εξωτερικών μαζί με τον αναπληρωτή του. Στο Ε.Σ.Ο.Ε.Λ επίσης συμμετέχουν οι Προϊστάμενοι της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου και της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων μαζί με τους αναπληρωτές τους.
4. Το Ε.Σ.Ο.Ε.Λ συνεδριάζει τακτικά μία φορά, τουλάχιστον, το μήνα στην έδρα της Αρχής και εκτάκτως, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου του.
5. Το Ε.Σ.Ο.Ε.Λ μπορεί να αποφασίζει τη διενέργεια κοινών επιθεωρήσεων, ελέγχων και ερευνών από μικτές ομάδες επιθεωρητών-ελεγκτών των φορέων και υπηρεσιών επιθεώρησης, ελέγχου και καταπολέμησης της διαφθοράς που μετέχουν σε αυτό. Τα μέλη των ομάδων προτείνονται από τους Επικεφαλής ή Προϊσταμένους των εν λόγω φορέων και υπηρεσιών, και η σχετική εντολή ελέγχου υπογράφεται από τον Πρόεδρο του Ε.Σ.Ο.Ε.Λ. Στους ελεγκτές, επιθεωρητές και υπαλλήλους που μετέχουν στις μικτές ομάδες μπορούν να ανατεθούν καθήκοντα ειδικών ανακριτικών υπαλλήλων, ακόμα και εάν τούτο δεν προβλέπεται από τος οικίες διατάξεις του φορέα προέλευσής τους.
6. Οι λεπτομέρειες σχετικά με τη συγκρότηση, τη λειτουργία και την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Ε.Σ.Ο.Ε.Λ ρυθμίζονται με Εσωτερικό Κανονισμό της Αρχής που εκδίδεται με απόφαση του Διοικητή αυτής.
7. Εντός τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, με απόφαση του Διοικητή της Αρχής, καθορίζονται οι αρχές, φορείς και υπηρεσίες ελέγχου που

συμμετέχουν στο Ε.Σ.Ο.Ε.Λ. Είναι δυνατόν με απόφαση του Διοικητή της Αρχής που εκδίδεται το τελευταίο τρίμηνο κάθε ημερολογιακού έτους να ανακαθορίζονται οι αρχές, φορείς και υπηρεσίες ελέγχου που συμμετέχουν στο Ε.Σ.Ο.Ε.Λ.

ΜΕΡΟΣ Ε΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Κεφάλαιο Α΄ Σύσταση Ειδικών Κλάδων

Άρθρο 104 Σύσταση κλάδων

1. Συνιστώνται κλάδοι προσωπικού για την υποστήριξη ειδικών λειτουργιών των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 18 του παρόντος νόμου, ως εξής: (α) Κλάδος ΠΕ Αναλυτών Δημοσίων Πολιτικών, (β) Κλάδος ΠΕ Νομοτεχνών και (γ) Κλάδος ΠΕ Αναλυτών Ψηφιακής Πολιτικής.
2. Αντικείμενο εργασίας των υπαλλήλων του κλάδου ΠΕ Αναλυτών Δημοσίων Πολιτικών είναι η τεκμηριωμένη υποστήριξη της πολιτικής και διοικητικής ηγεσίας του φορέα στον οποίο υπηρετούν κατά το σχεδιασμό, την υλοποίηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των δημοσίων πολιτικών του τομέα πολιτικής ειδίκευσής τους, και η παροχή ενημέρωσης αναφορικά με τις επιλογές, τις παραμέτρους, τους περιορισμούς, τους κινδύνους και τις συνέπειες των δημοσίων πολιτικών. Στο πλαίσιο αυτό, οι υπάλληλοι του κλάδου πρέπει να είναι σε θέση: (α) να συλλέγουν, ταξινομούν, αναλύουν, αξιολογούν και επικοινωνούν δεδομένα, πληροφορίες, έρευνες και μετρήσεις χρησιμοποιώντας αναγνωρισμένες ποσοτικές και ποιοτικές μεθόδους και εργαλεία, (β) να παρακολουθούν το κοινωνικό, πολιτικό, οικονομικό και τεχνολογικό περιβάλλον εντός του οποίου οι δημόσιες πολιτικές σχεδιάζονται, εφαρμόζονται και ανασχεδιάζονται με ιδιαίτερη έμφαση στον έγκαιρο και συστηματικό εντοπισμό των τάσεων, εξελίξεων, καλών πρακτικών, στη Ελλάδα και διεθνώς, και των κάθε φορά υφιστάμενων κενών και προβλημάτων στους τομείς πολιτικής αρμοδιότητας των φορέων τους, (γ) να συνεργάζονται και διαβουλεύονται με ομάδες ερευνητών, αναλυτές δεδομένων, εμπειρογνώμονες και την κοινωνία ευρύτερα στο πλαίσιο εκπλήρωσης των καθηκόντων τους.
3. Αντικείμενο εργασίας των υπαλλήλων του κλάδου ΠΕ Νομοτεχνών είναι η υποστήριξη της πολιτικής και διοικητικής ηγεσίας του φορέα στον οποίο υπηρετούν κατά τη σύνταξη, αξιολόγηση και τροποποίηση σχεδίων νόμων, κανονιστικών πράξεων και λοιπών συνοδευτικών εγγράφων, της αρμοδιότητας τους. Στο πλαίσιο αυτό, οι υπάλληλοι του κλάδου πρέπει να είναι σε θέση: (α) να εφαρμόζουν τις αρχές και τα εργαλεία της καλής νομοθέτησης κατά τη νομοπαρασκευαστική διαδικασία, (β) να συντάσσουν απλά και κατανοητά νομοθετικά και κανονιστικά κείμενα με μέριμνα για τη χαμηλότερη, δυνατή επιβάρυνση των πολιτών και των επιχειρήσεων, καθώς και τα συνοδευτικά αυτών κείμενα, (γ) να έχουν γνώση των καλών πρακτικών, στην Ελλάδα και διεθνώς, του τομέα πολιτικής που διαχειρίζονται, (δ) να

γνωρίζουν τις τεχνικές απλούστευσης, κωδικοποίησης και αναμόρφωσης του δικαίου.

4. Αντικείμενο εργασίας των υπαλλήλων του κλάδου ΠΕ Αναλυτών Ψηφιακής Πολιτικής είναι η υποστήριξη της πολιτικής και διοικητικής ηγεσίας του φορέα στον οποίο υπηρετούν κατά τον σχεδιασμό, την υλοποίηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση πολιτικών, προγραμμάτων και δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού του ελληνικού Κράτους και, εν γένει, της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας. Σε αυτό το πλαίσιο, οι υπάλληλοι του κλάδου πρέπει να είναι σε θέση: (α) να αναλύουν, σχεδιάζουν και ανασχεδιάζουν διαδικασίες και υπηρεσίες, φιλικές προς τους χρήστες και χρήσιμες για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις – αξιοποιώντας εδραιωμένες και καινοτόμες τεχνολογίες πληροφορικής, επικοινωνιών και λοιπών τομέων της οικονομίας, (β) να παρακολουθούν και αξιολογούν τις τεχνολογικές εξελίξεις, να εντοπίζουν και να αναλύουν καλές πρακτικές, να διαγιγνώσκουν ευκαιρίες και απειλές και να συντάσσουν ολοκληρωμένες προτάσεις για το σχεδιασμό πολιτικών, προγραμμάτων και δράσεων με αντικείμενο τον ψηφιακό μετασχηματισμό του φορέα ή των φορέων που τους έχουν ανατεθεί, (γ) να σχεδιάζουν, να υλοποιούν και να διαχειρίζονται έργα ψηφιακού μετασχηματισμού σύμφωνα με τις αρχές της διοίκησης έργων και ανάλυσης κινδύνων, καλύπτοντας όχι μόνο το τεχνικό σκέλος αλλά όλες τις πτυχές του εγχειρήματος: οργανωτικές, οικονομικές και νομικές και (δ) να συνεργάζονται με εμπειρογνώμονες, αναλυτές και ερευνητές του χώρου για τη βέλτιστη εκτέλεση των καθηκόντων τους.
5. Ο αριθμός των οργανικών θέσεων προσωπικού των κλάδων της παραγράφου 1 καθορίζεται με διάταγμα που εκδίδεται κατόπιν πρότασης των αρμόδιων για θέματα δημόσιας διοίκησης και προϋπολογισμού υπουργών. Οι οργανικές θέσεις του προηγούμενου εδαφίου κατανέμονται, με απόφαση του αρμόδιου για θέματα δημόσιας διοίκησης Υπουργού, στις υπηρεσίες των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 18 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 105

Τρόπος και προσόντα διορισμού στους κλάδους

1. Οι οργανικές θέσεις των κλάδων προσωπικού του προηγούμενου άρθρου καλύπτονται με διορισμό, κατόπιν απόφασης του αρμόδιου για θέματα δημόσιας διοίκησης υπουργού, μετά την αποφοίτηση από εξειδικευμένα τμήματα της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης.
2. Οι θέσεις των ως άνω κλάδων μπορούν να καλύπτονται και με μετάταξη υπηρετούντων υπαλλήλων φορέων της γενικής κυβέρνησης με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, εφόσον είναι κάτοχοι πτυχίου ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης (πανεπιστημιακού ή τεχνολογικού τομέα) της ημεδαπής ή της αλλοδαπής και αναγνωρισμένου μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών ετήσιας τουλάχιστον διάρκειας ή απόφοιτοι της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης. Προϋπόθεση για τη μετάταξη είναι η προηγούμενη ελάχιστη προϋπηρεσία τεσσάρων ετών μετά τον διορισμό και η επιτυχής παρακολούθηση προγράμματος πιστοποίησης το

οποίο οργανώνεται από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης. Τα σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος καθορίζονται με απόφαση του αρμόδιου για θέματα δημόσιας διοίκησης Υπουργού μετά από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΚΔΔΑ. Με την ίδια απόφαση μπορούν να εξειδικεύονται περαιτέρω οι προϋποθέσεις και τα ελάχιστα προσόντα για την παρακολούθηση των προγραμμάτων πιστοποίησης.

3. Όλες οι απαιτούμενες διαδικασίες του άρθρου 7 του ν. 4440/2016 για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου διενεργούνται αποκλειστικά από την Κεντρική Επιτροπή Κινητικότητας του άρθρου 5 του ν. 4440/2016 (Α' 224). Οι αιτήσεις υποβάλλονται σε κάθε έναν από τους τρεις κύκλους κινητικότητας του άρθρου 6 του ν. 4440/2016 (Α' 224). Για την ολοκλήρωση των μετατάξεων, εκδίδεται απόφαση από τον αρμόδιο για θέματα δημόσιας διοίκησης Υπουργό στην οποία αναγράφονται κατ' ελάχιστο ο κλάδος, ο φορέας και η οργανική θέση όπου μετατάσσεται ο κάθε υπάλληλος. Κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου ρυθμίζεται με απόφαση του αρμόδιου για θέματα δημόσιας διοίκησης Υπουργού.

Άρθρο 106

Γενικές διατάξεις για τους ειδικούς κλάδους

1. Οι υπάλληλοι των κλάδων του παρόντος κεφαλαίου τοποθετούνται με απόφαση του αρμόδιου για θέματα δημόσιας διοίκησης Υπουργού, στις οργανικές θέσεις όπως αυτές έχουν κατανομηθεί βάσει της παραγράφου 5 του άρθρου 104 του παρόντος.
2. Η κάθε είδους υπηρεσιακή μεταβολή υπαλλήλου των ως άνω κλάδων που αφορά σε μετακίνηση, μετάταξη, απόσπαση, διάθεση σε θέση άλλου κλάδου ή άλλης υπηρεσίας, μπορεί να διενεργηθεί μόνο με απόφαση του αρμοδίου για θέματα δημόσιας διοίκησης υπουργού.
3. Σε περίπτωση που ο υπουργός της προηγούμενης παραγράφου διαπιστώσει με οποιοδήποτε τρόπο ότι υπάλληλος έχει μετακινηθεί σε υπηρεσία διαφορετική από εκείνη στην οποία τοποθετήθηκε ή ότι εκτελεί καθήκοντα διαφορετικά από εκείνα που προβλέπονται στο άρθρο 104, ανακαλεί άμεσα την τοποθέτηση του υπαλλήλου στον συγκεκριμένο φορέα και τον επανατοποθετεί με απόφαση του σε κενή οργανική θέση του ίδιου κλάδου σε άλλο φορέα.
4. Υπάλληλος που έχει διοριστεί ή μεταταχτεί στους κλάδους του παρόντος Κεφαλαίου δεν μπορεί να μεταταχτεί, αποσπαστεί, μετακινηθεί πριν παρέλθει πενταετία από την πράξη διορισμού ή μετάταξης στον κλάδο. Εξαιρέσεις από το προηγούμενο εδάφιο επιτρέπονται μόνο για εξαιρετικούς λόγους, οι οποίοι καθορίζονται με απόφαση του αρμοδίου για θέματα δημόσιας διοίκησης υπουργού.

Άρθρο 107

Μισθολογικές διατάξεις

1. Ως εισαγωγικό μισθολογικό κλιμάκιο των κλάδων του παρόντος κεφαλαίου ορίζεται το ΜΚ 8 της ΠΕ κατηγορίας όπως αυτό προκύπτει από τις διατάξεις του ν. 4354/2015.

2. Ο μηνιαίος βασικός μισθός των λοιπών μισθολογικών κλιμακίων της συγκεκριμένης κατηγορίας υπαλλήλων διαμορφώνεται με πρόσθεση στο αμέσως προηγούμενο κλιμάκιο του ποσού που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του ποσού των 780 ευρώ με το συντελεστή 1,40 και στη συνέχεια με το συντελεστή 0,0915. Το μισθολογικό κλιμάκιο 19 για τους κλάδους του παρόντος Κεφαλαίου δεν μπορεί να ξεπερνά το μηνιαίου βασικού μισθού των προϊσταμένων Γενικής Διεύθυνσης όπως αυτός κάθε φορά ορίζεται από τις κείμενες διατάξεις.
3. Οι υπάλληλοι που μετατάσσονται στους κλάδους του παρόντος κεφαλαίου, κατατάσσονται αυτομάτως στο ΜΚ 8 της ΠΕ κατηγορίας. Εφόσον έχουν ήδη καταταχθεί σε υψηλότερο κλιμάκιο, επανακατατάσσονται στο αυτό κλιμάκιο. Στις περιπτώσεις της παρούσας παραγράφου λαμβάνουν τις αποδοχές όπως αυτές προκύπτουν από τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.
4. Η περίπτωση β της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του ν. 4354/2015 σχετικά με το χρόνο και τον τρόπο μισθολογικής εξέλιξης των ΠΕ και ΤΕ υπαλλήλων ισχύει και για τους κλάδους του παρόντος κεφαλαίου.

Άρθρο 108

Τροποποίηση του διατάξεων του ν. 4440/2016

Το άρθρο 5 του ν. 4440/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

“Άρθρο 5

Κεντρική Επιτροπή Κινητικότητας

1. Στο Υπουργείο Εσωτερικών συσταται Κεντρική Επιτροπή Κινητικότητας, η οποία λαμβάνοντας υπόψη το ψηφιακό Οργανόγραμμα του άρθρου 16 συντονίζει και επιβλέπει την εφαρμογή του ΕΣΚ και αξιολογεί τα αιτήματα των φορέων για την αναγκαιότητα διενέργειας αποσπάσεων λόγω σοβαρών και επείγουσών υπηρεσιακών αναγκών. Επίσης γνωμοδοτεί για την κατανομή των αιτούμενων υπαλλήλων για συνυπηρεσία, για αιτήματα υπαλλήλων για απόσπαση ή μετάταξη για αποδεδειγμένα ιδιαίτερα σοβαρούς λόγους υγείας, για την ανακατανομή του προσωπικού σε υπηρεσίες του Δημοσίου μετά από αναδιάρθρωση υπηρεσιών, συγχώνευση φορέων ή μεταβολή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των φορέων και εν γένει για ζητήματα σχετικά με την πολιτική κινητικότητας και τη στελέχωση του Δημοσίου. Επιπλέον, η Κεντρική Επιτροπή Κινητικότητας αποφασίζει για τη μετάταξη υπαλλήλων στους κλάδους των ΠΕ Αναλυτών Δημοσίων Πολιτικών και ΠΕ Νομοτεχνών και ΠΕ Αναλυτών Ψηφιακής Πολιτικής, καθώς και στις οργανικές θέσεις των κλάδων αυτών.

2. Η Κεντρική Επιτροπή Κινητικότητας είναι επταμελής και αποτελείται από τους εξής: (α) έναν (1) Αντιπρόεδρο του ΑΣΕΠ ως Πρόεδρο που υποδεικνύεται από τον Πρόεδρο του ΑΣΕΠ με τον αναπληρωτή του, (β) ένα (1) μέλος του ΑΣΕΠ που υποδεικνύεται από τον Πρόεδρο του ΑΣΕΠ με τον αναπληρωτή του, (γ) έναν (1) νομικό σύμβουλο του ΝΣΚ που ορίζεται από τον Πρόεδρο του ΝΣΚ με τον αναπληρωτή του, (δ) τον Υπηρεσιακό Γραμματέα του αρμόδιου για θέματα δημόσιας διοίκησης Υπουργείου με αναπληρωτή του έναν Προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης του ιδίου Υπουργείου, (ε) τον Υπηρεσιακό Γραμματέα του αρμοδίου για θέματα προϋπολογισμού Υπουργείου, με αναπληρωτή του έναν Προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης, του ιδίου Υπουργείου, (στ) τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού του

Υπουργείου Εσωτερικών, με αναπληρωτή του τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού, (ζ) τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Αποκέντρωσης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, με αναπληρωτή του τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Προσωπικού Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Στην Κεντρική Επιτροπή Κινητικότητα συμμετέχουν ως παρατηρητές, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ένας (1) εκπρόσωπος της Α.Δ.Ε.Δ.Υ. και ένας (1) εκπρόσωπος της Κ.Ε.Δ.Ε..

3. Τα μέλη της Κεντρικής Επιτροπής Κινητικότητα ορίζονται για θητεία τριών (3) ετών με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η Κεντρική Επιτροπή Κινητικότητα συνεπικουρείται στο έργο της από τη Γενική Διεύθυνση Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού και υποστηρίζεται από γραμματεία, της οποίας η οργάνωση, η στελέχωση και κάθε άλλο αναγκαίο για τη λειτουργία της θέμα καθορίζονται με απόφαση του αρμόδιου για θέματα δημόσιας διοίκησης Υπουργού.

4. Ειδικώς για τις αποφάσεις μετάταξης υπαλλήλων στους κλάδους των ΠΕ Αναλυτών Δημοσίων Πολιτικών, ΠΕ Νομοτεχνών και ΠΕ Αναλυτών Ψηφιακής Πολιτικής η σύνθεση της Κεντρικής Επιτροπής Κινητικότητα τροποποιείται ως εξής: το υπό στοιχείο και το υπό στοιχείο (ζ) μέλος αντικαθίσταται από τον Πρόεδρο του ΕΚΔΔΑ με αναπληρωτή έναν επιστημονικό υπεύθυνο του ΕΚΔΔΑ που ορίζει ο ίδιος. Ο Υπηρεσιακός Γραμματέας του στοιχείου (ε) για τις περιπτώσεις αυτές είναι υποχρεωτικά ο Υπηρεσιακός Γραμματέας του Υπουργείου στο οποίο η υπό πλήρωση θέση ανήκει με αναπληρωτή έναν Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου αυτού.

5. Μέχρι τον ορισμό των Υπηρεσιακών Γραμματέων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, για τις περιπτώσεις δ` και ε` της παραγράφου 2 του παρόντος ορίζονται ως μέλη Γενικοί Γραμματείς που καθορίζονται με αποφάσεις των οικείων Υπουργών."

Κεφάλαιο Β΄

Ενδυνάμωση Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων

Άρθρο 109

Ανάθεση δικαιώματος υπογραφής στους Προϊσταμένους Γενικών Διευθύνσεων Υπουργείων

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 37, ανατίθεται δια του παρόντος νόμου στους Προϊσταμένους Γενικών Διευθύνσεων των Υπουργείων που επιλέγονται και τοποθετούνται σύμφωνα με τις πάγιες διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως ισχύει, καθώς και στους νόμιμους αναπληρωτές αυτών, η αρμοδιότητα τελικής υπογραφής σε κάθε ατομική διοικητική πράξη για τα θέματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των υπηρεσιών των οποίων προϊστανται. Διατάξεις τυπικού νόμου με τις οποίες η έκδοση ατομικών διοικητικών πράξεων έχει ανατεθεί σε ιεραρχικώς κατώτερα επίπεδα διοίκησης, διατηρούνται σε ισχύ.
2. Σε περίπτωση άπρακτης παρόδου της τυχόν προβλεπόμενης από τις οικείες διατάξεις προθεσμίας για την έκδοση της πράξης της παραγράφου 1 του παρόντος ή, σε περίπτωση μη πρόβλεψης ειδικής προθεσμίας, με την πάροδο της προθεσμίας που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 4 του ν.

2690/1999 (Α' 45) η αρμοδιότητα της παραγράφου 1 του παρόντος ασκείται από τον αρμόδιο Υπουργό.

3. Η αρμοδιότητα μπορεί να ασκηθεί από τον Υπουργό και πριν από την πάροδο της ως άνω προθεσμίας, εφόσον συντρέχουν λόγοι κατεπείγοντος που αιτιολογούνται ειδικώς.
4. Οι διοικητικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου και αναφέρονται σε γενικότερης σημασίας θέματα κοινοποιούνται στον Υπουργό και στον οικείο Γενικό Γραμματέα.
5. Η άπρακτη πάροδος της προθεσμίας της παραγράφου 2 του παρόντος λαμβάνεται ειδικά υπόψη κατά τη σύνταξη της έκθεσης αξιολόγησης του άρθρου 16 του ν. 4369/2016 (Α'33) και δύναται, με την παράθεση ειδικής αιτιολογίας από τους αξιολογητές, να αποτελεί σπουδαίο λόγο για τη μη ανανέωση της θητείας των Γενικών Διευθυντών και κώλυμα για τη συμμετοχή τους σε νέα διαδικασία επιλογής Προϊσταμένων Γενικής Διεύθυνσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.
6. Η τυχόν απόκτηση οικονομικού οφέλους ή ανταλλάγματος κατά την άσκηση της αρμοδιότητας της παραγράφου 1 συνιστά, πέραν των ποινικών, το πειθαρχικό παράπτωμα της περίπτωσης (δ) της παραγράφου 1 του άρθρου 107 του Υπαλληλικού Κώδικα και επισύρει τις ποινές των περιπτώσεων (στ), (ζ) και (η) της παραγράφου 1 του άρθρου 109, του ιδίου Κώδικα, τηρουμένης της διάταξης της παραγράφου 2 του ιδίου άρθρου.
7. Προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων οι οποίοι διεκπεραίωσαν κάθε ατομική διοικητική πράξη αρμοδιότητας τους εντός της προβλεπόμενης ημερομηνίας σύμφωνα με την παράγραφο 1 δικαιούνται ετήσια ειδική ανταμοιβή (bonus), το ύψος και η χορήγηση της οποίας καθορίζεται με απόφαση του Πρωθυπουργού η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.
8. Η ισχύς του παρόντος άρθρου εκκινεί μετά την πάροδο έξι (6) μηνών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου. Εντός της ίδιας προθεσμίας κάθε Υπουργείο οφείλει να καταγράψει και αποστέλλει στη Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων (α) τον κατάλογο των ατομικών διοικητικών πράξεων της παραγράφου 1 του παρόντος και (β) τα έγγραφα που δεν συνιστούν εκτελεστές πράξεις.
9. Με απόφαση του οικείου υπουργού και του υπουργού αρμοδίου για θέματα απλούστευσης διαδικασιών, μετά το πέρας του ως άνω εξαμήνου, δύναται να επεκτείνεται η εφαρμογή της παραγράφου 1 του παρόντος και σε έγγραφα που δεν συνιστούν εκτελεστές πράξεις.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ' ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Κεφάλαιο Α' Ειδικές διατάξεις

Άρθρο 110

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4354/2015

1. Η παράγραφος 5 του άρθρου 9 του ν. 4354/2015 αντικαθίσταται ως εξής: “5. (α) Οι Υπηρεσιακοί Γραμματείς και οι Γενικοί Γραμματείς κατατάσσονται στο καταληκτικό Μ.Κ. της Π.Ε. κατηγορίας, πολλαπλασιαζόμενου του αντίστοιχου βασικού μισθού με το συντελεστή 1,5. (β) Οι Ειδικοί Γραμματείς κατατάσσονται στο καταληκτικό Μ.Κ. της Π.Ε. κατηγορίας, πολλαπλασιαζόμενου του αντίστοιχου βασικού μισθού με το συντελεστή 1,3. (γ) Οι υπάλληλοι της κατηγορίας Ειδικών Θέσεων 1ου και 2ου βαθμού λαμβάνουν το εβδομήντα τοις εκατό (70%) και εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) αντίστοιχα του βασικού μισθού του Ειδικού Γραμματέα. Τα ανωτέρω ποσά στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη μονάδα ευρώ.”
2. Η περίπτωση (β) της παραγράφου 6 του άρθρου 9 του ν. 4354/2015 αντικαθίσταται ως εξής: “Οι μετακλητοί υπάλληλοι της Προεδρίας της Κυβέρνησης, των ιδιαίτερων γραφείων των μελών της Κυβέρνησης, των Υφυπουργών και των Γενικών και Ειδικών Γραμματέων, που καταλαμβάνουν θέσεις μετακλητών, κατατάσσονται, σε μισθολογικά κλιμάκια ως εξής: (α) οι κάτοχοι διδακτορικού τίτλου σπουδών στο Μ.Κ. 17 της κατηγορίας τους, (β) οι απόφοιτοι της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.) ή οι κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στο Μ.Κ. 15 της κατηγορίας τους, (γ) οι κάτοχοι πτυχίου ανώτερης ή ανώτατης εκπαίδευσης, κατατάσσονται στο Μ.Κ. 13 της κατηγορίας τους, (δ) οι κάτοχοι τίτλου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης κατατάσσονται στο Μ.Κ. 11 της ΔΕ κατηγορίας.”
3. Η παράγραφος 7 του άρθρου 9 του ν. 4354/2015 αντικαθίσταται ως εξής: “Οι μηνιαίες αποδοχές των Προϊσταμένων κάθε επιπέδου και ανεξαρτήτως του τρόπου διορισμού τους, των Γενικών Γραμματειών του Πρωθυπουργού, Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων πλην της Γενικής Διεύθυνσης του Εθνικού Τυπογραφείου, Συντονισμού Εσωτερικών Πολιτικών, Συντονισμού Οικονομικών και Αναπτυξιακών Πολιτικών καθώς και των Γραφείων που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης είναι ίσες με αυτές των υπαλλήλων της κατηγορίας Ειδικών Θέσεων 1ου βαθμού. Οι απολαβές των λοιπών προϊσταμένων των υπηρεσιών της Προεδρίας της Κυβέρνησης είναι ίσες με αυτές των προϊσταμένων διοίκησης του παρόντος νόμου.”
4. Η υποπερίπτωση (αα) της περίπτωσης (α) της παραγράφου 1 του άρθρου 16 του ν.4354/2015 αντικαθίσταται ως εξής: “(α) Προϊστάμενοι Διοίκησης: (αα) Γενικοί και Υπηρεσιακοί Γραμματείς: χίλια τετρακόσια (1.400) ευρώ.”
5. Το προτελευταίο εδάφιο της περίπτωσης (γ) της παραγράφου 3 του μέρους Α του άρθρου 20 του ν. 4354/2015 αντικαθίστανται ως εξής: “Δεν επιτρέπεται η καταβολή υπερωριακής αποζημίωσης στους Γενικούς και Ειδικούς Γραμματείς, στους Υπηρεσιακούς Γραμματείς των Υπουργείων και στους Διευθυντές των Ιδιαίτερων

Γραφείων καθώς και στους μετακλητούς προϊσταμένους κάθε επιπέδου της Προεδρίας της Κυβέρνησης.”

6. Η περίπτωση (α) της παραγράφου 2 του μέρους Γ του άρθρου 20 του ν. 4354/2015 αντικαθίσταται ως εξής: “(α) Για τους συνεργάτες των ιδιαίτερων γραφείων, την προσωπική ασφάλεια και τους οδηγούς, που είναι αποσπασμένοι ή διατίθενται στα ιδιαίτερα γραφεία της Προεδρίας της Κυβέρνησης, των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών, καθώς και την προσωπική ασφάλεια και τους οδηγούς, που είναι αποσπασμένοι ή διατίθενται ή διορίζονται στην Προεδρία της Δημοκρατίας, συνολικά το μήνα για κάθε υπάλληλο, ως ακολούθως: αα) Υπερωριακή εργασία (μέχρι 22ης ώρας) 20 ώρες, ββ) Νυχτερινή υπερωριακή εργασία (από 22ης ώρας μέχρι 6ης πρωινής) 8 ώρες, γγ) Εργασία τις Κυριακές και εξαιρεσιμες ημέρες (από 6ης πρωινής μέχρι 22ης ώρας) 12 ώρες.”
7. Η περίπτωση (β) της παραγράφου 2 του μέρους Γ του άρθρου 20 του ν. 4354/2015 αντικαθίσταται ως εξής: “(β) Για τους συνεργάτες των ιδιαίτερων γραφείων, την προσωπική ασφάλεια και τους οδηγούς, που είναι αποσπασμένοι ή διατίθενται στα ιδιαίτερα γραφεία Γενικών ή Ειδικών Γραμματέων Υπουργείων ή στα γραφεία των Υπηρεσιακών Γραμματέων ή στο γραφείο του Γενικού Αρχιεπιθετη του Κράτους, συνολικά το μήνα για κάθε υπάλληλο, ως ακολούθως: αα) Υπερωριακή εργασία (μέχρι 22ης ώρας) 15 ώρες, β) Νυχτερινή υπερωριακή εργασία (από 22ης ώρας μέχρι 6ης πρωινής) 7 ώρες, γγ) Εργασία τις Κυριακές και εξαιρεσιμες ημέρες (από 6ης πρωινής μέχρι 22ης ώρας) 8 ώρες.”
8. Η παράγραφος 9 του άρθρου 25 του ν. 4354/2015 αντικαθίσταται ως εξής: “Υπάλληλοι που αποσπώνται σε θέσεις μετακλητών υπαλλήλων στην Προεδρία της Κυβέρνησης, στα ιδιαίτερα γραφεία των μελών της Κυβέρνησης ή Υφυπουργών ή μετακλητών υπαλλήλων των Γενικών και Ειδικών Γραμματέων Υπουργείων, λαμβάνουν με δήλωσή τους είτε τις αποδοχές της οργανικής τους θέσης, με τις προϋποθέσεις χορήγησής τους είτε τις αποδοχές της θέσης που αποσπώνται. Τα ανωτέρω ισχύουν και για αυτούς που αποσπώνται σε θέσεις ειδικών συμβούλων, ειδικών ή επιστημονικών συνεργατών στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, καθώς και στους Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού. Σε περίπτωση πλήρους παράλληλης ανάθεσης καθηκόντων καταβάλλονται οι αποδοχές της οργανικής θέσης και το σαράντα τοις εκατό (40%) του βασικού μισθού της θέσης του μετακλητού. Σε περίπτωση μερικής παράλληλης ανάθεσης καθηκόντων καταβάλλονται οι αποδοχές της οργανικής θέσης και το είκοσι τοις εκατό (20%) του βασικού μισθού της θέσης του μετακλητού ”

Άρθρο 111

Οργανωτικές διατάξεις Υπουργείων

1. Στις κάτωθι υπηρεσίες των οποίων οι θέσεις μετακλητών Γενικών ή Ειδικών Γραμματέων καταργήθηκαν με το π.δ. 84/2019 (Α' 123) συστήνονται θέσεις Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων οι οποίοι προϊστανται των εν λόγω υπηρεσιών: (α) Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.) της Γενικής Γραμματείας Φορολογικής Πολιτικής και Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών, στο οποίον υπάγονται οι υπηρεσίες του Σ.Δ.Ο.Ε., (β) Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Διπλωματίας της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διπλωματίας, Θρησκευτικών και Προξενικών Υποθέσεων, στον οποίο

υπάγονται οι Διευθύνσεις Διεθνούς Επικοινωνίας και Διπλωματίας Μέσων Ενημέρωσης καθώς και τα Γραφεία Τύπου και Επικοινωνίας Εξωτερικού, τα οποία μετονομάζονται σε Γραφεία Δημόσιας Διπλωματίας, (γ) Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης Συντονισμού και Διαχείρισης Προγραμμάτων Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας και άλλων πόρων, της Γενικής Γραμματείας Μεταναστευτικής Πολιτικής, Υποδοχής και Ασύλου του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, στην οποία υπάγεται η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Διαχείρισης Προγραμμάτων Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας και άλλων πόρων, του άρθρου 76 του ν. 4375/2016 (Α' 51), (δ) Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.Ε.Π.Ε.) της Γενικής Γραμματείας Εργασίας, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, στο οποίο υπάγονται οι υπηρεσίες του Σ.Ε.Π.Ε., (ε) Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης Υδάτων της Γενικής Γραμματείας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο οποίος προϊστάται των Διευθύνσεων Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος και Σχεδιασμού και Διαχείρισης Υπηρεσιών Ύδατος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, (στ) Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο οποίος προϊστάται του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2. Ως προϊστάμενοι των Γενικών Διευθύνσεων που συνιστώνται με τις διατάξεις του παρόντος επλέγονται και τοποθετούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, υπάλληλοι ΠΕ όλων των κλάδων, πλην της περίπτωσης (α) της παραγράφου 1 του παρόντος, στην οποία ισχύουν οι διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 94 του π.δ. 142/2017 (Α'181). Μέχρι την επιλογή με τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου τοποθετούνται προϊστάμενοι υπάλληλοι που πληρούν τις προϋποθέσεις και τα προσόντα επιλογής που τίθενται. Για την τοποθέτηση των υπαλλήλων, σύμφωνα με την περίπτωση αυτή, συνεκτιμώνται τα ουσιαστικά προσόντα, η ποιότητα της υπηρεσιακής δραστηριότητάς τους, η γνώση του αντικειμένου του φορέα και οι εν γένει διοικητικές τους ικανότητες.
3. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του π.δ. 84/2019 καταργείται από την ημερομηνία που ίσχυσε.
4. Στη Γενική Γραμματεία Μεταναστευτικής Πολιτικής, Υποδοχής και Ασύλου, η οποία συστάθηκε με το άρθρο 4 του π.δ. 84/2019 συστήνεται Ειδική Γραμματεία Υποδοχής η οποία υπάγεται στην ως άνω Γενική Γραμματεία σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 42 του παρόντος νόμου. Στην νέα Ειδική Γραμματεία υπάγονται οι υπηρεσίες της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης του άρθρου 8 του ν. 4375/2016. Της Ειδικής Γραμματείας προϊστάται μετακλητός υπάλληλος με βαθμό Β' της κατηγορίας ειδικών θέσεων.
5. Η Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων που συστάθηκε με το π.δ. 4/2014 (Α' 9) μεταφέρεται ως σύνολο θέσεων, προσωπικού και

αρμοδιοτήτων στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Ως τη συγκρότηση ενιαίων υπηρεσιακών και πειθαρχικών συμβουλίων, το προσωπικό των μεταφερόμενων με το παρόν άρθρο υπηρεσιών εξακολουθεί να υπάγεται στα υπηρεσιακά και πειθαρχικά συμβούλια στα οποία υπαγόταν κατά την έκδοση του παρόντος. Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται Υπουργός Εσωτερικών για τις αρμοδιότητες που μεταφέρονται με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, νοείται εφεξής ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας στον οποίο μεταφέρεται η σχετική αρμοδιότητα. Οι δαπάνες λειτουργίας της μεταφερόμενης Γενικής Γραμματείας της παρούσας παραγράφου εξακολουθούν να βαρύνουν έως 31.12.2019 τον προϋπολογισμό που έχει εγκριθεί για το υπουργείο, οι πιστώσεις του οποίου μεταφέρονται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατά το μέρος που αφορούν τις μεταφερόμενες σε αυτό υπηρεσίες.

6. Η Ειδική Γραμματεία Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών που συστάθηκε με το άρθρο 125 του ν. 4483/2017 (Α' 107) μετατρέπεται σε Γενική Γραμματεία Ιθαγένειας, στην οποία προΐσταται μετακλητός Γενικός Γραμματέας με βαθμό Α' της κατηγορίας ειδικών θέσεων.
7. Η Ειδική Γραμματεία Διαρθρωτικών Προγραμμάτων που συστάθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 2 του π.δ. 84/2019 (Α' 123) μετονομάζεται σε Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, Ταμείου Συνοχής και Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και υπάγεται στον Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 42 του παρόντος νόμου.
8. Η Β' Γενική Διεύθυνση του Υπουργείου Εξωτερικών υπάγεται στον Γενικό Γραμματέα Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων και Εξωστρέφειας.
9. Η Γενική Γραμματεία του πρώην Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής και η θέση του Γενικού/Διοικητικού Γραμματέα του Υπουργείου καταργούνται. Οι υπηρεσίες της παραγράφου 2^α του άρθρου του π.δ. 122/2017 (Α' 149) μεταφέρονται στον Υπουργό.
10. Συστήνεται θέση μετακλητού Γενικού Διευθυντή του Εθνικού Τυπογραφείου. Η επιλογή και τοποθέτηση του Γενικού Διευθυντή γίνεται με απόφαση του Πρωθυπουργού που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης. Για το μισθολογικό του καθεστώσ εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4354/2015 για τις θέσεις προϊσταμένων Γενικής Διεύθυνσης. Η θέση του μετακλητού Ειδικού Γραμματέα του Εθνικού Γραμματέα καταργείται.
11. Η Ειδική Γραμματεία Επικοινωνιακής Διαχείρισης Κρίσεων και η θέση του Ειδικού/Τομεακού Γραμματέα καταργούνται. Η Διεύθυνση Επικοινωνιακής Διαχείρισης Κρίσεων εντάσσεται ως οργανική μονάδα στην Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 28 του παρόντος.

Άρθρο 112

Τροποποίηση διάταξης ν. 4270/2014

Η παράγραφος 1 του άρθρου 65 του ν. 4270/2014 (Α' 143) τροποποιείται ως εξής: «1. Διατάκτης κάθε Υπουργείου ορίζεται ο Υπηρεσιακός Γραμματέας του οικείου Υπουργείου στις περιπτώσεις που αυτός υπάρχει ή ο Υπουργός στις λοιπές περιπτώσεις ή το προβλεπόμενο από την κείμενη νομοθεσία ή τις οργανικές διατάξεις όργανο κάθε φορέα της Γενικής Κυβέρνησης ή οποιοδήποτε άλλο εξουσιοδοτημένο από αυτούς όργανο, που είναι υπεύθυνο για τη διαχείριση του προϋπολογισμού του φορέα του, αναλαμβάνει υποχρεώσεις σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού αυτού και προσδιορίζει τις απαιτήσεις σε βάρος του. Κύριος διατάκτης είναι ο διατάκτης που αναλαμβάνει υποχρεώσεις σε βάρος των πιστώσεων, οι οποίες τίθενται στη διάθεσή του απευθείας από τον προϋπολογισμό του φορέα του, ακολουθώντας τη διαδικασία των άρθρων 66, 67 και 79».

Άρθρο 113

Σύσταση Επιτροπής "Ελλάδα 2021"

1. Συστήνεται Επιτροπή, υπαγόμενη στον Πρωθυπουργό, για την προετοιμασία της χώρας ενόψει της συμπλήρωσης διακοσίων ετών από την Παλιγγενεσία. Σκοπός της επιτροπής είναι: (α) η μελέτη και η υποβολή προτάσεων για την ανάδειξη των αξιών του Ελληνικού Έθνους, του πολιτισμού και της ιστορίας, όπως αυτά διαμορφώθηκαν από τη σύσταση του Ελληνικού Κράτους μέχρι σήμερα, (β) η ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και ιδιαιτεροτήτων της Ελλάδος, (γ) η ανάπτυξη του εθνικού αφηγήματος της Ελλάδας με σκοπό την δημιουργία ενιαίας εικόνας και ταυτότητας της χώρας και των φορέων του ελληνικού κράτους, (δ) η δημιουργία της στρατηγικής ενεργειών και του πλάνου δράσεων που θα συντελεστούν για τον εορτασμό της εθνικής επετείου για τα 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση, (ε) ο συντονισμός των δράσεων όλων των αρμόδιων Υπουργείων και φορέων στο πλαίσιο των ενεργειών που θα προταθούν και εγκριθούν για την επίτευξη των στόχων του έργου, όπως τα παραπάνω προκύψουν και συνδιαμορφωθούν και μέσα από διαβούλευση και ανάπτυξη συλλογικών δράσεων με εκπροσώπους της κοινωνίας, ιδρυμάτων, κρατικών δομών και φορέων.
2. Η Επιτροπή αποτελείται από πρόσωπα εγνωσμένου κύρους από το χώρο της πολιτικής, των γραμμάτων και των τεχνών και της επιστήμης.
3. Με διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Πρωθυπουργού ρυθμίζεται κάθε ζήτημα που αφορά στη συγκρότηση, τη λειτουργία, την υποστήριξη από υπηρεσίες, τους πόρους, την στελέχωση και κάθε δραστηριότητα στην οποία προβαίνει προς την επίτευξη των σκοπών της.

Κεφάλαιο Β'

Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 114

Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Α'

1. Μέχρι την έκδοση της απόφασης συγκρότησης του Κυβερνητικού Συμβουλίου Εθνικής Άμυνας, το ΚΥ.Σ.Ε.Α. συνέρχεται και λειτουργεί, εφόσον καταστεί

απαραίτητο, βάσει της υπ' αριθ. 21/18.7.2019 Πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου "Ανασύνθεση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Εξωτερικών και Άμυνας (ΚΥ.Σ.Ε.Α.)" (Α' 124). '

2. Το Κυβερνητικό Συμβούλιο Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους που συστάθηκε με το άρθρο 72 του ν. 4389/2016 (Α' 94) συνεχίζει να λειτουργεί ως Κυβερνητική Επιτροπή, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε άλλη διατύπωση.
3. Η σειρά τάξης των υπουργείων που καθορίστηκε βάσει της υπ' αριθ. Υ1/2019 Απόφασης του Πρωθυπουργού "Καθορισμός σειράς τάξης των Υπουργείων" (Β' 2901) διατηρείται σε ισχύ.
4. Εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος εκδίδεται ο Κανονισμός Λειτουργίας του Υπουργικού Συμβουλίου και των Συλλογικών Κυβερνητικών Οργάνων.

Άρθρο 115

Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Β'

1. Ο Οργανισμός της Προεδρίας της Κυβέρνησης εκδίδεται το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος.
2. Μέχρι την έκδοση του οργανισμού της Προεδρίας της Κυβέρνησης, με απόφαση του Πρωθυπουργού, καθορίζεται η ειδικότερη εσωτερική διάρθρωση των Γενικών Γραμματειών των άρθρων 25 και 26 του παρόντος.
3. Από τη δημοσίευση του παρόντος, οι υπηρετούντες Γενικοί Γραμματείς στις θέσεις του Γενικού Γραμματέα του Πρωθυπουργού και του Γενικού Γραμματέα της Κυβέρνησης, προϊστανται αντιστοίχως, χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε άλλη διατύπωση, της Γενικής Γραμματείας του Πρωθυπουργού και της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων του παρόντος νόμου. Για την πρώτη εφαρμογή του παρόντος καθήκοντα γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου ασκεί ο Γενικός Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων.
4. Το σύνολο των υφιστάμενων θέσεων και του προσωπικού που υπηρετεί με οποιοδήποτε τρόπο και σχέση εργασίας κατά τη δημοσίευση του παρόντος στις καταργούμενες: (α) Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης, (β) Γενική Γραμματεία Συντονισμού του άρθρου 14 του ν. 4109/2013 (Α' 16), καθώς και τις μονάδες αυτών, μεταφέρεται αντιστοίχως στη Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων του άρθρου 25 και στις Γενικές Γραμματείες Συντονισμού του άρθρου 26 του παρόντος. Ειδικώς στην περίπτωση (β) του προηγούμενου εδαφίου, οι υφιστάμενες θέσεις και το προσωπικό κατανέμονται μεταξύ των συνιστώμενων Γενικών Γραμματειών Συντονισμού, με απόφαση του Πρωθυπουργού. Με αποφάσεις των οικείων Γενικών Γραμματέων Συντονισμού, το προσωπικό που έχει μεταφερθεί στις Γενικές Γραμματείες που προϊστανται, τοποθετείται στις οργανικές μονάδες που προβλέπονται στην απόφαση της παραγράφου 2 του παρόντος.
5. Με αποφάσεις των οικείων Γενικών Γραμματέων Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων και Συντονισμού, στις οργανικές μονάδες που προβλέπονται στην απόφαση της παραγράφου 2 του παρόντος τοποθετούνται

- προϊστάμενοι μεταβατικά και μέχρι την έκδοση του Οργανισμού της Προεδρίας της Κυβέρνησης και την τοποθέτησή προϊσταμένων κατ' εφαρμογή του άρθρου 31 του παρόντος. Για την τοποθέτηση αυτή, συνεκτιμώνται τα ουσιαστικά προσόντα, η ποιότητα της υπηρεσιακής δραστηριότητάς τους, η γνώση του αντικειμένου του φορέα και οι εν γένει διοικητικές τους ικανότητες.
6. Μέχρι την ολοκλήρωση της αναγκαίας προετοιμασίας για την πλήρη λειτουργία της Μονάδας Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης, η οποία διαπιστώνεται με απόφαση του Πρωθυπουργού, οι αρμοδιότητες και οι διαδικασίες που είναι απαραίτητες για τις διοικητικές και οικονομικές λειτουργίες της Προεδρίας της Κυβέρνησης, εξακολουθούν να ασκούνται από τα όργανα και τις υπηρεσίες που τις ασκούσαν, μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.
  7. Η υπ' αριθ. Υ8/2019 Απόφαση του Πρωθυπουργού "*Αναδιάρθρωση και σύνθεση σε προσωπικό της Γενικής Γραμματείας Πρωθυπουργού*" (Β' 2903) διατηρείται σε ισχύ ως προς το σύνολο των διατάξεων της έως την έκδοση του Οργανισμού της Προεδρίας της Κυβέρνησης. Οι υπηρετούντες υπάλληλοι και προϊστάμενοι κατά τη δημοσίευση του παρόντος συνεχίζουν τις θητείες τους χωρίς να απαιτείται καμία άλλη διατύπωση.
  8. Οι υπηρεσίες των περιπτώσεων (γ) έως (ε) της παραγράφου 2 του άρθρου 35 συνεχίζουν να ασκούν τις αρμοδιότητες των υπηρεσιών των περιπτώσεων (α) και (β) της ίδιας παραγράφου και άρθρου που ασκούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος. Οι αρμοδιότητες του προηγούμενου εδαφίου που αφορούν σε οριζόντιες υποστηρικτικές υπηρεσίες, μεταφέρονται αυτοδικαίως στους Υπηρεσιακούς Γραμματείς των Υπουργείων με την επιλογή και τοποθέτηση τους.
  9. Μέχρι την επιλογή Υπηρεσιακών Γραμματέων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36 του παρόντος, οι σχετικές αρμοδιότητες ασκούνται (α) από τον οικείο Υπουργό ή (β) από Γενικό Γραμματέα, στον οποίον ο Υπουργός μεταβιβάζει με απόφαση του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, τις σχετικές υπηρεσίες και αρμοδιότητες. Στην περίπτωση (β) του προηγούμενου εδαφίου δεν ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 37 περί δικαιώματος τελικής υπογραφής, εκτός εάν το δικαίωμα αυτό έχει ήδη μεταβιβαστεί σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 84/2019 ή μεταβιβαστεί μετά τη δημοσίευση του παρόντος, με απόφαση του οικείου Υπουργού. Σε κάθε περίπτωση, κάθε κανονιστική πράξη μεταβίβασης εξουσίας υπογραφής της παρούσας παραγράφου καταργείται αυτοδικαίως με την επιλογή και τοποθέτηση των οικείων Υπηρεσιακών Γραμματέων.
  10. Τα κωλύματα υποβολής υποψηφιότητας για την επιλογή Υπηρεσιακών Γραμματέων της παραγράφου 5 του άρθρου 36 δεν εφαρμόζονται στην πρώτη διαδικασία επιλογής των προσώπων για τις θέσεις αυτές.
  11. Οι Γενικοί και Ειδικοί Γραμματείς που έχουν διοριστεί βάσει των μεταβατικών διατάξεων του άρθρου 13 του ν. 4369/2016, συνεχίζουν τη θητεία τους σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, χωρίς να χρειάζεται εκ νέου διορισμός. Το προηγούμενο εδάφιο ισχύει και στις εξής περιπτώσεις: (α) Ειδικών Γραμματέων των οποίων οι Ειδικές Γραμματείες υπήχθησαν σε

Γενικές Γραμματείες βάσει των διατάξεων των άρθρων 42 και 111 του παρόντος νόμου, (β) Γενικών ή Ειδικών Γραμματέων των οποίων οι Γραμματείες μετονομάστηκαν ή μεταφέρθηκαν σε άλλο υπουργείο βάσει των διατάξεων του άρθρου 111 του παρόντος.

12. Σε περίπτωση μετατροπής Ειδικής Γραμματείας σε Γενική Γραμματεία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 111 του παρόντος, απαιτείται εκ νέου διορισμός τόσο για τον Γενικό Γραμματέα όσο και για τους συνεργάτες του ιδιαίτερου γραφείου αυτού.
13. Έως την έκδοση του διατάγματος της παραγράφου 2 του άρθρου 43 για τα Συμβόλαια Απόδοσης Γενικών και Ειδικών Γραμματέων, τα πρόσωπα που διορίζονται στις εν λόγω θέσεις ασκούν τα καθήκοντα τους χωρίς την υποχρέωση υπογραφής τέτοιου συμβολαίου ή αξιολόγησης βάσει αυτού.
14. Με αποφάσεις των οικείων Υπουργών που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ύστερα από γνώμη της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, προσδιορίζεται η έναρξη λειτουργίας των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου του άρθρου 39 του παρόντος σε κάθε Υπουργείο. Με αποφάσεις των οικείων Υπουργών και του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, είναι δυνατόν να περιέρχονται σε αυτές πρόσθετες αρμοδιότητες, συναφείς προς την επιχειρησιακή αποστολή τους, να συστήνονται, να καταργούνται ή να συγχωνεύονται οργανικές μονάδες αυτών, να προσδιορίζονται οι κανόνες και τα κριτήρια επιλογής και τοποθέτησης των προϊσταμένων τους και να ρυθμίζεται κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για τη λειτουργία τους. Εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του άρθρου 39 του παρόντος, σε οποιοδήποτε στάδιο έλεγχου, επιθεωρήσεις και κάθε είδους έρευνες, ελεγκτικές, προανακριτικές και πειθαρχικές διαδικασίες και σχετικές με τις υποθέσεις αυτές διαδικαστικές πράξεις ή ενέργειες, συνεχίζουν και εκτελούνται από τις Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου του άρθρου 39 του παρόντος, από τα όργανα στα οποία αυτές έχουν ανατεθεί. Μέχρι την επιλογή και τοποθέτηση Προϊσταμένων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα στις Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου του άρθρου 39 του παρόντος, ο οικείος Υπουργός τοποθετεί με απόφασή του μεταβατικά στις οργανικές μονάδες αυτών, τους υπηρετούντες προϊσταμένους. Σε περίπτωση που ο αριθμός των θέσεων ευθύνης υπερβαίνει τον αριθμό των υπηρετούντων προϊσταμένων ο οικείος Υπουργός επιλέγει και τοποθετεί προϊσταμένους πέραν αυτών του προηγούμενου εδαφίου, οι οποίοι πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια που τίθενται από τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.
15. Μέχρι την επιλογή Προϊσταμένων σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα στις Υπηρεσίες Συντονισμού του άρθρου 38 του παρόντος ο οικείος Υπουργός τοποθετεί μεταβατικά, με απόφασή του, προϊσταμένους ως εξής: (α) τους υπηρετούντες προϊσταμένους υπηρεσιών οι οποίες συγχωνεύονται στις Υπηρεσίες Συντονισμού ή (β) υπαλλήλους οι οποίοι πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια που τίθενται από τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα για τις θέσεις ευθύνης του αυτού επιπέδου.

16. Οι υπηρετούντες, κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας και σε οποιαδήποτε θέση, στα πολιτικά γραφεία των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών, καθώς και στα γραφεία που επικουρούν το έργο των Γενικών Γραμματέων, Αναπληρωτών Γενικών Γραμματέων και Ειδικών Γραμματέων, συνεχίζουν τη θητεία τους και κατατάσσονται, με απόφαση του οργάνου που τους προσέλαβε, διόρισε, απέσπασε ή ανάθεσε καθήκοντα, η οποία δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αλλά αναρτάται στο διαδίκτυο σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3861/2010, στις θέσεις του άρθρου 46 του παρόντος νόμου, σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στα άρθρα 45 έως 48 του παρόντος νόμου. Με όμοια απόφαση, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, στην περίπτωση που κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου οι ήδη υπηρετούντες στα ως άνω γραφεία υπερβαίνουν τον αριθμό των συνεργατών που προβλέπεται στο άρθρο 46 για καθεμία από τις περιπτώσεις ιδιαίτερων γραφείων, διαπιστώνεται η λήξη της θητείας του υπεράριθμου προσωπικού, όπως αυτό προκύπτει από την κατάταξη του προηγούμενου εδαφίου, αζημίως για το Ελληνικό Δημόσιο. Η λήξη της θητείας στα ως άνω γραφεία δεν γεννά κανένα δικαίωμα αποζημίωσης για το εν λόγω προσωπικό. Η παρούσα παράγραφος δεν αποκλείει την εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 4 του άρθρου 47 του παρόντος.
17. Εκκρεμείς, κατά τη δημοσίευση του παρόντος, σε οποιοδήποτε στάδιο διαδικασίες, κατ' εφαρμογή των άρθρων 7 και 8 του ν. 4369/2016 αναστέλλονται χωρίς άλλη διατύπωση.

Άρθρο 116

Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Γ'

1. Μέχρι την έκδοση της Πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου που θα καθορίζει την έναρξη ισχύος του Μέρους Γ, πρέπει να έχουν εκδοθεί: (α) πρότυπο σχέδιο δράσης Υπουργείων και πρότυπο Ε.Σ.Κυ.Π., (β) πρότυπη Έκθεση Ανάλυσης Επιπτώσεων. Μέχρι την ως άνω προθεσμία να εφαρμόζονται οι διατάξεις που ίσχυαν μέχρι την ψήφιση του παρόντος νόμου.
2. Ειδικά για τον ετήσιο προγραμματισμό προσλήψεων του έτους 2020 εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 7 του ν. 4590/2019 (Α' 17), ως ίσχυαν πριν από την τροποποίησή τους με τον παρόντα νόμο.
3. Διατάξεις με τις οποίες έχουν ήδη ανατεθεί στην ΚΕΚ συγκεκριμένες εργασίες κωδικοποίησης διατηρούνται σε ισχύ

Άρθρο 117

Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Δ'

1. Για τους ήδη υπηρετούντες καθώς και για όσους διοριστούν στις θέσεις του άρθρου 68 μέχρι τις 30 Νοεμβρίου 2019 η δήλωση της παραγράφου 1 του άρθρου 72 υποβάλλεται στην Προεδρία της Κυβέρνησης μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2019.
2. (α) Το πάσης φύσεως προσωπικό που υπηρετεί, με οποιαδήποτε τρόπο, κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στο Γ.Ε.Δ.Δ., στο Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., στο Σ.Ε.Δ.Ε., στο Σ.Ε.Ε.ΜΕ, στο Σ.Ε.Υ.Υ.Π. και στη ΓΕ.Γ.ΚΑΔ αποσπάται αυτοδίκαια

στην Αρχή που ιδρύεται με τον παρόντα νόμο για το υπόλοιπο του χρόνου της απόσπασής του. β) Ειδικότερα, οι Ειδικοί Επιθεωρητές του Γραφείου Γ.Ε.Δ.Δ., οι Προϊστάμενοι Επιθεωρητές και οι Επιθεωρητές-Ελεγκτές του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., του Σ.Ε.Ε.ΜΕ, του Σ.Ε.Δ.Ε. και του Σ.Ε.Υ.Υ.Π. ως Επιθεωρητές Ελεγκτές. Οι Βοηθοί Επιθεωρητές-Ελεγκτές του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. και του Σ.Ε.Υ.Υ.Π. αποσπώνται ως Επιθεωρητές Ελεγκτές για το υπόλοιπο του χρόνου της απόσπασής τους.

3. Ο συνολικός διανυθείς χρόνος απασχόλησης, με οποιοδήποτε τρόπο, στους καταργούμενους φορείς και το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την αυτοδίκαιη απόσπαση στην Αρχή μέχρι και την πρώτη ανανέωση αυτής, δεν λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του ανώτατου ορίου των δώδεκα (12) ετών που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου ως το ανώτατο χρονικό όριο απόσπασης στην Αρχή σε θέση Επιθεωρητή-Ελεγκτή. Η διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3074/2002, όπως ισχύει, καταργείται από την έναρξη ισχύος του παρόντος.
4. Οι υπηρετούντες ως Προϊστάμενοι Επιθεωρητές, Επιθεωρητές-Ελεγκτές και Βοηθοί Επιθεωρητές-Ελεγκτές στα Περιφερειακά Γραφεία του Σώματος Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης και του Σώματος Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας, που παύουν να λειτουργούν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, συμπεριλαμβάνονται στους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της παρ. 2 α του παρόντος άρθρου, εκτός εάν με αίτησή τους που υποβάλλεται στην Αρχή εντός μηνός από την από την έναρξη ισχύος του παρόντος δηλώσουν ότι δεν επιθυμούν τη συνέχιση της απόσπασής τους.
5. Κατ' εξαίρεση, κατά την πρώτη λειτουργία της Αρχής, ο Διοικητής αυτής προτείνεται για τριετή θητεία από τον Πρωθυπουργό και διορίζεται με απόφαση του ίδιου, ύστερα από έγκριση της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στον Κανονισμό της Βουλής. Η θητεία αυτή δύναται να ανανεωθεί για δύο ακόμη έτη, με μόνη απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης, που λαμβάνεται δύο μήνες πριν από τη λήξη της. Σε περίπτωση μη ανανέωσης, το Συμβούλιο Διοίκησης εκδίδει ειδικά αιτιολογημένη απόφασή του, με πλειοψηφία των 4/5 του συνόλου των μελών του. Σε κάθε περίπτωση, μετά την κατά το προηγούμενο εδάφιο της παρούσας ανανέωση, η θητεία του Διοικητή μπορεί να ανανεωθεί με τη διαδικασία, τις λοιπές προϋποθέσεις και τη διάρκεια που προβλέπονται στο άρθρο 90 του παρόντος νόμου.
6. Κατ' εξαίρεση, κατά την πρώτη λειτουργία της Αρχής, ο Επικεφαλής της Μονάδας Επιθεωρήσεων και Ελέγχων, ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Ακεραιότητας και Λογοδοσίας, ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Ευαισθητοποίησης και Δράσεων με την Κοινωνία, ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Στρατηγικού Σχεδιασμού και Συμπεριφορικών Αναλύσεων και ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Δράσεων Ευαισθητοποίησης και Εκπαιδευτικών Πολιτικών επιλέγονται και τοποθετούνται με απόφαση του Διοικητή της Αρχής για τρία (3) έτη. Η θητεία αυτή δύναται να ανανεωθεί για δύο ακόμη έτη, με απόφαση του Διοικητή κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Συμβουλίου Διοίκησης. Σε κάθε περίπτωση, μετά την κατά το προηγούμενο εδάφιο της παρούσας ανανέωση, η θητεία των εν λόγω στελεχών της Αρχής μπορεί να ανανεωθεί με τη

διαδικασία, τις λοιπές προϋποθέσεις και τη διάρκεια που προβλέπονται στις πάγιες διατάξεις του άρθρου 96 του παρόντος νόμου.

7. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος λήγουν όλες οι τοποθετήσεις σε θέσεις ευθύνης των καταργούμενων φορέων τόσο σε υπηρεσίες και μονάδες επιθεώρησης και ελέγχου όσο και σε διοικητικές-οικονομικές μονάδες. Μέχρι τη θέση σε ισχύ του Οργανισμού της Αρχής, κάθε επείγουσα διαδικαστική ενέργεια υπογράφεται από τον αρχαιότερο Επιθεωρητή-Ελεγκτή, που υπηρετεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος σε οποιονδήποτε από τους καταργούμενους φορείς.
8. Μέχρι την επιλογή και τοποθέτηση των Προϊσταμένων των οργανικών μονάδων της Μονάδας Επιθεωρήσεων και Ελέγχων, κατά τις κείμενες διατάξεις και τα ειδικώς οριζόμενα στον Κανονισμό Λειτουργίας της Αρχής, οι θέσεις αυτές καταλαμβάνονται, με απόφαση του Διοικητή, από τους Επιθεωρητές-Ελεγκτές που αποσπώνται αυτοδίκαια στην Αρχή.
9. Μέχρι την επιλογή και τοποθέτηση των Προϊσταμένων των λοιπών οργανικών μονάδων της Αρχής, κατά τις κείμενες διατάξεις και τα ειδικώς οριζόμενα στον Κανονισμό Λειτουργίας της Αρχής, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του άρθρου 18 του ν. 4492/2017 (Α'156).
10. Οι υπάλληλοι που υπηρετούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στις Διευθύνσεις και στα Τμήματα ή Γραφεία Διοικητικής Υποστήριξης και Οικονομικού του Γραφείου Γ.Ε.Δ.Δ., του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., του Σ.Ε.Δ.Ε., του Σ.Ε.Ε.ΜΕ., του Σ.Ε.Υ.Υ.Π. και της ΓΕ.Γ.ΚΑΔ αποσπώνται ή μεταφέρονται αυτοδίκαια στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης της Αρχής κατά τις διατάξεις της παρ.2 του παρόντος άρθρου. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και για τους υπαλλήλους που υπηρετούν στις περιφερειακές υπηρεσίες των καταργούμενων φορέων.
11. Η Αρχή δύναται, με Απόφαση του Διοικητή αυτής, είτε να αναστείλει είτε να υπεισέλθει σε κάθε στάδιο των εκκρεμών διαδικασιών διορισμών και πάσης φύσεως υπηρεσιακών μεταβολών των καταργούμενων φορέων του παρόντος νόμου χωρίς να απαιτείται επανάληψή τους, με την επιφύλαξη τυχόν ειδικότερων διατάξεων.
12. Έως τη συγκρότηση του υπηρεσιακού και των πειθαρχικών συμβουλίων της Αρχής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον παρόντα νόμο, το προσωπικό των καταργούμενων φορέων εξακολουθεί να υπάγεται στα υπηρεσιακά και πειθαρχικά συμβούλια στα οποία υπαγόταν μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, εφόσον τούτα δεν καταργούνται με τις διατάξεις του παρόντος.
13. Από τη συγκρότηση του Υπηρεσιακού Συμβουλίου και των Πειθαρχικών Συμβουλίων της Αρχής, οι εκκρεμείς, κατά το χρόνο έναρξης της λειτουργίας της Αρχής, υποθέσεις ενώπιον των Υπηρεσιακών και Πειθαρχικών Συμβουλίων, των καταργούμενων φορέων, για το προσωπικό που μεταφέρεται στην Αρχή σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, αποτελούν υποθέσεις του Υπηρεσιακού Συμβουλίου και των Πειθαρχικών Συμβουλίων της Αρχής και εξετάζονται από αυτά. Κατά τα λοιπά σε σχέση με τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες του Υπηρεσιακού Συμβουλίου και των Πειθαρχικών Συμβουλίων της Αρχής ισχύουν οι πάγιες διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.

14. (α) Οι δικηγόροι με έμμοιθη εντολή που απασχολούνται με οιαδήποτε σχέση στους καταργούμενους φορείς υποχρεούνται μέσα σε ένα (1) μήνα από τον διορισμό του Διοικητή της Αρχής να υποβάλουν σε αυτόν: (αα) Αναλυτική κατάσταση των εκκρεμών και των περατωμένων δικαστικών υποθέσεων που χειρίστηκαν, η οποία προσυπογράφεται για την ακρίβειά της από τον προϊστάμενο της Νομικής Υπηρεσίας του φορέα, εφόσον υπάρχει, διαφορετικά υπογράφεται μόνο από τον ίδιο το δικηγόρο με έμμοιθη εντολή. Στην πιο πάνω κατάσταση για τις εκκρεμείς υποθέσεις γίνεται λεπτομερής μνεία του διαδικαστικού σταδίου στο οποίο βρίσκεται η υπόθεση και η ημερομηνία της επόμενης διαδικαστικής πράξης. (ββ) Πλήρεις φακέλους των παραπάνω εκκρεμών και περατωμένων υποθέσεων με ακριβή αντίγραφα των δικογράφων, εισηγητικών εκθέσεων, δικαστικών αποφάσεων και των εγγράφων αποδείξεως. (γγ) Λεπτομερή πίνακα με τα υπό επεξεργασία σχέδια νόμων και κανονιστικών πράξεων, καθώς και των νομικών συμβουλών και γνωμοδοτήσεων που συνέταξαν ή στην επεξεργασία των οποίων συμμετείχαν σε οποιαδήποτε στάδιο επισυνάπτοντας και τα σχετικά και έγγραφα. Σε περίπτωση που τα πιο πάνω στοιχεία δεν παραδοθούν εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας ή δεν είναι πλήρη, με την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου, θεωρείται ότι η σύμβαση λύθηκε για σπουδαίο λόγο με υπαιτιότητα του δικηγόρου και δεν οφείλεται αποζημίωση λόγω καταγγελίας. Οι δικηγόροι με έμμοιθη εντολή έχουν υποχρέωση να υποβάλουν τα παραπάνω στοιχεία και για τις υποθέσεις των οποίων ο χειρισμός ανατέθηκε σε δικηγόρους που δεν αμείβονταν με πάγια αντιμισθία, εφόσον τα στοιχεία έχουν περιέλθει σε αυτούς. Σε αντίθετη περίπτωση πρέπει να φροντίσουν να συλλέξουν τα στοιχεία αυτά και στη συνέχεια να τα υποβάλουν, σύμφωνα με τα πιο πάνω, άλλως θεωρείται ότι η σύμβαση λύθηκε για σπουδαίο λόγο με υπαιτιότητα του δικηγόρου και δεν οφείλεται αποζημίωση λόγω καταγγελίας. Στην περίπτωση δικηγόρων που απασχολούνταν στους καταργούμενους φορείς με καθεστώς απόσπασης, η μη τήρηση των παραπάνω υποχρεώσεων, πέραν του ότι αποτελεί σπουδαίο λόγο καταγγελίας της σύμβασης τους με υπαιτιότητά τους και αζημίως για το δημόσιο, αποτελεί αυτοτελές πειθαρχικό παράπτωμα το οποίο επισύρει την ποινή του προστίμου έως τις αποδοχές έξι μηνών. Για την αρμοδιότητα των πειθαρχικών οργάνων ισχύουν αναλογικά τα αναφερόμενα στις οικείες μεταβατικές διατάξεις του παρόντος. β) Οι συμβάσεις των δικηγόρων της παρούσας παραγράφου λύονται και οι αποσπάσεις ανακαλούνται με απόφαση του Διοικητή της Αρχής εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από τον διορισμό του.
15. Με την έναρξη ισχύος του παρόντος, η Αρχή μπορεί να καταγγείλει τις πάσης φύσεως συμβάσεις παροχής υπηρεσιών ή παροχής έργου των καταργούμενων φορέων,
16. Μέχρι τη σύσταση και πλήρη λειτουργία της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών της Αρχής και για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των δώδεκα (12) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, το οποίο μπορεί να ανανεώνεται με Απόφαση του Διοικητή, όλες οι αρμοδιότητες οικονομικής φύσεως που αφορούν την Αρχή ασκούνται από τη Γενική Διεύθυνση για

οικονομικά και διοικητικά θέματα του αρμόδιου για ζητήματα ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης Υπουργείου.

17. Κατά την πρώτη εφαρμογή του άρθρου 93 του παρόντος νόμου και μέχρι την πλήρη λειτουργία της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών της Αρχής, το συνολικό κόστος μισθοδοσίας, περιλαμβανόμενης και της μισθολογικής διαφοράς που προκύπτει από την εφαρμογή των διατάξεων του ως άνω άρθρου βαρύνει τους προϋπολογισμούς των φορέων και των υπηρεσιών προέλευσης των Επιθεωρητών-Ελεγκτών και του λοιπού προσωπικού της παρ. 2 που υπηρετεί με απόσπαση στην Αρχή και καταβάλλεται από αυτούς. Με την έγκριση του πρώτου προϋπολογισμού της Αρχής και την πλήρη λειτουργία της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών αυτής, το συνολικό κόστος μισθοδοσίας, περιλαμβανόμενης και της ως άνω μισθολογικής διαφοράς του προσωπικού που αποσπάται ή είναι αποσπασμένο σε αυτή, εκτός των αποσπώμενων ή ήδη αποσπασμένων σε θέσεις Επιθεωρητών-Ελεγκτών, βαρύνει την Αρχή και καταβάλλεται από αυτήν.
18. Ειδικά, για τον πρώτο προϋπολογισμό της Αρχής το συνολικό ύψος των πιστώσεων της Αρχής που θα περιληφθεί στο σχέδιο Κρατικού Προϋπολογισμού για το έτος 2020, δεν δύναται να είναι κατώτερο του 100% των συνολικών πιστώσεων που προβλέπονται στον τρέχοντα ψηφισθέντα ετήσιο Κρατικό Προϋπολογισμό 2019 για τους καταργούμενους φορείς και υπηρεσίες: α) ΓΕ.Γ.ΚΑΔ., β) Γ.Ε.Δ.Δ., γ) Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., δ) Σ.Ε.Δ.Ε., ε) Σ.Ε.Ε.ΜΕ, και στ) Σ.Ε.Υ.Υ.Π..
19. Το συνολικό ύψος των πιστώσεων της Αρχής για τα έτη 2020-2021 που θα περιληφθεί στα αντίστοιχα Μ.Π.Δ.Σ. και σχέδια Κρατικού Προϋπολογισμού, δεν δύναται να είναι κατώτερο του 100% των συνολικών πιστώσεων που θα προβλέπονται στον ψηφισθέντα ετήσιο Κρατικό Προϋπολογισμό έτους 2019 για τους ως άνω φορείς και υπηρεσίες.
20. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος και μέχρι τη σύσταση και πλήρη λειτουργία της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών της Αρχής, οι απαραίτητες δαπάνες για τη μισθοδοσία και τη λειτουργία της Αρχής καλύπτονται από πιστώσεις που έχουν εγγραφεί στον ειδικό φορέα του προϋπολογισμού του Υπουργείου Οικονομικών «Γενικές Κρατικές Δαπάνες», κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, και μόνο στην περίπτωση που αυτές δεν καλύπτονται από τις ήδη εγγραφείσες πιστώσεις στον κρατικό προϋπολογισμό για τους καταργούμενους φορείς, οι οποίες μεταφέρονται από την έναρξη ισχύος του παρόντος στην Αρχή, ή σε κάθε περίπτωση από το αποθεματικό. Για την εφαρμογή του παρόντος διενεργούνται κατά προτεραιότητα όλες οι απαραίτητες ενέργειες μεταξύ της Γενικής Διεύθυνσης για οικονομικά και διοικητικά θέματα του αρμόδιου για ζητήματα ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης Υπουργείου η οποία ορίζεται ως υπεύθυνη Γ.Δ.Ο.Υ. και των αρμόδιων υπηρεσιών του Γενικού λογιστηρίου του Κράτους. Για κάθε ένα από τα επόμενα έτη, οι απαραίτητες πιστώσεις εγγράφονται στον ετήσιο προϋπολογισμό της Αρχής.
21. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος και μέχρι την πλήρη λειτουργία της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών της Αρχής οι πρόσθετες αποδοχές της παραγράφου 3 του άρθρου 93 βαρύνουν τον προϋπολογισμό του αρμόδιου για

ζητήματα ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης Υπουργείου και καταβάλλονται από την αρμόδια Γενική Διεύθυνση για οικονομικά και διοικητικά θέματα αυτού.

22. Έργα προμηθειών που αφορούν στους καταργούμενους φορείς και είναι σε εξέλιξη, από την έναρξη ισχύος του παρόντος συνεχίζονται από την Αρχή, η οποία καθίσταται δικαιούχος των έργων. Η Αρχή συνεχίζει και ολοκληρώνει τις διαδικασίες που απαιτούνται για την υλοποίηση των έργων, σύμφωνα με τις ισχύουσες περί προμηθειών διατάξεις.
23. Η Αρχή υπεισέρχεται ως καθολικός διάδοχος σε όλα τα στάδια των δράσεων, προγραμμάτων και έργων, τα οποία χρηματοδοτούνται εν όλω ή εν μέρει από πόρους προερχόμενους από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τον Ε.Ο.Χ. και διεθνείς οργανισμούς.
24. Μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, η Αρχή δύναται να καταγγείλει αζημίως τις υφιστάμενες μισθώσεις ακινήτων των φορέων που καταργούνται με τον παρόντα νόμο, με έγγραφη καταγγελία η οποία επιδίδεται στους εκμισθωτές και τα αποτελέσματά της οποίας επέρχονται μετά την παρέλευση τριών (3) μηνών από την επίδοσή της. Όπως ειδικώς και για την πρώτη μεταστέγαση όλων των εντασσόμενων φορέων σε ενιαίο κτίριο, για τις μισθώσεις ακινήτων από την Αρχή εφαρμόζονται οι διατάξεις του Π.Δ. 715/1979 (ΦΕΚ Α` 212) «Περί τρόπου ενεργείας υπό των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), προμηθειών, μισθώσεων και εκμισθώσεων εν γένει, αγορών ή εκποιήσεων ακινήτων, εκποιήσεων κινητών πραγμάτων ως και εκτελέσεως εργασιών», όπως κάθε φορά ισχύει. Όπου, στο παραπάνω προεδρικό διάταγμα αναφέρεται το συλλογικό όργανο που διοικεί το Ν.Π.Δ.Δ., νοείται ο Διοικητής της Αρχής. Οι επιτροπές που αναφέρονται στο παραπάνω προεδρικό διάταγμα και η σύνθεσή τους, ορίζονται από τα όργανα διοίκησης της Αρχής.
25. Η ιδιοκτησία, η διοίκηση και διαχείριση υλικών και άυλων περιουσιακών στοιχείων του Δημοσίου, τα οποία χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο του σκοπού και για την εξυπηρέτηση των καταργούμενων φορέων κατά την έναρξη λειτουργίας του παρόντος, αναλαμβάνονται εφεξής από την Αρχή.
26. Οι πάγιες προκαταβολές που αφορούν τους καταργούμενους φορείς περιέρχονται στην Αρχή. Με απόφαση του Διοικητή της Αρχής καθορίζονται οι υπόλογοι διαχειριστές αυτών.
27. Μέχρι τη σύσταση και πλήρη λειτουργία της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης της Αρχής και για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των δώδεκα (12) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, οι υποθέσεις διοικητικού και οικονομικού ενδιαφέροντος που αφορούν την Αρχή διεκπεριώνονται από τη Γενική Διεύθυνση για οικονομικά και διοικητικά θέματα του αρμόδιου για ζητήματα ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης Υπουργείου.
28. Εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος σε οποιοδήποτε στάδιο έλεγχοι, επιθεωρήσεις και κάθε είδους έρευνες, ελεγκτικές, προανακριτικές και πειθαρχικές διαδικασίες και σχετικές με τις υποθέσεις αυτές διαδικαστικές πράξεις ή ενέργειες, συνεχίζουν και εκτελούνται κατά τις οικείες διατάξεις οι οποίες διήπαν τους καταργούμενους φορείς στο όνομα της Αρχής και από τα

όργανα στα οποία αυτές έχουν ανατεθεί. Για το σκοπό αυτό συντάσσονται σχετικά πρωτόκολλα, εντός προθεσμίας δέκα πέντε (15) ημερών, από τον διορισμό του Διοικητή. Την ευθύνη υπέχει ο αρχαιότερος σε χρόνο υπηρεσίας επιθεωρητής που υπηρετούσε στον οικείο καταργούμενο φορέας μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος. Στην περίπτωση της ΓΕ.Γ.ΚΑΔ η σχετική ευθύνη βαρύνει τον κατέχοντα τον περισσότερο χρόνο υπηρεσίας στον ανώτερο βαθμό υπάλληλο που υπηρετούσε με απόσπαση στη ΓΕ.Γ.ΚΑΔ. μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος. Τα πρωτόκολλα αυτά παραδίδονται στον Διοικητή της Αρχής ή σε όργανα που αυτός εξουσιοδοτεί για αυτό τον σκοπό.

29. Το σύνολο των φυσικών και ηλεκτρονικών αρχείων των ΓΕ.Γ.ΚΑ.Δ., Γ.Ε.Δ.Δ., Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., Σ.Ε.Δ.Ε., το Σ.Ε.Ε.ΜΕ και Σ.Ε.Υ.Υ.Π., συμπεριλαμβανομένων και αυτών που έχουν αποθηκευτεί σε μεταφερόμενα ηλεκτρονικά μέσα, καθώς και τα φυσικά αρχεία των υποθέσεων που εκκρεμούν στα δικαστήρια μεταφέρονται αυτοδικαίως στην Αρχή. Το σύνολο των φυσικών και άυλων περιουσιακών στοιχείων του Δημοσίου, τα οποία χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο του σκοπού και για την εξυπηρέτηση των παραπάνω φορέων και υπηρεσιών κατά την έναρξη λειτουργίας της Αρχής, μεταφέρεται στην Αρχή βάσει ειδικού πρωτοκόλλου που συντάσσεται προς τούτο με ευθύνη των προσώπων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο του παρόντος άρθρου. Στο πρωτόκολλο αυτό καταγράφονται και κάθε έγγραφο που αφορά στην οικονομική διαχείριση, τις εν εξελίξει προμήθειες και έργα που υλοποιούσαν οι καταργούμενοι φορείς, φυσικά και ηλεκτρονικά πρωτόκολλα διακίνησης εγγράφων και διαχείρισης καταγγελιών. Η ενέργειες αυτές πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί εντός 15 ημερών από τον διορισμό του Διοικητή της Αρχής.
30. Όπου στην κείμενη νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένων του συνόλου των κανονιστικών πράξεων που έχουν εκδοθεί αρμοδίως, αναφέρεται η ΓΕ.Γ.ΚΑΔ, το Γραφείο του Γ.Ε.Δ.Δ., το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., το Σ.Ε.Δ.Ε., το Σ.Ε.Ε.Μ.Ε. και το Σ.Ε.Υ.Υ.Π. νοείται από την έναρξη ισχύος του παρόντος η Εθνική Αρχή Διαφάνειας.
31. Όπου στην ισχύουσα νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένων του συνόλου των κανονιστικών πράξεων που έχουν εκδοθεί αρμοδίως, αναφέρεται ο Γενικός Γραμματέας για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς, ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης, Ο Ειδικός Γραμματέας του Σ.Ε.Ε.Δ.Δ, ο Επικεφαλής ή το Εποπτικό Συμβούλιο Διοίκησης του Σ.Ε.Δ.Ε., ο Γενικός Επιθεωρητής του Σ.Ε.Ε.ΜΕ. και ο Γενικός Επιθεωρητής του Σ.Ε.Υ.Υ.Π, νοούνται ο Διοικητής ή το Συμβούλιο Διοίκησης της Αρχής, κατά λόγο αρμοδιότητας.
32. Όπου στην κείμενη νομοθεσία ή σε κανονιστικές πράξεις αναφέρεται αρμοδιότητα ή συναρμοδιότητα οποιουδήποτε Υπουργού για ζητήματα των καταργούμενων δια του παρόντος φορέων, αυτή ασκείται εφεξής από τον Πρωθυπουργό ή από τον Υπουργό στον οποίον αυτός αναθέτει τη σχετική αρμοδιότητα.
33. Με απόφαση του Διοικητή που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εκδίδεται εντός προθεσμίας ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος δύνανται να καταργούνται ή να τροποποιούνται κανονιστικές αποφάσεις που αφορούν θέματα οργάνωσης, λειτουργίας και άσκησης των

αρμοδιοτήτων των φορέων και υπηρεσιών που εντάσσονται στην Αρχή, οι οποίες δεν καταργούνται με τον παρόντα νόμο.

34. Για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται με τον παρόντα νόμο, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του ν. 3051/2002 (Α' 220) , όπως κάθε φορά ισχύει.

Κεφάλαιο Γ' **Καταργούμενες διατάξεις**

Άρθρο 118 **Καταργούμενες διατάξεις**

Από τη θέση σε ισχύ του παρόντος καταργούνται οι παρακάτω διατάξεις:

1. Ο ν. 4048/2012 *“Ρυθμιστική διακυβέρνηση: αρχές, διαδικασίες και μέσα Καλής Νομοθέτησης”* (ΦΕΚ Α' 34),
2. Τα άρθρα 1 έως 13 του ν. 4369/2016 *“Εθνικό Μητρώο Επιτελικών Στελεχών Δημόσιας Διοίκησης, βαθμολογική διάρθρωση θέσεων, συστήματα αξιολόγησης, προαγωγών και επιλογής προϊσταμένων (διαφάνεια-αξιοκρατία και αποτελεσματικότητα της Δημόσιας Διοίκησης) και άλλες διατάξεις”* (ΦΕΚ Α' 33),
3. Τα άρθρα 6 έως 28 του ν. 4320/2015 *“Ρυθμίσεις για τη λήψη άμεσων μέτρων για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης, την οργάνωση της Κυβέρνησης και των Κυβερνητικών οργάνων και λοιπές διατάξεις”* (ΦΕΚ Α' 29),
4. Η παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4081/2012 *“Περιστολή δημοσίων δαπανών, ρύθμιση θεμάτων δημοσιονομικών ελέγχων και άλλες διατάξεις”* (Α' 184),
5. Τα άρθρα 1 έως 9 του ν. 4606/2019 *“ Σύσταση, συγκρότηση και αρμοδιότητες της Κεντρικής Επιτροπής Κωδικοποίησης και άλλες διατάξεις”* (Α' 57).
6. Τα άρθρα 14 έως 25 του ν. 4109/2013 *“Κατάργηση και συγχώνευση νομικών προσώπων του Δημοσίου και του ερρότερου Δημοσίου Τομέα-Σύσταση Γενικής Γραμματείας για το συντονισμό του κυβερνητικού έργου και άλλες διατάξεις”* (ΦΕΚ Α' 16),
7. Τα άρθρα 25, 26 και 75 του ν. 4375/2016 *“Οργάνωση και λειτουργία Υπηρεσίας Ασύλου, Αρχής Προσφυγών, Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης σύσταση Γενικής Γραμματείας Υποδοχής, προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιатύπωση) (L 180/29.06.2013), διατάξεις για την εργασία δικαιούχων διεθνούς προστασίας και άλλες διατάξεις”* (ΦΕΚ Α' 51),
8. Τα άρθρα 20 έως 23 του ν. 4440/2016 *“Ενιαίο Σύστημα Κινητικότητας στη Δημόσια Διοίκηση και την Τοπική Αυτοδιοίκηση, υποχρεώσεις των προσώπων που διορίζονται στις θέσεις των άρθρων 6 και 8 του ν. 4369/2016, ασυμβίβαστα και πρόληψη των περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων και λοιπές διατάξεις”* (ΦΕΚ Α' 224),
9. Τα άρθρα 161, 169 και 170 του Ν. 4389/2016 *“Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων”* (ΦΕΚ Α' 94),
10. Το άρθρο 25 Ν. 3448/2006 *«Για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα και τη ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης»* (ΦΕΚ Α' 57),

11. Το άρθρο 54 του ν. 4178/2013 “Αντιμετώπιση της αυθαιρέτης δόμησης-περιβαλλοντικό ισοζύγιο και άλλες διατάξεις” (ΦΕΚ Α’ 174)
12. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 έως 3 του άρθρου 67 του ν. 1943/1991, *Εκσυγχρονισμός της οργάνωσης και λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης, αναβάθμιση του προσωπικού της και άλλες συναφείς διατάξεις*”. (Α’ 50).
13. Το άρθρο 22 του ν. 4613/2019 “Κύρωση της σύμβασης δωρεάς μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, του Γενικού Νοσοκομείου Παιδών Πεντέλης και των συνεκτελεστών της διαθήκης της Ελισάβετ Παπαγιαννοπούλου και άλλες διατάξεις.” (Α’78)
14. Η παράγραφος 3 του άρθρου 40 του ν. 4369/2016 “Εθνικό Μητρώο Επιτελικών Στελεχών Δημόσιας Διοίκησης, βαθμολογική διάρθρωση θέσεων, συστήματα αξιολόγησης, προαγωγών και επιλογής προϊσταμένων (διαφάνεια - αξιοκρατία και αποτελεσματικότητα της Δημόσιας Διοίκησης) και άλλες διατάξεις” (Α 33),
15. Το άρθρο 19 του ν. 2671/1998, “Ρύθμιση θεμάτων ΟΣΕ και άλλες διατάξεις” (Α’ 289).
16. Το άρθρο 6 του ν. 4142/2013, “Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Α.ΔΙ.Π.Π.Δ.Ε).” (Α’ 83) και οι κατ’ εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις.
17. Τα άρθρα 1 έως 10 του ν. 2920/2001, “Σώμα Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας (Σ.Ε.Υ.Υ.Π.) και άλλες διατάξεις” (Α’ 131).
18. Τα άρθρα 1 έως 9 του ν. 3074/2002, “Ρυθμίσεις για τη λήψη άμεσων μέτρων για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης, την οργάνωση της Κυβέρνησης και των Κυβερνητικών οργάνων και λοιπές διατάξεις” (Α’ 296).
19. Η παράγραφος 5 του άρθρου 5 του ν. 3448/2006, “Για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα και τη ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης” (Α’ 57).
20. Η παράγραφος 5 του άρθρου 10 του ν. 4305/2014 (Α’ 237), “Ανοικτή διάθεση και περαιτέρω χρήση εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων του δημόσιου τομέα, τροποποίηση του ν. 3448/2006 (Α’ 57), προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2013/37/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, περαιτέρω ενίσχυση της διαφάνειας, ρυθμίσεις θεμάτων Εισαγωγικού Διαγωνισμού Ε.Σ.Δ.Δ.Α. και άλλες διατάξεις” (Α’ 237).
21. Το άρθρο 179 του ν. 4412/2016 (Α’ 147), “Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)” (Α’ 147).
22. το π.δ. 63/2005 “Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα” (ΦΕΚ Α’ 98), μαζί με όλες τις διατάξεις που κωδικοποιεί πλην του άρθρου 90 του π.δ. αυτού.
23. το π.δ. 32/2004 “Σύσταση και Οργανισμός της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης” (Α’ 28) όπως ισχύει.
24. το π.δ. 2/2011 «Μετατροπή του Πολιτικού Γραφείου του Πρωθυπουργού σε Γενική Γραμματεία Πρωθυπουργού» (Α’ 5), όπως ισχύει
25. Όλες οι πράξεις υπουργικού συμβουλίου ή άλλες κανονιστικές πράξεις βάσει των οποίων θεσπίζονται θέσεις μετακλητών υπαλλήλων στα πολιτικά γραφεία μελών της κυβέρνησης, υφυπουργών, γενικών και ειδικών γραμματέων.

26. Η Απόφαση του Πρωθυπουργού με αριθμό Υ135/15.03.2016 με τίτλο «Σύσταση Επιτροπής για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς» (Β' 711)
27. Οι παράγραφοι 7 και 16 του άρθρου 2, και το άρθρο 21 του π.δ. 96/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων» (Α' 136).
28. Το άρθρο 27 του π.δ. 121/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας» (Α' 148)
29. Η περίπτωση (α) της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του π.δ. 133/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης» (Α' 161).
30. Η περίπτωση (ε) της παραγράφου 1 του άρθρου 2 και το άρθρο 7 του π.δ. 123/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών» (Α' 151).
31. Οι κατ' εξουσιοδότηση των παραπάνω καταργούμενων διατάξεων εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις που αφορούν στην ίδρυση και οργάνωση των καταργούμενων δια του παρόντος νόμου φορέων, καθώς και κάθε άλλη διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος νόμου.
32. Κάθε άλλη διάταξη ή κανονιστική πράξη που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Κεφάλαιο Δ'

Θέση σε ισχύ

Άρθρο 119

Θέση σε ισχύ

1. Το άρθρο 3 του Μέρους Α' του παρόντος τίθεται σε ισχύ συγχρόνως με το Μέρος Γ' του παρόντος.
2. Το Μέρος Γ' του παρόντος τίθεται σε ισχύ από 01 Ιανουαρίου 2020 με την επιφύλαξη των προθεσμιών του Μέρους αυτού που σύμφωνα με ειδική διάταξη εκκινούν από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.
3. Οι διατάξεις των άρθρων 73 και 74 εφαρμόζονται στο σύνολο των προσώπων που αποχωρούν από τις θέσεις του άρθρου 68 του παρόντος από την 1 Ιανουαρίου 2020.
4. Οι λοιπές διατάξεις του παρόντος νόμου τίθενται σε ισχύ από τη δημοσίευση του παρόντος.

Αθήνα, 25 Ιουλίου 2019

Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης

Παναγιώτης Πικραμμένος

Οι Υπουργοί

Οικονομικών

**Ανάπτυξης και
Επενδύσεων**

Εξωτερικών

**Προστασίας του
Πολίτη**

Χρήστος
Σταϊκούρας

Σπυρίδων - Άδωνις
Γεωργιάδης

Νικόλαος -
Γεώργιος Δένδιας

Μιχαήλ Χρυσοχοΐδης

Εθνικής Άμυνας

**Παιδείας και
Θρησκευμάτων**

**Εργασίας και
Κοινωνικών
Υποθέσεων**

Υγείας

Νικόλαος
Παναγιωτόπουλος

Νίκη Κεραμέως

Ιωάννης
Βρούτσης

Βασίλειος Κικίλιας

**Περιβάλλοντος και
Ενέργειας**

**Πολιτισμού και
Αθλητισμού**

Δικαιοσύνης

Εσωτερικών

Κωνσταντίνος
Χατζηδάκης

Στυλιανή Μενδώνη

Κωνσταντίνος
Τσιάρας

Παναγιώτης
Θεοδωρικάκος

Επικρατείας	Υποδομών και Μεταφορών	Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
Κυριάκος Πιερρακάκης	Κωνσταντίνος Καραμανλής	Ιωάννης Πλακιωτάκης	Μαυρουδής Βορίδης
Τουρισμού	Επικρατείας		
Θεοχάρης Θεοχάρης	Γεώργιος Γεραπετρίτης		
	Οι Αναπληρωτές Υπουργοί		
Εξωτερικών	Προστασίας του Πολίτη		
Μιλτιάδης Βαρβιτσιώτης	Γεώργιος Κουμουτσάκος		